

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 32 / Hejmar 382 / Cotmeh 2013

PKK'LİLEŞELİM ZAFERİ KAZANALIM

● Bu dönemde PKK'lilik zafer kazanmakla eşanlamdadır. Bunun tersi de doğrudur. Ancak zafer kazanıldığı zaman PKK'lileşme gerçekleşmiş olur. Bu dönemde zafer kazanmayan, zafer çizgisinde yürümeyen ve zafere ulaşmayan bir partililiğin doğru ve yeterli bir PKK'lilik olması kesinlikle mümkün değildir. Önder Apo direniş döneminde "PKK'lileşelim, savaşı kazanalım!" demişti. Şimdi bu inşa döneminin partileşmesinde "PKK'lileşelim, zaferi kazanalım" diyoruz; PKK'lilik zafer kazanmak demektir diyoruz. XI. Kongremiz böyle bir zafer ruhu ve bilinciyle hareket etmeyi ve böylece üçüncü partileşme döneminin gö-

revlerini gerçekleştirmeyi öngördü. Bu bakımdan Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi için, Önder Apo'nun ve Kürdistan'ın özgürlüğü için zafer çizgisinde zafer ruhuyla hareket etmeyi ve kazanmayı temel bir görev olarak belirledi. Tüm kadroları böyle bir çizgide kendilerini yenileyip donatarak XI. Kongre görevlerini başarıyla yerine getirmeye çağırdı. Bu çağrı hepimiz için geçerlidir. Bu çağrı tüm parti kadroları ve sempatanları için geçerlidir. Bu çağrı Kürdistan'da özgür ve demokratik yaşama ulaşmak, inşa etmek isteyen herkes için geçerlidir. **sayfa 5'te**

ULUSLARARASI KOMPLO VE DEVRİMCİ DİRENİŞİ

● 9 Ekim Uluslararası Komplosu; ABD, İsrail ve İngiltere tarafından organize edilmiştir. uluslararası ve bölgesel düzeyde, Kürdistan'da Kürt işbirlikçileri içinde olmak üzere birçok güç bu komploya yer almışlardır. Ancak bu komplo ABD'nin Irak'a müdahalesi öncesinde gerçekleştirildi. Çünkü ABD birinci körfez savaşıyla bazı sonuçlara ulaşmıştı. Bu savaşın sonuçlarından da PKK oldukça ya-

rarlanmıştı. Oysa ki, ABD'nin bölgeye müdahalesi bütün alternatifleri yok etmek içindi. Bölgeyi tümüyle kontrol altına alıp amaçları temelinde yeniden biçimlendirmeyi hedefliyordu. Ama körfez müdahalesinde hiç de istemediği bir durum karşısına çıkmıştı. PKK ortaya çıkan sonuçtan oldukça yaralanarak güçlenmiş ve halkların seçeneğini oldukça güçlendirmişti. **sayfa 21'de**

EKİM ŞEHİTLERİ ÖZGÜR YAŞAMIN KÖKLERİDİR

● İçinde bulunduğumuz yaşam koşulları sınır tanımaz kadın köleliği ve çirkinliğine en büyük darbedir. Bu durumumuzun bilincinde olmalıyız. Çirkinliğe ve köleliğe darbe, güzelliği ve özgürlüğü büyütme. Özgürlük militanı olmak, Kürdistan kadın özgürlük partisi saflarında olmak başlı başına bir özgürlük duruşudur. **sayfa 13'te**

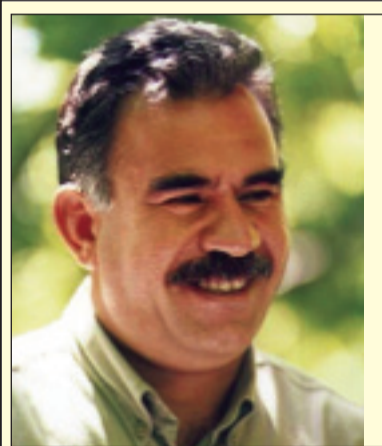

TÜM OYUNLARI BOZACAĞIZ

● AKP Kürt sorununun çözümsüzlüğü üzerinden iktidar olma oyununu iyi bir biçimde sürdürmektedir. AKP şimdiye kadar bu oyunu sürdürdü. Ancak artık bu iktidar oyununun sonuna gelmiştir. Ya Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi ya da AKP'nin tasfiyesi olacaktır. AKP ile bir çözüm olmayacağı anlaşılmıştır. Kürt özgürlük hareketi tasfiye olmayacağına göre yeni bir çözüm tarzı yaşanacaktır. Türkiye'deki demokrasi güçleriyle ortak hareket ve ortak mücadele üzerinden çözüm seçeneği gündeme girecektir. Önümüzdeki dönemde ağırlık verilmesi gereken durum budur. **sayfa 2'de**

Şehit Halime Özdemir(Hasret Botan), Mehmet Selim Kurt(Çekdar Selim) ve Serdar Demir(Boran Bagok) arkadaşların anı yazıları sayfa 15 ve 31'de

ASRIN KOMPLOSUNUN İÇ YÜZÜ NASIL ANLAŞILMALIDIR

ABDULLAH ÖCALAN

● 9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda buldum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sinir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Başta PKK yapısı olmak üzere birçok çevre, işin hiçbir şey ifade etmeyen resmi görüntüsü dışında, can alıcı özünü anlama gücünü

göstermiyor. Sanki normal ileriler cephesinde anlı şanlı yaşanılmış, çalışılmış ve başarılı olmuş sanılıyor. Böyle bir şey yoktur. Tabii ki ucuz yorumla izah, kendilerine rahatlık sağlıyor. Dogmatik siyaset ve örgüt anlayışlarını tatmin ediyor. Bu tutum yetmeyince, bu sefer geleneksel kutsallık anlayışlarına sığınarak, "olağanüstü" kişilik özelliklerimle izah edip sorumluluktan ucuzca kurtulmak istiyorlar. Bu yüzden kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel mitolojik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı. **sayfa 16'da**

Tüm oyunları bozacağız

Ortadoğu, Kürdistan ve Türkiye'de yoğun gelişmeler var. Hepsi mücadelemizi yakından ilgilendiriyor. Ortadoğu'daki gelişmeler her zaman bir dünya sorunu, ama bugün tüm dünyayı daha yakından ilgilendiren bir sorun haline geldi. Gerçek anlamda bir III. Dünya Savaşı sürüyor. Ortadoğu'daki çatışmaların ve sarsıntının kısa sürede durulacağı da yok. Bir geçiş süreci yaşanıyor. Bu geçiş sürecinin çok uzun süre olmasa da bir süre daha yaşanacağı anlaşılıyor. Mevcut statükonun ve iktidarların dağıldığı ve büyük bir çekişme ve çatışmanın olduğu Ortadoğu'da yeni bir statükoya geçişi kolay değil. Sorunların bu kadar ağırlaşmasının, kökleşmesinin nedeni sadece 20. yüzyılda statükonun dağılması ya da kapitalizmin Ortadoğu'ya iki yüz üç yüz yıllık girişi değil, devletçi sistemin Ortadoğu'da tam bir çürüme ve çöküntü yaşamasıdır. En yaşlı devletler Ortadoğu'dadır. Devletlerin çıktığı yer Ortadoğu'dur. Uygurlukların geliştiği yer de Ortadoğu'dur. Kapitalist sistem daha yenidir. Binlerce yıllık devletçi sistem ve onun son temsilcisi ulus devlet binlerce yıllık sorunları da içine alarak sorunları ağırlaştırmış ve mevcut durumda gerçekten yürüyemez ve toplumların taşıyamayacağı hale gelmiştir. Sorunların nedenleri böyle görülürse köklü ele alınabilir ve çözüm üretilebilir.

Zaten dünyada da ulus devlet ya da devletçi sistem II. Dünya Savaşı'nda iflas etmişti. On milyonlarca insanın ölümüne yol açan bir sistemin sağlıklı olduğu söylenemez. II. Dünya Savaşı, devletçi sistemin kendini yaşatma araçlarının en somut ifadesi de olan parlamenter demokrasi ile de ömrünü uzatmayacak düzeyde çöküntüye uğramıştır. On milyonlarca insanın ölümüne yol açan dünya savaşını önleyememek zaten sistemin çöktüğünü ve gereksiz hale geldiğini gösterir. Böyle bir savaş kendini dünyanın merkezi yapan ve en ileri sistem olduğunu söyleyen Avrupa'da gerçekleşti. Avrupa, parlamenter demokrasi denilen bir modelle kendini sistemleştiriyordu. Savaşın gelişmesi bu modelin de, sistemin de iflası anlamına geliyordu. Bu kadar sorun varken sistemin yürüyeceğinden bahsetmek mümkün değildir. Soğuk savaş sürecinde ağır sorunlar bazı yönleriyle dondurulsa da içten içe bu çürüme derinleşti. Soğuk savaşın çökmesiyle birlikte bütün sorunlar gün yüzüne çıkmaya başladı. II. Dünya Savaşı'ndan sonra postmodern akımların çıkması da çöken klasik kapitalist modernist sistemin bazı yenilemelerle ayakta tutulması çabası olarak görülmelidir. Alternatif bir çözümü ortaya koyan değil de bazı yönleriyle eleştiren, olumsuzlukları kısmi ortadan kaldıran bir model yaratma olarak ele almak gerekir.

Sistemin bütün sorunları gelinen aşamada çözümsüzlük temelinde Ortadoğu'da düğümlemiş bulunuyor. Genel değerlendirmeyi böyle yapmak diğer sorunları doğru açıklamaya imkan verilebilir. Kapitalist modernist sistemin dünyada yaşadığı sorunlar biliniyor; ekonomik sorunlar da derinleşmiş durumdadır. Çeşitli yöntemlerle kendi içinde yeni krizler yaratan müdahalelerle ömrünü uzatmaya çalışsa da kriz içinde krizleri yaratarak daha da bir çıkmaz

içine girmektedir. Kapitalist modernist sistem Ortadoğu'da soğuk savaş dönemindeki gibi kendini sürdüremeyeceğini görmüştür. Kapitalist sistemin tüketim toplum aşaması da Ortadoğu'yu bunun içine çekmeyi ön görmüştü. Klasik iktidarlar buna imkan vermediği için uluslararası güçler tarafından aşılma istenmesiyle toplumlar üzerindeki meşruiyetini tümünden kaybetmesi, bu iktidarlara aşılmayla karşı karşıya getirdi.

Kapitalist sistem yeni bir düzen kurmak istiyordu. Buna Büyük Ortadoğu Projesi dendi. Bu çerçevede 1990'lardan itibaren müdahaleler gelişti. I. ve II. Körfez Savaşı Ortadoğu'da yeni bir sistem kurmayı ifade ediyordu. Soğuk savaşın ortadan kalkmasından sonra ortaya çıkan siyasal boşluktan yeni siyasal akımlar, radikal hareketler boy verdi. Bunlar sistemin kurmak istediği yeni Ortadoğu düzeni için ciddi sorun ifade ediyordu. İran, Suriye ve Libya kapitalist modernitenin şer güçler olarak tanımladığı devletler de sistem için rahatsız edici konumdaydılar. Ayrıca sistemin

ilişki içinde olduğu islami güçleri kendine yanaştırmaya çalıştı. AKP'nin iktidara da gelmesi bunun bir parçasıydı. AKP iktidarı Irak müdahalesini kolaylaştıran, meşrulaştıran bir rol de oynadı. Kapitalist moderniteyi bu güçlerle Ortadoğu'ya köklü yerleştirmeyi düşünüyordu. Bunları islamın toplumsallığının ve kültürel değerlerini savunan değil de, modernizmin ajanları olarak tanımlamak gerekir. Arap dünyasındaki halk hareketlerinden sonra işbirlikçi islam projesi yaratmanın kolay olmadığı görüldü. Mısır'da İhvan-ı Müslimin iktidara getirildi. Libya'ya müdahalesi sonrası bu kesimler oldu. Tunus'taki iktidar da benzer zihniyetteydi. Ancak yaşananlar kapitalist modernist sistem açısından ılımlı islam projesini hayata geçirmenin kolay olmadığını, üzerinde daha çok çalışılması gereken bir proje olduğu anlaşıldı. Açık ki, Mısır merkezli kurulmayan bir sistem Ortadoğu'da pratikleşemez. Bu nedenle istedikleri çizgiye gelmeyen ve sistemlerinin bölge ayağı olamayacak İhvan-ı Müslimin'e yönelik darbeyi teşvik ettiler.

ve Rusya Ortadoğu'da yeni bir düzen kurmak adına ortak hareket etme noktasına gelmişlerdir. Ortadoğu'da kendilerini rahatsız etmeyen bir düzen kurmak istiyorlar. Diğer yerlerde böyle bir uzlaşmaya girmeseler de Suriye'de böyle bir anlaşma yapma durumunda olduklarını söylemek gerekiyor. Gelinen aşamada durum böyledir.

Radikal güçler Pakistan'da da, Somali'de de Yemen'de ve birçok yerde etkililer. Bu güçler geçmişteki gibi küçük muhalif gruplar durumundan çıkmışlar, yaygın etkisi olan siyasi güç haline gelmişlerdir. Artık Ortadoğu'da siyaseti belirleyen en temel güçlerden biri olarak değerlendirilmeye gerekiyor. Eski sistem iflas etti. Fethullahçılar, AKP ve terbiye edilmiş islami güçlerle yeni bir model yaratarak toplumlar üzerinde ve Ortadoğu'da egemenliklerini kurmak istiyorlar. Ancak bu siyasi güçler de toplumların sorunlarını çözmiyor, ihtiyaçlarına cevap vermiyor. Zaten radikal güçler karşısında gittikçe geriliyorlar. Radikal islamcı güçler kapitalist sisteme karşı olduklarını

mektedir. Önümüzdeki dönemde bu tür güçlerin de Türkiye'de harekete geçmeleri muhtemeldir. Devletin geçmişte olduğu gibi bu güçleri mücadelemize saldırtması sürpriz olmaz. Dolayısıyla sadece Rojava'da değil Türkiye'de de bu tür güçlerle karşılaşmak olasıdır. Bunlar, toplumun dini duygularını istismar ediyorlar. Bunda, dine doğru yaklaşmayan tutumların da payı vardır. Dine doğru yaklaşımla bunlar tarafından kullanılmasını engelleyen ve toplumsal bir zemin bulmasını önleyen bir politika üretmemiz gerekiyor. Dine doğru devrimci yaklaşımı geliştirmemiz gerekiyor. Önderliğin demokratik islam konferansı önermesi de dini iktidar ve egemenlik kurmak için kullananlara karşı toplumu ve toplumsallığını savunan bir kültürel değer olarak ortaya konulmasını ifade etmektedir. Ortadoğu'da yaşananlar gelecekte nelerle karşılaşacağımızı göstermektedir. Bu açıdan ideolojik ve politik olarak tedbir almak gerekiyor. Demokratik islam konferansı da doğru islam anlayışını ortaya koymak açısından bir tedbir ifade etmektedir.

Rojava Ortadoğu'ya en güçlü modeldir

Rojava'da Kürt halkı önemli mevziler kazandı ve öz yönetim oluşturuldu. Yakında öz yönetimi ifade eden yerel hükümet ilan edileceği görülmektedir. Buna karşı da bir sabote çalışması yürütülmektedir. Bu sadece Türkiye'den gelmiyor. Türkiye El Nusra'yı saldırtıyor. Türkiye'nin El Nusra'yla ilişkisi gelecekteki Suriye politikasında etkili olma çalışmasıdır. İleride ABD'yle pazarlık yapacağı bir koz olarak görmektedir. Gelecekte ABD ile El Nusra'nın çatışacağını görüyor kendisini pazarlık gücü olarak tutuyor. Bunlara karşı tutum alma karşılığında Rojava Devrimi'nin bastırılması gibi bir pazarlık gücü olarak tutmaya çalışıyor. Rojava'daki savaşı en fazla yürüten, destekleyen Türkiye'dir. Ama İran ve Suriye'nin de bizzat bu kesimleri bize karşı kışkırtan, yönlendiren yaklaşımları var. Böylelikle hem rejim rahatlamış oluyor hem de İran kendi Kürt politikasının çökeceğini bildiğinden Rojava Kürtlerinin güçlenerek bir statü elde etmesinin önüne geçmek istiyor. KDP de Rojava devrimine düşmanlık yapıyor. KDP'yi cesaretlendirenlerden biri de İran'dır. Herkes bu çatışmadan kendi çıkarları doğrultusunda yararlanmak istiyor.

Rojava'daki durumu kapsamlı olarak ele almak gerekiyor. Rojava devriminin başarısı sadece Suriye'nin demokratikleşmesi değil Ortadoğu'daki mevcut kaos ortamına bir model olma durumunu da ifade ediyor. Bunun önüne geçilmek isteniyor. Rojava Devrimi temelinde Suriye'nin demokratikleşmesi bir model olacaktır. Bu durum tüm Arap dünyasında yeni arayışları ve benzer modellerin gelişmesini beraberinde getirecektir. Tarihte olduğu gibi Suriye'deki sistem kuruluşu tüm Arapları etkileyecektir. Suriye'deki düzen her yeri etkilemiştir. Emeviler de Şam'dan yayılarak sistem olmuşlardır. Bu açıdan gerici güçler elbirliği ile Rojava Devrimi'nin etkili olmasını engellemeye çalışıyorlar. Türkiye, Kuzey'deki çatışmasızlık durumundan

ihtiyacı karşılamayan işbirlikçi ülkeler de bulunuyordu. Bütün bunlara yönelik müdahale planlaması yapıldı. Özellikle İki kulelerden sonra bu müdahale kapsamlı yürütüldü. Bu nedenle İki kule saldırılarına hep kuşkuyla bakıldı. Ancak o günden bugüne yapılan müdahaleler sorunları daha da ağırlaştırdı.

Eski sistem iflas etti

ABD müdahalesinin sorunları çözemediği görülmüştür. Pakistan, Afganistan, Irak ve Libya'da müdahalelerin istediği sonuca ulaşamadığı açıktır. ABD eski iktidar bloklarını yıkıp yenilerle kendini sürdürmeyi istiyordu. İlimli işbirlikçi islam projesini pratikleştirmek istiyordu. Zaten soğuk savaş döneminde ilişki içinde olduğu islamcı güçler de vardı. Yeni dönemde Ortadoğu'daki düzenin işbirlikçi ayaklarını bu kesimlerden yaratmak istedi. Türkiye'de Fethullahçıları örgütlemesi kendi düzeninin bir ayağı olarak düşündü. Bu konuda da önemli bir sonuç aldığı anlaşılıyor. Zaten Mısır'daki İhvan-ı Müslimin ile son yirmi yıldır belirli düzeyde ilişki geliştirmişti. Çeşitli düzeyde

Bu darbeyi İhvan-ı Müslimin'i terbiye ederek kendilerinin öngördüğü düzeyde işbirlikçi bir konumda çekme müdahalesi olarak görmek gerekir.

İşbirlikçi İslam'ı iktidara getirme projesi Suriye'de de işlemedi. Düşündükleri muhalefet içinde kendilerini rahatsız eden kesimler güçlenmeye başladı. Bunun sonucu da rejimle muhalefeti çatıştırıp güçten düşürerek kendi projelerini kabul ettirir noktaya getirme politikası izlediler. Son yıllardaki ABD politikasını böyle değerlendirmek gerekiyor. Bu çerçevede Türkiye'nin Suriye'deki islamcılarla ilişkisinden de rahatsız oldular. Türkiye savaşı Suriye'de geliştiren güç oldu. Türkiye'nin desteği olmasaydı muhalif güçler bu kadar gelişmez, savaş boyutlanmazdı. ABD Suriye yıkılırken yerine ne geleceğini de görmek istiyordu. ÖSO ve Ulusal Konseyi güçlendirmek isterken, El Kaide'ye bağlı olduğu söylenen El Nusra ve Irak Şam devleti etkili hale geldi. ABD politikasının tutmadığı anlaşılıyor. Şimdi uygun gördüğü güçlerle klasik iktidar bloklarını uzlaştırmak istiyor. Cenevre bu gerçekleştirilmeye çalışılıyor. ABD

söylüyorlar, ama devletçi sistemi aşmıyorlar. Bu açıdan tek alternatif proje Önderliğimizin projesidir. Kapitalist modernitenin alternatif sunmadığı, milliyetçiliğin, dinle örtünen milliyetçiliğin ve dinciliğin kendini kabul ettiremediği bir gerçeklik var. Radikal güçlerin belirli etkileri olsa da hem toplum tarafından tasvip edilmeyen, hem de sistem tarafından kabul edilmeyen konumları nedeniyle Ortadoğu'da alternatif bir sistem olmaları mümkün görünmüyorlar. Bir süre sonra ciddi tikanlık yaşayacakları kesindir. Dolayısıyla hareketimizin demokratik topluma dayalı sorunları çözme çizgisine gelişme gösterecektir.

Diğer siyasi güçleri etkisizleştirdiği ortamda bizim çizgimizle radikal çizginin karşı karşıya gelmesi büyük bir olasılıktır. Onlar etkili olmak istiyorlar. Türkiye'de de etkili olma eğilimleri var. Rojava Devrimi'ne yönelik El Nusra'nın saldırısı sonrasında tüm islami güçlerin El Nusra'yı desteklemesi buna örnektir. Türkiye'deki Hizbullah'ın liderleri İran'da olmasına rağmen sunni karakterlerinden dolayı El Kaide'ye yakın oldukları ve El Nusra'yla ilişki içine girdikleri görül-

da yararlanarak bunu sürdürüyor. Piplotların bırakılması da el Nusra'yla ilişkisi sayesinde. Lübnan'daki Şii güçler piplotları kaçırarak Türkiye ile ilişkili güçlerin elindeki kendi adamlarını kurtarmıştır. Bundan sonra da Türkiye'ye yönelik eylemler gelişebilir. Çünkü Türkiye bir kere bu bataklığını içine girmiştir.

Rojava Devrimi'nin pozisyonu güçlü olsa da saldırılar da çok yoğunudur. Savaşın bir iki yıl uzaması Rojava Devrimi açısından iyi oldu. Ama bundan sonra siyasal bir çözüm Rojava'yı güçlendirir ve kazanımları kalıcılaştırır. Rojava devrimci güçlerinin Suriye'deki siyasal bir güç olarak bir biçimde Cenevre'de yer alması önemlidir. Yeni Suriye'nin oluşumunda Rojava Devrimi'nin olumlu rolüne dayanarak mevziler daha da geliştirilebilir silahsız bir çözüm, şiddete dayanmayan bir çözüm devrimin lehinedir. Cenevre'de siyasal bir çözüm arayışı olacak. Ancak ÖSO ve Ulusal Konseyi denen güçlerin etkisi zayıflamıştır. Birçok muhalif güç, ÖSO ve ulusal konseyi tanımiyor. Dolayısıyla Cenevre'den çıkacak bir şeyin ne kadar pratikleşme düzeyi olur bu ayrı bir konudur. Eğer uzlaşma gelişirse, bu uzlaşmaya gelişecek güçlere karşı bir koalisyon hareketi gelişebilir. Türkiye'yi de bu güçlere karşı tutum almaya zorlarlar. Rojava Devrimi'nin güçlü yapısı da düşünüldüğünde böyle bir uzlaşma ortaya çıkarsa zaman içinde onları geriletme ve etkilerini kırmak mümkündür. Uzlaşmaya dayalı yeni Suriye toplumsal meşruyet kazanabilir ve onların toplumsal desteği de parçalanabilir.

KDP'nin durumunu ciddi olarak değerlendirmek gerekiyor. KDP Rojava Devrimi'ne karşı düşmanlığını bırakmış değil. Salih Müslim'in sınırdan geçirilmesi bu düşmanlığın ne düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Hala Türkiye'ye dayanarak ve PKK karşıtlarından medet umarak Rojava'da etkin olmayı hesaplıyor. Cenevre görüşmeleri sonucu Kürtler etkili bir pozisyon kazanırsa KDP'nin tutumu değişebilir. KDP şimdiye kadar Rojava devrimci güçlerinin çeşitli güçlerle diplomatik ilişki kurmasını engelleyen esas güçtü. Salih Müslim'in de çeşitli güçlerle ilişkilmesini ve Rojava devrimci güçlerinin Cenevre'de yer almasını da önlemek istiyor. KDP uluslararası komplodaki tutumunu sürdürüyor. Aslında Ulusal Kongre'nin engellenmesi de bu nedendir. Çünkü Ulusal Kongre'nin gerçekleşmesi bir yönüyle de Güney merkezli yürütülen uluslararası komplonun tümüyle boşa çıkarılması anlamına geliyor. PKK'yi tasfiye etme mantığını şimdi Rojava Devrimi'nde de yürütüyor. Rojava Devrimi, başarılı hale geldiğinde bu devrime bu kadar karşı çıkan KDP siyasal güç kaybedecektir.

KDP Rojava Devrimi'ni aşacak gücü de kendisinde göremiyor. Bu nedenle uluslararası güçlere dayanarak, İran'ın Türkiye'nin PKK karşıtlığı üzerinden Rojava'da güç olur muyum hesapları yapmaktadır. KDP'nin tutumu Rojava Devrimi'ne saldıran silahlı çetelere güç vermektedir. KDP'nin bu tutumu olmasaydı çeteler Rojava devrimci güçlerine dayanamazdı. Hem Türkiye'nin hem de KDP'nin devrim düşmanlığı çetelerin devrime saldırmalarına imkan veriyor. KDP'nin politikalarını dikkatle takip etmek gerekiyor. Aslında Ulusal Konferans gerçekleşseydi KDP'nin bu olumsuz tutumunun önüne geçilebilirdi. Zaten Önder Apo da bu nedenle Ulusal Konferans'ın yapılmasını ısrarla istedi. Bu açıdan seçim öncesi Ulusal Konferansı gerçekleştirememek tarihsel bir eksiklik olarak görülmelidir. KDP'nin seçimden önce Ulusal Konferans'tan kaçmasının zor olacağını düşünerek ısrarlı olup konferansın pratikleşmesini gerçekle-

tirebilirdik. Ancak seçimden sonra KDP konferansın yapılması konusunda hep kaçamak yapıyor, daha doğrusu yapılmasını istemiyor. Dolayısıyla konferansı yaptırmamak, bu konuda ısrarlı olmak Özgürlük Hareketinin de bir özelleştirisidir. Yeni bir uygun ortam bulunana kadar KDP'yi ve onun etkisindeki güçleri kongreye çekmek kolay olmayacaktır. Zaten Kemal Burkay gibi elindeki güçleri bile tasfiye etmiş yeminli bir Apo ve PKK düşmanı, Barzani'nin PKK'nin etkisinin olacağı bir konferansı yaptırmayacağını söylediğini belirtmiş. Eğer bu doğruysa, KDP'nin uluslararası komplodaki zihniyeti ve amaçlarını ısrarla sürdürmesi anlamına gelmektedir. Zaten tüm konferans tartışmaları süreci şunu göstermiştir ki, KDP ya kendi etkisinde bir konferans olmasını istiyor ya da böyle olmayan bir konferansa karşıdır. Geline siyasal durumda KDP'nin artık bir konferansta kendi dediklerini dikte ettirmesi mümkün değildir.

Söylenildiği gibi KDP Güney Kürdistan'da seçimlerde güçlenmemiştir. KDP-YNK bloğu zayıflamıştır, hatta dağılmıştır. KDP, mevcut oyların üçte biridir. Çok yönlü baskı ve ekonomik imkanları da seferber ettiği düşünülürse mevcut oy potansiyelinin daha da az olduğunu söylemek yanlış olmaz. YNK, KDP ile kurduğu ittifakın bedelini ağır ödemiştir. Goran, Yekgurti İslami ve Komala İslam güçlenmişlerdir. Seçim öncesinin muhalif güçleri daha da güçlenmişlerdir. Ancak hala KDP'nin dışında kaldığı bir hükümet kurulamaz. Çünkü KDP dışta bırakıldığında iktidar imkanları kaybeden KDP iç savaş çıkarır. Bu açıdan muhaliflerin bu dönemde böyle bir iktidar bloğu yaratmaları mümkün değildir. PÇDK sonuç alamamıştır. Kuşkusuz PÇDK'nin en azından bir, iki milletvekili çıkaracak oyu olsa da, mevcut siyasal ortamda PÇDK'nin meclise girmesi istenmemiştir. Kuşkusuz PÇDK daha güçlü olsaydı bu yola başvurmayabilirdi. Ancak mevcut durumda PÇDK oylarının yok sayılmasına kimse ses çıkarmamıştır. Şu gerçektir ki, PÇDK esas olarak Özgürlük hareketinin itibarına ve gücüne dayanarak seçim kazanmak istemiştir. Bu nedenle ne program ne söylem ne de örgütlenme konusunda bir performans gösterebilmiştir.

AKP oyalama taktiğine devam ediyor

Bir yıl önce Önder Apo'nun başlattığı süreç AKP'nin politikaları nedeniyle tıkanmış ve bitmiştir. Sürecin mevcut durumda canlanması zordur. Önderlik canlandırmaya çalışıyor. Ancak AKP hükümetinin Önder Apo'nun öngördüğü adımları atmayacağı anlaşılmıştır. Aslında AKP'nin bu tutumda ısrar etmesinin ve adımlar atmamasının nedeni, demokrasi güçlerinin AKP'yi bu noktaya getirecek bir mücadele yürütmemesidir. AKP'ye adım atıracak dayatma gücünü ortaya koymamasıdır. Ne Türkiye demokrasi güçleri ne Kürt demokrasi güçleri bu süreci doğru anladı. Kürt özgürlük hareketi süreci doğru anladı da, AKP'yi birinci aşamanın bitimiyle birlikte sıkıştırarak bir politik duruş gösterme ve mücadeleyi geliştirmede bazı eksiklikler yaşadı. Önderlik haziran ayında AKP'nin karşısında Özgürlük hareketinin tutumunu yetersiz olarak görmüş ve eleştirmişti. "Bir aya yakındır görüşürümüyorum, ama buna karış bir tutum konulmuyor, bu süreci doğru anlamamak ve gereklerini yerine getirememektir" demiştir. Doğru bir politik hamlenin doğru araçlarla başarıya ulaştırılacağı düşüncesiyle mücadele araçları geliştirilmede yetersiz kalındı. Demokrasi güçleri kendini bu doğru politikanın ba-

şarısını geliştirecek biçimde konumlandıramadı. Bu da AKP'yi rahatlatan ve oyalama politikasına fırsat sunan bir durum ortaya çıkardı.

AKP'nin zaten çözüm politikası yoktu. Tek düşündüğü seçime rahat girmektir. Geline aşamada bu hedefine ulaşmış olduğunu düşünüyor. Açıkladığı paketle seçime kadar üzerindeki baskıyı kaldıracığını hesaplıyor. Bu nedenle şimdiye kadar oyalama yapan AKP, şimdi, milliyetçi kesimlere sesleniyor. 2011 seçimlerinde de aynı politikayı izlemişti. Oyalama sürecindeki bazı söylemlerin milliyetçi kesimleri rahatsız ettiğini düşünerek şimdi BDP'ye sert çıkıyor, milliyetçi çevrelere sert çıkıyor. Hatta zihniyetini ve amacını tam ortaya koyan bir söylemle BDP'yi ve Kürt özgürlük hareketini kast ederek daha fazla sert tutum takınıyorsak, bunun nedeni ülke çıkarlarıdır, diyor. Yani oyalama gereği böyle yapıyoruz demek istiyor. AKP'nin şu andaki pozisyonunu böyle anlamak gerekiyor.

Kuşkusuz Kürt özgürlük hareketi sorunları Türkiye sınırları içinde ve siyasetle çözmeye yaklaşımı stratejiktir. Her zaman bunu tercih edecektir. Ama gelinen aşamada Önderliğin başlattığı sürece karşılık verecek bir siyasal irade yoktur. Böyle bir süreci sahiplenecek bir konumu yoktur. Sürecin sonuna gelmiştir. Bunu böyle değerlendirmek gerekir. AKP'nin bu politikaları çatışma yaratacak politikalarlardır. Rojava'daki politikalarına sessiz kalmak, Rojava Devrimi'ni boğmasını seyretmek mümkün değildir. Kaldı ki, mevcut AKP politikası da çözümü değil de bir tasfiye planının parçası olarak düşünüldüğünden Kürt özgürlük hareketinin böyle bir tasfiye planını seyretmesi de düşünülemez.

Kürt özgürlük hareketi deklarasyon yayınlamaya tutumunu ortaya koydu. Önder Apo zaten derinlikli bir müzakere olmadığında sürecin biteceğinden söz etti. Mevcut durumda da AKP derinlikli bir müzakere tutumu göstermediğinden dolayı bir sürecin varlığından söz edilemez. Her ne kadar Erdoğan Kürt özgürlük hareketinin tutumunu ortaya koymasından sonra "süreç devam ediyor" dese de bu bir demagojidir. Bir süreç olduğuna dair hiçbir veri yoktur. Kürt özgürlük hareketinin çatışmasızlığını ve geri çekilmesini anlamlandıramayan, bir karşılık vermeyen bir durumda çatışmasızlığın da sürdürülmesinin koşulları kalmamıştır. Gerçeklik buyken ve hiçbir adım atılmamışken "süreç var" demek, sadece toplumu aldatmaya yönelik bir söylemdir. Kendine göre Kürt özgürlük hareketinin "AKP adım atmamıştır ve böylelikle süreci bitirmiştir" değerlendirmesini boşa çıkaracağını sanmaktadır. Bunların günlük demagojiden öte bir değeri yoktur. Tüm kamuoyu da bilmektedir ki, AKP bir süreci geliştirecek ve var edecek hiçbir adım atmamıştır. Süreci başlatan Önder Apo'yu ve süreçte en önemli rol oynayan Kürt özgürlük hareketini dikkate almayan "siz de kimsiniz" diyen bir AKP gerçeği varken, hangi süreçten söz edilebilir?

AKP ile bir çözüm olmayacağı anlaşılmıştır

Süreci başlatan Önderlikle çok geniş çevrelerin, siyasal güçlerin, aydınların, sivil toplum örgütlerin, Kürt siyasal güçlerin ve Özgürlük hareketinin görüşmesi gerekirken BDP heyetine bile müdahale edilmesi AKP'nin bir çözüm zihniyeti de, projesi de olmadığının açık ifadesidir. Bu tutumları seçim öncesi milliyetçi oyları almak için özellikle göstermektedir. Tabii bu şu anlama gelmemektedir: AKP seçime kadar böyle yapacak, seçimden sonra da adım atacak! Kesinlikle böyle bir durum yoktur. Seçim sonrası yeni

bir oyalama nasıl yaparım yaklaşımı içinde olacaktır. Bunu başaramadığı takdirde de 2011 seçimleri sonrası olduğu gibi her türlü kirli savaş gücünü, destekçilerini ve işbirlikçilerini kullanarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek isteyecektir. AKP'nin yaklaşımlarını böyle anlamak gerekir. Zaten tutumlarıyla bir çözüm adım atabilir inancını tümden ortadan kaldıran bir hükümet zaten savaşa hazırlanıyor demektir.

AKP Kürt sorununun çözümsüzlüğü üzerinden iktidar olma oyununu iyi bir biçimde sürdürmektedir. AKP şimdiye kadar bu oyunu sürdürdü. Ancak artık bu iktidar oyununun sonuna gelmiştir. Ya Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesi ya da AKP'nin tasfiyesi olacaktır. AKP ile bir çözüm olmayacağı anlaşılmıştır. Kürt özgürlük hareketi tasfiye olmayacağına göre yeni bir çözüm tarzı yaşanacaktır. Türkiye'deki demokrasi güçleriyle ortak hareket ve ortak mücadele üzerinden çözüm seçeneği gündeme girecektir. AKP'yi 2012'de zorladık, ama tam bir çözüm noktasına getiremedik. Aynı tempoyla mücadele sürseydi bir olasılık AKP'yi, daha doğrusu devleti çözüme zorlayabilirdik. Ama Önder Apo tercihi şiddetli bir savaş yerine AKP'nin sıklıkla gördük demokratik siyasal çözümden yana tavrını koydu. Bu demokratik çözüm hamlesi kesin sonuç almasa da, başta Önder Apo'nun konumu üzere Özgürlük mücadelemizin konumunu güçlendirdi. Şimdi bu güçlenmiş konumlarla Türkiye demokrasi güçleriyle ortak demokrasi hareketi yaratıp mücadeleyi geliştirmek esas çözüm tercihi olarak gündeme girecektir. Önümüzdeki dönemde ağırlık verilmesi gereken durum budur. Bu açıdan da Kürt özgürlük hareketi Halkların Demokratik Partisini destekleyecektir. Eğer Halkların Demokratik Partisi dar yaklaşım içinde olmaz, geniş yelpazede bir demokrasi gücü ortaya çıkarırsa, bunun Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü açısından önemli bir hamle olacağı açıktır. Kürt özgürlük hareketinin paradigma ve strateji değiştirdiği, çözüm tercihinin Türkiye sınırları içinde demokratikleşme çerçevesinde gördüğü dikkate alındığında, buna uygun en önemli ve etkili siyasal aracın Türkiye geneli açısından demokrasi gücü olacak böyle bir projenin pratikleşmesi olmazsa olmaz kabilindedir.

Önümüzdeki dönemde bir seçim var. Bu seçimi de demokrasi güçlerinin güçlenmesi olarak ele almak gerekmektedir. Bu açıdan geçen bir yıllık demokratik çözüm hamlesinin yarattığı imkanları da iyi değerlendirerek demokrasi güçlerini bu seçimden daha güçlü bir biçimde çıkarmak mümkündür. AKP'nin çözüm üretmediğini ve süreci boşa çıkardığını iyi ortaya koyarak seçimde demokrasi güçlerini AKP karşısında daha güçlü bir konuma getirmek imkanları artmıştır. Kuşkusuz bu seçimi geçen dönemdeki tecrübeleri de dikkate alarak demokratik toplumsal belediyeçiliği geliştirecek bir hamle olarak da görmek gerekir. Toplumun örgütlenmesi ve iradesi temelinde geliştirilecek yerel yönetim zihniyeti bir yönüyle de Önder Apo'nun özgürlükçü demokratik komünal konfederal sistemiyle Demokratik Özerkliğin gerçekleşmesi sağlanacaktır. Bu açıdan yerel seçimleri bu tür demokratik toplumcu belediyeçilik temelinde Demokratik Özerkliğin gerçekleştirilmesinin sağlanacağı imkanları yaratmak olarak da ele almak gerekmektedir.

Önder Apo'nun, özgürlükçü demokratik güçlerin devleti beklemeden kendi demokratik toplumsal sistemlerini kurmaları gerektiği yönündeki mesajlarını da bu çerçevede ele almak gerekmektedir. Önder Apo, esas olarak bu imkanların bu çerçevede değerlendirilme-

mesine büyük bir öfke duymaktadır. Kuşkusuz yurtsever demokratik kişi ve çevrelerin elinde olan belediyeler, diğer düzen partilerinin belediyeçiliğinden daha temizdirler; daha halkçıdır. Ancak bunlar yetmez. Sadece onlardan iyi olmak değil, Önder Apo'nun ortaya koyduğu toplum projesi çerçevesinde çok farklı olmak, yeni bir yaşam ve dünya yaratmak hedefleri olmalıdır. Bu açıdan bundan sonra tüm yurtsever demokratik güçlerin, tüm halkımızın, tabii ki kadrolarımızın da böyle bir zihniyet ve yaklaşım çerçevesinde çalışmaları yürütmesi gerekmektedir. Dolayısıyla önümüzdeki seçime giren tüm belediye başkanı ve meclis üyesi adayların böyle bir hedefle seçime gitmeleri gerekmektedir. Başka türlü sunun ne halk tarafından, ne önderlik tarafından, ne de Özgürlük hareketi tarafından kabul edilmeyeceği açıktır.

İran'da bir seçim oldu. Seçim sonrası ABD ile ilişkilerde bir yumuşama görülüyor. Bu aslında Ortadoğu'nun geldiği yeni aşamada İran'ın yeni bir siyasal duruş ve mücadele içine girmesini ifade ediyor. Bir yönüyle kendisini etkili kılmak için bazı yönleriyle politikada değişiklikler yapma ihtiyacı duyuyor. Bunun esas olarak bölgedeki siyasal gelişmeler karşısında bir pozisyon alma biçiminde ortaya çıktığı görülüyor. ABD'nin bölgede sıkıştığını da gördük bir uzlaşma yaratmaya çalışıyor. Zaten İran'ın geçmişten beri politikası ABD'yi kendisiyle bir uzlaşma zeminine çekmekti. Bütün mücadeleleri de, izlediği politikaları da bu çerçevede yürütüyordu. Şimdi bunun ortamının oluştuğunu düşünüyor. Öte yandan Ortadoğu'da halk hareketleri çok canlıdır. Sistem ve klasik iktidar blokları bir açmazda. Bunun bir biçimde kendine yansımalarından da ürüyor. Bunun içeride kimi yumuşamalar getirmesi söz konusu olsa da, esas olarak politika değişikliği anlamına gelmeyeceği görülüyor. Özellikle Kürtlere yaklaşımda köklü bir değişiklik göstermeyeceği açıktır. Olsa olsa AKP benzeri tutumlar içine girebilir. Kaldı ki, AKP bir yönüyle İran'ın izlediği Kürt politikasını kendine uyarlamıştır.

İran, Kürtlere karşı yumuşama yapmak yerine idamlara yönelmiştir. İran, uzun yıllardır bütün politikalarını dış dengeler hesabına göre yapıyor. İçteki birçok politikayı ve adımı da buna göre atıyor. İran değerlendirmesi yaparken bu gerçekliği görmek gerekmektedir. Devrimcileri ve özgürlük mücadelesi sempatanlarını idam etmesi, PJAK'la ilgili bazı yönleri olsa da, esas olarak dış politika enstrümanı olarak düşünüldüğü açıktır. Özellikle Ortadoğu'daki sıcak çatışmalar düşünüldüğünde İran'ın tüm adımlarını bölgesel ilişkiler ve konumunu güçlendirmek açısından atacağı açıktır. Bu idamların da Türkiye'ye mesaj vermek için yaptığı söylenebilir. Türkiye'ye "seninle birçok konuda anlaşmazlığa düşsek de, Kürtler konusunda ortak davranabiliriz, birbirimizi gözetebiliriz" mesajı verdiği gibi, Türkiye ile ABD arasındaki çelişkileri gördük ve Türkiye'nin bölgedeki sıkışık konumundan yararlanarak Türkiye'nin pozisyonunu en azından kendisine zarar vermeyecek duruma getirmek istediği anlaşılmaktadır. Yeni açığa çıkan İsrail ajanlarının Türkiye tarafından İran'a satılması da ilişkilerin en kötü olduğu dönemde bile köprüleri tam atmadıkları ve birbirlerinden yararlanmak istediklerini göstermektedir. Kuşkusuz İran'ın idam politikaları kabul edilemez. Buna karşı tabii ki tutumumuz olmalıdır, olacaktır. İran'ın bu tutumunun en fazla da İran'a zarar vereceği hatırlatılacaktır. Eğer bu tutumu bırakmazsa tabii ki devrimci güçlerin buna sessiz kalması söz konusu olmayacaktır.

PKK'NİN XI. KONGRESİ TÜM YOLDAŞLARA HALKIMIZA VE İNSANLIĞA KUTLU OLSUN

XI. PKK Kongresi Kürdistan'ın dört parçası ve yurtdışında katılan, yüzde 40'tan fazlası kadın olan, 125 delegeyle 5 Eylül ile 13 Eylül 2013 tarihleri arasında gerçekleşti. 2012 yılındaki şiddetli savaş nedeniyle bir yıl gecikmeyle gerçekleşen kongremiz yoğun gündem, kapsamlı tartışmalar ve aldığı önemli kararlarla başarıyla tamamlanmıştır.

Önder Apo'nun perspektifleri ve raporların okunmasından sonra siyasal durum, ideolojik ve örgütsel durum, Önder Apo'nun yeni savunmaları ekseninde program-tüzük değişiklikleri, birçok çalışma ile ilgili karar tasarıları, eleştiri ve özeleştirilme gündemleriyle 8 gün süren kongremiz, kırk yıllık mücadelemiz açısından önemli bir dönemde gerçekleşmiştir.

Dünya, Ortadoğu, Türkiye ve Kürdistan'da önemli gelişmelerin yaşandığı bir süreçte gerçekleşen kongremiz, özellikle son siyasal gelişmeleri kapsamlı bir biçimde değerlendirmiştir.

21. yüzyılın ilk çeyreğinde, dünyada insanlığın yaşadığı ağır toplumsal sorunlara, demokrasi, özgürlük ve eşitlik temelinde çözüm bulunamaması kapitalist moderniteden kaynaklanmaktadır. Kapitalist modernite şahsında beş bin yıllık devletçi sistemin iflası yaşanmaktadır. Eski devletçi politika ve uygulamaları çökerken yeni devletlerin eskinin yerine geçirilmesi de hiçbir sorunu çözememektedir. Devletin alternatifi olan demokratik topluma dayalı Demokratik Konfederalizm tek çözüm alternatifi olarak tarihteki yerini tekrar alacaktır. Baskının ve sömürünün olmadığı demokratik sosyalizm de Demokratik Konfederalizm'le gerçekleşme imkanı bulacaktır.

Hiçbir meşruiyeti olmayan kapitalist modernist emperyalist güçler ve klasik statükocu iktidar odaklarına karşı Ortadoğu'da halklar ayağa kalkmışlardır. Meşruiyetleri olmayan bu güçlerin yerine, mezhepçilikle milliyetçiliğin birleştirilerek yeni devletçi iktidar arayışları sorunlara çözüm olmamaktadır. İslam'a da en büyük saygısızlığı yapan bu tür siyasal yaklaşımlar İslamın barış, eşitlik ve kardeşliğinin tersine halkları birbirine düşürerek sorunlara çözüm olmak bir yana daha da ağırlaştırmaktadır. Ortadoğu'daki siyasal durum ve yaşananlar, Önder Apo'nun üçüncü çizgi olarak tanımladığı antikapitalist tüm etnik, dinsel ve toplumsal farklılıkların demokratik konfederal temelde yarattıkları demokratik ulusu tek çözüm alternatif haline getirmektedir. Suriye'de ve Rojava'da görüldüğü gibi tek çözümleyici ve alternatif politika bu üçüncü çizgi olmaktadır.

Kongremiz kırk yıllık mücadelenin sonucu Kürtlerin Ortadoğu'da iradeli, örgütlü ve siyasal gelişmelerin yönünü belirleyen güç haline geldiği tespitini yapmıştır. Ortadoğu'da eski statükonun yıkıldığı, yeni statükoların kurulmak istendiği bir süreçte Kürtlerin böyle bir güç olmaları, Kürtleri ilk defa bu düzeyde dört parçada özgür ve demokratik yaşama yakınlaştırmıştır.

Kırk yıllık mücadele gerçeği göstermiştir ki, Kürtlerin ve tüm Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik yaşamının güvencesi şu ya da bu dış güç değildir, halklar ancak gerçek demokratikleşme temelinde özgür ve demokratik ortak yaşam güvencesine kavu-

“Kırk yıllık mücadelemizin yarattığı birikim, 2012 yılındaki gerilla direnişi, mücadele tarihimizin önemli bir parçası olan zindanlarda tutsakların 14 Temmuz ruhuyla geliştirdikleri direniş, halkın kesintisiz süren serhildanları ve Rojava Devrimi AKP'nin Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme politikalarını iflas ettirmiştir. Önder Apo Türk devletinin savaşla tasfiye etme politikasının iflasının demokratik çözüme fırsat sunduğunu düşünerek *Demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi* başlatmıştır”

şabilirler. Her türlü baskıya ve dış güçlere karşı da demokratikleşen halkın ve toplumun gücüyle karşı koyabilirler.

X. Kongremizden bu yana geçen beş yıllık siyasi ve askeri mücadele ve Rojava Devrimi gerçeği demokratik topluma dayalı mücadelenin neleri yaratabileceğini ortaya koymuştur. X. Kongre'den bu yana bu zihniyetle PKK öncülüğünde gelişen mücadele önemli gelişmeler sağlamıştır. Eğer parti öncülüğü daha iyi yapılabilsen ve gerçek anlamda parti ölçüleriyle çalışıyorsa Önder Apo ve Kürt halkının özgürlüğünün de sağlanması mümkün olacaktır.

Kongremiz Rojava Devrimi'ni de kapsamlıca değerlendirmiş, yaşanan başarıların Önder Apo'nun üçüncü çizgisinin pratikleşmesi olduğunu vurgulamıştır. Önder Apo'nun tüm halkların demokratik birliğine dayalı demokratik Suriye stratejisi pratikleştiğinde sadece Rojava Devrimi'nin kalıcılığı değil, Suriye'nin demokratikleşmesinin de gerçekleşeceği, bunun ise tüm Ortadoğu'nun özgür ve demokratik yaşamının önünü açacağı vurgulanmıştır.

Kırk yıllık mücadelemizin yarattığı birikim, 2012 yılındaki gerilla direnişi, mücadele tarihimizin önemli bir parçası olan zindanlarda tutsakların 14 Temmuz ruhuyla geliştirdikleri direniş, halkın kesintisiz süren serhildanları ve Rojava Devrimi AKP'nin Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme politikalarını iflas ettirmiştir. Önder Apo Türk devletinin savaşla tasfiye etme politikasının iflasının demokratik çözüme fırsat sunduğunu düşünerek *Demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa hamlesi* başlatmıştır. Kürt özgürlük hareketi, Önder Apo'nun öngördüğü sürecin tüm gereklerini yerine getirerek Türkiye'nin demokratikleşmesi

ve Kürt sorununun çözümü için hükümetin adım atacağı çok önemli bir ortam yaratmıştır.

AKP'nin bu sürece karşı tutumu da kongrede kapsamlıca değerlendirilmiştir. AKP'nin adım atma yerine oyalama siyasetini izlemesi, süreci ciddiye almayan ciddiyetsiz yaklaşımları, Kürt özgürlük hareketinin attığı tarihi adımları seçimlere kurban etmesi ve Rojava Devrimi'ne düşmanlığı XI. Kongremizin yeni bir karar almasını zorunlu kılmıştır. AKP'nin süreci ciddiye alması ve adım atması için gerillanın geri çekilmesinin durdurulması önerisinin irade birliğiyle KCK yönetimine sunulması kararlaştırılmıştır. Bu önerinin KCK yönetimi tarafından kararlaştırılıp pratikleştirilmesi de kongre platformumuz tarafından selamlanmıştır.

Kongremiz, Önder Apo'nun XI. Kongre'den bu yana beş yıllık tüm ideolojik, teorik, siyasi yoğunlaşmasını olağanüstü ve tarihsel olarak değerlendirmiş, partimizin ve hareketimizin tüm başarılarında Önder Apo'nun bu tutumunun ve İmralı'daki duruşunun belirleyici olduğunu altını çizmiştir.

Önder Apo'nun yol göstericiliğinde önümüzdeki dönemde mücadelenin tüm parçalarda ve Türkiye'de başarılı olma imkanlarının arttığı, Türkiye ve Suriye başta olmak üzere demokrasi ve özgürlük mücadelesinin diğer halklarla birlikte geliştirilecek mücadeleyle başarılı olacağı tespitini yapmıştır. Bu temelde önümüzdeki dönemin en öncelikli çalışması olarak halkların ortak örgütlenme ve mücadelesinin sağlanması olduğunu önemle vurgulamıştır.

Kürt halkının tüm parçalardaki devrimci demokratik gücünü de halkların ortak mücadelesinin en temel gücü

olarak görmüş ve PKK'ye bu gücü halkların özgür ve demokratik ortak yaşamının gerçekleşmesi için örgütlenme ve harekete geçirme görevi vermiştir.

Kongremiz diğer halklarla ortak hareket etme ve birlikte mücadele yürütmeyi çok önemli ve stratejik olarak gördüğü gibi, Kürtler arası birliği ve bu birliğin somut ifadesi olan Kürt ulusal kongresinin de gerçekleşmesini tarihsel bir çalışma olarak değerlendirmiş, Ortadoğu'daki siyasal gelişmeler dikkate alındığında bu çalışmanın gecikmeden yapılmasının hem Kürtler hem de Ortadoğu halkları için önemli sonuçlar yaratacağını da özellikle belirtmiştir.

Kongremiz partileşme ve kadrolaşma çalışmalarını da kapsamlı tartışmış, değerlendirmiş ve önemli kararlara varmıştır. Parti tarihimizde olduğu gibi X. Kongre'den bu yana süren beş yıllık yoğun mücadele sürecinde başarının da başarısızlığın da parti öncülüğü ve kadro duruşuyla kesin bağlantılı olarak ortaya koymuştur. Demokratik Konfederalizm, demokratik ulus ve Demokratik Özerkliğin tam olarak örgütlenilip inşa edilmemesinde parti öncülüğü ve kadronun yetersizliklerinin belirleyici olduğu sonucuna varmıştır. Bu çerçevede parti öncülüğünü önemsemeyen ve kadro ölçülerini yükseltmeyen anlayışları parti dışılık olarak ele almış, eğitim ve eleştiriyi düzeltmeyi başarının koşulu olarak görmüştür.

Parti öncülüğünü zayıflatan kadro duruşlarının bundan sonra kabul edilmeyeceği vurgulanarak eksiklerin giderilip parti örgütlemelerinin her alanda geliştirilip güçlendirilerek parti öncülüğünün tüm çalışmalarda rolünü oynaması gerektiği kararına varılmıştır.

XI. Parti Kongremiz, kapitalist mo-

demitenin günümüzde toplumu dağıtarak, çürüterek gerçekleştirdiği toplumsalcılık, hiçbir toplumsal ahlak ve değer bırakmayan, her şeyi alım satım konusu haline getirmesi, bireyi kişisiz ve iradesiz kılması, toplumsal sorunları her gün daha da ağırlaştırıp insanları çaresizliğe ve umutsuzluğa sürüklemesi gerçeği de önemli bir tartışma gündemi yapılmıştır. Kapitalizmin bu kanserli gerçeğine karşı PKK'nin kuruluşunda somutlaşan toplumsallık ve insanlığın o güne kadar yarattığı değerleri ifade eden ve Haki Karer yoldaşa temsilini bulan parti kişiliği ve yoldaşlığı maneviyatıyla karşı durulup toplumcu demokratik sistemin kurulacağını önemle vurgulamıştır.

Kapitalizmin toplumu ve bireyi bu kadar hiçleştiren toplum düşmanlığına karşı insanlığın geleceğinin Önder Apo'nun demokratik ekolojik kadın özgürlükçü toplum paradigmasına dayalı demokratik sosyalizmde olduğunu belirterek parti öncülüğünün en önemli görevinin kadrolardan başlayarak bu kimliği temsil edip toplumsallaştırması olduğu bir daha ortaya konmuştur. Demokratik konfederal temelde demokratik sosyalizmin inşa edilmesinin öncü güçlerinin de başta kadın ve gençlik olmak üzere emekçi halkın ve ezilen toplulukların olduğunu, örgütlenen kadın ve gençliğin demokratik ekolojik kadın özgürlükçü bir yaşamı gerçekleştireceği üzerinde önemle durmuştur.

Kongremiz parti öncülüğü temelinde tüm görevlerin başarıyla yerine getirilmesi açısından yönetim ve kadronun durumunu da önemle değerlendirmiştir. Yönetim ve kadronun eksiklikleri ve yetersizlikleri üzerinde somut olarak durulmuştur. Kongrenin bu yönlü tüm değerlendirmeleri temelinde PKK'nin 2008 yılındaki X. Kongresi'nde seçilen yönetimi kongre platformu karşısına çıkmış, kongre delegelerinin eleştirisi karşısında beş yıllık pratiklerinin özeleştirilerini vermişler ve mücadelenin yeni sürecinde görev ve sorumluluklarını yerine getireceklerinin irade ve kararlılığını ortaya koymuşlardır. Bu temelde kongremiz yeni Parti Merkez Komitesi'ni belirlemiştir.

Kongremiz yapılan tartışmalar sonucu tüm kararları tam bir anlayış ve irade birliğiyle almış ve XI. Kongre'yi Önderliğimiz ve halkımızın özgürlüğünü sağlama temelinde zafer ve final kongresi olarak tanımlamıştır.

XI. Parti Kongremiz tüm örgüt ve kadro yapımızın kongremizde ortaya çıkan irade ve aldığı kararları yüksek bir sorumluluk bilinciyle yerine getirmeleri gerektiğini vurgulamış, halkımıza da parti öncülüğü etrafında birleşerek mücadelenin her alanında zafer yürüyüşünde yerini alması çağrısında bulunmuştur. Tüm Ortadoğu ve dünya halklarına da, sömürücü iktidarcı ve kapitalist modernist hegemonik güçlere karşı demokrasi, özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde partimizle birlik ve dayanışma içinde olmaya çağırmıştır.

PKK'nin tüm kadro ve sempatzan yapısına!

XI. KONGRE GERÇEĞİNİ DOĞRU KAVRAYALIM VE BAŞARIYLA HAYATA GEÇİRELİM

Değerli yoldaşlar!

PKK'nin XI. Kongresi'ni 5-12 Eylül 2013 tarihleri arasında gerçekleştirdik. XI. Kongre 120 delegenin katılımıyla 8 gün boyunca kapsamlı tartışmalar yapan başarılı bir kongre oldu. XI. Kongremiz PKK'nin kırk yıllık mücadele birikiminin sonuçlarını değerlendiren ve temsil eden, Önderlik ve şehitler çizgisinin ulaştığı pratikleşme düzeyini gösteren, Kürt halkının PKK öncülüğünde yaşadığı gelişmeleri ortaya koyan yeni ve büyük bir zirve olarak gerçekleşti. Daha önceki on kongre ve çok sayıda konferansın, yine o düzeydeki toplantıların ortaya çıkardığı sonuçları sentezleyen, bütünleştiren ve bu temelde yeni bir yön çizen bir kongre olma düzeyine ulaştı. Bu çerçevede bizi XI. Parti Kongresi'ni yapmaya kadar götüren, bize güç veren ve öncülük eden, Kürt halkına kesintisiz bir biçimde 11 kongre yaptırarak kadar büyük bir bilinci ve enerjisi ortaya çıkartan tüm büyük değerleri bu temelde selamlıyor, XI. Kongremizin "Önder Apo'ya Özgürlük, Kürdistan'a ve Kürt Halkına Özgürlük" temelinde yürüttüğümüz yeni mücadele sürecinde bizleri kesin başarıya ulaştırmasını diliyoruz.

XI. Parti Kongremiz AKP'nin 2009 yılında gerçekleştirdiği ve Önder Apo'nun 17 Kasım darbesi olarak tanımladığı sivil darbenin ardından, 2010-2012 yılları arasında yaşanan büyük bir direniş sonrasında gerçekleşen bir kongre oldu. Bu direnişin tüm yönlerini kapsamlı bir biçimde tartışıp değerlendirecek derslerini açığa çıkartmayı ve önümüzdeki mücadele sürecine taşımaya esas aldı. Bu temelde başta Önder Apo olmak üzere bu büyük direnişin öncülüğünü yapan tüm direniş güçlerini, gerillayı, Kürt halkını, onunla omuz omuza mücadele eden tüm demokratik güçleri ve dostlarımızı selamlıyor, XI. Kongre çizgisinde başarılı olmaları dileklerini ifade ediyoruz.

Yine bu büyük direnme sürecini var eden, yaratan, her türlü saldırı karşısında Mazlumlar, Kemaller ve Hayrilerin, Ağıtlar ve Zilanların kahramanlık çizgisini dördüncü stratejik dönemde de sürdüren kahraman şehitlerimizi, başta partimizin kurucularından olan **Sara** yoldaş olmak üzere X. Kongre'nin görev verdiği ve Parti Meclisimizin Üyeleri olan **Rüstem, Çiçek** ve **Hüseyin** yoldaşlar şahsında geçen X. Kongre döneminin tüm kahraman şehitlerini saygı ve minnetle anıyoruz. XI. Kongremiz şehitler ruhu ve çizgisinin partiyeye daha çok hakim olduğu, şehitler ordusunun komuta gerçeğinin daha çok öne çıktığı bir kongre olarak gerçekleşti. XI. Kongre kararlılığı temelinde partimizin, halkımızın ve kahraman şehitlerimizin amaçlarını kesin başarıya ulaştıracaklarına inanıyoruz.

XI. Parti Kongremiz Önder Apo'nun 2013 Newroz'u'nda ilan ettiği yeni demokratik siyasi çözüm sürecinin, ilk aşamada önemli gelişmeler yaratmış olmakla birlikte ikinci aşamaya geçişte ciddi sorunlarla karşılaştığı, AKP hükümetinin son derece dar, faydacı ve çıkarıcı yaklaşması, kendi iktidarına ve

seçim kazanmaya endekslemiş olarak ele alması sonucunda sürecin ciddi bir tıkanma yaşadığı, bunun sonucunda Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümünü öngören bu yeni sürecin geleceğinin belirsizleştiği bir ortamda gerçekleşti. Bu durumu kapsamlı bir biçimde değerlendiren XI. Kongremiz aldığı gerillanın Kuzey'den Medya Savunma Alanları'na çekiliş sürecini durdurma kararıyla AKP hükümetinin ve Türk devletinin oyalayıcı, özünü boşaltıcı ve süreci tıkacı tutumuna karşı ciddi bir uyarıda bulundu. Bundan sonra sürecin yürümesi ve başarıya gitmesinin hangi koşullarla gerçekleşebileceğini, bunun hükümet ve devlet tarafına ne tür sorumluluklar yüklediğini bir kez daha net bir biçimde ortaya koydu.

Rojava Devrimi'ni savunmak tüm Kürtlerin görevi

PKK XI. Kongresi Rojava'da 19 Temmuz 2012 Özgürlük Devrimi'nin zaferle taçlandığı, Kürt halkının Önder Apo ve PKK öncülüğünde yürüttüğü kırk yıllık özgürlük mücadelesinin Rojava'da yarattığı bu büyük sonucu hazmedemeyen küresel ve bölgesel gericiğin yerel ajan işbirlikçi yapıdan da destek alarak bu büyük özgürlük çıkışı boğmak için hiçbir kural tanımadan insanlık dışı vahşi bir saldırı yürüttüğü ortamda gerçekleşti. Dolayısıyla XI. Parti Kongremizin ortamına 19 Temmuz Devrimi'nin ruhu ve coşkusu derinliğine sindi. XI. Kongremiz devrimci hamlesi ve devrimi savunmadaki kararlılığı çerçevesinde Rojava halkını ve 19 Temmuz Devrimi'ni yürekte selamlarken, her türlü gerici saldırı karşısında Rojava Kürdistan'ın ve özgürlük devriminin savunulmasında halkın ve YPG'nin gösterdiği kahramanca direnişin tüm parçalarda ve yurtdışındaki Kürt halkı tarafından sonuna kadar destekleneceğini net bir biçimde ortaya koydu. Bu temelde hem bölgesel gericiğe hem de küresel kapitalist modernite sistemine karşı Kürt halkının özgürlük hareketinin tutumunu ve bu gerici çevrelerin yarattığı sorunlar karşısındaki devrimci çözümleyici gücünü bir kere daha somut bir biçimde göstermiş oldu.

XI. Kongremiz Suriye'deki çelişki, çatışma ve çözümsüzlüğün son derece yoğunlaşmış derinleştiği, küresel güçler arasındaki çelişkinin ve krizin artarak neredeyse tüm dünya güçlerinin doğrudan katıldığı bir savaşa dönüşme eğiliminin ortaya çıktığı bir ortamda gerçekleşti. Tabii Suriye'de krizin bu kadar derinleşmesi bu krizi yaratan tarafların kendi yarattıkları sorunlara çözüm bulamamalarından, çaresiz ve çözümsüz kalmalarından kaynaklanıyordu. Buna karşı XI. Kongremiz Kürt halkının Rojava'da geliştirilen 19 Temmuz Devrimi'yle Kürdistan'dan geliştirilen çözümün hem Suriye hem de Ortadoğu açısından temel sorunlara çözüm üretici bir değer taşıdığına vurgu yaptı, dikkat çekti. Bu temelde Rojava Devrimi'nin hem Kürdistan Özgürlük Devrimi, hem Suriye Demokratik Devrimi, hem de Ortadoğu'da gittikçe daha çok belirginleşen Demokratik Or-

tadoğu Devrimi çerçevesinde önem taşıdığını ve rol oynadığını vurguladı.

PKK XI. Kongresi 8 gün boyunca kapsamlı bir gündem temelinde çalışmalarını yürüttü. Her şeyden önce böyle bir kongreyi hazırlayan Önder Apo'nun son beş yılda geliştirdiği çok kapsamlı çözümler ve değerlendirmeler vardı. Önder Apo Demokratik Toplum Manifestosu ismiyle yayınlanan beş ciltlik savunmasında bu görüşleri ortaya koymuştu. Dolayısıyla partimizin zihniyet gücü artmış, dünyayı ve Kürdistan'ı anlama ve çözümleme gücü gelişmiş, geleceği görebilen, daha büyük ve daha iddialı kararlar alabilen bir konuma gelmiş olarak böyle bir kongreye gitti. Kongremizin başarısını her şeyden önce böyle büyük bir zihinsel çalışma, gelişme ve aydınlatma çabası hazırladı.

Diğer yandan X. Kongre'den sonra gelişen mücadele süreci parti ve mücadele tarihimizin en yoğun ve en kapsamlı direnme dönemlerinden biri olarak gerçekleşti. 2010-2012 Devrimci Halk Savaşı hamlesi parti ve gerilla tarihimizin en büyük savaş dönemlerinden birisi oldu. Böyle bir direnişle başta AKP hükümeti ve Türk devleti olmak üzere, Kürdistan'da inkar ve imha sisteminin uygulamasına katılan tüm güçlere PKK'nin, gerillanın ve Kürt halkının yenilmezliği bir kez daha gösterildi. Önder Apo'nun savunmalarıyla yarattığı zihinsel aydınlanmayla birlikte gerilla öncülüğünde gelişen bu büyük direnişin yarattığı gelişmeler bizi XI. Kongre gibi büyük bir zirve yapma ve yeni kararlar alma iradesi ve iddiasına taşıdı. Onlar da aydınlatıcıydı, güç ve irade vericiydi. XI. Kongre böyle büyük bir mücadele, zihinsel çalışma ve gelişmeye dayalı olarak gerçekleşti ve tümüyle bu gelişmelerin özelliklerini temsil etti.

Dikkat edilirse, XI. Kongre tüzüksel olarak belirlenmiş zamanı aşan ve geç yapılan bir kongre oluyordu. Normal olarak 2011 yılında gerçekleşmesi gereken bir kongreyken 2013 yılına sarkmıştı. Tabii böyle bir gecikme, ertelenme unutulmuş ya da keyfi olarak gerçekleşmemişti. Böyle bir er-

teleme tamamen 2011-12 yıllarında yaşanan o büyük devrimci hamlenin gereklerine uygun bir biçimde ve o hamlenin amaçlarını başarma nede niyle yaşanmıştı. Büyük mücadele kesintisiz olarak üzerinde yoğunlaşmayı ve sonuç almayı gerektiriyordu. Yine bu mücadelenin önüne koyduğu "Önder Apo'ya özgürlük" büyük hedefi mutlaka başarılı olmak, en azından başarının kapısını aralamak gibi bir sonuca ulaşmayı gerektiriyordu. Hem yeni bir kongre yapmanın uygun zeminini yakalamak, hem de yeni bir kongre yapacak güç ve irade haline gelebilmek ve yeni bir kongre ile Önderliğin ve halkın huzuruna çıkabilmek, X. Kongre'nin önümüze koyduğu büyük tarihi amaç doğrultusunda yeterli gelişmeler yaratmayı gerektiriyordu. İşte 2011-12 büyük Devrimci Halk Savaşı hamlesi en azından böyle bir amacın kapısını araladı; Önder Apo'nun Kürt sorunuyla ilgili tüm çevreler tarafından muhatap alınmasını sağlayarak ve İmralı işkence ve tecrit sisteminde belli bir gerileme ve parçalanma yaratıp Önder Apo'yla daha sık ve kapsamlı bir ilişkilendirme düzeyi yaratarak, "Önder Apo'ya özgürlük" amacının eşğine gelmeyi, bunun kapısını aralamayı gerçekleştirmiş oldu. Parti olarak XI. Kongre'ye bu esaslar üzerinde gittik. Bir kongre yapma iradesini ve gücünü böyle kahramanca bir mücadele ve onun yarattığı tarihi gelişmeler üzerinde sağladık. Kongremiz tümüyle bu büyük mücadeleyi, onun kahramanlık çizgisini ve yarattığı değerleri temsil eden derinlikte, olgunlukta ve kararlılıkta oldu.

Önder Apo'nun tüm insanlığa 21. yüzyılda yol gösteren savunmalarıyla birlikte, 2013 yılında kendisiyle görüşen heyetlerle yaptığı tartışmalardan derlenmiş perspektifleri Önderlik Raporu olarak kongreye sunuldu. X. Kongre'nin görev verdiği Parti Meclisimiz de kongreye geçen beş yıllık süreçte yürüttüğü faaliyetleri değerlendirip özetleyen, bu beş yılda yaratılan gelişmelerle birlikte başarısız olan hususları ve bunların nedenlerini ortaya koyarak özeleştirel bir yaklaşımla başarının yolunu gösteren raporunu sundu. Kısmi eksiklikleri

olsa bile, bu rapor kapsamı itibariyle Özgürlük hareketimizin tüm çalışmalarını içerecek bir genişliğe sahipti. Belli bir derinliği, çözümleyiciliği ve yine eleştirel özeleştirel yaklaşımı vardı. Kongre platformumuz raporu ve rapor temelinde faaliyetleri değerlendirerek, eksiklikleri belirleyip hatalı yanlışları ortaya koydu. Kongremiz Parti Meclisimizin sunduğu raporu bu temelde tamamlayarak onayladı.

Kuşkusuz kongre gündemimizin çok önemli bir maddesi güncel siyasal durumun değerlendirilmesiydi. Önderlik perspektifi ve Parti Meclisimizin raporu temelinde Kürdistan'da, Ortadoğu'da ve dünyadaki güncel siyasal durum kapsamlı bir değerlendirmeye tabi tutuldu. Bu temelde yoğun bir tartışma yaşandı, çok yönlü görüşler geliştirildi. Özellikle Kuzey'de Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik siyasi çözüm sürecinin içinde bulunduğu durum ile Rojava'da yaşanan çatışmalar ekseninde Kürdistan'ın genel durumu, bölgede yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'nın Suriye'de ve diğer ülkelerdeki gelişme durumu, küresel güçlerin Ortadoğu merkezli olarak yaşadıkları çelişki ve çatışma gerçeği tarihsel tecrübenin derslerini esas alma temelinde çok yönlü değerlendirilmeye ve aydınlatılmaya çalışıldı. Bu konuda özellikle öne çıkan ve vurgulanan bazı temel hususlar şöyle ifade edilebilir:

Ortadoğu'da sular durulmuyor

Birincisi, reel sosyalizmin çözülüşü ardından bölgede Körfez Savaşı'yla başlayan çatışmalı süreç içerisinde yaşanan değişikliklerin tespit edilmesiydi. Bu noktada küresel sermaye sistemi ile bölgenin despotik ulus devlet güçleri arasında yaşanan çatışmaların Suriye'de odaklanması ve bu temelde gelinen noktada bazı temel sonuçlar çıkartmış olması gerçeği vurgulandı. Bu da daha çok I. Dünya Savaşı ardından sınırları çizilen, özellikle II. Dünya Savaşıyla birlikte daha da somutluk kazanan ve tamamen Avrupa merkezli kapitalist modernite çizgisinin

“Günümüzde Suriye’de odaklaşıp bölgesel çözüm arayan çatışmalar 1990 yazında Irak’ın Kuveyt’i işgali ile birlikte ortaya çıkan Körfez krizi ve savaşıyla başlamıştır. Böyle bir kriz ve savaşta, bu krizin ortaya çıkartılmasında ve geliştirilmesinde dış müdahalenin yeri, rolü ve etkisi ileri düzeydedir. Bugün çok daha net bir biçimde görülüyor ki, aslında tüm bu olayların gelişmesinde ABD’nin teşviki ve yönlendirmesi çok önemli ve etkili bir boyutu ifade ediyor”

bölgeye taşırılması olan ulusalcı iktidar çizgisinin bu çatışmalı süreçte giderek geriletildiği, onun yerine milliyetçi dinci bir eğilim veya çizginin hemen hemen bütün Ortadoğu devletlerinde hakim iktidar gücü haline geldiği gerçeğiydi. XI. Kongremiz yaklaşık 25 yıldır yaşanan çatışmadan önemli ölçüde bu sonucun çıktığını tespit etti. Aslında Suriye üzerinde yoğunlaşan çatışmalar ve Suriye ile birlikte bölgesel düzeyde siyasal çözüm arama durumu bu gerçeği ifade ediyor. Bütün dirençlerine rağmen, bir yandan halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesinin vurduğu darbeler, diğer yandan küresel sermaye sisteminin kendi çıkarları doğrultusunda bu despotik yapıların aşılması için geliştirdikleri mücadele sonucunda 20. yüzyılın ulusalcı despotik yapıları, iktidarları, kişilikleri ve anlayışları artık önemli ölçüde aşılmıştır. Bu güçlerin bölge düzeyinde tek başlarına etkinlikleri kalmamıştır. XI. Kongremiz giderek böyle bir çatışma sonucunda yalnızca milliyetçiliği esas alan iktidarların olmadığını, milliyetçi-dinci çizgiyi esas alan ve milliyetçilikle dinciliği birleştiren yeni bir çizgiyi yaratıp egemen kılan bir iktidar yapılaşmasının da geliştiğini, günümüz devletlerinde iktidar gücü olarak böyle bir eğilimin daha çok öne çıktığını ve belirginlik kazandığını tespit etti. Kuşkusuz bu durum geçen 25 yıllık mücadele içinde bölgede yaşanmış önemli bir siyasi değişimi ifade ediyordu. Artık sadece ulusalcı despotik eğilimlerin varlığını öngörmek, onları öne çıkarıp tanımlayarak bir siyasi durum değerlendirmesi yapmak, buna dayalı bir strateji ve taktik geliştirmek ve mücadele örgütlemek doğru, mümkün ve başarı getirecek özelliğe sahip değildir. İktidar yapısındaki bu anlayış ve çizgi değişimini mutlaka görmek, stratejik ve taktik yaklaşımları ve mücadele planlamalarını bu temelde oluşturmak başarı kazanmak için kesinlikle şarttır.

2011 yılı başından bu yana Ortadoğu’da yeni bir süreç gelişiyor

Bölgede yaşanan çatışmalı duruma dair ortaya çıkan önemli ikinci bir tespit ise, ulusalcı despotik eğilim geçen dönemde halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesi ve küresel sermaye sisteminin saldırıları karşısında dayanamayıp aşılır ve tasfiye edilirken, onun yerine yeni bir egemenlik kurmak isteyen ABD öncülüğündeki küresel kapitalist sistemin Büyük Ortadoğu Projesi temelindeki çabalarının da çözümsüz ve çaresiz kaldığı ve sonuç almaktan uzak olduğu, bazı etkinlikler sağladığı ülkelerde bile kalıcı ve istikrarlı bir siyasi iktidar yapısına ulaşamadığı gerçeğidir. Bu da günümüzün bölge siyasetinde dikkate alınması gereken önemli bir husus oluyor; son 25 yıllık bölgesel mücadele içinde ortaya çıkan önemli bir boyutu temsil ediyor. Çok iyi biliyoruz ki, bölge üzerindeki çatışma içerisinde bölgesel güçler var olmakla birlikte, onlardan çok daha etkin olan küresel güçler vardır. Günümüzde Suriye’de odaklaşıp bölgesel çözüm arayan çatışmalar 1990 yazında Irak’ın Kuveyt’i işgali ile birlikte ortaya çıkan Körfez krizi ve savaşıyla başlamıştır. Böyle

bir kriz ve savaşta, bu krizin ortaya çıkartılmasında ve geliştirilmesinde dış müdahalenin yeri, rolü ve etkisi ileri düzeydedir. Bugün çok daha net bir biçimde görülüyor ki, aslında tüm bu olayların gelişmesinde ABD’nin teşviki ve yönlendirmesi çok önemli ve etkili bir boyutu ifade ediyor. ABD’nin bütün süreç boyunca etkin politikalar geliştiren ülke olması da bu gerçeği gösteriyor. Yeni Dünya Düzeni Projesi, Büyük Ortadoğu Projesi böyle bir kriz ve savaşla ortaya çıkartılmış projelerdir. Bunu herkes biliyor ve 20 yılı aşkın süredir bölgeye dönük ABD öncülüğünde küresel sermaye sisteminin böyle bir saldırı yürüttüğü biliniyor. Bu saldırı 1990-2000 yılları arasında Körfez Savaşı’nın sonuçları üzerinden bölgeyi denetim altına alma, bölgede ABD’nin askeri gücünü artırma ve etkinliğini kurma temelinde sürdü. Küresel kapitalist sistemin öncüsü olarak ABD’nin III. Dünya Savaşı kapsamında Ortadoğu’ya saldırısının birinci aşaması buydu.

Bu saldırının ikinci aşaması 2001 İkiz Kule saldırısı ardından ABD’nin Afganistan ve Irak’a, dolayısıyla bu ülkeler şahsında tüm Ortadoğu’ya yönelttiği askeri müdahale olarak gündeme geldi. 2001-2011 yılları arasında geçen on yıllık süreçte gerçekleşen de buydu. ABD Afganistan ve Irak Savaşlarıyla Ortadoğu’yu ve Güney Asya’yı merkezlerinden yarmak, ele geçirmek, Büyük Ortadoğu Projesi’ni bu temelde gerçekleştirmek istedi.

2011 yılı başından bu yana Ortadoğu’da yeni bir süreç gelişiyor. İlk iki dönem de kuşkusuz tek yanlı, tek boyutlu bir saldırı dönemi sayılamazdı. Sadece ABD’nin varlığı ve etkinliği söz konusu değildi; aynı zamanda bölge halkları, ezilenleri, emekçileri, gençleri ve kadınları da bilinçlenme, örgütlenme ve mücadele etme yönünde önemli adımlar atıyor, çabalar harcıyor ve gelişmeler sağlıyorlardı. Bir yandan bu çabalar, diğer yandan küresel sermaye sistemiyle bölgesel ulus devlet despotizmi arasındaki çatışmanın yarattığı handicap, çözümsüzlük, sorunlar, çelişkiler ve zorlanmalar bölge toplumlarını daha duyarlı olmaya ve yeni arayışlar içine girmeye yöneltti. 2011 başından itibaren Tunus ve Mısır’dan başlayan Arap İsyanı –ki buna Arap Baharı tanımlaması getirildi– bu temelde ortaya çıktı. 2011 Ocak’ından itibaren Tunus ve Mısır’da gelişen Arap isyanının dayanakları bu çerçevededir.

Kuşkusuz böyle bir isyanın gelişmesinde tarihsel olarak bölgede yaşanan mücadelelerin belirleyici etkisi vardır. Kürdistan’da 1970’lerin başından itibaren PKK öncülüğünde gelişen, ülkenin dört parçasına yayılan ve Ortadoğu’da I. ve II. Dünya Savaşlarıyla oluşturulan statükoyu reddedip değiştirme yönünde önemli gelişmeler yaratan Kürdistan özgürlük mücadelesinin önemli bir payı mevcuttur. Yine I. ve II. Dünya Savaşlarının sonuçlarını tam hazmetmeyen, tarihin derinliklerinden öncü ve aktif bir halk olarak geldiği halde I. Dünya Savaşı ardından bölgede ikinci sınıfa düşürülmüş olan Arap toplumunun bu durumu hazmetmeyen, kabul etmeyen tutumu, zihniyeti ve psikolojisinin ve bu temelde yeni arayışı ve mücadelesinin payı vardır. Öte yandan ulus devlet despotizminin

sömürüyü daraltan yaklaşımları ve tutumlarını kırmak üzere ulus üstü sermaye sisteminin yönelttiği ideolojik, siyasi, askeri ve ekonomik saldırıların da bunda payı söz konusudur. 2011 Arap isyanı bunların hepsinin birleşik etkisi sonucunda gündeme geldi. Herkes bu isyan içerisinde yer aldı, alıyor. Herkes bu isyanı kendi ideolojik siyasi duruşu ve çıkarları yönünde değerlendirmeye çalıştı ve çalışıyor. Halklar, onların özgürlükçü ve demokratik güçleri de, bölgedeki milliyetçi dinci eğilimler ve çizgiler de, radikal dinci eğilimler ve bölgeye dışarıdan müdahalede bulunan küresel sermaye sistemi de bu isyanlara böyle yaklaşıyor.

Mısır ve Tunus’ta başlayan halk hareketliliğini Ortadoğu’da yürüttüğü III. Dünya Savaşı’nın yeni bir aşaması haline getiren ABD öncülüğü, buna dayalı bir biçimde Büyük Ortadoğu Projesi’ni hayata geçirme isteği ve çabası içinde oldu. Halkın harekete geçmesini kendi amaçlarını gerçekleştirmek için önemli bir fırsat ve yeni bir gelişme olarak değerlendirmeye çalıştı. Bu temelde Arap isyanını yönlendirmeye, onun içinde yer almaya, ona katılmaya, onun üzerinde egemenlik kurmaya çalıştı. Tunus’a böyle yaptı, Mısır’a ve Yemen’e böyle yaklaştı. Bunları tamamlamak üzere doğrudan Libya’ya askeri müdahalede bulundu. En son ortaya çıkan Suriye Savaşı’nın da içten çok dıştan kaynaklandığını biliyoruz. Kuşkusuz Suriye’nin içinde de çelişkiler vardı. Farklı çıkar grupları söz konusuydu, bunların arasında çelişkili ve çatışmalı bir durum yaşanıyordu. Ama böyle bir anda büyük bir savaş haline gelecek, iki yılda Suriye’yi neredeyse bir harabeye çevirecek bir askeri sonucu ortaya çıkartacak bir çelişki ve çatışma durumu, bunun birikimi ve gücü kesinlikle söz konusu değildi. Bütün bunların hepsi dış müdahalelerle ortaya çıktı. Bu bakımdan Libya’daki gibi, hatta ondan daha fazla Suriye’de iki yılı aşkın süredir yaşanan çatışma küresel ve bölgesel güçlerin müdahalesiyle ortaya çıkan bir çatışma oluyor; bu çatışma aslında bu güçlerin bir hesaplaşmasını ifade ediyor. Kuşkusuz başarılı olmak için her güç kendisini içeride örgütlemeye ve Suriye içinden kendisine dayanak bulmaya çalışıyor. Belli ölçüde bunu gerçekleştiriyor da. Ama yine de bu çatışmalı durumun bölgesel ve küresel güçler arasındaki bir hesaplaşma olduğu ortadadır.

AKP’nin bir model olamayacağı ortaya çıkıyor

Böyle bir hesaplaşmada 2013 yazı itibarıyla ortaya çıkan sonuç, dış müdahalenin ve özellikle küresel müdahalenin başarısızlığıdır. ABD öncülüğü mevcut milliyetçi-dinci iktidarların gelişmesine güç ve destek veren, öncülük eden ve ön açan bir güç olmasına rağmen, böyle bir eğilimle kendi çı-

karlarını bölgede hakim kılamamakta, Büyük Ortadoğu Projesi’ni bu temelde hayata geçirememektedir. Çünkü böyle bir iktidar yapısıyla istikrar sağlayamıyor, yeni bir sistem oluşturamıyor. İkincisi, böyle bir iktidar gücüyle kendi çıkarlarını tam egemen kılamıyor. ABD’nin çıkmazı buradadır. Bu konudaki en önemli model Afganistan’dı. Taliban yönetimi ABD’nin geliştirdiği bir yönetimdi. Ama şimdi ABD’yle savaşan bir yönetimiş gibi görülüyor. Bu bir yalandır. Tarih bilincimizi gözden geçirdiğimizde Taliban’ın tamamen ABD üretmesi bir eğilim olduğunu ve Sovyet Rusya’ya karşı savaşta ortaya çıkartılıp kullanıldığını göreceğiz. Afganistan gibi tümüyle ABD eğilimi denemese bile, İran İslam Devrimi ve devleti de Yeşil Kuşak Projesi temelinde Sovyet Rusya’ya karşı ABD’nin güvendiği ve dayanmak istediği bir eğilimdi. Milliyetçi dinci çizginin öncülüğünü Afganistan’ın Taliban hareketi ile birlikte İran İslam Devrimi yaptı. AKP özünde bunun daha silik bir versiyonudur. AKP Türkiye’de adeta gökten düşer gibi iktidara getirildi. 11 yıldır bu partiyi iktidarda tutuyorlar.

Şimdi Türkiye’de yaşanan çıkmaz AKP’nin de bir model olmadığını, AKP iktidarının da ABD’nin ve küresel sermaye sisteminin çıkarlarını temsil etmeye yetmediğini gösterdi. Bölgesel düzeyde ABD’nin çıkarlarını koruyup savunabilen bir iktidar olmak bir yana, AKP hükümeti Türkiye’de bile sorunları sağlıklı bir biçimde çözen istikrarlı bir iktidar olma gücünü gösteremiyor. AKP’nin iktidara getirilmesinin ardından büyük yatırımlar yapılarak, para harcanarak ve ağır can kayıpları göze alınarak geliştirilmeye çalışılan Irak modelinin sonuçları da ortadadır. ABD Irak Savaşı’yla bölgeyi ortasından, merkezinden yararak Büyük Ortadoğu Projesi’nin model sistemini yaratmak istedi. Irak’taki sonuçlar da ortadadır. Ortadoğu’ya model olmak şurada kalsın, ayakta kalan bir sistem olması bile zorluklar içeriyor. Halen bir sistem haline gelebilmiş değildir.

Bütün bunların sonucunda ABD’nin 2011 baharından itibaren gelişen Arap isyanını kendi çıkarları doğrultusunda kullanma çabasının sonuçları da ortadadır. Tunus’taki durum bir sonuca gitmedi. Mısır’da Hüsnü Mübarek rejiminin kiri ve pasından kurtulmak için yapılan manevralar ve yumuşak geçiş çabaları ABD stratejisini başarıya götürmedi. Tersine, askeri darbe yapmak, toplumla çatışma ve savaşa girmek zorunda kaldı. Kansız devrime örnek diye sunulan bir hareketliliği yaşayan Mısır’ı giderek Ortadoğu’nun en kanlı alanı haline getirdi. Bu ülkede bir çözüm, bir sonuç yoktur. Sistem Libya’ya büyük askeri müdahaleyle yöneldi. Kaddafi rejimini suçlayarak her türlü saldırıyı ve hakareti meşru gördü. Şimdi ortaya çıkan yönetim –aslında yönetimsizlik demek gerekiyor– parçalanmış bir Libya ortamında eskiyi bin kat aratır durumdadır. Suriye’de de iki yılı aşkın süredir bir çıkmaz, bir çözümsüzlük yaşanıyor. ABD’nin Suriye’de de mevcut Baas yönetimini geriletip daraltarak, İhvan-ı Müslimin hareketini biraz öne çıkartıp dinci eğilimi geliştirerek dinci milliyetçi yeni bir koalisyon oluşturma çabaları ciddi bir sonuca ulaşmamış bulunuyor. Bütün bunlar 1990 Ağustosundan beridir devam

eden ABD müdahalesinin herhangi bir sonuç yaratmadığını, bölgede yeni bir model ve sistem ortaya çıkartmadığını netçe gösteriyor. Ortada yeni bir model, bir istikrar yoktur.

ABD 25 yıldır Ortadoğu’yu çelişki ve çatışmayla, krizle yönetiyor. Çelişkileri derinleştirerek, sürekli kriz yaratarak bu kriz ve çatışma içerisinde bölgeyi yönetmeye, bölge üzerinde egemenlik kurmaya, bu egemenliğe dayanarak dünya hegemonyasını, küresel hegemonyayı sürdürmeye çalışıyor. Ama bunlar bir günlük yönetimdir. Dikkat edilirse bunun bir kalıcılığı, bir sistemi yoktur. Tamamen var olan askeri güce ve günlük yönetime dayanıyor. Dolayısıyla her an tersine dönebilir, karşıtı gelişebilir, farklı eğilimler ve çıkışlar yaşanabilir. Böyle bir duruş ve yönetim tarzından yeni gelişmeler ortaya çıkabilir. Bu duruş, bu tarz kapıyı bu tür çıkışlara açık tutuyor. Çeşitli milliyetçi ve dinci eğilimler de gelişebilir, aynı zamanda özgürlükçü ve demokratik eğilimler de böyle bir ortamda gelişme kaydedebilir, çıkış yapabilir. Öyle ki, ABD’nin bölgeyi mevcut yönetim tarzı ve egemen olma düzeyi aslında Ortadoğu’yu büyük bir demokratik devrime gebe tutuyor, açık hale getiriyor, böyle bir konumu sürdürüyor.

Benzer eğilimler bu ortamdan yararlanıyorlar. Ulusalcı eğilim dar tutucu eğilimdir; bu eğilim yıkılıyor, parçalanıp aşıyor. Bu eğilim açısından yeni bir gelişmeden söz edilemez. Ama aşırı dinci eğilim en çok gelişme kaydeden eğilimlerden birisi oluyor. El Kaide böyle bir çatışma ortamında daha çok büyüyüp gelişti. Aslında kullanıldı. 11 Eylül saldırısının içyüzü hala belli değildir. 2011 yılından bu yana bir yandan ABD’nin müdahalelerinin çözümsüzlüğü ve çıkışsızlığı, diğer yandan özgürlük ve demokrasi hareketlerinin yeterli bir öncülüğe ve örgütlülüğe kavuşmayıp bir devrimsel hareket haline gelememeleri ortamında en çok yarar sağlayan güç bu aşırı dinci eğilim oluyor. El Kaideciğin böyle bir ortamda büyüdüğü ve gelişme kaydedtiği gözleniyor. Bütün Arap aleminde ve Afrika’da; Libya’da, Mısır’da, Yemen’de, Afganistan’da, Pakistan’da ve en son Suriye’de gözlemlediğimiz gerçeklik bu oluyor ve bu durum ABD politikaları sonucunda gerçekleşiyor. Bunun planlı ve bilinçli mi olduğunu, yoksa ABD politikalarının başarısızlığı ve çözümsüzlüğü sonucunda mı bunların yaşandığını tam bilemeyiz. Bu nokta hala tartışma konusudur. Ortada her iki görüşü de doğrulayan veriler vardır. Hangisinin daha doğru olduğunu çok yakında göreceğiz.

Kongremiz bir de ABD müdahalelerinin bu durumunu, çıkmazını ve çözümsüzlüğünü değerlendirmiş; bu çerçevede Suriye’deki durumu ve olası gelişmeleri değerlendirip anlamaya çalışmıştır. XI. Kongre Suriye’deki durumu çözmeye yönelik dış müdahale çabalarının aslında bu gelişmelere bağlı olduğunu, küresel sistemin kendi çözümsüzlüğünü aşabilmek için 2013 yılı başında bir olma, ittifak olma yönündeki çabalarının da sonuç vermediğini, krizin aşılması bir yana daha da derinleştiğini değerlendirmiştir. “ABD-Rusya görüşmeleri temelinde Suriye’ye siyasi çözüm getirilecek” biçimindeki bir eğilim 2013 yılı başında çok güçlü iken, 2013 yazında giderek

“Türkiye’de yaşanan çıkmaz AKP’nin de bir model olmadığını, AKP iktidarının da ABD’nin ve küresel sermaye sisteminin çıkarlarını temsil etmeye yetmediğini gösterdi. Bölgesel düzeyde ABD’nin çıkarlarını koruyup savunabilen bir iktidar olmak bir yana, AKP hükümeti Türkiye’de bile sorunları sağlıklı bir biçimde çözen istikrarlı bir iktidar olma gücünü gösteremiyor”

bunun tersi bir durum ortaya çıktı. ABD-Rusya anlaşmasının çok derinlikli değil yüzeysel bir pozisyon olduğu görüldü. Bu anlaşma tersine çevrildi. Bu sefer kriz ve çatışma durumu gündeme geldi. Aslında kimyasal kriz diye ifade edilen krizin de bununla bağlantılı olduğu ortadadır. Kimyasal silah kullanımının yeni bir kriz yarattığı belirtiliyor. Aslında Suriye'de küresel güçler arasındaki çelişki ve çatışmanın ve yaşanan krizin kimyasal silah kullanımını ortaya çıkardığını ifade etmek daha doğrudur. Böyle bir durumu yaratarak, kimyasal silah kullanımını geliştirerek ya da bahane ederek yeni politikalar geliştirme arayışına girdiler. ABD Suriye'de hükümet lehine değişen dengeden rahatsız oldu; hükümeti geri letmek ve iktidar-muhalefet dengesini yeniden kurarak yaşadığı çözümsüzlüğe siyasi çözüm bulma zemini yaratmak için kimyasal silah olayını değerlendirip bunu bir müdahale ve politik baskı vesilesi haline getirdi. Sonuçta şimdi Suriye'deki kimyasal silahların denetlenmesi temelinde bir uzlaşmaya varma çabası içinde görülüyorlar.

Kongremiz de ABD yönetiminin tüm çabalarını kendi içinde birlik sağlama ve kongreden onay alma değil, ABD-Rusya görüşmeleri için zemin hazırlama ve zaman yaratma, Suriye'ye karşı tutum geliştirebilmek için Rusya ile bir anlaşma zemini bulma çabası olarak değerlendirdi. Kongremizin üzerinden daha birkaç gün bile geçmeden bu değerlendirmelerin doğrulandığını ve gerçek olduğunu görüyoruz. ABD Kongresi'nin kararları ve tartışmaları bir yana itildi ve unutuldu. Şimdi bütün dünya açıkça görüyor ki, aslında Suriye üzerindeki mücadele bir yandan ABD-Rusya arasındaki hegemonya ve etkinlik savaşı, diğer yandan Türkiye, İran, İsrail ve Arap alemi arasında bir etkinlik mücadelesi olmaktadır. Hiçbir güç mevcut hal ile çözüm üretmiyor. Ne birbiriyle çatışan küresel güçlerin ne de bölgesel güçlerin bir çözüm yaklaşımları vardır. Ne Amerikan eğilimi ne de Rusya politikaları bir çözüm yaratıyor. Ne Türkiye, ne İran, ne de İsrail bir çözüm ortaya koyabiliyor. Kendi içinde de çözümsüzlüğü yaşayan bir ideolojik siyasi yapılanma, bir denge durumu, bir zemin vardır.

Rojava Devrimi işte böyle bir ortamda aslında Suriye için de, Arap Baharı için de gerçekten aydınlatıcı ve çözümleyici bir ışık gibi ortaya çıktı; çözümsüzlüğe bir demokratik çözüm, bir özgürlükçü çözüm oldu. Demokratik Suriye'nin, demokratik Arabistan'ın ve demokratik Ortadoğu'nun nasıl oluşması ve hangi özellikleri içermesi gerektiğini, kime, neye ve nasıl dayanması gerektiğini herkese gösterdi. Küresel ve bölgesel güçlerin elbirliği ederek Rojava Devrimi'ne saldırması tam da bu aydınlatıcı özelliği nedeniyle. Bu ışık karartılmaya çalışılıyor; Suriye'yi ve bölgeyi aydınlatan bu devrimci çıkış yok edilmek isteniyor. Çünkü Rojava Özgürlük Devrimi'nin öngördüğü çözüm bütün küresel ve bölgesel güçlerin, hatta yerel gericiğin arayışlarını, çıkarlarını, çatışma ve kriz yaratarak çözümsüzlük içinde Ortadoğu'yu yönetme politikalarını başarısız kılıyor, teşhir ve deşifre ediyor. Bu devrimin hem büyük bir aydınlatma hem de politik çözüm gücü vardır.

Bu dönemde bu aydınlatıcı ve çözümleyici gücü yok etmek için dünyada ve bölgede birbirlerine karşı olan tüm güçler birleştiler. 2011'den bu yana Arap Baharı ortamından en çok faydalanan, aslında eskiden beri ne olduğu, kimler tarafından kurulduğu ve kime hizmet ettiği çok belli olmayan ve şaibeler taşıyan bir gücü taşıyan

olarak kullanarak, son üç ayda bu aydınlatıcı ve çözümleyici büyük devrime yönelik bütünlüklü bir karşıdevrim saldırısı başlattılar. Rojava Devrimi'ne ve Rojava halkına dönük El Nusra saldırılarını böyle değerlendirmek gerekir. Bu yapılanmanın kimlerden oluştuğu ve ne olduğu fazla belli değildir. İçinde herkes vardır. El Kaide'nin parçası olduğu belirtiliyor. Bu oluşum Suriye muhalefetinden destek alıyor. Türkiye de gırtlığına kadar bu işin içindedir. Hem bu çeteleri dünyanın dört bir yanından toplayıp getirmede, hem eğitip Rojava'ya sevk etmede, hem de silah ve teknik olarak desteklemede her türlü imkanı sunuyor. Dikkat edilirse sadece Rusya buna karşı açıkça rahatsızlık belirtti. Onun dışında bu çetelerin sivil halka yönelik insanlık dışı katliamları karşısında bile bir çift söz söyleyen herhangi bir devlet, bir ülke yoktur. Ne Avrupa'dan çit çıkıyor ne de Amerika'dan. Ne İran'dan, ne İsrail'den, ne de Arap ülkelerinden bir tavır geliyor. Türkiye yönetimi ise tam bir ikiyüzlülük içerisinde. Sıkıştığında El Nusra'ya karşı çıktığını söyleyerek yüzünü maskeleyerek, fırsat bulduğunda da açıktan bu vahşi katliamları desteklemeye çalışıyor.

Kongremiz Suriye'deki durumu ve Rojava Devrimi'nin karşı karşıya bulunduğu saldırıları bu temelde değerlendirdi. Bu çerçevede Rojava'daki 19 Temmuz Devrimi'ni savunma, bunun için savunma güçlerini büyütmeye, bunu demokratik toplu örgütlülüğüne ve Kürt ulusal demokratik ittifakına dayandırma, bu temelde gelişen Kürt Özerk Yönetimini demokratik Suriye güçleri ile birleştirerek demokratik Suriye Devrimi'nin bir parçası haline getirme yönünde Rojava halkının ve özgürlükçü siyasi güçlerinin yürüttüğü politikaların doğru olduğunu ve desteklenmesi gerektiğini tespit etti.

AKP'nin Suriye politikası tamamen yenilgiye uğradı

Siyasi durum değerlendirmesinin diğer çok önemli bir boyutu Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği yeni sürecin geldiği noktaydı. Süreci doğru anlama, bu süreci anlamadaki hatalı ve yetersiz tutumlar ve anlayışları ortaya çıkartma ve bunları aşma, AKP iktidarının süreç karşısındaki gerçek politikalarını ortaya koyma, bunu destekleyen güçleri belirleme ve bu çerçevede geline noktada sürecin durumunu değerlendirip nasıl daha ileri gidebileceğini tespit etme konusunda çok kapsamlı bir tartışma içinde oldu. Bu konuda yapılan başarılı çalışmalarla birlikte hatalar ve eksiklikleri de öze-

leştirilse bir yaklaşımla tespit etti.

Bu çerçevede şunları ifade edebiliriz: Önder Apo'nun ilan ettiği süreç anlaşılmaz bir süreç değildi. AKP'nin böyle bir süreci neden kabul ettiğini ve bununla neye ulaşmak istediğini anlamak zor değildi. Bu konularda yeterli bir anlayışımızın olmadığını, süreci kavrayamadığımızı ve bu nedenle yeterince pratik yapamadığımızı söylemek doğru olmayacaktır. Fakat bununla birlikte Kongremiz yine de sürecin büyük bir mücadele süreci olarak anlaşılmasında, dolayısıyla böyle bir mücadele çerçevesinde yaklaşılmasında, özellikle buna dönük pratik politikalar oluşturma, araçlar geliştirme ve zamanında hamle yapmada gecikmeler ve zayıflıklar olduğunu tespit etti. Özellikle demokratik siyaset alanında yaratıcı politika üretme ve pratikte uygulamada zayıflıklar yaşandığını, yönetiminin demokratik siyaset ortamını yeterli düzeyde etkilemede zayıf kaldığını değerlendirdi. Bu durumun ikinci aşamaya geçerken, bu aşamaya geçiş sürecinde ortaya çıktığı tespitini yaptı. Birinci aşama aslında başarılı bir biçimde gerçekleşti. Hareketimiz Önder Apo'nun planlaması doğrultusunda, hatta zamanından önce gerekli adımları attı ve bu adım atış büyük bir siyasi hamleye yol açtı. İçerde ve dışarıda Özgürlük hareketimizin etkisi şimdiye kadar olduğundan çok daha ileri düzeyde gelişti. Kürt sorunu ve bu sorunun çözülmesi gereği neredeyse dünya siyaseti içerisinde önemli bir yer tutar hale geldi. Önder Apo'nun düşünceleri ve Kürt sorununu çözme iradesi en geniş çevreler tarafından tanınır oldu. Bu temelde hem Önder Apo'nun özgürlüğü için nöbet eylemi hem de imza kampanyası Kürt halkına dayatılan kültürel soykırım rejiminin karakterini herkese gösterdi ve Kürt halkının bu rejime karşı yürüttüğü direnişi ve çözüm arayışını bütün dünyaya yaydı. Bunlar önemli tarihi gelişmelerdi. Bu anlamda ateşkes sağlanarak ve geri çekilme iradesi ortaya çıkartılarak, aslında Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun siyasi çözümüne yol açacak bir siyasi mücadele ortamının gelişmesi için ön açıcı oldu.

Fakat AKP çok bilinçli ve planlı bir biçimde sürecin ikinci aşamaya geçmesini engellemeye, ertelemeye ve boşa çıkartmaya çalıştı ve hala çalışıyor. Üç ayı aşkın bir süre geçmesine rağmen ikinci aşamanın gerektirdiği siyasi adımları atmaktan, hukuki ve siyasi düzeyde demokratik reformları gerçekleştirecek adımlara yönelmekten kaçınıyor. Demagoji ile zamanı geçirmeye, yapması gerekenleri ertelemeye ve ortamı muğlaklaştırmaya, dolayısıyla çatışmasızlık ortamında 2014 seçim sürecine ulaşip

bu süreçten seçimleri kazanarak çıkmaya çalışıyor. Önder Apo'nun Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü için geliştirdiği süreci kendisinin seçim kazandığı ve iktidarını güçlendirdiği bir süreç haline getirmek istiyor. Daha başından bu böyleydi. Hareketimiz ve yönetimimiz AKP'nin amacı ve yaklaşımlarının böyle olduğunu tespit etmekte hiç zorlanmadı. Amacı böyle olmakla birlikte AKP'nin zorlukları da vardı. Seçim kazanma ve iktidarını seçime korumaya bu kadar muhtaçtı. Bunu sağlayabilmek için de ateşkes ihtiyacı vardı. Dikkat edilirse Ortadoğu'da 'sıfır sorun' politikasından herkesle çatışmalı bir politik duruşa gelmişti. Artık bölgede ABD çıkarlarını temsil edemiyordu. Dolayısıyla ABD ve Avrupa'nın AKP hükümetine desteği azalmıştı. AKP'nin baştan beri izlediği Suriye politikası tamamen yenilgiye uğramıştı. İçte de çok sert bir iktidar çatışması içerisindeydi. Ergenekoncu çizgi, askeri vesayet ve yargıdaki iktidar güçleriyle iktidar mücadelesi ciddi bir çelişki ve çatışma düzeyine ulaşmıştı. AKP'nin böyle bir ortamda iktidarını korumak ve sağlamlaştırmaktan başka çaresi yoktu. İktidarda zayıflaması demek yürüttüğü bütün bu çabaların boşa gitmesi, geçen süreçte elde ettiği kazanımları yitirmesi, her şeyi kaybetmekten öteye varlığının bile tehlikeye girmesi demektir. Bunun için iktidarını korumaya, dolayısıyla seçimi kazanmaya, seçim kazanmak için de çatışmasızlık ortamına ihtiyacı vardı. AKP hükümetinin zayıflığı işte buradaydı. Ateşkes ve çatışmasızlık ortamına bu kadar muhtaçtı.

Bu zayıf ve çatışmasızlığa muhtaç durumundan yararlanmak isteyen Önder Apo, son derece bilinçli, planlı ve yerinde bir hareketle bu duruma müdahale edip sonuç almak istedi. Aslında 2013 yılı başından itibaren gelişen ve Newroz'da ilan edilerek başlatılan yeni süreç bu gerçeği ifade ediyordu. AKP bir çözümsüzlük ve çıkmaz içindeydi. Önder Apo AKP'ye çözüm yolunu gösteriyor; 'eğer yaşamak istiyorsan demokratikleşeceksin, Türkiye'yi demokratikleştirecek ve Kürt sorununun demokratik çözümünün önünü açacaksın; yaşamak için bundan başka çaren yoktur' diyordu. Süreç aslında bu temelde geliştirildi. Bu çerçevede hem birinci aşama ile zemin oluşturuldu hem de ikinci aşamaya geçmek için gerekli kuşatmalar yapıldı ve baskılar geliştirildi. Önder Apo sekiz komisyon önerdi. AKP'nin bütün hilelerini boşa çıkartan çözüm yöntemlerini ortaya koydu. Bir de zaman planlaması belirlendi. 1 Eylül'e kadar proje ortaya çıkarılacak, 15 Ekim'e kadar gerekli kararlar oluşturulacak ve bütün bunlar sadece AKP ta-

rafından değil birlikte yürütülecekti.

Rahatlıkla söylenebilir ki, Önder Apo tarafından AKP'yi kuşatma ve çözüme zorlama anlamında yapılması gereken her şey yapıldı. Hareket ve halk olarak Önder Apo'ya destek vermede ve birlik olmada herhangi bir tereddüt ve zayıflık göstermedik. Ama Önder Apo'nun AKP üzerinde geliştirdiği baskıyı politikaya dönüştürecek ve çözüm politikaları ortaya çıkartacak yaratıcılığı sergilemede zayıflık yaşandı. Demokratik siyaset alanında da, genel hareketimiz açısından da AKP'yi çözüme zorlayacak politik yaratıcılığı ve ustalığı göstermede eksiklikten söz edilebilir. Bunun dışında herhangi bir eksiklik yoktur denilebilir. AKP'ye tanınacağı kadar fırsat tanınmış, kuşatılacağı kadar kuşatılmıştır. Demokratikleşme yönünde gerçekten bazı yeni adımlar atma iradesi ve gücü gösterebilecekse şimdi gösterebilir. Eğer bu süreçte göstermezse, AKP'den artık herhangi bir demokratikleşme iradesi ve adımı beklememek gerekir. İçinde bulunduğumuz süreç böyle bir süreç ve bu tartışılıyor.

Kongremiz bu süreci netleştirmek üzere son olarak gerillanın geri çekilme pratiğini durdurdu. Bütün bunları değerlendirerek kamuoyunu duyarlı kılmak ve AKP'yi kesin adım atmaya zorlamak üzere geri çekilmeyi durdurma kararı aldı. Şimdi yeni 'demokratikleşme paketleri' tartışılıyor. AKP hükümeti ve bu temelde Türk devleti ciddi biçimde sıkışmış bulunuyor. Bu tartışmanın nasıl bir sonuç vereceğini, demokratik siyasi çözüm sürecini sınırlı da olsa ilerletecek bazı adımların atılmasına yol açıp açmayacağını bugünlerde göreceğiz. Durum, içinde bulunduğumuz günlerde ve haftalarda netleşecek ve biz de buna göre tutum alacağız.

PKK XI. Kongresi'nin bu konuda ortaya koyduğu irade şudur: Önder Apo'nun yürüttüğü mücadele ve yaptığı çalışmaların sonuna kadar desteklenmesi ve onun başarılması için çalışılması; bu temelde Türkiye'yi gerçekten demokratikleştirecek ve Kürt sorununun çözümünün önünü sınırlı da olsa açacak bazı adımlar atılacaksa bunlara şans tanınması; bütün bunlar olmaz ve her şey bir oyalamaya, zaman kazanmaya ve AKP iktidarını güçlendirmeye yöneltilirse, AKP'ye böyle bir iktidar fırsatını vermemek için de ne gerekiyorsa onun yapılması; AKP'nin bu süreci kendi iktidarını koruma ve güçlendirme süreci haline getirmesine kesinlikle izin ve fırsat verilmemesi; böyle bir yaklaşıma karşı başta ideolojik ve siyasi mücadele olmak üzere gerektiğinde her türlü yöntemle mücadele edilmesi, yani AKP'nin faşist, inkarcı ve imhacı yüzü ve karakterinin daha çok açığa çıkartılması ve teşhir edilmesi; özellikle Rojava Devrimi'ne, Rojava'da gelişen Kürt iradesine karşı saldırılarının daha çok teşhir edilerek AKP'ye karşı etkili ve yoğun bir mücadelenin bu temelde geliştirilmesi; süreçten demokratik güçlerin ve demokratik siyasetin başarılı çıkması için çalışılması Kongremizin genel siyasi eğilimi oldu.

Bu noktada Mart 2014 seçimlerine önem vermede, Kürt demokratik siyasetini çok güçlü ve bütünlüklü geliştirmek, özellikle Türkiye'de demokratik siyasetin geliştirilmesi, seçimlerde Türkiye çapında demokratik siyasetin birlik içinde ve etkili sonuç alacak bir düzeye gelmesi için çaba harcamak, bu çerçevede KCK tutuklularının ve hasta tutukluların serbest bırakılması, anadilde eğitim hakkının alınması, buna karşı asimilasyoncu ve soykırımcı yaklaşımlara karşı her türlü yöntemle aktif direnilmesi, hem seçimler üzerine yoğunlaşarak demokratik siyaseti geliştirme,

hem de inkar ve imha sisteminin, kültürel soykırım rejiminin geliştirdiği saldırılara karşı demokratik serhildanı aktif bir biçimde her alanda geliştirme görevini ortaya koydu. Böyle bir yaklaşımla AKP'nin oyunlarının bozulabileceğini, sürecin demokratik siyasetin başarısı temelinde gelişip gerçekleşebileceğini tespit etti.

Ulusal Kongre için tüm imkanlarımızı seferber etmeliyiz

Kongremizin siyasal gündem düzeyinde tartıştığı diğer bir konu da Ulusal Kongre çalışmalarıydı. Bu temelde Güney Kürdistan'daki gelişmeler ve yaşanan seçim süreci üçüncü bir tartışma konusu oldu. Kuşkusuz Ulusal Kongre Kürt varlığı ve özgürlüğü açısından çok önemli bir düzeyi ifade ediyordu ve ciddi bir çalışmaydı. Yüzlerce, binlerce yıllık bir özlem ve siyasi arayışın günümüzde gerçekleşmesi anlamına geliyordu. Önder Apo'nun ve partimizin daha baştan beri esas aldığı demokratik ulus birliği ilkesinin hayata geçmesini içeriyordu. Bu bakımdan hareketimiz son derece ilkeli ve yoğun bir çaba içerisinde oldu. Önder Apo süreci aydınlatan ve yapılması gerekenleri belirten perspektiflerde bulundu. Newroz'dan itibaren geliştirilen demokratik siyasi çözüm süreci de böyle bir kongrenin toplanması için son derece elverişli bir zemin yarattı. Bu durum bütün örgütlerin temsilcilerinin katıldığı geniş bir toplantı yapılmasına, bu toplantıdan da Kürdistan Ulusal Kongresi Hazırlık Komitesi'nin oluşturulmasına vardı. Bu gelişmeler oldukça demokratik, birliktir, Kürt tarihinde çok fazla görülmemiş, ama özlemi çok fazla duyulan gelişmelerdi. Toplumda büyük bir duyarlılık, heyecan, umut ve kendine güven ortaya çıkarttı. Dolayısıyla önemli bir süreçti. Fakat tüm bu önemine ve yeni adımların atılmış olmasına rağmen ulusal kongreye ulaşamamak, resmen ulusal kongre yapamamak, tersine bunun birkaç kez ertelenmek durumunda kalınması yeniden ele alıp değerlendirmeyi gerektiriyordu. Kongremiz bu temelde hem kendi yaklaşımlarımızı ve yürüttüğümüz çalışmaları eleştirel bir yaklaşımla değerlendirdi hem de bütün parçalardaki Kürdistan partilerinin, Ortadoğu'daki devletlerin ve küresel güçlerin ulusal kongre toplama çalışmalarına dönük yaklaşımlarını ve etkilemelerini çok yönlü tartışıp değerlendirmeye tabi tuttu. Hareket olarak sonuna kadar demokratik çerçevede böyle bir kongrenin gerçekleşmesinden yanayız, bu konuda büyük çaba harcıyoruz. Dolayısıyla da bunun gerçekleşmesi önündeki engelleri bulmak ve aşmak bizim için çok önemli bir siyasi görev oluyor.

PKK Kongresi bu durumları da kapsamlı bir biçimde değerlendirdi. Kimin yaklaşımının ne olduğu, kendisini doğruya çekmek için neler yapmak gerektiği sorularına cevap aradı. Sonuçta Kürdistan Ulusal Kongresi'nin toplanmasının Kürdistan'daki mücadeleden ve Ortadoğu'daki savaştan, hatta küresel çekişmelerden kopuk ele alınamayacağını, onlarla birlikte değerlendirilmesinin zorunlu olduğunu, bu nedenle öyle saf, duygusal, niyetsel ve hey-

canla yaklaşamayacağını, buna karşılık gerçekleşmesi için her türlü çabayı harcamaktan geri durulmaması gerektiğini tespit etti. Bu yönlü geniş bir değerlendirilmede bulundu. Çok hayalci, niyete dayalı ve kendine göre bir yaklaşım içinde olunmaması gerektiğini vurguladı. Bu yeni ve önemli bir tespittir. Bununla birlikte yine de Ulusal Kongre'nin toplanmasının zemini ve imkanlarının her zamankinden çok daha güçlü olduğunu belirledi. Dolayısıyla Ulusal Kongre'yi gerçekleştirme çalışmasını daha da güçlendirerek, şimdiye kadar yürütülen çalışmaları yeniden bir değerlendirmeye tabi tutup yeniden planlayarak etkili bir biçimde yürütme kararına ulaştı. Böyle bir çaba harcanır ve böyle bir çalışma ile engeller aşılabilsin Kürdistan Ulusal Kongresi'nin bu yıl içinde toplanabileceğini, bunun zemini, koşulları ve imkanının hala var olduğunu, dolayısıyla bu temelde çalışılması gerektiğini belirledi. Bunun için özellikle KCK ile Güney Kürdistan yönetimi arasındaki ilişkilerin daha doğru ve yeterli şekilde düzenlenmesi gerektiğini, bu temelde PKK-KDP ilişkilerinin daha büyük bir duyarlılıkla ele alınması ve buna bağlı olarak daha planlı ve programlı tarzda yürütülmesi gerektiğini tespit etti. Yönetimimizi bu temel de hareket etme, Ulusal Kongre'yi dar parti çıkarları ya da parti çelişkileri tartışmalarından uzak ele alma, daha çok birleşilen noktalarda bir araya gelmeyi esas alan bir yöntemle yürütme tutumuna yöneltti. Yönetimimizin önüne böyle bir görev koydu.

21 Eylül'de Güney Kürdistan'da seçimler yapılacak. Seçimlerin ardından bu konudaki durum biraz daha netleşecek. Çünkü Ulusal Kongre'nin gerçekleşmesi önünde engel oluşturan Güney Kürdistan'ın durumudur. Güney Kürdistan'daki partilerin ve iktidarın durumu, iç çelişkiler ve çatışmalar Ulusal Kongre'nin gerçekleşip gerçekleşmemesi üzerinde büyük rol oynuyor. Dolayısıyla Kongremiz 21 Eylül seçimlerinin bu konuda daha çok aydınlatıcı olacağını değerlendirdi. Seçimlerden Kürdistan Ulusal Kongresi'ni toplamak için olumlu bir sonucun çıkması durumunda, bu durumu değerlendirip yararlanarak Ulusal Kongre çalışmalarını yeniden daha derli toplu yürütmek ve kesin başarıya götürmek üzere çalışma kararlılığına ulaştı. Kongremizin Ulusal Kongre'ye ilişkin değerlendirmeleri ve tartışmaları bu çerçevede gelişti.

Kongremiz Doğu Kürdistan'daki duruma ve İran'a ilişkin değerlendirmelerinde partimizin geçen yıldan bu yana yürüttüğü tartışmalar ve değerlendirmeleri bir kere daha teyit etmiştir. 2013 Haziranı'nda cumhurbaşkanlığı seçimi yapıldı. Aslında İran'da yeni bir yönetim oluştu. Hareketimiz bunun sonuçlarını görmeye çalışıyor. Halen Kürdistan'a özgü bir değişiklik veya yenilik ortaya çıkmış değildir. Yeni yönetimin politikaları aslında İran karşılarındaki duruşu, yine Rohhilat'taki halkımızın böyle bir rejime karşı izleyeceği politikaları tespit edecektir. Kongremiz hem bu konuda son derece duyarlı ve dikkatli yaklaşmak gerektiğini hem de oluşabilecek siyasi çalışma ve örgütlenme imkanlarını toplumu bilinçlendirmek ve örgütlemek için değerlendirmeyi, İran ile Rohhilat halkının müm-

“Türk ordusu kendi egemenlik sınırları içerisinde ortaya çıkan gerilla hareketini imha ve tasfiye edemeyip yönetimi onunla paylaşmak zorunda kalan, dolayısıyla gerilla karşısında yenilmiş bir ordu durumundaydı. 2011-2012 sürecindeki Devrimci Halk Savaşı Türk ordusunun bu yenik durumunu çok daha fazla açığa çıkardı, netleştirdi ve herkes tarafından görülür hale getirdi”

kün olduğu oranda çatışmasızlık konumunda kalmasını, buna karşılık her türlü baskı, imha, tehdit, katliam ve asimilasyona karşı özgürlük ve demokrasi için direnişçi tutumdan asla uzak kalmamayı, her türlü saldırıya karşı gerektiğinde her türlü yöntemle direnebilecek bir pozisyon ve hazırlık içinde olmayı doğru buldu. Kongremiz Rohhilat'a ilişkin tutumu, yine İran karşılarındaki politik duruşu da bu temelde değerlendirdi.

Bu bakımdan şunu söyleyebiliriz: Hareketimiz XI. Parti Kongresi'yle bir kere daha kapsamlı bir politik değerlendirme yapma imkanı buldu. Zaten Temmuz başında Kongra Gel IX. Genel Kurulu Toplantısı ile kapsamlı bir durum değerlendirmesi yapmıştı. 2013 baharından bu yana Önder Apo'nun perspektifleri doğrultusunda sürekli bir tartışma, değerlendirme ve yeni kararlar alma çabası içindeydi. Hareketimiz bu tutumunu hem Kongra Gel Genel Kurulu hem de PKK XI. Kongresi ile zirvede sürdürdü. Yaşanan politik süreci anlama, ayrıntılarını ortaya çıkartma, bu konuda görüş birliği oluşturma, ülkemizin dört parçasında ve Ortadoğu'da siyasi gelişmeleri yakından takip ederek her türlü gelişme olasılığına göre hazır olup gerektiğinde aktif müdahalede bulunma kararlılığını, tutumunu ve pozisyonun ortaya çıkardı. PKK XI. Kongresi'yle birlikte hareketimiz bu konuda çok daha duyarlı, çok daha görüş birliği içinde ve daha hazırlıklıdır. Nerede, Ortadoğu'nun neresinde ve Kürdistan'ın hangi parçasında olursa olsun, ortaya çıkacak yeni durumu hem değerlendirme hem de onun gerektirdiği politik tutumu alma gücüne ve iradesine sahiptir.

Tüm gücümüzü seferber ederek direndik

Kuşkusuz XI. Kongre gündeminin çok önemli bir maddesi pratik faaliyetlerin değerlendirilmesi, yani ideolojik ve örgütsel durumun ve çalışmaların değerlendirilmesine ilişkin olan bölümdü. Çünkü X. Kongre partinin önüne “Önder Apo'ya Özgürlük” hedefini koymuş, bu amacı başarmak için mücadele etmesini öngörmüştü. XI. Kongre elbette bu amaç doğrultusunda yürütülen mücadeleyi ve bu mücadelenin sonuçlarını değerlendirdi, ölçüp biçti, tarttı ve hesap alıp verdi. “Önder Apo'ya Özgürlük” hedefi tarihimizin en ciddi amacı ve hedefiydi. Dillendirilmesi de, karar verilmesi de öyle kolay bir iş değildi; bizim için en ciddi, en onurlu ve mutlaka başarılması gereken bir görevdi. XI. Kongre beş yıllık mücadele içerisinde bu görevi ne kadar başardığımızı veya başarıp başaramadığımızı bir kere daha değerlendirdi. Böyle bir görevi belirlemenin üzerinden beş yıl gibi uzun bir zaman da geçmişti. Bu az bir süre değildi. Bu görevin başarısı için partiye böyle bir süre verilmiş, fırsat ve şans tanınmıştı. XI. Kongre işte başta yönetim olmak üzere bütün

komiteler, komutanlar, kadrolar ve örgütümüzün bu fırsatı ve şansı ne kadar doğru ve yeterli kullandığını ve hangi sonuçlara ulaştığını netleştirmek ve muhasebesini yapmakla yükümlüydü.

İkinci olarak, bu doğrultuda mücadele tarihimizin en kapsamlı savaş dönemlerinden biri yaşanmıştı. 2010-2012 döneminin Devrimci Halk Savaşı hamlesi temelinde gelişen pratik, dördüncü stratejik dönemin pratiği bütünlüklü ve tüm alanları içeren topyekun direniş konumundaki bir pratikti. Bu pratiğin her anı zorluklarla ve sertlik içinde gerçekleşti. AKP hükümeti 12 Haziran 2011 seçimlerinden aldığı yüzde 50'lik oy oranını, buna dayalı olarak ABD, Avrupa ve Ortadoğu'dan aldığı tüm gücü seferber ederek ve her türlü yöntemi kullanarak, PKK'yi imha ve tasfiye etme planını başarıya ulaştırmak için saldırı yürüttü. Böyle bir topyekun saldırıyı kırmak için hareket ve halk olarak biz de topyekun direniş konumunda olduk. İdeolojik, politik, örgütsel, askeri, diplomatik, ekonomik, kültürel her alanda bu saldırganlığa karşı mücadele etmek ve direnmek durumunda kaldık. Tüm gücümüzü seferber ederek direndik. Önderlik direndi, gerilla direndi, halk direndi; gençlik, kadınlar ve çocuklar direndi; ülkemizin dört parçasında ve yurtdışındaki tüm halkımız direndi; demokratik siyaset direndi. Böyle kapsamlı bir mücadele sürecini yaşadık. Yani “Önder Apo'ya Özgürlük” hedefini gerçekleştirmek için topyekun bir direniş yürütmekten, gerilla savaşı da dahil her türlü yöntemle mücadele etmekten geri durmadık. Bu konuda son derece cesur ve fedakar bir direniş konumu söz konusu oldu. Kahramanlık çizgisinde bir direniş sürdü. Dolayısıyla bu kapsamlı direnişin sonuçlarını değerlendirmek gerekiyordu. Bu direnişin büyük kazanımlarıyla birlikte gerçekleştirilemeyen ve başarısız olan yönleri de oldu; zorlukları, acıları ve kayıpları oldu. Her şeyden öteye on bine yakın tutuklu verdik. Binden fazla kahraman şehit verdik. Bu geçen mücadele döneminde kan döktük, savaş yürüttük. Bu öyle sıradan, zayıf bir mücadele süreci değildi. Dolayısıyla XI. Kongre'nin bir kere daha bu beş yıllık sürecin pratik faaliyetlerini derli toplu olarak değerlendirmesi, ideolojik ve örgütsel durumu ve çalışmalarını analize tabi tutarak başarıları, başarısızlıkları, başarısızlıklarının nedenlerini ve nasıl başarılacağını ortaya koymasına gerekiyordu.

Kongremiz bu gündem maddesinde tüm bunları başarıyla gerçekleştirdi. Büyük bir olgunluk, istek ve açık fikirlilikle Önderlik ve şehitler çizgisini ve “Önder Apo'ya Özgürlük” hedefini –ki bu hedef Kürdistan'a, Kürt halkına özgürlüktür, bölge halklarına demokrasidir, insanlığın yeni bir ruh ve heyecan kazanmasıdır– esas alma temelinde, bu beş yıllık mücadele döneminin pratiğini değerlendirdi. Dar, içe kapanık, karamsar, tutucu ve inkarcı yaklaşımları eleştirdi. Kesinlikle böyle bir duruma düşülmesi gerektiğini belirledi. Bu temelde 2009-2013 yılları arasında yürütülen büyük mücadelenin ortaya çıkardığı sonuçları ortaya koydu.

Kongremiz her şeyden önce bu büyük mücadeleyi, Önder Apo'nun 17 Kasım 2009 darbesi dediği ve AKP'nin 2009 yılında örtülü bir şekilde sivil bir

darbe anlamında Kürdistan özgürlük devrimine karşı geliştirdiği darbe karşısındaki direnme tutumunu ve direnişçi konumu değerlendirdi. Yine 2011-2012 yıllarında Parti Meclisi Üyelerimizden tatalım HPG Konseyi Üyeleri'ne kadar onlarca komutan ve yönetici yoldaşın da içinde yer aldığı yüzlerce şehidin kahramanca duruşu temelinde yürütülen bu mücadeleyi değerlendirmeye tabi tuttu. Bu mücadeleyle AKP'nin PKK'yi silah zoruyla imha ve tasfiye etme planının tümüyle boşa çıkartıldığını ve başarısız kılındığını, Önder Apo'nun Newroz'da ilan ettiği sürece AKP'nin evet demesinin 2011-2012 dönemindeki savaş içerisinde PKK'yi savaşıla yenemeyeceği kanaatine ulaşması sonucunda gerçekleştiğini belirledi. Tabii bu çok önemli bir başarıydı. Kendisinden önceki hükümetler gibi AKP de silah zoruyla PKK'yi ve Kürt özgürlük direnişini imha ve tasfiye edemeyeceği kanaatine ve kararına varmıştı. AKP böyle bir anlayışa ulaşmak zorunda bırakılmıştı.

Öte yandan Kongremizde Demokratik Özerklik çözümü temelinde yürütülen büyük mücadele de değerlendirildi. Şemdinli'deki direniş ve gelişmeler, yine Zagros, Botan ve Kürdistan'ın diğer alanlarındaki direnişler, gerilla direnişi, bu direnişin halkı etkileme durumu ve halk serhildanlarının gelişimi değerlendirildi. Şu ortaya kondu: Geçmiş mücadeleyle Türk ordusu zaten başarısız kılınmıştı. Türk ordusu kendi egemenlik sınırları içerisinde ortaya çıkan gerilla hareketini imha ve tasfiye edemeyip yönetimi onunla paylaşmak zorunda kalan, dolayısıyla gerilla karşısında yenilmiş bir ordu durumundaydı. 2011-12 sürecindeki Devrimci Halk Savaşı Türk ordusunun bu yenik durumunu çok daha fazla açığa çıkardı, netleştirdi ve herkes tarafından görülür hale getirdi. Bunun Kürt toplumu, Türkiye halkı ve uluslararası kamuoyu üzerinde etkisi vardır. Artık herkes şu kanaattedir: Türkiye Cumhuriyeti devleti PKK'yi silah gücüyle yok edemez, Kürt direnişini yenemez; onunla uzlaşmak ve Kürt sorununa çözüm bulmak zorundadır. Bunun için öyle fazla kimse AKP hükümetinin Kürdistan'da savaş yürütme durumunu eskisi kadar desteklemiyor. Bazı AKP sözcüleri “biz silahtan yana değiliz, barışçıl çözüm istiyoruz” diyorlar. Savaş yürütmemek bunların isteklerine bağlı değildir. Gerçekte bunların savaş yapacak halleri kalmadı. Yürütecekleri savaşa destek bulacak durumda değiller, destekleyenleri oldukça azaldı. Bu durum onların keyifleri, istekleri ya da anlayışlarından değil, çaresizliklerinden ileri geliyor. Güçleri ve çareleri yoktur. Ne artık toplumu savaşa sevk edebiliyorlar, ne de kamuoyunu yürüttükleri savaşa inandırıp dışarıdan destek alabiliyorlar. İşte geçen savaş dönemi bunu ortaya çıkardı. Bu savaş Kuzey'de Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştiremedi, ama bu işin nasıl olacağını anlaşıldığını sağlattı ve bizleri böyle bir çözümün eşğine getirdi.

Rojava Devrimi Kürtler için büyük kazanımdır

Kuzey'de böyle bir devrimci hamle gerçekleşmediyse de, Rojava'da benzer bir devrimci hamle gelişti. Demo-

“Ulusal Kongre Kürt varlığı ve özgürlüğü açısından çok önemli bir düzeyi ifade ediyordu ve ciddi bir çalışmaydı. Yüzlerce, binlerce yıllık bir özlem ve siyasi arayışın günümüzde gerçekleşmesi anlamına geliyordu. Önder Apo'nun ve partimizin daha baştan beri esas aldığı demokratik ulus birliği ilkesinin hayata geçmesini içeriyordu. Bu bakımdan hareketimiz son derece ilkeli ve yoğun bir çaba içerisinde oldu.”

kratik Özerklik çözümünü gerçekleştirecek büyük devrim Rojava'da ortaya çıktı. 19 Temmuz 2012 Devrimi'yle birlikte Rojava Kürdistan tümüyle Demokratik Özerklik çözümünün gerçekleştirildiği, demokratik ulusun inşası için her türlü imkan ortaya çıktığı ve önünün açıldığı büyük bir özgürlük ülkesi haline geldi. Önder Apo'nun ve PKK'nin kırk yıllık mücadelesi en somut sonucunu Rojava Kürdistan'da verdi. 1 Haziran 2010 dördüncü stratejik dönem hamlesi en güçlü, kalıcı ve belirgin sonucunu Rojava Kürdistan'da verdi. Apocu çizgi, Önderlik çizgimiz ilk büyük zaferini 19 Temmuz Devrimi'yle Rojava'da elde etti. Direniş temelinde Demokratik Özerklik çözümü Kürt halkının özgücüsüyle nasıl elde edilir, nasıl gerçekleştirilir sorularına cevap Rojava'da gerçekleşti.

Tabii Rojava'da yaşanan gelişmelerin bu süreçle kopmaz bağı vardır; sadece bununla bağlantılı değildir. Elbette Ortadoğu'daki gelişmeler, Arap alemindeki isyan durumu ve Suriye'deki çatışmalarla da bağlantılıdır. Ama aynı zamanda Kürdistan'daki bu özgürlük mücadelesiyle de bağlantısı vardır. Başta Kuzey Kürdistan olmak üzere Doğu'da, Güney'de ve Batı Kürdistan'da geçmiş dönemde yürütülen bütün çalışmaların sonuçları, yine Kuzey Kürdistan'da 2011-12 sürecinde yaşanan Devrimci Halk Savaşı hamlesinin pratik siyasi sonuçları en belirgin bir şekilde kendisini Rojava Kürdistan'da ortaya koydu. Rojava'daki gelişmeler hem Devrimci Halk Savaşı stratejik hamlesinin ortaya çıkardığı bir zirveydi hem de Kuzey Kürdistan'da Demokratik Özerklik hamlesinin nasıl olması ve hangi düzeye ulaşması gerektiğini bize gösterdi. Yani Kuzey'de nelerin yapılması gerektiğini ama yapılamamış olduğu gerçeğini bize öğretti. Bu da önemli bir durumdu, büyük bir gelişmeydi.

Yine "Önder Apo'ya Özgürlük" doğrultusunda da büyük bir mücadele yürütüldü. Bu hedefe tam ulaşılmadı, ama bu doğrultuda önemli adımlar atıldı, ciddi kazanımlar ortaya çıkarıldı. Bunları da görmemek mümkün değildir; tam başarı olmadı diye hiçbir şey olmamış demek haksızlık ve inkarcılık olur. Önder Apo'nun Kürt sorununun çözümünde belirleyici güç ve muhatap olduğu gerçeği başta AKP hükümeti olmak üzere tüm dünya tarafından kabul edilir hale geldi. Unutmayalım ki böyle bir sürece başlarken PKK'yi imha ve tasfiye etmenin başta gelen şartı İmralı'da darbe yapmak, Önder Apo üzerinde en ağır tecridi ve baskıyı uygulamaktır. AKP Önder Apo'ya karşı sözüm ona alternatif bir sürü Kürt lider veya önder yaratmaya çalıştı. Bazılarını Avrupa'dan getirtti. Onlara dayanarak bunu yapmaya çalıştı, ancak başaramadı. Bazılarını Güney'den tutup öne çıkarmaya çalıştı. Bunlara dayanarak Önder Apo'nun etkisini kırmak ve Kürt toplumuna farklı önderlikler sunmak istedi. Hiçbirin başarı sağlayamadı. Hepsinde başarısız kaldıktan sonra İmralı'ya gitmek, Önder Apo'ya muhtaç olmak, Önder Apo'yu muhatap almak ve Kürt sorununu Kuzey'de olduğu kadar her yerde Önder Apo'yla çözmek zorunda olduğunu gördü, bu gerçeği kabul etti ve pratikleştirdi. AKP hükümetini ve TC devletini Önder Apo'nun ayağına gitmeye mecbur bıraktık. Bu az bir sonuç veya basit bir durum değildir ve kolay gerçekleşmemiştir.

Diğer yandan İmralı tecridi ilk defa bu düzeyde parçalandı. 15 yıldır aile fertleri, avukatlar ve devlet yöneticileri dışında kimse İmralı'ya gidemiyordu. Bir dönem avukatlar gittiler, sonra avukatlarla görüşme de yasaklandı. Bir

de zaman zaman aile üyeleri gidebildi. Bu direniş sonucunda ilk defa dördüncü bir güç, sivil siyasi bir güç, hem de siyaset tartışmak ve siyasi kararlar almak, Kürt sorununa çözüm ve Türkiye'nin demokratikleşmesi sorunlarını tartışmak üzere heyet biçiminde İmralı'ya gitti ve Önder Apo'yla görüşmeler yaptı. Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü için müzakereler yürütüldü. Bu gidış defalarca tekrarlandı ve hala devam ediyor. Bu temelde İmralı tecridi biraz daha kırıldı; İmralı sistemi biraz daha gereksiz ve anlamsız hale getirildi. Öyle ki, şimdi herkes İmralı sisteminin geçersizliğini ve anlamsızlığını tartışıyor. Önder Apo'nun koşullarının düzeltilmesi ve durumunun değiştirilmesi gerektiğini ifade ediyor, bunu öngörüyor. Geçmişte bunu kabul etmek bir yana, bu konuları dile getirmek ve tartışmak bile çok zor bir işti, zemin bulamayan bir durumdu. İmralı sisteminin parçalanması ve Önder Apo'nun koşullarının değiştirilmesi değil de, baskı ve işkence altında nasıl yok edileceği basında ve kamuoyunda tartışılıyor, değerlendiriliyor ve öngörülüyordu. Oradan buraya böylesi bir değişiklik oldu. Bu da basit bir değişiklik, az bir konum değildir. Unutmayalım ki, AKP topyekun savaş konseptiyle saldırıp PKK'yi imha ve tasfiye etmek isterken, Önder Apo'nun da neden ve nasıl idam edilemediğini dillendirdi, hatta idam edilmesi gerektiğini hep gündeme getirdi. O çabalar ve sözlerden şimdi Önder Apo'ya muhtaç olmuş, her şeyini Önder Apo'yla tartışarak planlamaya çalışan bir AKP'ye dönüş ortaya çıkartıldı. Bunlar aynı zamanda "Önder Apo'ya Özgürlük" temelindeki gelişmelerdir.

Elbette X. Kongre'nin Önder Apo'ya özgürlük hedefi tam başarılı değil. Bu anlamda gelişmeleri çok abartmamak, ama mevcut düzeyi de küçük görmemek gerekir. İnkâr ve imha sistemine bakalım; Kürt halkına dayatılan kültürel soykırım rejimine, 19. ve 20. yüzyıllarda Kürdistan'da yaşanmış gelişmelere bakalım; Kürt toplumuna yöneltilmiş saldırıları ve Kürt önderlerine dönük katliam yaklaşımlarını göz önüne getirelim: Bütün bunlar çerçevesinde ele alındığında, İmralı sisteminde açılan gediklerin ve Önder Apo'nun özgürlüğü doğrultusunda yaratılan gelişmelerin hiç de öyle basit, kolay ve ucuz gelişmeler olmadığını rahatlıkla görüp anlayabiliriz. Bir kıyaslama yapılacaksa bunlarla yapılmalıdır. Kıyaslama için Kürdistan'ın dışındaki yerlere bakmamalıyız. Kürdistan'ın dışındaki yerler, örgütler ve liderlerle Kürdistan'daki durum ve Önder Apo'nun durumu kıyaslanmaya kalkılırsa bu büyük bir yanılgı ve ciddi bir yanlışlık olur. Çünkü gerçekten de dünyanın hiçbir yerinde Kürdistan üzerinde uygulanan sistemin bir benzeri yoktur. O bakımdan da yanlış yapmamalı, yanılıgılı yaklaşmamalıyız. Bütün bunlar geçen beş yıllık mücadele döneminin ortaya çıkardığı temel gelişmelerdir.

Şu husus bir kere daha görüldü ki, PKK, Kürdistan özgürlük hareketi ve Kürt direnişi savaşıla yenilemez, silah zoruyla imha ve tasfiye edilemez. Kürdistan gerillası ezilemez ve yenilgiye uğratılmaz. Kürt sorunu bastırılmaz. Bu soruna çözüm bulmak gerekiyor, bu sorunu çözmek zorunlu oluyor. Bu anlamda PKK'nin, Kürt halkının ve gerillanın yenilmezliği, Kürt sorununu çözmeye gücüne ve iradesine sahip olduğu gerçeği bu büyük direnişle bir kere daha kanıtlanmış oldu. Kürt sorununun çözümü bu temelde Türkiye, Ortadoğu ve dünya siyasetinin gündemine somut bir şekilde kondu. Önder Apo bunları değerlendirdiği için, bundan

çıkardığı sonuçlar temelinde Newroz çağrısını ve yürürlüğe koyduğu Kürt sorununa demokratik siyasi çözüm hamlesini gündeme getirdi. Bütün bunlar bu gelişmelere dayanarak oldu. Tabii Kongremiz bu büyük gelişmeleri bu biçimde bir kere daha ortaya koymuş ve değerlendirmiştir.

Kongremiz inkarcı olmamak ve bu gelişmeleri görmek gerektiğini vurgulamakla birlikte, bunları X. Kongre ile önüne koyduğu hedeflerin tam gerçekleşmesi olarak da değerlendirmemiştir. Bu anlamda büyük gelişmeler vardır; ama X. Kongre'nin öngördüğü, partinin ve halkın önüne koyduğu bazı temel görevler de başılamamıştır. Önder Apo'nun özgürlüğü tam sağlanamamıştır. Bu her şeyin başında gelir ve her şeyden daha önemlidir. Bu doğrultuda önemli mücadele yürütülüp gelişmelerin önü açılmış olsa da, Kuzey Kürdistan'da Demokratik Özerklik çözümü hedefi tam başılamamıştır. Buna dayalı olarak demokratik ulus ve demokratik toplum inşasında gerekli adımlar atılamamış ve çok ileri gidilememiştir. Bu çalışmalarda hem zayıflıklar hem de sorunlar vardır. Yani hem gerçekleştirilmeyen hedefler, hem de bu temelde yürütülen çalışmaların kendi içinde yaşadığı zayıflıklar, hatalar, eksiklikler ve sorunlar vardır. XI. Kongre bunları kapsamlı bir şekilde ortaya çıkardı.

Öncülük görevleri doğru ve yeterli yerine getirilmedi

X. Kongre'nin temel hedefleri kesinlikle yanlış değildi; hayal sayılmaz ve gerçekleştirilmesi imkansız diye görülemezdi. Bu hedefleri başarmak için imkanlar ve fırsatlar vardı. Koşullar bunun için uygundu. Önderlik gerekli başarıyı elde etmek için mücadelenin önünü açtı, başarının koşullarını yarattı. Halk bu mücadeleye büyük bir destek verdi. Gerilla kahramanlık çizgisinde direndi. Demokratik siyaset, kadın ve gençlik hareketi yoğun bir mücadele ve çaba içerisindedir. Başka bir deyişle boş durulmadı, çalışma dışında kalmadı. Ama tüm bunlara rağmen, X. Kongre'nin önümüze koyduğu hedefler gerçekleştirilemedi. Peki, neden? XI. Kongre bu soruyu somut bir biçimde sordu ve cevaplarını aradı. Bunun nedeni direnişin azlığı, topyekun direniş içinde olmama, halkın desteğinin zayıflığı ve koşulların uygunsuzluğu değildi. Nedeni gerillanın direnmemesi, yeterli cesaret ve fedakarlığa sahip olmaması da değildi. O halde bunun nedeni neydi, nereden kaynaklandı? Bu amaçları başarmak için yürütülmesi gereken mücadeleyi örgütleyip yürü-

tecek gücün yani öncünün işleri doğru, yerinde ve zamanında yeterli bir biçimde yapmaması, gerekli adımları yeterli bir biçimde ve zamanında atamaması, halkı, gençliği, kadınları ve gerillayı doğru ve yeterli bir biçimde mücadeleye seferber ettirememesi bu başarısızlığa neden oldu. Kongremiz bu eksikliği somut bir biçimde tespit etti. Zaten 2012-13 kışında yönetiminin yaptığı toplantılar ve yürüttüğü tartışmalarda da yetersiz kaldığı, amaçların tam başılamadığı ve yarım başarı elde edildiği biçiminde değerlendirmeler ve tespitler vardı.

Kongre de benzer bir değerlendirmede bulundu, tespit yaptı ve kabul etti. Pratiğin durumunu buna göre değerlendirdi. Burada sorumluluğun bu işleri yürüten öncülükte olduğu, eğer amaçlar tam başılamamışsa bunun nedeninin öncülük görevlerinin doğru ve yeterli bir biçimde yerine getirilmemiş olmasından kaynaklandığı tespitini yaptı. Bütün çalışmalar açısından gerçeği böyle ortaya koydu. İdeolojik mücadele ve çalışma alanı, kültür, sanat ve edebiyat çalışmaları noktasında da durumu böyle değerlendirdi. Propaganda ve ajitasyon çalışmalarında örgütlü öncülüğün zayıflığını propagandanın etkisini sınırlandırdığını ortaya koydu. Bunu özellikle savaş pratiği olması ve geçen dönemin önemli bir kısmının savaşla geçmesi nedeniyle gerilla ve savaş açısından yaptı. Savaşta yeterli zafer kazanamayan durumun öncülükten kaynaklı olduğu, gerilla gücünün zamanında yeterince eğitilmediği, örgütlenmediği ve hazırlanmadığı, bunun sonucunda savaşın böyle yetersiz kaldığı ve bedeli ağır bir savaşın yürütüldüğü tespitini yaptı. Gerillada da tam başarı elde edememe ve yetersiz kalmanın ana nedeninin öncülük ve komuta eksikliği olduğunu tespit etti. Aynı şeyi siyasi, sosyal ve kültürel çalışmalar açısından da yaptı. Kuzey'de, Rojava'da, yurtdışında, hatta Güney'de ve Doğu'da demokratik toplum örgütülüğünün yeterince geliştirilememesinin koşullar ve imkanların olmaması ya da azlığından değil, aslında yeterli yaratıcı tarzı geliştirememekten, toplumu örgütleyip yeterince seferber edememekten ve doğru bir öncülük yapamamaktan kaynaklandığını tespit etti. Meclis çalışmaları, halk meclislerinin kuruluşu ve işleyişi, yine akademi çalışmaları, ekonomik çalışmalar ve kooperatif çalışmaları açısından bunu ortaya koydu.

Dikkat edilirse Önder Apo demokratik toplum örgütülüğünün bu ayaklara dayalı olduğunu belirtmiş, demokratik modernite çizgisinin dört ayak üzerinde pratikleşeceğini ortaya koy-

muştu. Ancak bütün bunlarda yetersiz ve eksik durumlar vardır. Birçok yerde meclis, akademi, komün ve kooperatif yoktur. Var olanlar ise şeklidir. Görev ve sorumluluklarını yeterince bilmiyor, planlayamıyor, işlevselliği tam değildir. Toplum çekmiyor, toplum sorunlarını çözmiyor, toplum yaşamının ihtiyaçlarını karşılamıyor. Bu noktada hem kuruculukta, hem inşada, hem de inşa edilen işletmede zayıflık ve darlık vardır. Bunlar öncülük sorunudur. Demokratik toplumu, demokratik ulusun kurumlarını ve Demokratik Konfederalizmi inşa etmek, oluşturulan demokratik konfederal kurumların işlevsel kılınması ve önünün açılması, bunları işletecek kadar bilinç ve iradenin toplumda yaratılması parti öncülüğünün, parti örgütleri ve kadrolarının görevidir. İşte bu noktada kadronun görev ve sorumluluklarına yeterince sahip çıkmadığı, halkı eğitmek, örgütlemek, irade yapmak ve önünü açmak yerine görevlere dar yaklaştığı, kurumsal işleyişi dışladığı, yetkiyi ve imkanları elinde tutmaya çalıştığı ve kendisinde daralttığı, böylece toplumun kendi kendini yöneteceği bir demokratik konfederal kuruma örgütlemek yerine kadro yönetiminin etkili ve hakim olduğu bir pozisyonu yarattığı, bundan vazgeçmediği ve elinde tutmak istediği biçimindeki bir durumun varlığı tespit edildi. Kuzey Kürdistan'daki durum da, Rojava, Avrupa ve Maxmur'daki durum da bu çerçevede irdelendi. Önderlik çizgisinin ne kadar uygulandığı, ne kadar demokratik modernite kuramına uygun hareket edildiği, halkın ne kadar bilinçlendirilip örgütlenilerek kendi kendini yönetir kılındığı, bu konuda ne kadar eksikliklerin bulunduğu, bunların neden yapılamadığı hususları değerlendirildi.

Ortaya çıkan sonuç şudur: Bir, parti kadrosunun halkı bilinçlendirip örgütlemeye ve kendi kendini yönetir hale getirmeye çaba azlığı mevcuttur. İki, bu konuda isteksizlik vardır. Sadece çaba azlığından değil, yönetimi kendi elinde tutma tutumundan da bahsetmek gerekir. Devletçi ve iktidarcı paradigmanın etkisinin devam ettiği görülmektedir. Kadro yetkiyi elinde tutmak ve tek yönetim gücü olmak istiyor. Yönetimi halka bırakmaya yanaşmıyor. Halkı bilinçlendirip örgütlenilerek gerçekten yönetim gücü ve erki haline getirmiyor. Böylece daraltıyor, geri çekiyor, tutucu kılıyor. Eğer demokratik ulus inşası gelişmiyor ve demokratik toplum örgütülüğü oluşmuyorsa, Demokratik Konfederalizm bütün kurumlarıyla tabana kadar, komüne ve kent meclislerine kadar inşa edilmiyor ve toplum yönetimini yürütmüyorsa, bu

durum kadronun dar, tutucu ve yetkici yaklaşımından kaynaklanıyor. Gerilla alanında bu yaklaşım savaşı eğitme, örgütlemeyen, komuta etmeyen ve yönetmeyen komutanlık olarak ortaya çıkıyor. Bu anlayış propaganda alanında her şeyi kendinde kilitleyen, her şeyi topluma göre değil de kendine göre yapmak isteyen kadro duruşu olarak ortaya çıkıyor. Bu konuda anlayış ortak. Fakat çalışma alanlarındaki ortaya çıkış konumu farklıdır.

Yetersiz devrimcilik zafere kilitlenmeyen devrimciliktir

PKK XI. Kongresi bu durumu kapsamlı bir şekilde çözümler. Bu kadro duruşunu, yeni Önderlik paradigması ve demokratik modernite kuramını anlama ve özümseme, onun araçlarını ve örgütlerini yaratma ve hayata geçirme noktasındaki tutumunu, duruşunu ve yetersizliklerini kapsamlı bir biçimde analiz etti. Eleştiri ve özeleştiri süzgecinden geçirdi. Burada ortaya çıktı ki, Önderlik paradigmasını ve demokratik modernite kuramını anlama ve özümsemede bir zayıflık ve yüzeysellik vardır. İkincisi, bazı geri zihniyetlerle dolu olma söz konusudur. Yani zihniyet devrimini yapmada ve zihniyet değişimini sağlamada bir tutuculuk vardır. Önderlik paradigması ve zihniyeti açıktan reddedilmese de, somut olarak düzenden alınan veya geçmişten getirilen devletçi ve iktidarçı paradigmanın etkilerinin devamı anlamına gelen zihniyeti korumada ve devam ettirmede böylesi bir tutuculuk, bir diretme, bu noktada bireycileşme ve kendini esas alma durumu vardır. Yine belli bir düşünce gücü ve yoğunlaşma olsa bile, bu düşünce gücünü örgüt düzeyinde görüş birliği haline getirmede, bunu karara dönüştürüp ortak bir pratiğe yöneltmede tarz ve yöntem hataları vardır. Daha doğrusu bir parçalılık yaşanmaktadır. Süreçleri birbirinden kopuk ele alma vardır.

Yine bireycilik vardır. Ama bu öyle sıradan ve basit bir bireycilik türü değildir. Kendini esas alma, kendini parti gibi görme düzeyinde bir bireycilik yaşanıyor. Öyle ki, kararları açıktan reddetmiyor, görünürde kararlara karşı çıkmıyor. Fakat sıra uygulamaya geldi mi, kendisi ne düşünüyor ve neyi doğru biliyorsa onu yapan, onun dışında Önderlik çizgisinin neyi emrettiğini ve örgütün hangi kararları aldığını önemsemeyen, pratik uygulamada bunları bir kenara bırakan düzeyde bir bireycilik vardır. Geçmişte bu durum herkesin bir partisinin olması, herkesin kendini ayrı bir parti olarak görmesi biçiminde tanımlanıyordu. Bizdeki bireycilik bu düzeyde bir bireycilik oluyor. Yani örgüte katılmanın asgari koşulu olan örgüt kararlarını esas alma ve uygulamaya bile yanaşmayan, açıktan karşı çıkıp reddetmese bile pratik uygulamada bunu yapmayan, kendi bildiğini, kendisinin doğru gördüğünü ve kendini uygulamaya koyan düzeyde bir bireyciliktir bu. Bu nedenle örgütsel kurumlaşmalar yeterince işlemiyor. Zaten yetersizdir, eksiktir, çoğaltılmıyor. Var olan da hem yeterince işlemiyor hem de çok parçalı kalıyor. Bu noktada gösterilen çabalar, harcanan emek, yürütülen direniş ve yaratılan imkanlar kendi yerinde kalıyor. Parça parça kalıyor ve çoğunlukla heba oluyor. Birleşip ortak bir kanala akıyor. Dolayısıyla bir parti birikimine dönüşmüyor. Karnını doyurmayan, kendisini bile yaşatmaya fırsat tanımayan ve imkan vermeyen bir çalışma oluyor.

XI. Kongre bunların varlığını tespit etti. Bu kadro duruşunu, Önderlik ger-

çeğine ve partiye bu tarz katılımı mahkum etti. Bu anlamda kadronun ideolojik ve örgütsel duruşu ve katılımında köklü bir düzeltme ve değişimi gerçekleştiren, bütün kadroların önüne bu görevleri koyan, tüm kadroları bu temelde kendilerini yenilemeye ve düzeltmeye çağırarak bir kongre oldu. XI. Kongre çizgisi derken bunu anlamak gerekiyor. Kongre bu noktada yetersizliği mahkum etti; yetersizliği gaflet ve ihanete yakın bir durum olarak gördü. Örneğin bir kadroya "senin şu hatan var" dersiniz reddediyor. Ama "yetersizliğin var" dediğinizde "doğrudur, ben yetersizim" diyor. Neyi yetersiz gördüğü ise hiç belli değildir. Aslında bu bir muğlaklaştırma durumudur. Bu ise özünde kendini yeterli gören, kendini beğenmiş duruşun parti gücü karşısında kendini başka türlü ifade edemeyince 'yetersizim' diyerek kendini geçiştirmesi oluyor. Kongre bu tutumu, bu tarzda özeleştiri vermeyi ve pratiğini buna göre tanımlamayı mahkum ederek reddetti. Yetersiz devrimciliği en ağır suç olarak kabul etti. XI. Kongre'nin çok önemli bir kararı ve çizgisi budur. Herkes bu gerçeği iyi bilmelidir. XI. Kongre'nin ardından artık 'yetersizim' sözünü kullanmak suçtur. Herkes bunu bilmek durumundadır. Bütün kadrolar kendilerini buna göre ele alacak ve yeterli hale gelecektir. Önder Apo daha I. Kongre'de partiyi kurarken yetersiz devrimciliği eleştirmiş ve mahkum etmişti. III. Kongre'nin en çok mahkum ettiği çizgi buydu. Önder Apo bunu orta yolculuk olarak, ayrı bir parti diye tanımlamıştı. IV. Kongre'deki gaflet durumu, uluslararası komploya geçit veren devrimcilik işte bu devrimcilikti. Dolayısıyla bunun parti devrimciliği, Apocu devrimcilik olmadığı. XI. Kongre'yle bir kere daha somut net bir biçimde ortaya konuldu. Düzeltme bu temelde geliştiriliyor.

Bununla birlikte dıştan ya da başkasından bekleme eğilimi, sorunları başkasına ve başka yere havale etme, görevler ve işlerin yapılmasını başkasından bekleme, kendini çare, çözüm gücü ve sorumlu görmeme ve yeterince görev sahibi olarak değerlendirmeme tutumu ve anlayışlarını da mahkum etti. Bu noktada yönetimimizin daha önce almış olduğu karar vardı. Yönetimimiz 'kendin yap, kendin yarat, örgütlü çalış' ilkesini esas aldı. Eğer kendin yapar ve bir de örgütlü çalışır ve çevreyi örgütlersen, o zaman işleri zafer çizgisinde yürütürsün. Yetersiz devrimcilik zafere kilitlenmeyen devrimciliktir. Başkasından bekleyen devrimcilik de sorumsuz bir devrimciliktir. Önder Apo sorumsuzluğa ve zaferden uzaklığa karşı çıktı; Apocu sorumluluk

çizgisini özümsemeyi ve kesinlikle başarı ve zafere kilitlenmeyi öngördü. Çözüm olarak bunları belirledi. Tabii örgütlü çalışmayan, örgütlemeyen, çevresini harekete geçirmeyen, örgütü işletmeyen ve kolektif davranmayan tutumlar ve yaklaşımları da eleştirdi. Yetkicilik, iktidarçılık, bireycilik, kendini parti gibi görme, parti içinde özerk davranma, yine maddiyatçılık, maddi yaşama ve araçlara tenezzül etme, ilişkilerini ve çevreyi buna göre kurma ve örgütleme eğilimlerinin hepsini mahkum etti.

Kongremiz bu anlamda hem geçen dönemin, özellikle de Devrimci Halk Savaşı döneminin pratik sonuçlarını başarıları ve başarısızlıklarıyla çözümler, hem de yerine getirilemeyen ve başarısızlamayan görevleri ve bunların nedenlerini, pratik çalışmada ortaya çıkan parti dışı anlayışları, hatalar ve eksiklikleri açığa çıkarıp mahkum etti. Partileşmede yeni bir düzeltme ve büyüme hamlesini öngördü. Var olan kadroda Önder Apo'nun savunmaları temelinde zihniyet devrimiyle bir düzeltme hamlesini ve yenileme hareketini kararlaştırdı. Bir de örgütü büyütme, yeni kadro adayları ve sempatanlar katma, onları eğitip kadrolaştırma görevini tüm kadroların önüne koydu. Şunu bir ilke olarak belirledi: Her kadronun başarısı örgüte kattığı kadro adayları ve eğitip kadrolaştırdığı insanlarla belli olacaktır. Bundan sonra herkesten örgüte şikayetler değil, bireysel rapor olarak bu istenecektir. Artık bireysel ya da yıllık raporlar yazılırken ne kadar propaganda yaptığı, örgütü ne kadar büyüttüğü, ne kadar aday kadro kattığı, ne kadar sempatan çoğalttığı, ne kadarını kadrolaştırdığı hususları yazılacak, bunlar belirtilecektir. Bundan böyle şimdiki kadar olduğu gibi davranıp rahatsızlıklarımızı, şikayetlerimizi, taleplerimizi ve örgütten isteklerimizi içeren şeyler yazmayacağız. Eskiden yazılanlara rapor denilemez. Dolayısıyla Kongremiz rapor düzeninde de bir düzeltmeyi gerekli gördü.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde düzeltmeyi yönetimden başlatan XI. Kongremizde, X. Kongre'nin görev vermiş olduğu ve XI. Kongre'ye de katılan yirmi Parti Meclisi Üyesi eleştiri özeleştiri platformundan geçirildi. Yönetim üyeleri tek tek parti platformuna çıktı ve Kongre platformu tarafından eleştirildi. Buna karşı üyeler özeleştirimlerini verip hataları ve eksikliklerinden çıkardıkları dersleri ve bunları giderme yöntemlerini ortaya koyarak, yeni sürece ilişkin tutumlarını belirleyip yeni pratiğe katılma sözü verdiler. Böylece savunmalar çizgisinde başarı ve zafere kilitlenen ve kendini sorumlu gören

anlayış çerçevesinde düzeltme Kongre'de parti yönetimimizden başlatılmış oldu. Kongre'ye katılan tüm delegeler böyle bir düzeltmeye katılma, yeni süreçte hem kendini düzelterken hem de bu temelde başarı çizgisine katılan kadrolar olma sözünü verdiler. Böylece kongre platformumuz tüm kongre delegelerini kongre tartışmaları, kararları ve kongre çizgisi temelinde eleştiri özeleştirmeden geçirecek kendini düzeltme ve yeniden partileştirme sürecini başlattı. Kendini yenileyip düzeltme, yeni paradigma ve savunmalar temelinde demokratik modernite kuramı çerçevesinde kendini yeniden partileştirme hamlesi süreci başlatıldı. Bu hamle bütün partiye böyle yayılacak. Bütün alanlardaki kadrolar önümüzdeki süreçte Kongremizin başlatmış olduğu yenilenme ve düzeltme hamlesine, yeni partileşme hamlesine katılacak. Önümüzdeki sürecin bütün eleştirileri ve özeleştirimleri böyle bir düzeltme çizgisinde olacak.

Kongremiz önümüzdeki sürecin görevlerini de belirledi

PKK XI. Kongresi geçmişte bu biçimde analiz edip eleştirel ve özeleştirel değerlendirmeden geçirecek derslerini çıkartıp sonuçlandırmasının ardından, önümüzdeki sürecin görevlerini de kapsamlı bir biçimde planladı. Her şeyden önce Önder Apo'nun Demokratik Uygurluk Manifestosu adlı savunmalarından hazırlanmış yeni bir programı kabul etti. Önceki program Bir Halkı Savunmak adlı kitaptan çıkan ve IX. Kongre'nin kabul ettiği bir programdı. Hem Bir Halkı Savunmak kitabı hem de beş ciltlik Demokratik Uygurluk Manifestosu esas alınarak XI. Kongre için yeni bir program hazırlığı yapılmıştı. Kongre platformu bu programı değerlendirdi, tartıştı ve kabul etti. Böylece Önder Apo'nun son savunmalarla geliştirdiği zihniyet ve yöntem, stratejik ve taktik anlayış, örgüt ve eylem çizgisi yeni PKK Programı ile ifade ve temsil edilir hale gelmiş oldu. Kongre Parti Tüzüğü'nde de kısmi bazı değişiklikler ve düzeltmeler yaptı. Kongrenin toplanması süresini üç yıldan dört yıla çıkardı. Önder Apo'nun ifadeleri temelinde parti kurumlarının isimlendirilmesinde değişiklikler yaptı. Parti Meclisi'ni yeniden Merkez Komite olarak tanımladı. Parti Koordinatörlüğünü Genel Sekreteryaya olarak adlandırdı. Yine partinin büyüyen yapısı ve ağırlaşan görevleri karşısında bu görevleri başarmak üzere yönetim sayısında belli bir artışı gerekli gördü. Bu tür değişikliklerle birlikte toplantı

ve rapor sisteminin doğru işletilmesi ve parti örgütlülüğünün her alanda geliştirilmesi temelinde var olan tüzüğü yeniden kabul edip onayladı.

Diğer yandan önümüzdeki dönem görev sahalarına, Demokratik Konfederalizm sisteminin çalışma alanlarına göre yürütülmesi gereken çalışmaları ayrı ayrı karar tasarıları biçiminde hazırlayıp tartıştı ve kapsamlı kararlar aldı. İdeolojik çalışma alanlarına yönelik olarak sanat, edebiyat, eğitim, araştırma ve inceleme, propaganda ve ajitasyon çalışmaları çerçevesinde önümüzdeki dört yıllık süreçte yapılması gerekenlere ilişkin kapsamlı bir karar düzeyi açığa çıktı. Yine toplumsal alana yönelik olarak siyasi ve sosyal alanlarda, serhildan alanında yapılması gereken çalışmalar ve görevleri ayrı ayrı tartışıp değerlendirecek kapsamlı bir karar düzeyine ulaştırdı. Gerillanın yeniden yapılması ve savunmalar çizgisinde kapsamlı bir parti eğitiminden geçirilmesi, yine modern gerillacılık esaslarına göre askeri eğitime tabi tutularak yenilenmesi, zafer çizgisinde savaşan, Kürt halkına ve özgürlük devrimine karşı gelişen saldırılar karşısında tam savunma görevlerini yerine getiren nitel ve nicel bakımdan yeterli bir gerilla düzeyine ulaşılması kararlaştırıldı. Mali alanda değerlere sahip çıkma, değer yaratma ve değerleri doğru kullanma, yine toplumun maddi yaşam alanını demokratik modernite kuramına uygun olarak ekonomik ve sosyal bakımdan örgütleyip geliştirme yönünde KCK'nin yürütmesi gereken çalışmaları kararlaştırıp planladı. Hem kooperatif temelindeki sosyal pazar ekonomisinin gelişme ve uygulanma ilkelerini, hem de her türlü maddiyatçı yaklaşıma karşı değer yaratma, koruma ve doğru kullanma esaslarını belirledi; bunun çizgisini ortaya koydu.

Bunlarla birlikte Kongremizin kahraman şehitlerimize ilişkin kararları vardı. Şehitler gerçeğiyle donanmak, şehitlerin yarattığı değerleri işlemek ve çeşitli araçlarla topluma yaymak, şehit aileleri ve yakınlarıyla daha yakından ilgili ve ilişkili olmak, yaşayan gerçeklerimiz olarak şehitlerimizi toplumun yaşam ölçülerini belirleyen, toplumun özgür duruşu ve yürüyüşüne komuta ve öncülük eden, toplumu böyle bir öncülük etrafında yürüten bir konumda tutmak kararlaştırıldı. Zindandaki yoldaşlara ilişkin de kararlar alındı. Bu çerçevede 2012 Eylül direnişi selamlanırken, hem İmralı direnişi hem de 1982'deki büyük zindan direniş çizgisi temelinde kendilerini eğitime, tutumlarını geliştirme, Önderlik savunmalarını özümseme ve dışarıdaki mücadeleye imkanları ölçüsünde destek verme görevini zindanlardaki yoldaşların önüne koydu. Yine parti örgütlülüğünün geliştirilmesi yönünde kararlar alındı. Öncülüğün zayıflığını aşmak için parti örgütlülüğünün geliştirilmesine, önemini ortaya koyan parti kurumlaşmasını ve kurumların işleyişini tüzük temelinde sürdürmeye dikkat çeken, çözüm yolları gösteren ve duyarlılık geliştiren kararlar alındı.

Ayrıca Rojava Devrimi'ne ilişkin kararlar alındı. Kongremiz Rojava Devrimi'nin, Rojava Kürdistan halkının ve YPG'nin direnişini selamlayan, Kürt halkının ve Özgürlük hareketinin desteğinin sonuna kadar bu direnişin arkasında olduğunu ifade eden kararlar aldı. Her şeyden önce X. Kongre'nin aldığı ve belli bir gelişme yaratmış olsa da tam başaramadığı "Önder Apo'ya Özgürlük" hedefini bu sefer XI. Kongre'nin görev döneminde mutlaka başarılması gereken bir hedef olarak partinin ve halkın önüne koydu. "Önder Apo'ya Özgürlük" görevini normal bir

çalışma ve gelecekte ulaşılabilecek bir hedef olarak değil, günlük planda gerçekleştirilmesi gereken bir görev olarak partinin gündemine getirdi. "Önder Apo'nun özgürlüğü Kürdistan'ın ve Kürt halkının özgürlüğüdür, Ortadoğu'nun demokratik devriminin geliştirilmesidir" yaklaşımıyla "Önder Apo'ya Özgürlük" mücadelesini Kürt sorununa çözüm ve Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin başarı mücadelesini Kürt sorununa çözüm ve Demokratik Uygurlik Manifestosu'nun partinin zihniyetini belirleyen belge olarak kabul edilmesini, Bir Halkı Savunmak kitabının yanı sıra Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü isimli kitabın da PKK Manifestosu olarak kabul edilmesini, savunmaların özümsemesi, halka özümsetilmesi ve dünyaya yayılması yönünde sürekli ve örgütlü bir çalışmanın yürütülmesini karar altına aldı.

Genel düzeltme hareketi sürdürülecek

Kongremiz parti hareketinin mevcut kararlaşımla önümüzdeki sürece ilişkin yerine getireceği görevlerde son derece somut bir durum ortaya çıkardı. Bu kararlama temelinde yeni yönetimi seçerek, aldığı kararları önümüzdeki dört yıl içerisinde hayata geçirmeye öncülük edecek yeni Merkez Komitesi'ni demokratik seçimle belirleyerek çalışmalarını tamamladı. Böylece aldığı kararları uygulama görevini seçtiği yeni yönetime vermiş oldu. Yönetimimizde bu kararları nasıl bir örgütlülükle yürüteceği ve hayata geçireceği konularını tartışarak, her şeyden önce bu görevleri başarmayı, Kongre sonuçlarını tüm parti yapısına ve halka yeterli ve etkin bir biçimde taşıma ve özümsetmeyi, savunmalar çizgisinde ve şehitler ölçüsünde yenilenme ve düzeltme hareketini bir hamle düzeyinde geliştirerek tüm parti, kadro, sempatan ve taraftar yapısıyla böyle bir mücadele hamlesine çekip bu görevleri bu temelde başarmayı temel bir yaklaşım olarak benimsedi. Kongre'den başlatılan ideolojik ve örgütsel yenilenmenin tüm alanlardaki parti örgütlerine, kadro ve sempatanlarına yayılmasını ve bütün alanlara ilişkin alınan görevleri başarıyla yürütme çalışması içerisinde genel bir düzeltme hareketini sürdürmeyi öngördü. Böylece XI. Kongre hem Önder Apo'nun savunmalarını özümseme temelinde parti dışı anlayış ve yaklaşımları mahkum ederek kendini yenileme ve düzeltme çizgisini geliştirdi; hem de geçmiş mücadele sürecinin derin derslerini çıkararak, bu dersler temelinde önümüzdeki dönemde başarıyla yürütülmesi öngörülen görevleri kararlaştırdı. Parti camiamız ve Kürt halkı bu temelde XI. Kongre ile daha aydınlık daha kararlı ve daha netleşmiş durumdadır.

XI. Kongre sonuçları olarak en başta ifade edeceğimiz husus netleşme ve kararlaşımla durumudur. Aslında PKK'de her şey nettir, açıktır. Çünkü PKK hareketi bir aydınlanma hareketi, bir aydınlık hareketidir. Önder Apo dehasıyla aydınlatıyor; kahraman şehitlerimiz mücadeleleri, cesaret ve fedakarlıklarıyla aydınlatıyorlar; direnen tüm güçler ve kadrolar seferber olmuş binlerce militan, bilinçlenmiş ve eyleme geçmiş hakikatler olarak kendilerini ve çevrelerini aydınlatıyorlar. Kürt halkı aydınlatıyor. Kürt halkı aslında aydınlanmış bir halktır ve yirmi üç yıldır ayaktadır. Özgürlük için, demokrasi için her türlü saldırıya karşı direnir. Yemiyor, içmiyor, soğuk sı-

cak, kar kış demiyor, yorulup yıpranmıyor, her türlü saldırı karşısında yaratıcı yöntemler geliştirerek özgürlük aşkıyla direnir. Bu günlük bir gerçek, göz önünde olan bir gerçek, bütün insanlığı etkileyen bir gerçektir. Bu bakımdan Apocu hareketin, PKK hareketinin kendisi büyük bir aydınlanma hareketidir. Ama XI. Kongre bu aydınlanma hareketinde yeni bir aydınlanma, daha da kararlama ve netleşme ortaya çıkardı. Bunu Önder Apo'nun Demokratik Toplum Manifestosu isimli kitaplarının özümsemesiyle yaptı. Bunlar 21. yüzyılda insanlığa yol gösteren eylem kılavuzudur. Bütün ezilenlerin, başta kadınlar olmak üzere gençlerin, emekçilerin, işçilerin, köylülerin, memurların, tüm ezilenlerin, herkesin kurtuluş silahıdır. Bunda herhangi bir kuşku yoktur. Önder Apo'nun geliştirdiği yeni düşünce kuramının 21. yüzyılda ezilenlerin aydınlanma ve kurtuluş silahı olduğu, eylem kılavuzu olduğu tartışmasızdır.

Dolayısıyla XI. Kongremizin netleşme ve kararlaşımla böyle bir zihniyet zenginliğini ve eylem kılavuzunu benimseyip özümsemesiyle sağlamış olduğunu ifade etmek gerekir. Bu durum çok büyük bir güç verdi. XI. Kongre'yi bu zihniyet düzeyi hazırladı. Önder Apo'nun "nerede iseler ben ordayım" dediği savunmalarındaki zihniyeti özümseme temelinde XI. Kongre'nin netleşme ve kararlama düzeyi gerçekleşti. Bu bakımdan XI. Kongre'nin kararlılık düzeyi daha önceki kararlılık ve netlik düzeyine göre çok daha ileri düzeyde bir aydınlanma, netlik ve kararlılığı ifade ediyor. Yine XI. Kongre'nin netleşme ve kararlılık düzeyi 2010-12 büyük direnişinin zengin derslerini özümseme temelinde ortaya çıktı. Bu mücadele gerçekten de büyük kahramanlıklarla doluydu. Rüstemler, Çiçekler, Hüseyinler ve Saraların büyük direnişisiyle doluydu. Şemdinli, Şitaza, Geliye Zap, Beytüşşebap, Amed, Dersim, Serhat ve Amanos kahramanlarının ruhlarıyla, cesaret ve fedakarlıklarıyla oluşan bir netleşme ve kararlaşımdır. **Erişler, Andoklar ve Jinlerin** fedai ruhlarıyla aydınlanan bir netleşme ve kararlaşımdır. Bunun şimdiye kadar olanın çok daha ileri düzeye geçmesi olduğunu kabul etmek gerekir. Bu bakımdan XI. Kongre ruhu ve çizgisiyle aydınlanmak, netleşmek ve kararlaşımla durumundayız. Bu ruhu, bu netliği ve kararlılığı edinmek ve özümsemek için çalışmak zorundayız. Her kadronun bu gerçeği görebilmesi için böyle bir düzeye ulaşması için çaba harcaması kesinlikle gereklidir. XI. Kongre'nin netlik ve kararlılık düzeyi bunu ifade ediyor.

XI. Kongre'nin bir diğer temel özelliği öncülük sorununa çözüm bulmasıdır. Bunu böyle ifade etmek belki anlamsız görülebilir. Parti olmaya adım atmak, parti olarak ortaya çıkmak zaten bir çözüm değil miydi; öncülük ihtiyacının olduğunu görerek bu ihtiyacı karşılamak üzere adım atmak çözüm değil miydi denilebilir. Bu doğrudur tabii. Önder Apo Kürdistan özgürlük devrimini gerçekleştirmek için çok çalıştı; çok kafa yordu ve büyük çaba harcadı. Böyle bir devrimin neye dayanarak gelececeği, böyle bir gelişmenin en temel sorununun nerede olduğu, Kürt halkının içinde bulunduğu durumda en zayıf yanının neresi olduğu konusunda pek çok tartışma ve araştırma yürüttü. Bütün bunların sonucunda vardığı nokta öncülük eksikliği ve parti öncülüğünden yoksunluktu. Bu temelde özgürlük ruhu, bilinci, iradesi, örgütü ve eyleminin gelişmesi için gerekli olan partileşmeyi ve Önder Apo bunlara yön verecek bir güç olarak partiyi inşa etti. "Parti gereklidir" dedi ve partileşmeyi gündeme getirdi. Parti için adım attı. Partiyi 'Şehitler Partisi' olarak ilan etti. PKK'yi Haki Karer'in anısının cisimleşmesi, örgüte ve eyleme dönüşmesi olarak tanımladı. Partinin gelişimini şehitler zincirinin halkaları olarak tanımladı. Böylece kendi çözümünü, çaresini bulmuş oldu. Bütün bunlar birer gerçektir.

XI. Kongre de esas olarak bu Önderlik çözümü üzerinde durdu. Neden tam başarının yakalanamadığını, neden hala hatalar ve eksikliklerin var olduğunu, neden hala parti dışılıktan, parti bilinci ve parti kültüründen uzak yaşam, ölçü ve özelliklerinden, parti kadro ve sempatan duruşundan bahsettiğimizi sordu. Bu sorulara cevap olarak, çözüm gücü olarak parti öncülüğünün temsilinde, örgütlenmesinde ve hayata geçirilmesinde eksikliklerin var olduğunu ve bunların mutlaka aşılması gerektiğini tespit etti. Bu bakımdan XI. Kongre öncülük sorununa çözüm arayan bir kongredir. Kongremiz Kürdistan'da her derde deva ve her soruna çarenin aracı olan partinin Önderlik çizgisine denk bir biçimde yeterince temsil edilememesi ve uygulanamamasının bizi başarı ve zaferden alıkoymuşunu açığa çıkardı. Bu bakımdan da partileşememe ve öncülesememe durumunu şiddetle eleştirdi, mahkum etti ve bir suç durumu saydı. Öncülüğün doğru bir biçimde mutlaka temsil edilmesi gerektiğini, parti öncülüğünün Önderlik ve şehitler çizgisinde her alanda mutlaka gerçekleştirilmesi ve hakim kılınması gerektiğini tespit etti. Bu çerçevede Önderliğin 35 yıl önce bulmuş olduğu

çareyi ve çözümü doğru ele alma, doğru katılma ve doğru temsil etme temelinde bir kere daha netleşmiş ve kesinleşmiş oldu. Öncülükte ortaya çıkan hatalar ve eksikliklerin eleştirisini ve bu konuda düzeltme yapılmasını her şeyin başında gelen bir görev olarak ortaya koydu. Bu anlamda eleştiri özelleştiri ile bunun mutlaka düzeltilmesini, Önderlik ve şehitler çizgisinde gerekli yoğunlaşmanın mutlaka sağlanmasını, Önderliğin ve şehitlerin ruhuna, duygusuna, düşüncesine ve ölçüsüne ters olan her şeyi düşmanca görüp bunlara karşı savaş açarak aşılmasını, bunların yerine Önderlik ve şehitler gerçeğinin partiye ve kadro kişiliklerine özümsetilmesini ve hakim kılınmasını öngördü, esas aldı.

Parti ve kadro öncülüğünde yaşanan sorunlar ve çözüm yolları

Öncülük sorunu iki boyutta ortaya çıkıyor: Birincisi, parti öncülüğünün, kadro öncülüğünün, parti örgütleri öncülüğünün sağlanması; ikincisi, mücadelede gençlik ve kadın öncülüğünün Apocu çizgiye uygun olarak geliştirilip hayata geçirilmesi ve gerçekleştirilmesi. XI. Kongremiz bu iki boyutta da var olan eksiklikleri gidererek ve hataları düzeltip aşarak mutlaka yeterliliğe ulaşmak gerektiğini tespit etti ve kararlaştırdı.

Birinci boyut olarak parti öncülüğü, kadro öncülüğündeki sorunlar iki temelde ortaya çıkıyor: Bunlardan birincisi zihniyet eksikliği, ikincisi örgüt eksikliği oluyor. Kongremiz zihniyet düzeyinde Önderlik gerçeğini, Önder Apo'nun Savunmalarını özümseyememe, bu savunmaların gerektirdiği zihniyet devrimini tam yapamama, dolayısıyla bu zihniyet üzerinde derinliğine yoğunlaşarak onun öngördüğü strateji ve taktikleri hayata geçirecek kararlar alamama ve araçlar geliştirememeyi eleştirip mahkum etti. Her kadro için zihniyet devrimini temel görev olarak ortaya koydu. Önderlik çizgisinde ve savunmalar ekseninde zihniyet devrimini mutlaka yaparak, savunmaları özümseyerek, özümseyecek düzeyde savunmalar üzerinde yoğunlaşarak ve derinleşerek yaşamayı ve mücadeleye katılmayı Apocu militan olmanın, PKK kadrosu olmanın temel ölçütü olarak ortaya koydu.

Diğer yandan parti öncülüğünün zayıflığında örgütsel eksiklikler de vardır. Partinin her alanda örgütlenmemesi söz konusudur. Dolayısıyla örgütsel öncülük gerçekleşmiyor. XI. Kongre bu durumu da değerlendirdi, eleştirdi ve aşılmasını gerekli gördü. Yani tü-

züğün öngördüğü parti örgütlenmesinin her alanda yapılmasını, örgütlenme konusunda sadece merkezi kurumlarla sınırlı kalmamayı, daha önemlisi altta tabanda, toplum içinde parti militanlarını ortaya çıkarmayı, parti temsilciliklerini ve komitelerini geliştirmeyi, parti hücrelerini ve komünlerini örgütlemeyi önemli ve gerekli gördü. Demokratik Konfederalizmin ya da demokratik ulusun başarıyla inşası da, toplumun Demokratik Konfederalizm temelinde örgütlenerek özgürce kendini yaşatır hale gelebilmesi de parti örgütlülüğünün bu temelde geliştirilmesine bağlıdır.

Şimdi bu konuda gerçekten zihniyet zayıflığından da öteye gözle görülen bariz zayıflıklar bulunmaktadır. Zihniyet zayıflığı düzenin verdiği düşünce durumunun etkilerine bağlanabilir; bu zayıflık eğitimin zorluklarıyla da biraz izah edebilir. Ama her alanda parti örgütü yaratmamanın, parti kadroları yetiştirmemenin, parti komiteleri ve hücreleri ortaya çıkarmak için çalışmamanın hiçbir izahı olamaz. Buna rağmen ortada Partimizin hiçbir örgütü yoktur, hiçbir yerde komitesi yoktur. Parti var, kongre yapıyor, merkezi kurumları var, ideolojik politik çizgisi var, halka öncülük ediyor. Ama bu öncülük mevcut haliyle sadece ideolojik politik öncülük sınırında kalıyor. Örgütsel öncülük, pratik öncülük konumuna dönüşmüyor. Örgütsel öncülük, pratik öncülük konumuna nasıl dönüşür? Elbette tabanda örgütlenerek dönüşür; bu öncülük bölgelerde, şehirlerde, kasabalarda, köylerde, mahallelerde, okullar ve fabrikalarda örgütlenerek, hücreler, komünler ve temsilcilikler örgütleyerek geliştirebilir. Ama dikkat edilirse böyle bir örgütlenme çalışmamız yoktur, böyle bir örgütlenme anlayışı bulunmuyor. Parti komiteleri ve kadrolarının "bu tür bir örgütlenme çalışması yapmamız gerekir, bu bizim görevimizdir" biçiminde bir anlayışı yoktur. Bu konuda ciddi yanlışlıklar ve eksiklikler vardır. Görev ve sorumluluklardan uzak kalma, onları sahiplenmeme ve pratikleşmeme durumları yaşanıyor. Ondan sonra da "işler yürümüyor" deniliyor.

Bu yanlıştır. Bu konuda kadrolar kadro olma bilincine tam sahip değiller. Parti kadrosu olmanın kendilerine yüklediği örgütsel görev ve sorumluluğu yerine getirmiyorlar. Bunun için Kongremizde bir kadronun başarısının partiye yeni kadrolar kazandırma, katma ve eğitime düzeyiyle belirleneceği yaklaşımı bir eğilim olarak ortaya çıktı ve karar haline getirildi. Bu çerçevede taban örgütlenmesini geliştirebilmek, tabana doğru bütün parti örgütlerini oluşturmak, sadece parça komiteleriyle sınırlı kalmamak, bölge komitelerini ve yerel komiteleri, köy, mahalle, şehir, okul ve işyeri komünleri ve hücrelerini örgütlemek, Kürdistan'ın her tarafında ve Kürt toplumunun bulunduğu her yerde bu tür parti kadroları, temsilcilikleri ve örgütleri ortaya çıkarmak partinin örgütsel öncülüğünü geliştirmenin temel yoludur. Bundan da bütün parti kadroları sorumludur. Her alanda bulunan parti örgütleri ve parti komiteleri bunları yapmakla görevlidir. Her parça komitesinin kendi parçasında bölge komitelerini örgütlemesi, her bölge komitesinin kendi bölgesinde yerel komiteler örgütlemesi, her yerel komitenin kendi alanında parti komünlerini ve hücrelerini örgütlemesi, topluluğun bulunduğu ve toplumsal yaşamın olduğu her yerde mutlaka bir parti temsilciliği ya da komünü inşa etmeyi esas alması temel görevidir. Bunu yapmayan parti kadroları ve parti komiteleri aslında partiyi reddetmiş demektir, temel parti görevlerine sahip çıkmıyor demektir.

“Önder Apo direniş döneminde “PKK’lileşelim, savaşı kazanalım!” demişti. Şimdi bu inşa döneminin partileşmesinde “PKK’lileşelim, zaferi kazanalım” diyoruz; PKK’lilik zafer kazanmak demektir diyoruz. XI. Kongremiz böyle bir zafer ruhu vebilinciyle hareket etmeyi ve böylece üçüncü partileşme döneminin görevlerini gerçekleştirmeyi öngördü”

Bu anlamda mevcut haliyle örgüt bilincinde bir savrulma vardır. Yetersizlik burada ortaya çıkıyor ve çok daha fazla tehlikeli oluyor. Bu gerçeği çok iyi görmemiz gerekir. Öyle ki, kadro katmayan, eğitmeyen ve parti örgütlerini tabana doğru yaymayan bir duruş var ve bu duruş rahatlıkla kabul ediliyor. Sanki böyle de parti olunabilmiş, sanki böyle de parti kadrosu olarak kalınabilmiş sanılıyor. Dahası bu konuda bazı savrulmalar yaşanıyor. Buna geçmiş tasfiyeciliğin etkilerinin devamı diyebiliriz. Aslında bu tarz bir örgütlenmeye seferber olmamak kesinlikle tasfiyeciliğin yarattığı bir sonuçtur. Hala o düzeye gelememek tasfiyeci etkinin devam ettiğini ortaya koyuyor. Örneğin sözde parti kadrosudur, ama hiçbir komitede değildir, hiçbir görev ve sorumluluğu yoktur. Geçmişte bazı şeyler yapmış da sanki oradan emekli olmuştur. Bir yerlerde oturuyor, duruyor, yiyip içiyor ya da çok az çalışıyor ve “ben de parti kadrosuyum” diyor. Bu bakımdan herkes parti tüzüğünü okumalı ve anlamalıdır. XI. Kongre kadro ölçülerini her yerde uygulama ve hakim kılma, bu anlamda geçmişten gelen bütün kadro duruşlarını tüzük ölçülerine göre netleştirme kararı aldı. Her kadronun parti programını ve tüzüğünü benimseyen ve özümseyen, parti organlarında çalışan ve iradesini parti iradesiyle birleştiren bir tutumun sahibi olması gerekiyor.

PKK bir gençlik hareketi olarak doğdu

Bunun yanında parti kadrosunun temel bir özelliği de şudur: Bir parti örgütü, komitesi veya temsilciliğinde gün boyu çalışmaya katılmak, görev yürütmek ve görevini fedai çizgisinde yapmak! Bunu yapmayan birine kesinlikle kadro denmez. Bu da şu anlama geliyor: Komitesi bulunmayan ya da bir temsilciliğin sahibi olmayan kimse kadro değildir. Kadroluk bir kimlik ya da tasfiyecilerin istediği gibi üye kaydı olma konumu olamaz. Kadroluk görev sahibi olmak, görevinin başında olmak, bir parti komitesinde yirmi dört saat fedai çizgisinde çalışıyor olmak demektir. Ancak böyle olana parti kadrosu denilebilir. Kim olursa olsun, geçmişte ne yapmış olursa olsun, böyle olmayan mevcut durumda kadro olamaz. Ya kadroluktan kaçmış sayılır ya da öyle yapmayanın parti kadroluğu düşürülmüş olur. Bir kişi parti kadrosunun özelliklerine göre yaşama ve parti görevlerini yürütme gücünden düşebilir. Çeşitli nedenlerle kendisine verilen görevleri yürütmeyebilir. O zaman parti kadroluğu düşer. Onun için artık başka bir tanım yapılır, ona başka bir sıfat verilir. Ama hiçbir iş yapma, hiçbir komitede yer alma, hiçbir parti ölçüsünün gereğini yerine getirme, ondan sonra PKK kadrosu ol! Bu mümkün değildir. Ne böyle yeni katılım olabilir, ne böyle eski katılan varlığını sürdürülebilir ve kendisini yaşatabilir. Bu bakımdan kadro olmada da bir düzeltme yapmak gerekiyor.

XI. Kongre bu netleştirme ve düzeltmenin yapılmasını karar altına aldı. Kongremiz yönetimimizin önüne mevcut kadro duruşunu netleştirme, var olan kadroları çözümlenerek düzeltme ve parti örgütünü geliştirme görevini koydu. Önümüzdeki süreçte bu çalışmalar mutlaka yapılmak durumundadır ve yapılacaktır. Bütün parti kad-

rolarının Önderlik ve savunmalar çizgisinde kendini netleştirme ve kararlaştırma görevi olduğu gibi, aynı zamanda bir parti örgütünde çalışmaya katılarak da kendini örgütlü hale getirme görev ve sorumluluğu vardır. Çeşitli nedenlerle bunun dışında kalmış olan herkesi durumunu gözden geçirerek, yeniden partili ya da parti kadrosu olmanın asgari gereklerinin neler olduğunun bilincine vararak ve kendini yeniden kararlaştırarak parti örgütlerine katılmaya, parti komiteleri ve temsilciliklerinde yer alarak çalışmaya çağırıyoruz. Böyle bir netleşme görevi ve çalışması yürütülecektir. Herkesin bu çalışmaya katılma ve destek verme görev ve sorumluluğu vardır. Eğer bunlar gerçekleşirse, kadro olma ölçüleri netleşir ve tüm kadrolar ve kadro adayları tüzükte belirlenen hükümler temelinde örgütlü çalışma içine çekilir, bütün parti örgütleri parti kadrolarını katma, eğitime ve parti alt örgütlerini geliştirmeyi temel bir görev olarak bilir ve seferber olursa, bütün bunları da savunmaları özümseyerek ve Önderlik çizgisinde zihniyet devrimini yaparak gerçekleştirecek, işte o zaman parti öncülüğü her alanda başarıyla gerçekleşmiş olur. PKK bütün toplumu örgütleyen, Demokratik Konfederalizm sistemini örgütlü hale getiren ve bu sistem içerisinde bütün topluma yön veren, toplumu örgütleyen, yönlendiren ve yöneten bir irade, bir öncü güç haline gelir. Öncülük sorunu işte bu temelde çözülür.

Öncülük sorununun ikinci boyutu kadın ve gençlik öncülüğünün sağlanması boyutudur. Bu da gerçekten çok önemlidir. Biz her zaman PKK’nin bir gençlik partisi, bir kadın partisi olduğunu söyledik. Gerçekten de PKK bir gençlik hareketi olarak doğdu. Genç başladı, genç yürütüyor, genç başarıyor. Ruhu genç ve düşüncesi dinamikdir. Ölçüleri gençliğin temiz, dinamik toplumsal paylaşımcı özellikleriyle doludur. Bu bakımdan gençliğin parti çalışmalarına en önde katılması, PKK’nin örgütülüğünün en başta gençlik örgütülüğüne dayanması, genç kadrolar ve kadro adaylarına dayalı olarak kendi çalışmalarını yürütmesi oldukça doğaldır, gereklidir. Her alandaki gençlik örgütlerimizin önünde böyle bir parti örgütü olma, yine parti örgütü olma bilinciyle hareket etme görevi vardır. Partimiz gençliğe böyle yaklaşma, gençliği bu biçimde örgütlenme ve bu temelde parti ve Önderlik çizgisine çekme, Önderlik çizgisinde eğiterek gençlik örgütünü partinin en temel, en güçlü ve örgütlü eylem kolu haline getirme görev ve sorumluluğu altındadır. XI. Kongre platformunda bu konularda da partinin yaşadığı yetersizlikler eleştirilip mahkum edilmiştir. Parti yönetimine ve tüm parti komitelerine gençliğe daha doğru, parti çizgisi, ölçüleri ve esaslarına daha uygun yaklaşım göstererek gençliği parti çalışmalarının temel alanı haline getirme, örgüt öncülüğünün yanı sıra parti öncülüğünü, gençlik öncülüğünü oluşturma görev ve sorumluluğu verilmiştir. XI. Kongremiz her yerdeki Kürt gençliğine, Kürt halkının gerçekten de cesur ve fedakar kızları ve oğullarına Önderlik çizgisini özümseme, parti hareketine katılma, partinin kadroları ve sempatizanları haline gelme, gençlik hareketini parti ruhu ve parti bilinciyle ve parti öncülüğünü gerçekleştirecek

şekilde geliştirme çağrısı vardır. Ancak böyle olursa bu türden bir öncülük gerçekleşebilir.

Diğer yandan PKK bir gençlik partisi olarak doğdu, bir kadın partisi olarak bedenleşti, hayat buldu ve yenilmez güç haline geldi. Kadın özgürlük çizgisinde derinleştiği ölçüde özgürlükçü duruşu, toplum üzerindeki etkinliği, yeni toplumsallığı ve komünalliği gelişti, yenilmez gücü ortaya çıktı. Mevcut durumda demokratik ulus, demokratik toplum ve Demokratik Konfederalizm örgütülüğü özgür kadın etrafında gelişen bir örgütülüğü, toplumsallık ve yaşamdır. Özgür kadın varlığına, kadın özgürlük çizgisinin uygulanmasına bağlı, ona dayanan ve bu temelde gelişen bir çizgidir. Özgür kadın olmadan demokratik ulus olmaz, özgür kadın olmadan demokratik toplum ve Demokratik Konfederalizm olmaz, özgür kadın olmadan demokratik modernite çizgisi olmaz. Dolayısıyla Kadın özgürlük hareketine dayanmayan bir demokratik ulus ve Demokratik Konfederalizm kesinlikle demokratik modernite çizgisine ve kuramına uygun bir demokratik ulus ve Demokratik Konfederalizm olamaz. Bu bakımdan Kadın özgürlük hareketinin hem öncülük ve çizgi hem de toplumsallık ve kitlesellik düzeyinde bu mücadeleye katılım gerçeği vardır. Zaten baştan beri Önderlik çizgisinin özünde bu vardı. Gerilla geliştikçe bu öz adım adım örgüte ve eyleme dönüşmeye başladı. 23 yıldır Kürt halkının geliştirdiği serhildan da aynı zamanda bir kadın direnişi, bir kadın devrimidir. Bu devrim günümüzde demokratik modernite kuramıyla teorik ideolojik çerçeveye, stratejik ve taktik hatta örgüt ve eylem gücüne kavuşmuştur. Dolayısıyla PKK’nin kadro ve örgüt öncülüğünün temel ölçülerini belirleyen kadın özgürlük ideolojisi ve duruşudur. Yine geliştirmek istediği Demokratik Konfederalizm sisteminin özü ve esası da kadın özgürlüğü etrafında yeniden bir toplumsallaşmadır; yeniden bir toplum olma ve özgürlük iradesini kazanmadır.

Bu anlamda XI. Kongremizin kadın militanlığının **Beritanlar** ve **Zilanlar**, **Çiçekler** ve **Saralar** çizgisinde daha da gelişerek tüm parti kadrolarına öncülük etme ve ölçü kazandırma çağrısı vardır. Hem kadın özgürlük çizgisini esas alma temelinde militanlaşmaları, kadrolaşmaları, kendilerini netleştirmeleri ve kararlaştırmaları için kadın erkek tüm parti kadrolarına, hem de özgürlük, demokrasi, politik ve ahlaki toplum ölçüleri ve komünal yaşam çerçevesinde kendilerini bilinçlendirip örgütleyerek demokratik toplumu ve demokratik ulus inşasını geliştirmeleri, onun çekirdeği ve öncüsü olmaları için tüm kadın kitlelerine çağrısı vardır. Kürt gençliği ve kadınlarının PKK XI. Kongresi’nin bu çağrısına şimdiye kadar olduğundan çok daha güçlü bir biçimde yanıt vereceklerine ve katılım göstereceklerine, XI. Kongre kararlarının uygulanması, Önder Apo’nun özgürlüğü ve Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi’nin zaferi için yoğun çaba harcayacaklarına, Önder Apo’nun özgürlüğünü Kürdistan’ın ve Kürt toplumunun, Kürt kadınının ve gençliğinin özgürlüğü olarak görüp katılmak ve bu hedefleri mutlaka başarmak için tam bir seferberlik ruhuyla çalışma içinde olacaklarına inanıyoruz.

XI. Kongremizin kendini tanımlama ve son bir kararlaşma durumu daha vardır. Kongremiz kendini ‘Final Kongresi, Zafer Kongresi’ olarak tanımladı; Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesinin, Önder Apo’ya Özgürlük Hamlesi’nin bu mücadele döneminde mutlaka başarılması kararını aldı. Böyle iddialı tarihi bir görevi önüne koydu. Kendisini büyük bir özgürlük iradesi ve kararlılığı olarak, zafer çizgisinde yürüten bir kararlılık olarak tanımladı.

PKK’lilik zafer kazanmak demektir

PKK’nin parti dönemleri vardı: Kurtuluş döneminin bir PKK’si vardı. Bu süreç inkar ve imha sistemini anlama, kültürel soykırım rejimini bilince çıkarma, bu rejime karşı bir duruş gösterecek, özgür birey özgür toplum iradesine vararak bunu yaşayıp sürdürececek bir militanlık ve bu militanlıktan oluşan partileşmeyi yaratma süreciydi. Bu büyük bir ideolojik mücadele süreciydi, zihniyet devrimi olayıydı; derin bir eleştiri ve özeleştiriyi ve kişilik devrimini içeriyordu. PKK’nin kuruluşu kesinlikle böyle gerçekleşti. Önderliksel doğuş tamamen böyle bir yeni özgür insanın doğuşunu ve kişilik devriminin gerçekleşmesini ifade ediyor.

PKK’nin ikinci dönemi direniş dönemi, gerilla dönemi idi. Bu direniş gerilla öncülüğünde kahramanca yürütülen savaşa oldu. **Agitler**, **Beritanlar** ve **Zilanların** kahramanlık çizgisiyle gerçekleşti. Önderliksel doğuşla gerçeklik bulan, zindan direnişiyle zafere ulaşan büyük kişilik devrimi, zihniyet devrimi ve ideolojik devrim kendisini bu sefer silahlı direnişte kahramanlık çizgisinde ortaya koydu. Ulusal dilin devrimi oldu, kadın devrimi oldu, gençlik devrimi oldu, kültür devrimi oldu, demokratik devrim oldu. 1990’larda bir bütün olarak bir ulusal dilin gerçekleşmesine yol açtı.

Şimdi üçüncü dönemin PKK’si yaşıyor. Önder Apo daha 1994’te bunu ‘demokratik kurtuluş’ süreci olarak tanımladı. O zaman “dilini tamamladı, sıra kurtuluşa” dedi. Küresel inkar ve imha sistemi uluslararası komplo saldırtarak PKK’nin demokratik kurtuluş hamlesine cevap vermeye çalıştı. Dolayısıyla demokratik kurtuluş mücadelesi uluslararası komploya karşı Önder Apo’nun ve Kürdistan’ın özgürlüğü mücadelesi haline geldi. Şimdi uluslararası komploya karşı bu mücadele ‘Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi’ olarak sürüyor. Bu da demokratik ulus inşacılığını ifade ediyor. Yani partinin kuruluş döneminde değil, direniş döneminde de değil; yeni bir toplum oluşturma ve demokratik ulus inşasına öncülük etme dönemindeyiz, demokratik toplumun inşası dönemindeyiz. Bunun içinde kuruluş döneminin olduğu gibi direniş döneminin de özellikleri vardır; ama demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa dönemi kuruluş ve direniş dönemlerinin özelliklerini de aşan özelliklere sahiptir. O dönemde yürütülen görevlerin ötesinde görevler yerine getirmeyi gerektiriyor. Bu nedenle önceki dönemlerde kalmak geride kalmak, dar kalmak ve tutucu olmak demektir. Bu dönemlerden kopmak partiden kopmayı, tasfiyeci olmayı ifade eder. Bu nedenle elbette önceki dönemlerden kopmayacağız. Ama onların ölçüleri ve görev sınırları içinde de kalmayacağız. Onların ölçü ve özelliklerini esas alarak kendimizi demokratik ulus inşasının görev ve sorumluluklarını yürüten kadrolar ve militanlar haline getirmeye çalışacağız. Üçüncü

dönemin partileşmesi bu oluyor.

Dikkat edilirse burada yalnız başına kuruluş ve direniş yoktur. Bunlar gerçekleşmiş, aşılmıştır. Burada inşa vardır; toplumsal inşa, demokratik ulus inşası vardır. Dolayısıyla demokratik ulus olmada, demokratik konfederalizmi inşa etmede ve demokratik toplum haline gelmede tam başarı ve zafer gerektiriyor. Geçmişte bir militan olmak ve parti örgütü haline gelmek bir başarıydı. Birinci dönemin önemli bir başarısı buydu. İkinci dönemde bir gerilla birliği yaratmak, bir gerilla takımı veya gerilla bölüğü örgütlemek ve yönetmek büyük bir başarıydı; direniş mücadelesi yürütmek haline geliyordu. Şimdi bir bütün olarak demokratik ulusu, Demokratik Konfederalizmi inşa etme görevimiz vardır. Bu görevde başarılı olmak gerekiyor. Ancak demokratik ulus, Demokratik Konfederalizm inşa edilirse başarı sağlanmış olur. Dönemin başarısı bunları inşa etmeye bağlıdır. İşte bu da zafer demektir. Bu nedenle XI. Kongre kendisini zafer kongresi olarak tanımladı. Önüne koyduğu görevleri zafer çizgisinde yürütmeyi esas aldı. Zaferden başka düzeyler kesinlikle üçüncü dönem PKK’liliğinin başarısı anlamına gelmez. Bu nedenle başarıya ve zafere kilitlemek, PKK’nin zafer ruhuyla dolmak, zafer çizgisinde partileşmeyi ve mücadele etmeyi esas almak XI. Kongrenin temel bir çizgisi oluyor.

Bu anlamda kongremiz şunu tespit etti: Bu dönemde PKK’lilik zafer kazanmakla eşanlamdadır. Bunun tersi de doğrudur. Ancak zafer kazanıldığı zaman PKK’lileşme gerçekleşmiş olur. Bu dönemde zafer kazanmayan, zafer çizgisinde yürümeyen ve zafere ulaşmayan bir partililiğin doğru ve yeterli bir PKK’lilik olması kesinlikle mümkün değildir. Önder Apo direniş döneminde “PKK’lileşelim, savaşı kazanalım!” demişti. Şimdi bu inşa döneminin partileşmesinde “PKK’lileşelim, zaferi kazanalım” diyoruz; PKK’lilik zafer kazanmak demektir diyoruz. XI. Kongremiz böyle bir zafer ruhu ve bilinciyle hareket etmeyi ve böylece üçüncü partileşme döneminin görevlerini gerçekleştirmeyi öngördü. Bu bakımdan Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi için, Önder Apo’nun ve Kürdistan’ın özgürlüğü için zafer çizgisinde zafer ruhuyla hareket etmeyi ve kazanmayı temel bir görev olarak belirledi. Tüm kadroları böyle bir çizgide kendilerini yenileyip donatarak XI. Kongre görevlerini başarıyla yerine getirmeye çağırıyor. Bu çağrı hepimiz için geçerlidir. Bu çağrı tüm parti kadroları ve sempatizanları için geçerlidir. Bu çağrı Kürdistan’da özgür ve demokratik yaşama ulaşmak, inşa etmek isteyen herkes için geçerlidir.

Bu temelde bir kere daha partimizin tüm kadro ve sempatizanlarını XI. Kongre gerçeğini doğru anlamaya, XI. Kongre’nin eleştirisi, düzeltme, yenileme ve yeniden yapılandırma çizgisinde kendilerini gözden geçirerek yeniden partileşme hamlesine katılmaya, Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa Hamlesi’nin, Önder Apo’ya Özgürlük Hamlesi’nin başarısı için tüm gücüyle Apocu tarz, üslup ve tempoyla çalışmaya ve mutlaka başarmaya çağırıyoruz.

- Yaşasın XI. Kongre Ruhu ve Çizgisi!
- Yaşasın Özgürlük ve Demokrasi Mücadelemiz!
- Biji PKK!
- Biji Rêber APO!

EKİM ŞEHİTLERİ ÖZGÜR YAŞAMIN VE DEMOKRATİK KURTULUŞUN KÖKLERİDİR

"Şehitlerimiz, ölümsüzdür. Şehitlerimizin gerçeğine bağlılığı lafla gerçekleştirmek değil, neyi ifade ettiklerini büyük bir yoğunlaşmayla ele almaktan tutalım, onları yaşamsallaştırmak, bu anlamla şehitler ölümsüzdür ilkesini hayata geçirmek için büyük çaba harcayacağız."

Önder Apo

Değerli yoldaşlar,

Değerleri ölümsüzleştirilenler insanlardır. Sözleri, yaşamları, insanları, toprağı, havayı, türkülerini ve insanlık değeri diyebileceğimiz her şeyi ölümsüz kılacak olan yine onlardır. İnsan yaşamı sürdükçe ve ölümsüzlük attığı değerleri kendi ölümlülüğünün bilincine rağmen, kendinden sonra da yaşatma kararlılığını yaşamda sergiledikçe, ölümsüzlük oluşmaktadır. Ve insanlar bu değerleri ölümsüzleştirerek değerde yaşamlar yaratamadıklarında ölümsüzlük ortaya çıkmamaktadır. Bu bilinç, yaşamın en doğal akışı olan mucizevi değerleri yaratacak olanın her şeyi rağmen anlamı yaşamayı ibadet sayan insanların temel yaşam ilkesidir.

PKK bir şehitler partisidir. Bu sözü Kürdistan özgürlük hareketimizi az çok olsa da herkes bilmektedir. Şehit gerçeğine göre yaşama ilkesi, bizlere, ancak bu gerçeğe göre yaşamının varoluşu gerçekleştirebileceğini söylemektedir. Bir şehitler partisi olan PKK gerçeğinde de her bir şehidin ardından söylenen ölümsüzlük haykırışı her bir özgürlük militanının şehitleri beyninde ve yüreğinde yaşatma kararlılığının bir ifadesi olmaktadır. Şehitlerimizin yaşamda ördükleri kadar şهادetleriyle de var ettiği değerleri sürekleştirme, onlardaki iyi, güzel, doğru olan değerleri kendimizde yaratmak kadar, onların yaptıkları hatalara düşmeme, eksikliklerini tamamlama ve yaşamı onların öncülüğünde gerçekleştirme kararlılığıdır. Her bir militan kendinde şehitlerin ölümsüzlüğünü anlayarak, bu ölümsüzlüğü, yaşamın her anında yapılamayanları yaparak, yapılan yanlışlardan uzaklaşarak, eksik kalanları tamamlayarak ve yapılan güzel örnekleri her an yanında duyumsayıp kendinde gerçekleştirecek ölümsüzlüğü yaratma bilincinin kendisini yaratacağı bilincindedir. Her militan ölümsüzlük değerlerini kendi yaşamıyla var ederken kendini de ölümsüzleştirir. Ölümsüz insanlık değerlerini yaşıyorsak, ölümlü olduğumuz gerçeğiyle birlikte, ölümsüzlük değeri taşıyarak yaşadığımızı bilmeli ve bunu yüceliş saymalıyız.

Yaşamın kendisi ölümsüzlüktür. En küçük zaman parçasının evren ömründe kapsayacağı küçük bir pozitif anlam parçasına denk gelmesi ev-

rensel yaratıcılığın, diğer deyişle ölümsüzlüğün ta kendisidir. Bu bilinci evren gerçeğinde derinleşmiş yaşam farkındalığına dönüştürmek de onurun zirvesi olmaktadır. Bizler, Kürdistan Kadın Özgürlük Partisi (PAJK) militanları olarak bu onursal zirveyi büyük bir sevgiyle taşımaya Ekim ayında şehit düşen yoldaşlarımıza layık olmanın, yoldaşların yoldaşı olmanın bir şartı sayıyoruz. Ekim şehitlerini bir kez daha anarken, onların bizlere bıraktıklarını anlamamanın kendini yok etmek, anlamı tüketmek olduğu bilincini yaşamın her anında yaşadığımızı, onların yarattığı kadınca direniş ve özgürlük değerlerini her an duyumsamanın, yaşatmanın ve özgür yaşamın inşasına taşınmanın sözünü bir kez daha veriyoruz. Ve Ekim şehitlerinin anısına bağlılığımızı bir kez daha saygı ve sevgiyle dillendiriyoruz.

Apoculuk kayalarda gül açtırmaktır

Ekim ayı, Kürdistan gerçeğinde anlam ekiminin yapıldığı bir aydır. Ekim ayında şehit düşen kadın öncülerini tüm kadın militanlar ve Kürdistan özgürlük hareketi ekim gülleri olarak adlandırdı. Anlamın ekildiği yerde yeşeren özgürlük gülleri bildi herkes onları. Her bir özgürlük militanı, özgürlüğü bir Gurbet bilinci kılıp tohum edip ekti yüreğine. Bir Meryem sıcaklığında olgunlaştırdı o tohumu. Canda'dan can kattı o tohuma, Anadolu'dan ilham aldı ve Rewşen inadında patlattı tohumu bir özgürlük şafağında. Bir Azime direnciyle büyüttü, Helin'de gonca açtırdı özgürlüğe. Bir Beritan güzelliğinde olgunlaştırdı özgürlüğü ve direnişi. Ronahi'de tüm evrene göründü o güzellik, sınırları aştı, paramparça etti tel örgüleri. Aynur ve Selamet'le işlendi bir zaman ki, artık kimse tutamazdı o özgürlük güllerini zindan duvarları arasında. Değil mi ki, Apoculuk kayalarda gül açtırmaktı. Zindanda açan özgürlük gülleri onlar işte. Onlar kayalarda açan gül misali Apoculuğun gül kızılı özgürlük açılması oldular. Ve bizler için dünden bugüne uzanan özgürlük renginde bir gökkuşağı kurdular kendi benliklerinden.

Her bir şehit için olduğu kadar Ekim şehitleri için de söylenecek çok söz var. Yapılacak çok değerlendirme, çıkarılacak çok sonuç, düşünülecek çok ders bulunmaktadır. Her biri bir insanlık dersi sayılacak ilkeleri kendi varlıklarında yaşatan bu şehit yoldaşlarımızın anısına layık olmanın temel şartı yoldaşların yoldaşı olmak ve bunun için Önderliğimizin sorduğu nasıl yaşamalı sorusunu yaşamın her anında kendimize sorarak bunun cevabını aramak, bulmak ve bulduğumuz cevaplar doğ-

rultusunda yaşamaktır. Önderliğimizin bu konuda derya misali çabalarını görmek, bilmek, anlamak ve yaşatma çabası vermek bizim temel görevimizdir. Bunun için mücadele tarihimizin başından bugüne kadar gelen adımları, Önderlik talimatlarını her gün güncel bir zihniyetle anlamak kadar güncelde az da olsa bize ulaşan Önderlik değerlendirmelerini anlamak ve talimatlarını yerine getirmekle yükümlüyüz. Binlerce yıllık zihniyetle, kendi yaşamlarımıza yerleşen egemen zihniyet kalıplarıyla, bugün özgürlük mücadelesi yıllarında yaşanan deneyimlerin içinden yükselen özgürlük değerlerinin yaratılması zorluklarıyla ve bunu yaratan yoldaşlarımızın yaşadıkları mücadele gerçekleriyle, bir o kadar kendi yaşam deneyimlerimiz ve karşı karşıya kaldığımız cinsiyetçi dayatmalarla ve cins mücadelesini geriye çeken, önemsiz gören yaklaşımlarla mücadele etmek baştanbaşa evreni, evren ve insan hakikatini yeniden yaratma gücünü kendinde oluşturmak demektir.

Şehit Sarya arkadaş Önderlikle diyalogunda Önderlik tarzından öğrendiği temel nokta olarak yaşamın her anına küçük küçük başarılar sığdırma konusunu dile getirmektedir. Küçük başarılarla örülen anlar birleşip bir yaşam zamanını oluşturduğunda, bu anların büyük zaferleri getirmeyeceğini kim iddia edebilir ki... Bizler kadın özgürlük militanları olarak zafer zamanını yaratmanın başarılı anlarını oluşturacak adımları atabilmekte miyiz? Zamanın küçük parçalarını küçümseyerek bir kenara mı atıyoruz, yoksa o anlara başarılar sığdırarak onları zafer zamanında birleştirme adımları mı atıyoruz? Bu basit gibi görünen ama bizim yaşamımızı oluşturan cevapları taşıyan soruları her an kendimize sormanın kutsal değeri, yaşama vereceğimiz değerle doğru orantılıdır. Ve bu doğru orantıyı yaratmak da gelenekle günceli buluşturma yeteneğimize bağlıdır. Gelenekle günceli buluşturma şehitleri bugünde yaşamak ve yanında yaşatmanın temellerini atmak demektir. Çünkü şehitlerimiz bizim geçmişimiz, bugünümüz ve geleceğimizdir. Ekim şehitlerimizin bizleri hiçbir zaman yalnız bırakmayan yaşam denklemi de dün, bugün, yarın diyalektiği olmaktadır.

Değerli yoldaşlar,

Önderliğimiz, kadın özgürlük mücadelesini bulunduğu tecrit koşullarında dahi temel bir mücadele alanı olarak ele aldı ve en küçük bir imkan olduğunda, Önderliğimizin deyimiyile igne ucu kadar bir olanak bulduğunda da bu konudaki perspektiflerini bizlere ulaştırdı. Bu yolla yoğunlaşmalarımıza

doğrultu vererek özgür kadın ve özgür toplum yaratma görevimizde kadınla en güzel yoldaşlığın nasıl olduğunu da gösterdi. Bu temelde son süreçte yaptığı bir görüşmede "kadınlar 5. savunmayı programına alsın!" dedi. Bu belirleme ne demektir, okuyup yoğunlaşma dışında bu belirlemeyi nasıl anlamalıyız, üzerimize bu çerçevede hangi görevler düşmektedir, sorularını hepimizin kendine sorması, somut öneriler yaratacak kadar bir yoğunlaşmanın içine girmesi gerekmektedir. Yine Önderliğimizin mektuplarında genel konular dışında özel olarak kadın özgürlük militanlarına yönelik belirlemeleri, özgür yaşamı yaratmanın ilkelerini oluşturduğundan kutsallık değerini korumakta ve büyütmetedir. Bu anlamda Önderliğimizin bize yazdığı mektubunda belirttiği kadınla insanlaşmak konusu da ayrıca önem taşımaktadır. Felsefik ya da tarihsel toplumsal olduğu kadar güncel olarak da acil yoğunlaşmak ve somutlaşmak gerektiren bir konudur bu. Giderek vahşileşen ve insanlık değerlerinden uzaklaşanların çoğaldığı bir sömürgeci sistem karşısında insan olmak ne demektir, her an insanlığımızın bitirilmeye çalışıldığı erkek hakimiyeti karşısında insan olmak ne demektir? Nasıl insanlaşacağız, nasıl kadınlaşacağız, nasıl insanlaştıracacağız, nasıl kadınlaştıracacağız konularında kesinlikle özel özgün yoğunlaşmalarımızın olması gerekmektedir. Kadın olarak kendini birlikteliğinin, birbirine destek olmanın etkisi, yaratılan kadın değerlerini kendi somutunda yüceltmenin ve tüm kadın yoldaşların ilham alarak yücelteceği düzeyde örnek değerler yaratmanın zorunluluğu bilince çıkarılmak durumundadır. Bununla birlikte erkeğin kadına yanılıklı yaklaşımlarının etkisi, bizleri bütünlüklü bir mücadeleyle karşı karşıya bırakmaktadır. Tüm bu sorunlar kendin olma sorunlarıdır. Çünkü kendin olmak, öncelikle bize ait olmayanları reddetmek, onunla mücadele etmek ve bize ait olanları bilince çıkararak tarihin derinliklerinde bulmak, bugüne getirmek ve yeni insanlık değerleriyle, özgürlük değerleriyle buluşturma demektir.

Kadın yaşamın doğurucu yaratıcı gücüdür

Yaratılan ve kendimizi üzerinden yarattığımız büyük bedeller, kahramanlıklar, yiğit kadın önderler, bunların zirvesi olarak tanrıçalaşan Zilan yoldaş ve en nihayetinde kendisi olmayı bu mücadelenin zorlu koşullarından çekip çıkarmayı başarmış binlerce kadın yoldaşımız vardır. Bununla birlikte kendini

yaratma yürüyüşünde yaşanan zorlanmaların ağır geldiği, kendin olmanın uzağında bir şekillenmeyi aşamamış yoldaşlarımız da vardır. Birçoğumuz özgürlük mücadelesinin biriken ve yarım yüzyıla ulaşan zamanı içerisinde kutsal anlamlar biriktiren bir diğer yandan da bu mücadele bedellerinin acılarını, zorluklarını ve mücadele ederken yaşadığımız zorlanmaları, yaşanan sorunları da biriktirdik. Bugün kendimize nasıl yaşamalı, nasıl kadınlaşmalı, nasıl insanlaşmalı sorularını sorarken, sadece acıları, zorlukları ve biriken sorunları anımsamak, sadece bunları dile getirmek, bunları hafızalarımıza derinlikle kaydetmek bizlerde negatif bakış açıları yaratmaktadır. Yaşadıklarını anlamlandırmada ve çözüme zorlanmak, yaşadıklarını geçmişin bir parçası olarak sürekli acıyla hatırlamak ya da kişiliğinde bir ceset gibi taşımak yerine çözümlenerek yeni yaratma gücüne dönüştürmeyi başaramamış olmak, bizi özgür yaşam arayışının her türlü zorluğu göze alıracak kadar güzel ve anlamlı gerçeği karşısında gözünü kapatmak demektir. Oysa acılar anlamlı yaşam ısrarına, özgür yaşam kararlılığına, özgür toplumsallığın inşa amacına dönüşmüyorsa insanı kemirerek tüketen bir gerçeğe dönüşmektedir. Devrim değerleri dediğimiz bu yaşamlar bizlerde yeni bir toplumsal ahlak, yeni bir kolektivite anlayışı ve özgürleştirilen politika bilinci oluşturmuyorsa bizleri tüketmekten geri durmayacaktır. Örneğin çokça karşılaştığımız gibi, bazı arkadaşlarımız toplumla temasın olduğu çalışmalarda iyi çalışıyor, ama iki arkadaşla birlikte yaşayamıyor. Yine kimi iyi yazıyor ya da konuşuyor, ama aynı şekilde yaşamın her anını sorunsallaştırmadan ya da kördüğümüne dönüştürmeden yaşamı karşılayamıyor. Kimi arkadaşlar pratikçi olduğunu söyleyerek nasıl yaşadığını düşünüp bu yaşam algısının nereye nasıl götürüleceğini bilince çıkarmakta zayıf kalıyor. Kimi arkadaşların yaşama, ilişkilere ve bakış açılarına, değerlendirmelerine baktığımızda fazlasıyla negatif yanların olduğunu görüyoruz. Bu da aslında kadının yaşamı inşa eden, kuran, yapıcı gücüne ve bunu geliştirecek olan bir zihniyet durumuna girilmediğini gösteriyor. Yine komutanlaşma konusunda yaşadığımız zorlanmalar, savaş gerçeğinde özgür iradeyi oluşturmanın zorlukları, askeri alan çalışmalarında yaratılan değerleri özgür yaşamın inşa değerlerine dönüştürememek de savaş gerçeğine kadın gözüyle bakma konusundaki zorlanmalarla bağlantılıdır. Yıkarken neyi yıktığını, yerine neyi koymak gerektiğini ve yerine konularının nasıl olması gerektiğini tam

Gülnaz Karataş(Beritan)

Andrea Wolf(Ronahi)

Selamet Mentuş

Gurbetelli Ersöz(Zeynep)

Asuman Erdem(Rozerin)

olarak oluşturamamakla, savaş gerçeğini zihniyetinde bütünlüklü özgür yaşam anlayışının bir parçası olarak görmemekle bağlantılıdır. Özünde yaşamı parçalı ele almak ve tüm yaşamı da içinde bulunduğu parçadan ibaret saymakla bağlantılıdır.

Halbuki Önderliğimiz negatif görevlerin tamamlandığını, pozitif görevleri yürütmenin mücadelesinin güçlü verilmesi gerektiğini 5. savunmada belirtmişti. Ki kadın zaten yaşamın doğurucu, yaratıcı gücüdür. Bundan dolayı Önderliğimiz bizlere gönderdiği mektupta da özellikle "aslolan tüm toplumsal alanlarda doğurma, yaratma gücü olabilmektir, toplumu bu yönlü gerçekten kadınlaştırmaktır. Erkek maskelerle dolu vahşi toplumu insanileştirmek ve güzelleştirmektir" demektedir. Bu temelde baktığımızda her sözün bir görev olduğunu ve bu görevlere başlarken de yaratma amacıyla yönelmek gerektiğini görmekteyiz. Bunu az çok bilince çıkarmamıza ve dillendirmemize rağmen anlama ve pratikleştirme konusunda yetersizlikler yaşadığımız bir gerçektir.

Kadın yoldaşlığı, yaratıcı, kapsayıcı ve doğurucu özellik taşımaktadır. Kadın yoldaşlığı, Önderlikle yoldaşlık etme perspektifiyle yaratılacak olan bir yoldaşlıktır. İçinde birbirini tamamlama, yüceltme ve birbirini olumlu olana teşvik etme, bunun mücadelesini verme, yanlışlar karşısında durma kadar doğruların örnek duruşunu sergileme vardır. Bu konuda da kadın militanlar olarak yoğunca sorunlar yaşamaktayız. Örgüt ortamını ne kadar bizim toplumsallığımız olarak gördüğümüzü, yoldaşlar topluluğu olarak yaşadığımız sorunları ne kadar özgür toplum perspektifinden çözmeye çalıştığımızı, kadın militanlar olarak yaşadığımız ilişkilene sorunları karşısında ne kadar yapıcı, tamamlayıcı ve sorunları gidererek çözümler üreten ve kendini gerçekleştirirken yoldaşının da kendini gerçekleştirmesine destek olacak bir ortaklığı, kolektif ruh halini yaşadığımızı sorgulamak durumundayız. Ki bu konuda yoğun sorunlar yaşadığımız, ortaya çıkan çok fazla kendine göre, bireyci ve bencil duruşlardan, sadece örgüt gerçeğini değil normal koşullardaki birlikte yaşamının optimal ilkelerini de hiçe sayan durumlar, sorunlar ya da aşırı bireycilikler ve bunun uzantıları niteliğindeki yaşam alışkanlıkları da ortaya çıkmaktadır. Sonuna kadar bireyciliği yaşamak ve bundaki sorunsuzluğu sorun olarak görmemek de başlı başına bir sorun olmaktadır ve kapitalist modernitenin ideolojisi olan liberal yaşam alışkanlıkları karşısında Beritanca direnmek anlamına gelmektedir.

Yine birbirini beğenmemek, birbirini tamamlamak yerine sadece birbirinin eksikliğini görmek ve birbiri karşısında birbirini bireyci duruşlara yöneltmek de karşılaştığımız sorunlar arasındadır. Birbirimizi eleştirsek de beğenmeye başlayarak pozitif yapıcı, oluşturucu bir zihniyete ulaşmak zorundayız. Eğer zaman oluşturucu ve kadın da insan-

laştırmacı ise, oluşturma, yaratma ve insanlaştırma yolunda bizi engelleyen nedir kimdir? Tabii ki bizi kendimizden, kendi yanlışlarımızdan, sistem etkilerine açık alışkanlıklarımızdan, kendine göreliliklerimizden ve tüm diğer yetersizliklerimizden başka tutan bir şey yoktur. Ki bunu ancak kendimiz aşabilir, yenebiliriz. Bunu başardığımız oranda zamanı yaşamış ve anlam kazanmış sayabiliriz.

Sıkça karşılaştığımız bir sorun da cinsiyetçi bakış açısının kadın ve erkek her iki cinste de görülmesidir. Erkeğin düşüncesini doğru, iyi ve güzel görme, erkek hakimiyeti olanı beğenme ve bunun karşısında kadın düşünce ve emeğini beğenmeme, kadın düşüncesine sürekli ve hiç bitmeyen bir şüpheyle, bir "ama" ile yaklaşma tam bir cinsiyetçi yaklaşımdır. Öncelikle, beş bin yıllık birleşmiş hiyerarşik mirasla oluşan erkek zihniyetinden şüphe etmemiz gerekmektedir. Bunun karşısında sorgulamak denilen olgu her iki cins için de geçerlidir. Sorgulamak ve bu temelde yaşama bir anlam vermek gereklidir, ama egemenlikli sistemin tüm kurum, kavram ve kuramları karşısında hem sorgulamalı hem de şüphe etmeliyiz ki, yerine kadınla insanlaşan bir anlayışı yerleştirebileyim. Bu konuda yaşadığımız zorlanmalar cinsiyetçi bakış açılarının kadında yarattığı etkilerle bağlantılıdır ve aşmak, öncelikli olarak bir zihniyet devrimini gerektirmektedir.

Zihniyet devrimi, nasıl yaşama sorusunu sormakla başlar. Kendini yaratan insan gerçeği, bunları görmek kadar feda ettiklerimizle yaratılan kutsal özgürlük değerlerini, yarım kalanları tamamlama azmini ve ortaya çıkan özgür kadın gücünü görmekle açığa çıkacaktır. Özgür kadın kişiliğine ulaşmayı çoğumuz bir ütopyik gerçeklik olarak görmekteyiz. Gerçektir, çünkü şehit yoldaşlarımız, tanrıçalaşan kadın militan duruşları bunu yaşayarak gerçeklik olduğunu, yaşanabileceğini bizlere göstermişlerdir. Ütopik buluruz, çünkü ken-

dimizde çoğu zaman o mertebeye ulaşma gücü, azmi ya da yücelişi yaratamayız. Özgürlük her şeyden önce kendin olmak ve kendin olma gerçeğiyle yaşama kararlılığını gösterebilmektir.

Kendin olmanın zorlukları tabii ki yaşamın her anında karşımıza çıkmaktadır. Tanrı için Kuran'da "size şah damarınızdan daha yakındır" denir. Sistem öyle bir egemenlik kurmuştur ki, duyarlı olmadığı ve her an farkındalık yaratmadığı sürece kişiye şahdamarından, tanrıdan daha yakın bir egemenlik dayatmaktadır. Buna rağmen özgürlük bilincinin ulaştığı her benlik, bu hakim uygarlık inşasını reddederek kendi gerçek akışını yaratmayı başarmaktadır ki bu kendin olmakla mümkündür. Bugün kendimizde eleştirdiğimiz, çözümlenemediğimiz, eksiklik olarak gördüğümüz ve aşmaya çalıştığımız birçok duruma rağmen yaşadığımız özgürlük düzeyinin bilincinde olmamak da kendin olamamakla özdeşdir. Bizler biriken devrim sorunlarına, toplumsal sorunların özgürlük saflarında zirvesel düzeyde fark edilmesinin ortaya çıktığı derin çözümlenemelere ve yaşanan büyük bedellerin yarattığı acılara rağmen, büyük özgürlük değerleri yaratarak tüm dünyaca kabul edilmiş bir hareketin militanlarıyız. Bugün dünyanın öbür ucundaki devrimci örgütlerin PAJK militanlarına gönderdikleri sevgi ve birlik mesajları, selamlar, bizler için kendi dillerinden kendi yüreklerinden şarkılar söylemeleri bunun simgesel bir örneğidir. Kürdistan ve Ortadoğu'da yarattığımız devrimsel değişimler bunun en büyük örnekleridir. Önderliğimizin devrim içinde devrim belirlemesi tüm bu gelişmeleri anlatmaktadır. Kırk yıla sığdırılan devrimler zihniyetlerde birçok egemenlik bağına parçalamıştır. Ve her bir kadın militan, bu gerçeklikte kendi emeğini, kendi gücünü, çabasını ve payını görmelidir. Kadın kültürünün evrensel hakikatinin bizlerdeki somutlaşması bunu açığa çıkarmaktadır ve bu gerçek, sezgisel olarak hepimizin ben-

liğinde canlılığını korumaktadır.

Kadınlar olarak her bir arkadaşı, kendi temsilini bulduğu kadar kendisinin temsilini yaptırdığı PAJK gerçeğinde kadının evrensel hakikatini görme, açığa çıkarma ve bunu yaşamsal akışın temel gücüne dönüştürme göreviyle karşı karşıyadır. Bu görevi başarmanın temelinde Önderlik paradigmasını anlama ve yaşamsallaştırma vardır. Önderlik paradigmasını derinlikle anlayıp yaşamsallaştırma konusunda yaşadığımız sorunlar bilinmektedir. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü paradigma sadece ideolojik derslerde adı sıralanacak bir gerçek değildir. Paradigmanın kendisi değerler dizisidir ve değerler de yaşamın içinden yükselirler. Bu anlamda yeni paradigma değerlerini yaşam içinde aramak, bulmak ve yaratmak bizler için militan varoluşun temel şartıdır. Önderlik militanı olmak, bu paradigmanın militanı olmaktır. Demokratik değerlerin militanı olmak Önderlik militanı olmaktır. Ekolojik değerlerin militanı olmak Önderlik militanı olmaktır. Yine kadın özgürlükçü değerlerin militanı olmak Önderlik militanı olmaktır. Demokratik sosyalizm olarak somutlaştırabileceğimiz bu yaşam anlayışının militanlığını ne kadar yapıyoruz? Ne kadar bu anlayışa göre yaşıyoruz? Kendimizi ne kadar bu yaşam değerlerinin süzgecinden geçiriyoruz? Yaşamımızı bir yere getirip durdurmuş muyuz, yoksa yaşam akışının içindeki özgür akışa devam mı ediyoruz? Bu konularda ciddi yanlışlarımız vardır ve aşmak için de militan kararlılık gerekmektedir. Bir kere Önderliğimizin özgür kadın gerçeğinde gördüğü evrensel hakikati ne kadar kendimizde görüyor, yaşıyor, yaratıyor ve bulunduğumuz ortamlarda yaşıyoruz?

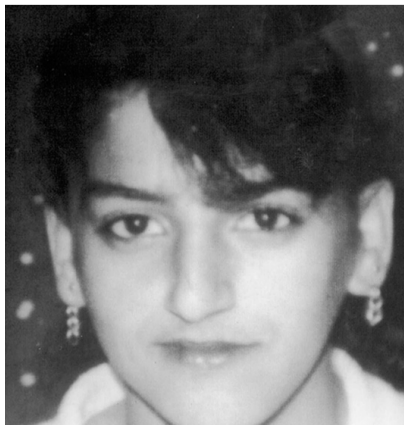
Değerli yoldaşlar,

Hepimizin bildiği gibi bu değerler özgürlük hareketimiz için ekme ve sudan daha değerlidir. Nasıl ki bir ülkenin akciğerleri ormanlarıysa, özgür

bir toplumun akciğerleri de o ülkenin özgürlük sevdalısı kadınlarıdır. Bizler kendi yaşamlarımızla ülkemize, toplumumuza ne kadar akciğer oluyoruz, ne kadar nefes aldırıyoruz, ne kadar yaşam yaratıyor ve yarına hazırlıyoruz? PAJK militanları olarak bu soruları kendimize sormak her güne başlarken aldığımız alacağımız ilk nefes değerindedir. Ve bu ilk nefes, bir ilk doğum değerindedir. İlk nefesi nasıl aldığımız, o nefesin devamını nasıl getireceğimiz, birbiri ardına aldığımız nefeslerin ne kadar birbirini tamamladığı ve ne kadar özgür yaşamları yarattığı, bir bütün olarak anı anına anlamlı yaşamakla bağlantılıdır. Bununla bağlantılı olarak yaşam konusunda olumlulukları değil olumsuzlukları görmek ve büyümek, yaşama negatif bakmaktır ve bu bakış kelebek etkisiyle yaşamın her alanına negatif etkiler yaymaktadır. Sezgisel ve duygusal aklı en iyi tanıyanlar olarak biz kadınlar bu etkiyi iyi bilmekteyiz. Ama bildiğimiz kadarıyla yaşama geçirdiğimizi söyleyebilmek zordur. Bu zorluk karşısında çoğu zaman küçük sorunları büyüterek kendini büyütemeyen, kendini yaşamda sorumlu görmeyen, sorumluluk bilinciyle katılmayan, öncülük misyonu üstlenmeyen ve bu misyona denk bir katılım sağlamayan, yoldaşlarını beğenmediği kadar kendi duruşunu da beğenmeyen ama bunu da aşamayan, bunu örgütte kendi arasında bir mesafeye dönüştürerek yaşama ve yoldaşlık ilişkilerine yansıtan, kendini planlayıp yaşama katılmayarak yaşam sorunlarının çözümlenmesinde yapıcı olamayan, yaşamı ortak bir eylem olarak ele almayan ve kendi eksensiz gören, yaşamın her anını sorunsallaştıran ve o eksenden yaşama bakan tutumlar vardır ve bu tutumlar özgür kadın gerçekleşmesini zorlamaktadır.

Bununla birlikte cins mücadelesini, mücadeleyi sunileştirerek anlamsızlaştıran yaklaşımlar kadar ciddi mücadele durumlarını "suni çelişkidir" diyerek geriye atan, mücadeleyi küçümseyen ve önemsizleştiren yaklaşımlar da özgürlük mücadelemizi geriye çekmektedir. Bu yaklaşımlar ve anlayışlar karşısında her bir kadın yoldaşın bu iddiayı yaratacak özsel gücünü görmesi, bu gücü görece güveni ve tarihsel bilinci kendinde yaratması ve öncelikle geleneğin gücünün bizler yoluyla bugüne taşındığını bilerek günü yaratma azmini açığa çıkarması gerekmektedir. Kaldı ki, tüm evrensel değerlerin kadın değerleriyle özdeşleştiği gerçeği gün gibi açıktır. Bugün bu gerçeği görmeyen, bilmeyen kalmamıştır. Reddedilmesi bilinmediğinden değil, bilinen gerçeği aynen beş bin yıl önce Sümer rahiplerinin yaptığı gibi hile ve yalanla, zor ve şiddetle yok etme amacından kaynaklanmaktadır. Bunu aşmak da örgütlü kadın duruşunu sağlamakla, kadın düşüncesini ve duygularını yaşamın her anında bir eyleme gidermesine yaşamakla mümkündür.

Yaşamda en fazla örgütlü kadın duruşunu zayıflatan bir diğer konu da

Leyla Kaplan

Meryem Çolak

Neriman Akkuş (Çerkez Helin)

Süreyya Aslan (Rojin Gevda)

Sevcan Algünerhan (Ruken)

gönüllü yaşam gerçeğimizi keyfi yaklaşımlarla geriye çeken, kendini günlük akışlara bırakarak planlayamayan, kendinde öz disiplini oluşturamayan ve kendi anlam zamanını yaratamayan duruşlardır. Bu yaklaşım hem kendi yaşamını tüketmek hem de kendi somutunda kadın kurtuluş ilkesinin örgütlü olma gerçeğini boşa çıkarmak anlamına gelmektedir. Bununla birlikte fedailik gerçeğini Zilan arkadaşın yaşam iddiasıyla bütünleştiremeyen, tam tersine fanatizme dönüştürerek yaşam gerçeğinden ve anlamlı yaşam iddiasından uzaklaştıran, yaşam iddiasını Beritan yoldaşın direngiyle, teslim olmayışıyla sağlamaştıramayan, yaşamda bu fedai gerçeğini oluşturmak çok uzak duruşlar sergileyen, hatta fedailiği fanatizme dönüştüren yaklaşımlar vardır. Fanatizm, bildiğimiz gibi tutuculuk, bilinçli olmayan bağlılık, toplumsallıktan uzaklık, bencillik olarak nitelendirilebileceğimiz anlamlar barındırmaktadır ve hiçbir suretle Apocu fedailik kavramıyla alakası yoktur. Kendi kişiliklerimizdeki devrimcileşmeyen ve sistem etkisinden kurtulamayan yanların ortaya çıkardığı bu özelliğin Apocu gerçekliğin somutlaşması olan fedai duruşla anılması dahi bir haksızlıktır. Bu gerçekten hareketle kadın militanlar olarak fedai olmanın ilk olarak özgür yaşamın inşasında Önder Apo'nun yoldaşı olma şartına dayandığını, **Zilan**'ın yaşam iddiasıyla öğrularak **Beritan** direnişisiyle ördüğünü ve tüm şehit yoldaşlarımızın iyi, doğru ve güzel yaşam anlayışlarıyla bütünleşerek özgür yaşam ger-

çeğine dönüştüğünü bilmek ve bunun tersi olan fanatik, bencil, iddiasız, yaşam zorlukları karşısında mücadelesiz ya da yetersiz duruşları aşmak zorundayız.

Değerli yoldaşlar,

2013 yılının Ekim zamanını yaşadığımız şu günlerde Ekim şehitleri anısına atacağımız her adımın derin tarihi bilincini yaşamaktayız. **Beritan (Gülnaz Karataş), Zeynep (Gurbeteli Ersöz), Meryem (Meryem Hazar Çolak), Azime (Mihriban Saran), Ronahi (Andrea Wolf), Çerkez Helin, Rewşen (Leyla Kaplan), Rozerin (Asuman Erdem), Canda (Sanem Bertan), Rotinda (Aynur Artan) ve Kurdé (Selamet Menteş)** gibi Ekim şehitleri zincirine yeni halkalar eklenerek Ekim gülleri kendi özgürlük bahçelerini büyütülmektedir. Ekim şehitleri halkasına Ekim 2011'de katılan **Şehit Ruken Bingöl** arkadaş da özgürlük mücadelesinin her alanında yürüttüğü çalışmalarla, her alanda Önderliğin militanı olma iddiasıyla yaşarken de örnek bir kadın militan olmayı başarmış bir arkadaşımızdır. Yine Ruken arkadaş komutasında aynı dönemde şehit düşen 16 kadın yoldaşımız da Devrimci Halk Savaşı hamlemizin öncülerini özgürlük mücadelesinde fedai duruşu sergilemiş, kahramanca savaşmış ve yoldaşların yoldaşı olma iddiasını canları pahasına yaşatmışlardır.

Ekim şehitleri kervanına yeni katılan şehitlerimizden biri de **Şehit Rojin Gewda** arkadaşımızdır. 4 Ekim 2012

tarihinde Çarçela'da Ekim şehitlerine katılan Rojin yoldaş, kadın özgürlük mücadelesinde uzun yıllar başarıyla savaşmış, öncü bir gerilla komutanı olarak yüzlerce savaşçı yetiştirmiş, birçok arkadaşına savaşta ve yaşamda öncülük etmiş, yaşamı moral, coşku, özgürlük ahlakı ve özgür Kürdistan bilinciyle anı anına anlamlı yaşamış bir efsane kadın gerilladır. PAJK Koordinasyonu çalışmalarında yer alan Rojin yoldaş, görevini büyük bir azim ve emekle yürütmüştür. PAJK çalışmalarına, kendini kadın özgürlük ideolojisiyle yeniden yaratma ve bu yeni yaratılan özgür kadın kişiliğiyle yaşama iddiasını büyütme kararlılığıyla katılmış, bu kararlılığı yaşadığı her ana sığdırarak kendi anlam zamanını oluşturmuştur. Genelde tüm Ekim şehitlerine, özelde de Şehit Rojin yoldaşın anısına layık olmak, özgürlük mücadelesinde, bizleri zafere taşıyacak bir azmin, ısrarın, direnişin, yoldaşlık bilinci ve sevgisinin güçlü bir eylemcisi olmaktır. Sonuna kadar bilinçli bir şekilde emek vermenin ve emekle kendini yaratmanın, vücudunda özgürlük mücadelesinin tüm izlerine tüm yaralarına rağmen bu yaraları bir onur bilip hiçbir şekilde yaşam iddiasından vazgeçmeyişin ve direnişin güçlü bir eylemcisi olmaktır.

Tüm bu değerlerimize eklenen bir yeni değerimiz de Rojava devrim değerleri ve şehitlerimizdir. En son **Jiyan Ahrez** arkadaşın şahadetiyle Ekim şehitleri baştanbaşa tüm Kürdistan'a yayılmıştır. Bir yılı aşkın bir zamandır süren Rojava direnişinde kadın özgürlük

direnışçilerinin gösterdiği mücadele azmi, katılımı, başarısı, bir toplumu tümünden direnişe ve özgürlüğe yöneltme başarıları devrimin halklaşması ile de kendini göstermiştir. Yekikitiya Star güçlerinin devrim emekleri ve YPJ militanlarının azimli direnişleri, devrim mücadelesine katılımlarındaki yüksek performans, öz savunma anlayışını yaşamın her anına yayararak geliştirdikleri özgürleşme eylemleri ve ortaya çıkan başarı düzeyi, kadın öncülüğünün toplumu özgürleştirme düzeyini bir kez daha ispatlamıştır. Rojava'da direnen kadın, tüm Kürdistan ve Ortadoğu'nun özgürlük teminatıdır. Bunun bilinci özgür ülke bilincini zirveleştirilen ve özgür bir dünya bilincine yönelen anlam derinliği taşımaktadır. Bizler de PAJK militanları olarak Rojava Devrimi'ne ve Rojava Devrimi'nden Ekim gülleri katılan devrim şehitlerimize bağlılığımızın bir gereği olarak yoldaşların yoldaşı olma mücadelesini yaşamsallaştırma ve özgürlüğe ulaşma azmimizi artırmayı kendimize temel görev bilmeliyiz.

Değerli yoldaşlar,

Bu temelde özgür kadın, özgür toplum ve özgür yaşam konularında yaşadığımız tüm yetersizlikleri aşmanın temel yolu her an şehitlerimizin yarattığı değerlerle kendini arındırmak, her anını bu arındırma eylemiyle ölümsüzleştirmektir. Özgürlükte ısrarın, köleleştirilen duygulardan, düşüncelerden ve duruşlardan kurtuluşun ve direnen kadın gerçeğini yaratmanın tohumlarının Kürdistan toprağına ekildiği bir

zaman döngüsü olan Ekim şehitlerinin anısına layık olmak, kadın özgürlük mücadelemizde yarattıkları tarihsel değerlerin ışığında Jin, Jiyan, Azad gerçeğini felsefi temelleriyle birlikte ele almak temel yaşam sloganı haline getirmekle mümkündür.

Önderliğimizin belirttiği gibi, içinde bulunduğumuz yaşam koşulları sınır tanımaz kadın köleliği ve çirkinliğine en büyük darbedir. Bu duruşumuzun bilincinde olmalıyız. Çirkinliğe ve köleliğe darbe, güzelliği ve özgürlüğü büyütür. Özgürlük militanı olmak, Kürdistan kadın özgürlük partisi safalarında olmak başlı başına bir duruşudur. Bu konumda durmanın durmak olmadığı, en büyük mücadele ve yaşam gerçeği olduğu bilinciyle yaşamı ele almak zorundayız. Bu duruşu zafere taçlandırarak olan da nerede durduğumuzun bilinciyle hareket ederek, kadının evrensel hakikatini yaşamın içine yerleştirmek, Ortadoğu ve dünyadaki en yüce anlamları barındıran toplumsal mücadelenin kadın özgürlüğü temelinde olduğu gerçeğini kendi pratiğimiz haline getirmektir.

Bu temelde tüm arkadaşları Ekim Şehitlerimizin anısına layık olmanın özgür yaşamı inşa etmek olduğu bilinciyle ve şehitlerimize bağlılık sözümüzü özgür toplumu yaratarak kadınca eylemlere dönüştürmenin inancıyla bir kez daha selamlıyor, Ekim şehitlerimizin kutsal anıları karşısında saygıyla eğiliyoruz.

– Şehitlerimiz ölümsüzdür!

Hasret yaşam ve coşkunun adıydı

Adı Soyadı: Halime Özdemir
Kod Adı: Hasret Botan
Doğum yeri ve tarihi: Eruh, 1979
Mücadeleye katılım tarihi: 1995, Adana
Şehadet tarihi ve yeri: 7 Ekim 2008 Botan

Hasret arkadaşını Kandil'de özgür bölük komutanıyken tanıdım. Bölükleri yol güzergahındaydı. Bazen yorgun düşüğümüzde uğradık, bölüğün olduğu yerde güzel bir çeşme ve üzerinde kocaman bir dut ağacı vardı. Dutları kiraz büyüklüğünde ve kırmızıydı.

Hem dut yemek hem de yorgunluk çayı içmek için uğradık. Günlük oradan geçen arkadaş sayısı bazen 20-30 ve daha fazla da olurdu. Heval Hasret gelenleri hep sade ve ciddi bir ev sahibi gibi karşılar ama sizi bir misafir olarak değil o mekanın bir parçası olarak yaklaşırdı. Dikkatimi çekmişti sorduğumda Siirt'in koçerlerinden olduğunu öğrendim. Koçerlerin paylaşımcı, komünal, emekçiliği ile PKK ideolojisi birleşmiş tam bir sosyalist kimlik edinmişti.

Gare'de karşılaştık tekrar, bu seferki Hasret arkadaş daha da yiğit ve kimlikli olmuştu. Ret kabulleri gelişmiş acı, tatlı ayrımları keskinleşmişti. Tabur yöneti-

minden yeni savaşçıların eğitim yönetimi olarak geldi. Kadın tarihini o verdi. Kobanili feodal bir arkadaş vardı, eğitimden sonra 'ben annemden kız kardeşimden özür diliyorum' dedi. 'Sen devrim yapmışsın heval Hasret' dedik. O mütevazice gülmüsed; 'onlara Önderliğin kadın yaklaşımını anlattım.' Evet heval Hasret kök hücrelerden kopmamıştı derste Kürdistan'ı, neolitiği ve Önderliği anlatmıştı.

Yeni savaşçıların eğitim çalışmalarına ilk gelen yönetici arkadaşlar bir yaklaşım, üslup, tarz acemiliği yaşarlardı doğal olarak. Hasret arkadaş ise sanki yıllardır o çalışmalardaymış bir duruşa sahipti. Hiçbir zaman tarz, üslup sorunu olmadı bu yüzden. Anlama yönü güçlüydü. Kaba retçi değildi. Önce anlar analiz eder ve gereken neyse söylerdi ya da yapması gereken neyse onu yapardı.

Talimatvari yaklaşımı yoktu çok konuşmazdı. Boş konuşmazdı, insana kavratmak için yapılması gereken iş neyse gider yapardı. Kendisi kendisini planlar harekete geçirdi. Yeni arkadaşla arkadaşta, onlarla yer içer onlarla kalır, onlarla çalışırdı. Kampımızın suyu çekilecekti, arkadaşlar su hattına 'mavi proje' adını koymuşlardı. Ve gerçekten sanırdın yılların maden işçisidir. Manga yani komün yeri yapımında taş duvar örümünü bizden iyi yapardı. Tabii çalışırken gençleri katar onlara öğretirdi.

Kışın birlikte şikeft kazımı yapmıştık ve soba borularını yerini kayaları delerek açmıştık. Zaman gelip de sobalar yakılınca, birden baca ateş alıyor. Herkes bir panikler koşuruyor. Hasret arkadaş da panik halinde koşuruyor, bir yandan da bize kızıyordu; komplo mu yaptınız bize diye. Meğer kayada yanıcı bir madde varmış ve o tutuşmuş.

O kış kar az yağdı, yağmur fazla yağmadı. Bereketsiz bir yıl olacağı daha başlangıcından belliydi. Bir savaş vardı ve yaşam sıcak, günler sıcak, namlular sıcak, eller tetikte. Savaş yakın. TC ordusu Zap'a yöneliyordu. Heval Hasret eğitim gücünü hem hava saldırılarına karşı koruyor, hem de yakın olan savaşa hazırlıyordu. Daha sonra ayrıldık. Ve aradan bir yıl geçtikten sonra onun şehadet haberini aldım.

Anısı mücadelemize önderdir.

Mücadele arkadaşları

***

Mücadele kokan bir yoldaşı

Hangi yitirilmiş zamanlarda ve mekanlarda yaşamı aradık. Hangi ruhun ateşleriyle tutuştuk ve hangi yolların yolcusu olduk. O devrim ruhu muydu bizi yeni yaşam arayışına koyan ve yoldaşlık mıydı yürekleri ve beyinleri prangalardan kurtaran. O, Önderlik felsefesi idi. Bu yolun yolcusu, özgür militanı; adı HASRET'ti. Özgürlüğünü güneşte gören, hayallerinin ve umutlarının izcisi, verimli toprak Mezopotamya'nın kaybolan yaşamlarının çığlıklarıydı. Gözlerinden gitmeyen dağlar kible misali kutsaldı. O dağlar ki, hayallerimizin umutlarımızın gerçekleştiricisiydiler. O dağlarda aşkı, mücadelemizi ve Önder Apo'nun emeğini büyütücektik. Bir avuç sıcak direniş özgürlük kokan dağlara hasret olmuştu. Onun içindir ki, güneşe tutkusu ve özlemiyle HASRET koymuştu adını. Gri, mor kuşaklarla karşılamadan güneşi, hep hasret kalacaktı o aydınlığa ve si-

caklığa; ama bilmiyordu ki yaşamın amansız gerçekliğiyle yüzleşecek ve hasretiyle ölümsüzleşecekti.

Hasret arkadaşını ilk defa Gare Piriz taburunda gördüm. Piriz'de ilk bizim bölüğe geldiği zaman çok genç bir arkadaş olduğu için kimse bölük komutanı olarak geldiğini tahmin etmiyordu. Bölüğümüze gelir gelmez o kadar çabuk bütünleşmiş ki, çok kısa bir sürede hayatımızın bir parçası olmuştu. Fiziki rahatsızlıkları olmasına rağmen asla yansıtıyordu. Hiç okul okumamasına rağmen Önderliği anlama isteği ve çabasıyla kendisini çok geliştirmiş ve tercüman da olmuştu. O kadar çok güven ve inanç veriyordu ki insana, bazı zamanlar şaka yaptığında bile inanıyorduk ona. Her zaman Önderlik felsefesine göre yaşama çabası içindeydi ve bu konuda arkadaşları da teşvik ediyordu. Her zaman "Önderliğin koyduğu ilkelerde çok şey öğrendik, öğrendiklerimiz Önderliğin emeğidir, biz Önderlik çabalarıyla büyüdük" diyordu ve buna layık olmaya çalışıyordu. Gerilla yaşamına karşı mütahş bir heyecanı vardı. Dağlara sevdalıydı. Özgürlüğü bu mekanlarda görüyordu. Savaşıyordu Hasret yoldaş. Onun içindir ki güzeldi ve seviliyordu. Emek sahibiydi yoldaşlarıyla; uğraşıyor, yardımcı olmaya çalışıyordu. Yaşamda moraliyle ve şakacılığıyla renk oluyordu. Hasret'in olduğu yer yaşamın rengiydi. Mücadele kokan bir yoldaşı. Her şeye öncülük yapıyor, hiçbir şeyden geriye adım atmıyordu. Fedakar ve üretkardı. Ölümsüzlüğü hak edecek kadar yaşam tutkusu, şehadeti kahramanca karşılayacak kadar cesaretliydi.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

Mücadele arkadaşları

ASRIN KOMPLOSUNUN İÇ YÜZÜ

NASIL ANLAŞILMALIDIR?

a- Tarihsel komplolar gelişmeleri durdurmaz, hızlandırır

1990 sonrası; dünya, bölge, ülke, PKK ve benim açımdan yeni bir süreçtir. Reel sosyalizmin fiili çözülüş süreci resmen de kabul edilmektedir. Sovyet sistemi, iç tıkanmanın, gerekli dönüşümleri zamanında ve yerinde yapamamanın bedelini çözülme ve dağılma ile ödemektedir. Her toplumsal olgu için geçerli olan kural, bir kez daha doğrulanmaktadır. Amaç ve olgular arasındaki çelişki uzun süre zorla sürdürülemez. Ya reform ya da devrim yoluyla ileriye doğru, daha üst bir aşamaya sıçrama kaçınılmaz olur. Bu sağlanamazsa, içten çürüme ve dağılma gerici zorla, çağımızda faşizm olarak adlandırılıp restorasyona tabi tutulur. Restorasyon, aynı binanın yeni malzemeye eskisinden daha güçlü görünmesini ve kalıcılığı sağlar. Ama toplumsal dinamikler hareketi zorladığı için, bu binalar içinde oturulamayan müzeler konumuna düşer. Devrim ve karşıdevrimin ürünü olan reel sosyalist ve faşist sistemler normalleşme sürecine yanıt olamayınca ve gerekli dönüşümleri yapmamakta direnince, yıkılmaktan kurtulamamışlardır. Dünya ikinci büyük savaşın sonunda faşist yıkılışa tanık olurken, savaşın ürünü olan reel sosyalizmin içten çözülüş ve dağılışını da 1990 sonrasında yaşa-

mıştır. İçine girilen süreç, sağın da solun da evrimleşerek ve dönüşümlerden geçerek bulunduğu demokratik uygarlık sisteminin üstünlük kazanmasıdır. Sorunların ağırlıklı çözüm yolu, sistemin hakim kriterleriyle sağlanacaktır. Uluslararası düzen bu temelde ilke ve kurumlarını gözden geçirerek, yeni koşullara yanıt verecek düzenlemeleri gerçekleştirmektedir. Dünya çapındaki dönüşüm bu ana doğrultudadır. 20. yüzyıldan 21. yüzyıla giriş, daha çok bu ana olguya bağlı olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl, demokratik uygarlık ve insan hakları çağı olarak adlandırılmak istenmektedir.

Ortadoğu'da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tıkanma sürecindedir. Halkların enerjisi gerici milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte, bir avuç kriz rantçısıyla bir yaşam tarzı haline getirilmektedir. Süreç aşırı çözümsüzlük sonucu daha gerici ideoloji ve tarikatlaşmaların üremesine yol açmaktadır.

Bölgenin ana ülkelerinden birisi olması nedeniyle Türkiye, tıkanmayı giderek sıkça tekrarlanan krizlerle en yoğun biçimde yaşamaktadır. Ne zihniyet değişimine, ne de yapısal dönüşümlere adım atabilmektedir. Genel bir seferberlik haline getirdiği özel savaş, devleti de geleneksel çizgisinden çıkararak, çetelerin türediği hukuk dışı

bir uygulama alanına çekmektedir.

PKK'nin de yaşadığı benzer bir durumdur. Dünya çapında yaşanan değişim ve kendi iç bünyesindeki oluşumlar somut olarak değerlendirilememektedir. Eski anlayış ve tutumlar çoktan ideolojik, politik ve örgütsel çizgisinden çıkarak, örgütü çete gruplarına dönüştürmektedir. Böylesi yapılar, birçok alan ve silahlı savaş bölgesinde, kuraldışı yaşam ve eylem tarzlarıyla PKK'yi çok farklı bir gerici biçime zorlamaktadır. Sorumlu olması gereken merkez ve kadrolar adeta akıntıya boşuna kürek sallamaktadır.

Önderlik pozisyonum, bu gerçekler karşısında giderek dar bir sahaya kısılmaktadır. Büyük çabalarla özellikle ülke içinde sağlamaya çalıştığımız çizgiye çekme ve dönüştürme hamleleri, çeteleşme anlayışları tarafından boşa çıkarılmaktadır. Devlette olduğu gibi PKK'de de fiilen çizgi dışı gruplar dönemi yaşanmaktadır. Bu durum en anlamsız eylemlere yol açmakta, trajik kayıp ve acıları çığ gibi büyütmektedir. Durumu aşmak için yoğun tekrarlama, Önderlik kurumunu da işlevsiz bırakmaktadır. Komplolar ve tasfiyeler için en uygun ortam böyle gelişmektedir. 1990'ların başlarından 2000'lere doğru yıkılmasına çalıştığım iç ve dış komplo, giderek ağırlarını her tarafa dolayacaktır.

1990'ların başından itibaren, iç ve dış komploların artan ayak sesleri ade-

ta 'ben geliyorum' diyordu. 25 Ocak 1990'da en eski çocukluk arkadaşım Hasan Bindal'ın sözde kaza kurşunuyla öldürülüşü, aslında içinde birçok gizli saklayan bir olaydır. Bu, kamp yönetimindeki Sarı Baran, Mehmet Şener ve Şahin Baliç'in birlikte planlama ihtimali yüksek bir komploydu. Eğer olayı yutmuş olsaydım, çok kısa bir süre sonra operasyon benim tasfiyemle tamamlanabilirdi. Beni tasfiyeyle görevli iki resmi ajanın, o günlerde Star TV'de kendilerine yönelik suçlamalar karşısında, -sanıyorum Cem Ersever'i savunma anlamında- şöyle konuştuklarına bizzat tanık oldum. "Biz başarısız değiliz. İstesek öldürebilirdik; ama sağ yakalanması isteniyor." Bu tarz sürüp giden bir itiraftı. Doğruluk payı vardı. PKK içinde oldukça mesafe alan çete yoluyla, bu rahatlıkla gerçekleştirilebilirdi. Fakat örgütün kontrolünün de ellerinde kalması için, benim sağ kalmam ve örgütün tümüyle çetenin eline geçmesinden sonra tasfiye edilmem, yaklaşım stratejisinin özüyüdü. Örgütün tümü ele geçirilmeliydi. Bunun için tehlikeli gördükleri bütün dürüst ve bağlı kadroların kaza süsü verilerek yok edilmesi gerekiyordu. Şemdin, Kör Cemal, Hogir ve Şahin kendi çapında bu süreci Mahsum Korkmaz'ın kuşkuyla ölümüyle 1986'dan itibaren başlatmışlardı.

PKK içindeki çetelerin devletle bağı var

Şimdi anlaşılıyor ki, ya kaza süsü vererek, ya da 'ajandı' adı altında cezalandırdıkları yüzlerce dürüst ve değerli kadro ve yurtsever insan bulunmaktadır. Partinin en değerli kadro ve eylemci yapısını temizlemek için, bile bile eylem adı altında ölüme gönderiyorlardı. Bunun için komuta inisiyatifini konusunda korkunç hassas davranıyorlardı. Çünkü ne kadar komuta yetkisi varsa, bu o kadar komplo, cinayet ve güç kazanmak demektir. Tümünü devlet demeyeceğim ama Cem Ersever olayında da halen aydınlatılmadığı gibi, bir çevrenin PKK'deki bu çeteleşmeyle direkt veya dolaylı ilişkisi yüksek bir ihtimaldir. Zaten devlet bünyesinde bu dönemde çeteleşmenin kontrol altına alınmasında güçlük çekildiği bilinmektedir. Yine bu dönemde başta KDP olmak üzere, KUK'un bazı bölümleri, birçok aşiret ve özel görevli de yoğun biçimde bu süreçte görev yürütmüşlerdir.

Sürecin tam başarıya gidememesinin nedeni, çetenin elebaşlarının farkına varılmasıdır. Şahin Baliç'in ölümüyle cezalandırılması, Sarı Baran, Mehmet Şener ve Hogir'in kaçmaları, Kör Cemal'in önceden cezalandırılması ve Şemdin'in kontrol altına alınması, çetenin etkinliğini büyük ölçüde kırdı. Hasan Bindal olayının büyük önemi, çetenin bütün niyetlerini ve olası bağlantılarını ele verir nitelikte olmasıdır. Bu olay çözümlenemeseydi, Önderlik ellerinde kalacak ve diledikleri gibi kullanmaya çalışacaklardı. Tümünün bilinçli ajanlık yaptığını söylemek zordur. Ama bir kısmının özellikle çeteleşen devlet odaklarıyla ilişkisi kesindir. Bu rollerini sicilli ajanlar olarak değil, Kürt-

lerde çok uygulanan kişi ve aile çıkarları temelinde, zımni uzlaşma biçiminde yürütmüşlerdir. Bunlar örgüt birimlerini ellerine geçirmek için her yöntemi deneyecek tiplerdi. Hizbullah liderinin PKK'ye karşı devleti kullanma tarzına benzemektedir. KDP ve KUK'un bazı grupları, çok sayıda aşiret ve çeşitli adlar altındaki örgütler bu yöntemle çok vurgun yapmış ve cinayet işlemişlerdir. "Apo primi" denen rantçılığın önemli bir kaynağı, bilinçli veya kendiliğinden ta PKK içine kadar uzanmıştı ve hastalık gibi yayılıyordu.

Şahsi kanaatim, Özal'a yapılan suikast ve Özal'ın ölümüyle, Jandarma Genel Komutanlığı yapmış, bazı komutanların öldürülmesinde; devlete ulaşmış, sözde komutanları ve Özal'ı başarısız sayan bu tip çetelerin payı vardır veya bu ihtimal küçümsenemez biçimdedir.

1993 yılı, devlet ve PKK tarihinde önemli bir kırılma ve resmi çizgiden sapmanın yaygınlık kazandığı tarihtir. Turgut Özal'ın siyasi diyaloga açık yapısı, kontrol edemediği güçlerin kurbanı olmasına yol açtı. Bu tarihte Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in tartışmalı bir uçak kazasında yaşamını yitirmesi ilginçtir. Ardından çığ gibi artan Hizbullah maskeli cinayetler, binlerce köyün boşaltılması, yoğunlaştırılan operasyonlar bir imha seferi olarak anlaşıldı. PKK'nin pek de akıllı olmayan taktikleri, kayıpları arttırmaktan ve sürecin tıkanmasına yol açmaktan öteye gidemiyor; gerilla doğru bir meşru savunma anlayışı ve uygulanmasına çekilemiyordu. Dönemin askeri ve siyasi yönetimi terörü hukuk çizgisinin çok dışına taşımıştı. Devletin çığırından çıkması hız kazanmıştı.

Bu dönemin en önemli komplo suikastı, 6 Mayıs 1996'da Şam'daki kalabalık evimizin yakınında, yarım ton patlayıcı yüklü bir arabanın patlatılmasıdır. Telefonla dinlendiğim için, o saatte orada olduğum sanılarak araba patlatılıyor. Dönemin hükümet başkanı Tansu Çiller'in örtülü ödenekten 50 milyon dolarla finanse ettiği komplo oldukça boyutludur. Susurluk çetesi diye tabir edilenlerle Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın, Suriyeli bir Kürt aileden bazı kişilerin ve dönemin Viranşehir Belediye Başkanı'nın da bu kompilonun içinde olduğu basına yansımıştı. Soruşturamda askeriye adına hareket edenler, ısrarla bu ekibin sorumsuz olduğunu ve devletle kendilerini temsil etmediğini söylüyorlardı. İstemeleri halinde, kendilerinin bu işi füzelerle daha başarılı yapabileceklerini belirtiyorlardı. Devletin içinde iki farklı yaklaşımın varlığı zaten bilinen bir husustu. Bu olayla birlikte, gönüllülük temelinde kendini bombalarla patlatma eylemleri gelişti. Şiddet sarmalı daha da tırmandı.

Devletin raydan çıkması herkesin endişe ile takip ettiği bir gelişmeydi. "Aydınlık için bir dakika karanlık" eylemliliği bu süreçle bağlantılıydı. Devletin laiklik karakterinde de hızlı aşınmalar yaşanıyordu. Tarihte 28 Şubat denilen süreç daha çok bir restorasyon hareketi olarak gündeme geldi. Dolaylı yoldan normalleşme adına PKK'yi de sorumluluğa davet ediyor-

“20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının özgür iradesine karşı dünya çapında bir komplo ve darbe planı uzun bir hazırlık sürecinden sonra artık adım adım pratikleşiyordu. Filmi bir kez daha geriye çekip baktığımızda, bu planın aslında 1990’ların başında Londra kaynaklı olarak uygun görülüp uluslararası düzeyde hayata geçirilmek istendiği anlaşılacaktır”

lardı. Buna ihtiyatlı bir olumlulukla yaklaştık. En azından suçsuz insanların katledilmesi ve alan boşaltılması durur ve ambargo sınırlanır; savaş sürse de hiç olmazsa kurallarıyla yürütülür anlayışıyla bu tutuma girildi. Türkiye'nin İsrail'le 1996'da stratejik düzeye çıkardığı ittifakları istihbarata epey fırsat sunuyordu. İsrail'in dünya çapında istihbarat ve kontrolü, PKK'nin 'terörist örgüt' olarak ilan edilmesi, Önderlik takibini Türkiye açısından kolaylaştırmıştır. Bu tarihte Papandreou sonrası Yunanistan Başbakanı Kostas Simitis'le, ABD Başkanı Clinton'un 1996'da PKK Önderliği'ne yasallık tanımama ve fırsat varsa teslim etme konusunda anlayış birliği içine girdikleri daha sonra duyumu alınan diğer bir bilgiydi. PKK etrafındaki hukuk alanının daraltılması daha da artıyordu. Almanya, Fransa ve İngiltere başta olmak üzere, PKK yandaşlarına karşı siyasi amaçlı yoğun bir tutuklama kampanyasını açmışlardı.

Suriye'den ayrılmak zorunda kaldım

Güney Kürdistanlı YNK ve KDP önderlikleri, PKK aleyhtarı kampanyanın en temel dayanakları olarak, 1996'da İsrail ittifakına benzer Ankara, Londra ve Washington merkezli yoğun ilişkiler içine girmişlerdi. PKK ve Önderliği'ni, Kuzey Irak üzerinden tecrit etmede ve operasyonlara her türlü desteği sunmada anlaşmışlardı. PKK ve Önderliği'ni tasfiye planının son halkası olarak Suriye üzerinde geliştirilen psikolojik savaş kısa sürede ürün vermişti. Suriye bu baskılara boyun eğmeyi ve PKK konusunda anlaşmayı çıkarlarına daha uygun bulmuştu.

Suriye'den ayrılmadan önce, yaz boyu ordu adına dolaylı yoldan bilgilendirilmede bulunan bir kanalın yaklaşımları ilginçti. Anlamalı bir ateşkesle birlikte yeni bir süreç arzulanıyordu. Bu konuya gerçekçi yaklaşımlar söz konusuydu. Örgütün bilgisi dahilinde, 1998 yılının ağustos ayı sonlarındaki tek taraflı ateşkes deneyimi bu bilgilenelemelere dayanıyordu. Fakat bu ateşkesin yarıda kesilmesine pek anlam verilemedi. Meşru savunma hakkımızı kullanmaya dek varan ve olumlu yanı ağır basan bu dolaylı diyalog resmen başlatılıysaydı, süreç çok daha olumlu gelişirdi. Bu, sanıyorum 28 Şubat sürecinin geçirdiği aşamalarla ilgili bir durumdu.

Tam bir yol ayrımına gelinmişti. Ortadoğu alanını eski biçimiyle kullanamayacağımız anlaşılmıştı. Yapılması gereken, ya Önderlik olarak dağlık alanı karargah olarak seçip savaşı daha üst boyuta sıçratmak ve şehir eylemlerini tırmandırmak, ya da uzlaşma arayışını Avrupa koşullarında daha güvenceli olarak geliştirmeye çalışmaktı. Savaşın tıkanmış durumu ve bir nevi kör bir noktaya gelip dayanması, dağda olmam halinde her türlü silahın kullanılma olasılığı ve benim durumumun ek bir sürü ağırlık getireceği düşüncesiyle, bunun tercih edilmemesi uygun görülmüştü. Benim etrafımda yoğunlaşacak bir savaş her bakımdan büyük sakıncalar taşımaktaydı. Ahlaki olarak kendimi yük yapmam doğru ol-

mazdı. Ayrıca Kürt işbirlikçi önderlikleri her türlü istismarcılığa açıktılar. Orda bulunmamı çok kötü kullanacakları bilinen bir gerçektir. **17 Eylül 1998 Washington Anlaşması** bunun bir göstergesiydi. Avrupa koşulları da çok riskli olmasına rağmen, siyasi, kültürel ve demokratik anlayışla, zımnen de olsa hukuka biraz güven duyuluyordu. Yunanistan'daki hükümetin ise, ilk 9 Ekim 1998 günü bu ülkeye ayak basar basmaz bu denli alçalacağı hiç tahmin edilmemiş ve düşünülmemiştir.

20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının özgür iradesine karşı dünya çapında bir komplo ve darbe planı uzun bir hazırlık sürecinden sonra artık adım adım pratikleşiyordu. Filmi bir kez daha geriye çekip baktığımızda, bu planın aslında 1990'ların başında Londra kaynaklı olarak uygun görülüp uluslararası düzeyde hayata geçirilmek istendiği anlaşılacaktır. Planın Türkiye boyutları az çok bilinmekle birlikte, Avrupa ve ABD boyutu net olarak anlaşılammıştır. Uluslararası boyutu görmezsek, değerlendirmelerimiz eksik kalacaktır. Tekrar da olsa özetlemek gerekirse:

1- Palme cinayeti, başka amaçları yanında, 12 Eylül rejimi ve sonrasında Türkiye'yi dışa bağı tutmak için ve Kürt özgürlük devriminden korumakta bir araç olarak kullanılmıştır. Palme'nin Vietnam ve Güney Afrika gibi ülkelerdeki hareketlerin desteklenmesinde ve hoşgörüsüyle yaklaşılmasında, Başbakanı olduğu İsveç'i bir merkez haline getirmişti. İsveç, Kürt özgürlük hareketinin de merkezi olabilirdi. Palme, Kürt özgürlük hareketinin terörist olarak damgalanmasına karşıydı. Öldürülmesinde “Kürt izi” teorisi ve PKK'nin terörist ilan edilip yasaklanması çabaları, İsveç'in bu olumlu konumunu ortadan kaldırmakla yakından bağlantılıdır. NATO'nun o dönemde Avrupa'da güçlü ve henüz açığa çıkmamış olan **Gladio** örgütlenmesinin bu ve benzeri komplolarla ilişkisi bir gün aydınlanacaktır.

15 Ağustos 1984 eylemliliğinin hemen ardından, Almanya'nın da ağırlığını koymasından sonra, Türkiye hükümetiyle uzlaşma sağlanmıştı. Birçok ekonomik çıkarın sunulmasıyla tüm Avrupa'da PKK'ye karşı bir izolasyon süreci başlamıştı. Palme provokasyonu bu sürecin en önemli halkalarından biriydi. PKK'yi bölme, gündemleşen diğer bir gelişmeydi. Başlarında Çetin Güngör'ün bulunduğu bir gruba bu yönlü önderlik yaptırılıyordu. Kesire'nin tahrirleri ürün verir gibiydi. Birçok aydın, Mahmut Baksı, Şivan Perwer gibi insanlar uzaklaştırılmıştı. Bu, tek başına Türkiye'nin çabalarıyla izah edilemez. Aslında Avrupa merkezli bir karar olarak uygulanıyordu. Türk solu bu yolla çoktan içdiş edilmişti. Dünyanın diğer özgürlük hareketlerine de benzer planlar uygulanıyordu.

Almanya'nın merkezi düzeyde PKK'leri tutuklaması da bu planın bilinçli bir parçasıdır. Parçalama ve önemli bir bölümü kontrolüne alma amaçlanıyordu. 1990 başlarında Türk Genelkurmay Başkanı **Doğan Güreş**'in Londra'ya yaptığı bir gezide, “*planımız onaylandı*” biçiminde bir değerlendirmesi basına yansımıştı. Londra'nın da

Almanya gibi tasfiyede rol üstleneceği anlaşılmıştı. Yine 1991'de YNK Başkanı **Talabani** Avusturya'nın Başkenti Viyana'da Türk Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**'le PKK'yi terörist ilan etme konusunda gizlice anlaşmıştı. Talabani'nin bu yaklaşımı Almanya, Fransa ve İngiltere'nin tavrıyla iç içe, terörist ilan edilme olayında temel bir rol oynamıştır. Avrupa çapında varılan bu anlayış birliğinde, PKK'siz bir Kürt hareketi amaçlanıyordu. PKK'siz bir Kürt hareketi ellerinde Ortadoğu çapında kullanabilecekleri çok gerekli bir kozdu.

2-1993'ten sonra Özal ile ateşkes deneyiminin başarısız kalmasından sonra, bu sefer gündeme oturan taktik, “*PKK'ye evet, Apo'ya hayır*” biçimini aldı. Milyonlarca kitlesel tabana kavuşan PKK'yi tümünden karşıya almalarnın ve parçalama çabalarının sonuç vermemesi, böyle bir taktik yönelişi öne çıkardı. Her devlet kendine göre ‘PKK kadroları’ oluşturmaya başladı. Ortadoğu'dan Rusya ve Avrupa'ya kadar bu yönlü adımlar atıldı.

Şemdin Sakık için “*ikinci adam*” unvanı icat edildi. Apo'nun tasfiyesi kararlaştırılmıştı, ondan sonrası hesaplanıyordu. Kani Yılmaz'a bu yönlü bir rol oynatmak için anlamsız bir tutuklama sürecine çektiler. Teslim olmak ve olası tasfiyelerden sonra bir PKK önderi gibi kullanmak amaçlanıyordu. Moskova Numan Uçar üzerinde çalışıyordu.

Ortadoğu'da birçok devletin tavrında bu seziliyordu. YNK ve KDP, PKK üzerinde oyunlarını yoğunlaştırmışlardı. HADEP bünyesinde benzer bir operasyon yürütülüyordu. **Hatip Dicle**, **Leyla Zana** ve teslim olmayan diğer milletvekilleri tutuklanırken, DEP örgütü kapatılıyordu. HADEP üzerinde ise bir çekişme yaşanıyordu. Kürdistan boşaltılıyor, Hizbullah maskeli dehşetvari yöntemlerle hiçbir örgütsel suçun olmayan binlerce dürüst yurtsever insan katlediliyordu. 6 Mayıs 1996'da Önderlik bombalanmasının gerçekleşmesinin üzerinden yarım saat geçmeden, Londra kaynaklı haberler Abdullah Öcalan'ın öldürüldüğünü veya bombalandığını dünyaya duyuruyordu. Yapılanları önceden biliyorlardı.

3- 1996 İsrail-Türkiye ittifakı ile bu tarihte başlayan Kuzey Irak'taki Kürt ve Türkmen örgütleriyle Türkiye ilişkileri aynı kapsamdadır. **17 Eylül 1998 Washington Kürt Otonomi Antlaşması**nda en önemli madde, PKK'ye karşı tavidir. Tıpkı 1925'de olduğu gibi, Türkiye'nin verdiği uzun tavizler halkası karşılığında, 2000'e doğru geldiğimizde benzer bir uzlaşma gerçekleşmişti. Bu bir bakıma Lozan'ın yenilenmesi demektir. PKK ve Kürt özgürlük hareketi tamamen izole ediliyor, Önderliği'nin tutsak edilmesi için her tür taahhütte bulunuluyor, gerilla üzerinde de Kürt işbirlikçileri, İsrail tekniği

ve uzman elemanlarıyla birlikte her tür operasyona yeşil ışık yakılıyordu. Bu, topyekun bir tasfiye planıydı.

Kendi içinde çeteler meselesini bile çözmemiş, güçlerini yeniden mevzilelendirmekte vurdumduymaz ve Önderliğin sırtından ucuz yaşamaya alışmış sahte bir komuta ve yönetim tarzından kurtulamayan yoldaşlarla, başta Suriyeli ve Yunanlı sözde dostların içyüzü daha iyi anlaşılammış, son derece çıkarıcı ve panikçi yaklaşımları karşısında, PKK Önderliği'ne düşen, meçhule karşı kuşkulu bir yürüyüşü. Büyük bir iç burkulmasıyla 9 Ekim 1998 macerası başlıyordu.

9 Ekim çıkışı

9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlenmek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sinir ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Başta PKK yapısı olmak üzere birçok çevre, işin hiçbir şey ifade etmeyen resmi görüntüsü dışında, can alıcı özünü anlama gücünü göstermiyor. Sanki normal ilericiler cephesinde anlı şanlı yaşanılmış, çalışılmış ve başarılmış sanılıyor. Böyle bir şey yoktur. Tabii ki ucuz yorumla izah, kendilerine rahatlık sağlıyor. Dogmatik siyaset ve örgüt anlayışlarını tatmin ediyor. Bu tutum yetmeyince, bu sefer geleneksel kutsallık anlayışlarına sığınarak, “olağanüstü” kişilik özellikleriyle izah edip sorumluluktan ucuzca kurtulmak istiyorlar. Bu yüzden kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel mitolojik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı. Çok kitap yazıldı; ben de yazdım. Yaşadığım gerçekleri halen de yazacak durumda değilim. Bunun için özgürleşme alanlarının gelişmesi gerekir. Ama koşulları çok elverişli olan ve gelişmeleri için neredeyse şart olan anlama işini başaramayan, başta yoldaş geçinen birçok kişi ve kurum, bu tutumla aslında kendilerini geliştirmeye ve başarısızlığa mahkum ediyorlar. Bunlar mümkünse bu yılların çözümünü yapıp insanlık, Kürtler ve Ortadoğu tarihi ve geleceği için ne anlama gelmesi gerektiğini en temel görev edinsinler. Çünkü bu olanak dışında, özgür yaşama giden yolda ne tarihi ve çağı, ne de güncel somut gerçekleri çözüp önlerini aydınlatılabılır. Şimdilik tek yol budur ve büyük emekle anlamayı ve pratikleştirmeyi gerektirir.

Kalın çizgileriyle Ortadoğu'daki yaşamın küçük bir kısmını, siyaset ve diplomasiyle ilgili yönünü değerlendirsem, tanımı şudur:

Sümerlerden beri döşenmiş labirentlerin içinden bu kadar sağlam çıkmak ve halkların özgürlüğüne bazı hediyelerde bulunmak, gerçek anlamıyla peygambersel bir tutum ve kişilikle mümkündür. Bu süreç bana sadece peygamberlik kurumunu kavratmadı; gerçek özülle nasıl bir pratikle insanlığa sahip çıkılabileceğini de gösterdi. Bu şu demektir: Her peygamber, toplumsal gelişmede bir

anlam yükselişidir. Dili ne kadar ilahi olsa da, özü; gelişen toplumun anlam, hafıza, töre, vicdan, özgürlük ve eşitlik başta olmak üzere, birçok temel konuda farklı kültürel bir aşama kaydetmesine yol açmaktadır. Halk bu konuda çok arif, bilen konumdadır. “*Sizin yaptığınız yeni bir diyanet, (üç büyük dini kastedererek) dördüncü bir din çalışması anlamına gelir*” dediklerinde şaşır-mıştım. Daha sonra ne demek istediklerini anladım.

Her ne kadar İslamiyet'ten sonra peygamberliğin ve yeni bir dinin yolu kapanmıştır denilse de bu, her çağın kendini ebedi olarak yorumlaması gibi bir savunmadır. Ortadoğu'da eski dinler kültürünün başta siyasi ve ideolojik alanlar olmak üzere, tüm toplumsal alanlardaki etkisi ve günümüzü adeta tutsak alması gibi sonuçları çözümlenmeden, ne Avrupa uygarlığı anlaşılabilir, ne de anlamlı bir iç ve dış özgürlük savaşımı başarıyla verilebilir. Tarih hükmünü yürütüyor. Yüzeysel laiklikle ne din çözümlenebilir, ne modern toplum yaratılabilir. İki yüz yıllık milliyetçi yenilenme deneyimlerinin sonuçları ortadadır. Bu yolda ısrar ettikçe, Arap-İsrail çıkmazında olduğu gibi daha ne kadar acılar ve yıkımlara yol açacağı da kestirilebilmektedir. Çözüm, tarihin doğasını çözümlenmek ve oradan yola çıkarak bir özgürlük imkânını yaratmaktır.

Çağımız için bu harekete ‘dördüncü bir din’ demek pek anlamlı düşmez. Ancak bu hareketi 1500'lerdeki Avrupa Rönesansı'na benzeyen, fakat kendi uygarlık kökleriyle kapitalizm ötesi uygarlık ufkunu sentezleyen bir diyalektik gelişme temelinde Ortadoğu Rönesansı olarak tanımlamak daha anlamlı ve tarihsel ihtiyaca cevap niteliğinde olacaktır. Bunu yarattık demek abartılı olur. Yapılmaya çalışılan, bu toprakların kültürel özüne uygun ve çağın gericiğine tutsak düşmeden olumlu özlere benimseyerek, günümüzün orijinal özgürlük hareketine katkıdır. Bunun tarihte anlam bulacağına ve özgürlük hedeflerine sönmeyen bir meşaleyle yürüyen bir çıkışın güçlü ve süreklilik kazanan bir akımı olacağına inancım tamdır. Eksikliği ve kiri varsa da, güçlü temsilcilerinin bu akımı daha da arındırarak ve hareket gücüne kavuşturarak, uygun ve gerçekçi hedeflerine adım adım ulaşacaklarına dair umut ve inancım hiç eksik olmamıştır. Tersine, bu coğrafya kendisine ekmek, su ve hava kadar gerekli zihinsel ve ruhsal güce kavuştuğu için, yaşamın anlamı bin yıllardan beri içine girdiği çıkmaz ve karanlıklardan sıyrılarak, daha doğru ve aydınlanmış yolda coşkuyla ilerleyerek hedeflerine varacaktır. Böylesi bir anlamlı yaşamın yaratılması her şeyden daha çok değerlidir ve kıymeti de o denli bilinmek durumundadır. Tarihte eşine rastlanmayan kahramanlıkların, acıların ve fedakarlıkların sahiplerine saygı ve bağlılık, kendimizi bin yılların lanetli kıldığı gerçeklikten kurtarıp kut-samakla özdeşir. İlla buna yeni bir dini anlam biçilecekse, bu noktada görülmelidir. Bir kutsaması vardır, o da aydınlatılmaya çalışılan bu özdür. Bu savunmam, lanetten kurtarılmış ve kut-sanmış çağdaş yaşamın ne anlama geldiğini açıklamaktadır.

“Sümerlerden beri döşenmiş labirentlerin içinden bu kadar yıl sonra sağlam çıkmak ve halkların özgürlüğüne bazı hediyelerde bulunmak, gerçek anlamıyla peygambersel bir tutum ve kişilikle mümkündür. Bu süreç bana sadece peygamberlik kurumunu kavratmadı; gerçek özülle nasıl bir pratikle insanlığa sahip çıkılabileceğini de gösterdi”

Şam'dan Avrupa'ya doğru çıkışımı bazı tarihsel örneklerle mukayese etmem yanlış yorumlanmaktadır. Ama tarihle güncellik kutsallığın özünde yürüyorsa, bu benzerlik kaçınılmazdır ve doğrudur. Ancak çarpıtılmış ve inkara dayalı tarihler, kutsal değerlerin benzeşme gerçeğine set çekebilirler. Bu durum bile, olsa olsa bir perdelemedir. Gerçek olan, kutsallıkların zincirleme hareketidir.

Dost görünenlerin ihaneti

Hıristiyanlığın özellikle Avrupa konulu yaratan büyük **Aziz Paul** den bahsedeceğim. Önce havarilere düşmanlık yapıyordu. Şam yolunda bir mucizeyle havarilere katılışını, tarih değiştiren bir olay olarak anlatır. Tarsus'ta doğan Yahudi bir aileden gelmektedir. Antakya'dan başlayarak birkaç kez Anadolu, Yunanistan ve İtalya'ya sefer yapar. Çok büyük inananmış bir propagandacıdır. O olmasaydı, Hıristiyanlığın Avrupa'ya bu denli taşınması mümkün olamazdı. Roma'da öldürüldü.

Anısına Avrupa'nın her tarafında dikilmiş Saint Paul katedralleri boşuna büyük bir görkemlilik arz etmezler. Çünkü Avrupa ahlakının ve bugünkü aşamaya ulaşmasının temelinde Aziz Paul'un attığı insanlık harcı vardır. Avrupa yarı yarıya Saint Paul demektir. Çok yönden ihanete uğramış olması ve olumsuzlukların da kaynağına alet edilmek istenmesi bu gerçeği değiştirmez. Daha ilginç olanı, Yunan sahasında karşılaştığı iyi dostlar kadar, birçok döne ve sahte dostların da mevcudiyetidir. Bazı dostların laubaliliğinden de şikayet eder.

9 Ekim 1998'de Şam'dan çıkışım bu tarihsel olguyu hatırlatır. Çok sayıda dost vardır. İktidardaki partiden birçok davet yapılmıştır. Parlamento, anayasayı değiştirebilecek bir çoğunlukla beni davet etmiştir. Gitmeden önce bakanlık yapmış ve halen milletvekili olan **Kostas Baduvas** adlı dostla konuşan tercüman Ayfer Kaya, gelebileceğime dair telefonda birçok kez teyit almıştır.

Ulaştığımda, ortada 'dost Baduvas' yoktur. Karşılayan, İstihbarat Başkanı **Stavrakis** ve çağdaş Yehuda İskaryot (İsa'yı ihbar eden havari) rolünü oynayan ve adını da Agit koyan **Kalenderis**'tir. Tavırları tam üç bin yıl önceki Helenlerin tavrından farksızdır. Helenlerin o günden beri değişmeyen bir tavrı; kendi dışındakileri ve çıkarlarına uygun düşmeyenleri barbar olarak adlandırmak, kendi basit dünyaları dışındakileri yabancı olarak görmektir ve bu, köklü bir duygudur. Fakat bu yaklaşım tüm gerçeği ifade etmez, işin duygusal ve moral yönünü izah edebilir. Siyasi ve diplomatik gerçekler daha farklıdır.

Şu gerçeği görmekte yarar var: Kürt özgürlük hareketi, PKK önderliğinde bir nevi çağdaş **Bolşevizm** gibi görülmektedir. Zaten 'kati Stalin' damgalaması bu görüşü yansıtmaktadır. Çok farklı özellikleri olsa da, yaklaşımlar benzerdir. Resmi siyaset ve devletler düzeni, PKK'yi ve bir bütün olarak Kürt özgürlük hareketini legaliteye kabul etmek istememektedir. Birçok ülke ise illegaliteye çekmiştir. Özellikle Almanya bunda başı çekmektedir. ABD daha katıdır. Ortadoğu devletleri de aynı yaklaşım içindedir. Kesinlikle legalite dışı saymaktadırlar. Dost olanları ancak kişisel ve gayri resmi yaklaşım içindedir. En çok koruyucu dost ülke olarak tanıtılan Suriye, hiçbir zaman radikal Arap milliyetçiliği çizgisini aşmamıştır. Kişi olarak Devlet Başkanı

Hafız Esat'ın tavrı önem taşıdığından, iki cümleyle değerlendirebiliriz. Hafız Esat, büyük olan otoritesinden ve içinden geçmekte olduğu koşullardan ötürü, bana göre despotik klasik devletle devrimci demokratik devlet arasında bir çizgide duruyordu. İlahi anlamlı devletin bir ayağını halkın içine çekmişti. Sanılanın aksine, otoriter ve kutsal devleti basitçe kısmen halkın hizmetine vermişti. Ama Sümer rahip devlet anlayışını esas olarak koruduğu da bir gerçektir. Yarısı aydınlık, yarısı karanlık bir Ortadoğu kimliği idi. Kürt özgürlük hareketine düşman değildi. Ama geleneksel ideoloji, devlet anlayışı, milliyetçilik ve çağdaş diplomatik güçler dostluğunu engelliyordu. En büyük yığılması, başkaları istiyor diye düşmanlık yapmamasıydı. Fakat son ayrılacağımız günlerde, Firavun torunu Mısır Başkanı **Mübarek** ile etrafındaki bürokrasiyi açacak güçte olmadığını ortaya koymuştu. Milliyetçiliği aşırı zorlayacak konumda değildi.

Benim açımdan eleştirilmesi gereken Suriye değil, kendi konumumdu. 1990'ların, hatta 1980'lerin başlarında Arap sahasından ayrılıyordum tarihin seyri başka olabilirdi. Zagroslar'a yerleşmem en ciddi seçenekti. Fakat İran ve Kürt işbirlikçilerinin yaklaşımlarının neleri doğuracağı bilinmezdi. İkincisi, bu rolü rahatlıkla ve başarıyla oynayabilecek arkadaşlar vardı. Bu hakkı onlar kullansınlar beklentisi hakimdi. Ama öyle basit çıktılar ki, kendilerini bir karışık derede bile boğduracak cüceler olduklarını gösterdiler. Kendilerine tanıdığım tarihi fırsatı ve hizmeti hiç anlamadılar. Olanaklar üzerine hovardaca ve bir mirasyedici gibi oynadılar. Kendilerini de, çok büyük değer ifade eden emek ve sabırımı da gafilce kullandılar ve çarçur ettiler. En çok eleştirilip özeleştiriyeye çekilmesi gereken konu budur. Fakat 9 Ekim 1998 çıkışını oraya yapmamanın doğruluğuna hala inanıyorum. Çünkü o zaman savaş kişiselleşir, tam bir intikamcılığa dönüşürdü. Olası bir barış ve kardeşlik fırsatı hepten yitirilirdi. Dağa çıkış 40 yıllık rüyam olduğu halde, üzüntümden çatlamamamın tek nedeni, insan ya-

şamının ve özgürlüğün iğne ucu kadar barışçıl bir imkanı varsa, bunun denenmesinin tercih edilmesinin daha değerli olmasıydı. Mevcut tabutluğumda bile moralli olmamın tek nedeni, onurlu bir barış için yaşamamın soylu laştırıcı bir savaştan daha az değerli olmamasıdır.

Simitis hükümetinin bu tavrının özünü anlamak çok daha önemlidir. ABD ve İngiltere, hatta Almanya'nın da onayı dahilinde bir tutum olma ihtimali bulunmaktadır. Yine Baduvas'ın davetine hiç sahip çıkmaması düşündürücüdür. Gelmememi kesin isteyebilirdi. Bakan olan birisinin bu kadar basit kalması anlaşılır olmaktan uzaktır. Önemli bir ihtimal, ayaklarının Ortadoğu'dan bilinçli kopartılmasıdır. Bunda İngiltere istihbaratı temel rol oynamış olabilir. Karışık güçlerin devrede olması ihtimal dışı değildir. Daha sonraki gelişmeler şu gerçeği gösterecektir: Avrupa'ya çekilip kişiliğimi ve onurumu yitiktikten sonra, ellerinde ehil bir araç olarak, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu denklemine kullanılmamın tasarlanması en güçlü olasılıktır. Yunanistan'a ilk adımımı atar atmaz; hukuk, insan hakları ve demokratik toplum kurallarının benim için olmadığını, katı siyasi ve ekonomik çıkarlarının esas alındığını anlayacaktım. Yunanistan'la başlayan tavrın Türkiye korkusu olduğunu veya anlaşarak sağlandığını belirtmem pek gerçekçi olmaz. Tersine, en üst düzeyde Batı sistemi olarak, başta Başkan Clinton olmak üzere, Türkiye'nin tavrını çok önceden ve çok dakik olarak inceledikleri kanaatindedim. PKK ve Öcalan olgusunu kendi çıkarları için Türkiye'nin başına en ideal biçimde patlatmakta ve kullanmakta çok bilinçli olduklarını da belirtmem gerekir. Strateji ve taktik şuydu: Hem PKK'yi ve Kürtleri, hem de Türkiye'yi ve Türkleri kullanmak; gerektiğinde elli yıl sürecek kör bir savaşta tutmak için benden yararlanmak, Türkiye'nin elinde gerçekleştirilecek bir öldürtmeye kadar gitmek, en azından kendilerine bağlı şoven gerici kesimlerle bunu gerçekleştirmek. Böylelikle Türkiye'yi kendilerine daha çok bağlama, Kürtleri de

onursuz bir sığınmacılık altında kendine muhtaç kılma stratejisinin ana parçaları olarak değerlendirilmektedir. Yaşanan dört aylık Avrupa macerası, bu eğilimi daha çok doğrulayacak niteliktedir.

Dosta güven benim temel özelliğimdir

Dostluk eğilimimi belirtmek durumundayım. Beş yaşındaki bir çocuk da olsa, dost bellediğimde sonuna kadar inanmam benim için bir karakter özelliğidir. Hayatta belki de en büyük zayıf (kendim buna inanmıyorum, dostluğun ve yoldaşlığın güven şartının hiç çiğnenmemesi gerektiğine batıl bir inanç gibi halen inanıyorum) yönüm, bu tür bir güven duygusudur. Dostluk ve yoldaşlık adına bu yönümün korkunç kullanıldığını biliyorum. Ama en temel insani değer olduğundan, vazgeçmem gerektiğine de eminim. Bana göre, dostluk ve yoldaşlıkla oynamak, anasını ve eşini satmak gibi bir şeydir. Dolayısıyla dostluk ve yoldaşlık bağı 20. yüzyılın şahsında en büyük darbeyi yemiş olduğundan, onun en son ve en trajik kurbanı ben olacaktım. Bu anlamda 20. yüzyıla boğuşmaktan bahsetmem gerekir. Önce Yunanistan'da, sonra olası dostluk adına gittiğim ikinci durak Rusya'da, dostluğun başına neyin gelmiş olduğunu belirtmem hayli öğretici olacaktır.

İki seferin sonunda yoğunlaşmam, Yunan karakterini sınırlı da olsa çözüme imkanını verdi. Bahsettiğim, hakim Yunan karakteridir. Mutlaka halkının bazı özgün ve egemenlerden farklı karakteristik özellikleri vardır. Tanrı Dionysos'tan beri Yunan halkının özgünlüğü bir gerçektir. Coşkulu ve dostçadır. Ama dünyanın tüm ülkelerinde görüldüğü gibi, bu karakter yenilmiştir ve ancak elinden ağlamak gelir. Dünyanın tüm halkları dostluklarına sahip çıkamazlar. Ama ardından bol bol ağlarlar. Kendi kendilerine dost ve yoldaş olduklarında da böyle yaparlar. Ayrılıkları, yitirışleri ve birlikleri ağlama ve ucuz sevgiye gömülmüştür. Saygı duysa da, bunun fazla değeri yoktur.

Dostluğu ve yoldaşlığı koruyamayan bir saygı ve sevgiye, anam da olsa, hep hor baktım. Karşılıklı bir sevgi ve anlayış göstermedim. Sanki kader bana, 'Çok değer verdiğin dost ve yoldaşların için ağlamaya değmez' der gibidir. Karşı çıktığım, dostluk ve yoldaşlık değildir. Tersine, ona zafer değerini veremeyen, dost ve yoldaş olmasını bilmeyen, sahte ve zavallılardır.

Yunan egemen sınıf tarihine bakıldığında, M.Ö 1600'lerde Mikenlerden beri mitolojik bir biçim kazanmış olan düşünce tarzlarına göre, tanrı Zeus her türlü puşluğu ve kalleşliği yapabilir. Önüne çıkan her kadını baştan çıkarabilir; her tarafından, alnından, kışından Athena başta olmak üzere birçok küçük tanrı doğurabilir. Yalan ve kandırmaca tanrısal özellikleridir. Troya kahramanı Hektor'u nasıl kandırdığını, ona inanan Homeros bile hayıflanarak dizelerine döker. Yeter ki Helenistlerin çıkarına olsun. Bir nevi İsrail Tanrısı Yehova gibidir. Helenler ve İsrailoğulları seçilmiş kavim oldukları için, diğer insanlık, yani barbarlar aleyhine ne yapsalar haklarıdır ve tanrıları da bunu böyle emretmektedir. Bu mitolojik gerçeklik, daha sonra dinsel ve siyasi gerçekliğe dönüşecektir. Mitoloji deyip geçmek gerekir. Günümüze kadar dinin ve siyasetin temelinde yatan mitolojik gerçekliklerdir.

Bu mitolojik özellikler, Yunan hakim sınıfının nasıl doğduğunu dile getirmektedir. Ana kaynağı da Sümer mitolojisidir. Anadolu, Fenike ve Mısır üzerinden hem mitolojik, hem de maddi toplum olarak beslendikleri bilinmektedir. O günden beri değişmeyen bu sınıfsal ve ulusal karakter bütün çıplaklığıyla karşımda duracaktır. Hileci, kandırmacı, çıkarları uğruna hiçbir insana değer vermeyen, dışındakileri değersiz ve barbar sayan bir zihniyet ve ahlaklıdır. Temsil ettiğim insanlık, halk ve tarih gerçekliği, özünde kendisiyle bağdaşmayacak farklı bir tarih, siyasi ve kültürel gerçeklikle karşılaşmıştı. Bu bir anlamda Medler ve Perslerden beri devam eden Doğu-Batı karşılaşmasının küçük bir devamıydı. Batı kapısı, şahsımda temsilini bulan Doğu çıkışına kolay geçit vermeyecekti. Atina'nın başka hesapları da vardı. Tüm yaklaşımları, Türk tehlikesine karşı herkesten ve her yöntemle yararlanmaktı. Benim şahsımda yararlanabileceklerine –tabii dostça bir biçimde– pek göz kestiremiyorlardı. Yararlanmayı, tipik İngiliz politikası gibi "iti ite kıldırma" biçiminde ele alma yanlıydılar. Dostluklarının bir kandırmacadan ibaret olduğu anlaşılıyordu.

Önceden planlanmamış çıkışım, ortaya çıkan zorunluluk karşısında, denenmesi gereken önceliklerin başında görüldü. Reel sosyalizmden sonra içine düşülen yozlaşma sürecinin krizli bir dönemi yaşıyordu. **Başbakan Primakov** ve **Başkan Yeltsin**, reel sosyalizmin önemli hainleriydiler. Ekonomik ve gizli kirli istihbaratla bağlantılı çıkarlar nedeniyle, konumum ne kadar stratejik de olsa, o dönem için satılmaya çok müsaitti. Koca bir Sovyet sistemini satanların nazarında özgürlük değerlerini saygı beklemek kendini kandırmaktı. IMF, ABD, İsrail ve Türkiye ile yürütülen ilişkiler, bana karşı hukuk dışı bir tavrın alınacağını kesinleştiriyordu. Halbuki Duma bana 298'e karşı 1 oyla siyasal iltica tanınmasına ilişkin bir karar çıkarmıştı. Fakat despotik devlet açısından bunun fazla anlamı yoktu. Beni zorla Türkiye üzerinden Kıbrıs'a indirmek istiyorlardı. Büyük ihtimalle işbirliği halinde, daha o günlerde bir teslim etme gerçekleştirilirdi.

“Dostluk eğilimimi belirtmek durumundayım. Beş yaşındaki bir çocuk da olsa, dost bellediğimde sonuna kadar inanmam benim için bir karakter özelliğidir. Hayatta belki de en büyük zayıf yönüm, bu tür bir güven duygusudur.

Dostluk ve yoldaşlık adına bu yönümün korkunç kullanıldığını biliyorum”

“Avrupa’nın üç tarihi başkentinde geçirdiğim toplam dört ay bazı önemli gerçekleri ortaya çıkarmıştı. Demokrasi ve hukuk, Kürt özgürlük iradesine hakkını vermek niyetinde değildi. Avrupa’nın insani bir Kürt politikası yoktu. Sadece Türkiye’ye yönelik taleplerinde bir argüman olarak kullanılıyordu. Aslında son iki yüz yıllık politikalar sürdürülüyordu”

cak güçte değildi. Rus gerçeği üzerinde en az Yunan gerçeği kadar durmanın gereği açıktı. Burada da bazı putları yıkarak yaklaşmanın gerçeklere ulaşma açısından vazgeçilmez olduğu kendini açıkça ortaya koyuyordu.

Roma’ya 12 Kasım 1998’de yönelik, Avrupa içinde gidilebilecek tek ülkenin başkenti konumunda olmasındandı. Komünist Parti’nin ‘Yeniden yapılanma’ adlı grubundan **Milletvekili Ramon Montaviani**’nin desteğiyle ulaşıldı. **Massimo D’Alema** hükümetinin birkaç aylık dönemine denk gelmişti. Yaklaşımları zikzaklı oldu. Ne siyasi, ne hukuki net bir yaklaşım sergileyemedi. İtalyan büyük sermaye çevrelerinin ağır tahriki, Avrupa ülkelerinin tam destek vermeyişleri, özellikle Almanya’nın kişiliğini sarsma ve kendini dayatma tavrının ağırlığı altında inisiyatifli davranamıyordu. Baştan savmacı tavır geliyordu. En iyi eğitilmiş polis gruplarıyla çok yoğun bir psikolojik baskı kuruldu. Odadan ayrılmaya hiç fırsat tanınmadı. Kaçırma veya kalmakta ısrar edilirse çok sıkı bir denetime razı olma dayatılıyordu. Ağır sorumlulukları olan birisi için, ilk çıkan fırsatta ayrılması gerektiği açıktı. Bir zorla atmadıkları kalmıştı. Birçok ülkeye para verip yer ayarlamaya çalışmaları gerçek niyetlerini gösteriyordu. Demokratik hukuk tavrı sergilenmeyecekti.

Niyetim Kürt sorununu demokratik bir platforma çekmekti. Destek olunsaydı, Türkiye’nin de bu tavra gelmesi zor olmayacaktı. Anlaşılan, Avrupa Kürt sorununun ciddi çözümünden yana değildi. Sorunla Türkiye’nin uğraşması daha çok işlerine geliyordu. Yunanistan’ın tavrından da bu anlaşılıyordu. Avrupa’da siyaset, savaşın sonunu getirebilirdi. Bu ise, ABD de dahil, Batı’nın stratejisine uygun düşmüyordu. Almanya’nın tavrı, bir an önce dağılmanın açılmasıydı. Uzun vadeli düşündükleri açıktı. Ortadoğu’da Kürtlere dayalı bir kargaşa daha çok işlerine geliyordu. Dolayısıyla benim beklenmedik çıkışım, taktikleri dışında bir durumdu. Bütün hazırlıkları, ehlileştirilmiş işbirlikçi Kürt şahsiyetlerine dayanıyordu. PKK ve özellikle be-

nim varlığım, on yıllarca yürütmüş oldukları ve çok sermaye akıttıkları Kürt kozunu ellerinde işlemez kılıyordu. Ya saptırıp kişisiz biri konumuna getirecekler, ya da dışlayacaklardı. Bunda ABD’nin eğilimi de hesaba katılıyordu. Zorlasam kalabilirdim. Roma hukukunun doğduğu merkezden atılmam zordu. Fakat siyasi riskleri ağırdı. Bu kadar zorlayan bir devletin daha tehlikeli yönelimleri de her an hesaba katılmalıydı. İlk doğacak fırsatta ayrılmam zorunluluk arz etmişti.

Avrupa’nın üç tarihi başkentinde geçirdiğim toplam dört ay bazı önemli gerçekleri ortaya çıkarmıştı. Demokrasi ve hukuk, Kürt özgürlük iradesine hakkını vermek niyetinde değildi. Avrupa’nın insani bir Kürt politikası yoktu. Sadece Türkiye’ye yönelik taleplerinde bir argüman olarak kullanılıyordu. Aslında son iki yüz yıllık politikalar sürdürülüyordu. Kürtleri Ortadoğu’da İran, Irak ve Türkiye yöneticilerini kendi politikaları doğrultusunda zorlamak için en uygun araç olarak görüyorlardı. Acil bir çözüm için tavır almamalarının altında bu temel neden yatıyordu. Onlara uzun vadeli sorun yaratan bir Kürt olgusu lazımdı. Çözüm ise, kullanacak malzeme bırakmıyordu.

Bu tutum Kuzey Irak’taki Kürt işbirlikçileri için de geçerliydi. Sorunlu bir Türkiye kendilerine muhtaç olacaktı. Dolayısıyla PKK’nin hep bir sorun olarak kalması, politik çıkar için hepsine çok gerekiyordu. Benimle çözümlü değil, istedikleri gibi davranıp uzun vadeli politikalarına hizmet edecek birilerini düşünüyorlardı. İki yüz yıllık politik perspektiflerine aykırı bulunuyordum. Özgür karakter ve bağımsız karar inisiyatifli kabul edebilecekleri bir durum değildi. Bunu kabul etmeleri, onlarca yıldır besledikleri birçok işbirlikçi Kürdü kaybetmeleri demek olurdu. İtalya Türkiye’den daha çok yatırım ve ticaret imkanı elde etmek istiyordu. Bunun için en radikal tavrı alabiliyordu. Ama benim durumum, pratikte görüldüğü gibi bu hesabı da bozuyordu. Çıkarları kişiliğimi kaldırmaya uygun düşmüyordu. Anlaşılan, Avrupa hukuku ve demokrasisi Kürt sorunu sınır-

larında duruyordu. Ancak işgüçlerinden ucuzca yararlanma ve uzun vadeli Ortadoğu politikalarında bir araç olarak kullanılan Kürt yaklaşımı geçerliydi. Bu yönüyle de olsa, politika yine de tam şekillenmeden uzaktı. Ağır basan yön, genel birçok sorunda – başta Balkanlar– olduğu gibi, Kürt sorununda da Avrupa’nın şekillenmiş bir politikasının olmadığıydı. Her devlet ancak polis ve istihbarat çerçevesinde yaklaşıyor, sivil toplum kuruluşları vasıtasıyla da sızmaya çalışıyordu.

Roma’dayken ve sanıyorum Moskova’dayken, benimle en yoğun ilgilenen bir güç de MOSSAD’DI. “Kürt meselesinin en esaslı sahibi benim” dercesine, istihbarat ve denetim ağını esasta geliştiren güç olduğu giderek açığa çıkıyordu.

Batı’nın Kürt politikası İngiltere olmaksızın düşünülemez

ABD, İsrail ve İngiltere ayrı bir kanat olarak duruyorlardı. Avrupa henüz dağınıktı. Zaten bu tip önemli sorunlarda ortak bir politikadan yoksundu. İngiltere iki yüz yıldır önderlik ediyordu. Olası Kürt politikası İngiltere olmaksızın düşünülemezdi. İsrail’in doğuşuyla denetim MOSSAD eliyle yürütülüyordu. Barzani ve Talabani’yle birlikte birçok Kürt sisteme bağlanmıştı. Yalnız PKK’nin durumu yaratmış oldukları sistemi bozuyor, yaratılmış dengeyi tehdit ediyordu. Bu nedenle beni sorumlu tutup, sıkı bir teşhir ve tecrit politikasına hapsedmişlerdi. Türkiye’yle 1996 antlaşmaları, operasyonel roller üstlenmelerine de yol açmıştı. Bunu çok iyi hesap edememek bir eksiklikti. Roma’dayken hala ciddiye almamamız, İsrail gücünü hesaplamadaki yetersizlikten kaynaklanıyordu. Daha sonra anlaşılacak ki, Moskova’yı da benimle ilgili olarak avuçları içinde tutan İsrail’di. Benim esas takibimde ve işlemez duruma getirilmemde İsrail’in payı belirleyiciydi. Tabii bunu ABD’nin büyük mali ve diplomatik desteğiyle birlikte yürütüyorlardı. Moskova’da kalmam için IMF’nin 8 milyar dolarlık

kredisi kullanılmıştı. Yine Türkiye’den bu amaçla **Mavi Akım Projesi** koparılmıştı. En alçakça olanı şuydu ki, hiçbir şey vermeden, sıkışık durumu bol bol kullanarak, birbirlerinden birçok tavizi koparıyorlardı. Türkiye’de “Apo primi” denilen rantçı sistem, uluslararası alanda da daha büyük çaplı uygulama buluyordu. Tüm Avrupa, Rusya, ABD ve en son Kenyalı bürokratlar da nemalarını alacaklardı. Şahsımda bir halkın özgürlük istemlerinin böylesine maddi çıkarlarla pazarlanması çok alçakçaydı.

İtalya’da psikolojik savaş sonuç veriyordu. En ufak bir fırsatta çıkmaya hazırlanıyordum. Moskova temsilcisi Numan Uçar’ın köylü basitliği komplo-nun derinleşerek sürmesine yardımcı oldu. İtalya temsilcisi Ahmet’in de pasif ve sorumsuz hali, olup biteni tam anlamaktan uzaktı. Hepsini kendi basit dünyalarında çoktan tükenmişlerdi. İtalya’dan çıkışta hem ben, hem Başbakan D’Alema rahatlamıştı. D’Alema kötü bir demokrasi ve insan hakları sınıvını vermişti. İtalyan sermayesi karşısında ürkekti. Hukuk ve demokrasinin gur sesi olsaydı, özgürlük tarihine katkısı unutulmaz olurdu.

Tekrar Moskova’ya vardığımda, büyük ihtimalle oyunun son perdesi bilinenek hazırlanmıştı ve oynanıyordu. İtalya’dan çıkartılmam, her iki tarafın karanlık güçleriyle yetersiz PKK temsilcilerinin safdilce yaklaşımlarıyla gerçekleşmişti. Süreç, çarımın veya tabutun hazırlanması süreciydi. Moskova’dakiler ilk çivileri sıkı vuruyorlardı. İlk defa suratlarında dostluğa hiç yer vermeyen görüntülerle tanışıyordum. Belli ki, karar üst düzeyde ve kesin-di. Bilinen akıbette üzerine düşeni yapıyorlardı. Oyun ve zorbalıkla bir kargo uçağına bindirip, sonradan Tacikistan’ın Başkenti Bişkek olduğu anlaşılan köy evi gibi bir yerde bir haftalık bir tutukluluktan sonra, aynı statü içinde Petrograd yoluyla garip dost gibi görünen ve emekli general olduğu söylenen Naksakis’le Atina temsilcisi Ayfer, özel bir uçakla gelip Atina’ya doğru yola çıktık. Uçağın devlet bağlantısı açıktı. Önce Romanya’ya indirilmek istendi. Naksakis teslim etmenin burada gerçekleşeceğini Simitis’le kararlaştırıldığını iddia etmektedir. Doğru olabilir. Kabul etmeyince, zorunlu olarak Atina’ya indik. Aynı cehennem zebanileri, **Stavrakis ve Kallenderis** bekliyorlardı. Yalnız bu bir gün sonra olacaktı. İlk gün geldiğim gibi VIP salonundan geçip bir gün **Naksakis’in** kaynanası, halktan ve dost olan kadının evinde kalacaktım. Ona şunu demiştim. **“Pangalos ihanet edebilir mi?”** Çok kesin **“hayır, seçim için bundan iyi bir fırsat olmaz”** diyordu.

Dışişleri Bakanı **Pangalos** açık bir hileye başvurdu. Resmen görüşmek amacıyla çağırıldığı eve en üst düzeyde istihbarat ekibi yollamışlardı. Dostça olmayan tehditkar bir üslupla **“Sana sabah saat dörde kadar süre tanıyoruz. Aksi halde bildiğimizi zorla yaparız”** dediler. Bu bir düşmanca yaklaşımdı. Geçek suratlarını gösteriyorlardı. Önceden anlaşmış oldukları açıktı. Geriye benim halen devam eden dostça güvenimi kullanıp istedikleri yere çekmekti. Kenya çok önceden CIA ile birlikte hazırlanmıştı. Bunu sonra anlayacaktım. Çok güvendiğim Kalenderis, Yunan devletinin şerefi üzerine söz vererek, tehlikeden uzak bir yer olarak eski Yunanlıların etkili olduğu Kenya’da 15 gün içinde Dışişleri Bakanı’nın hazırladığı Güney Afrika pasaportuyla çözüm bulunduğunu söyledi. Dosta güven esas olduğu için kabul etmek olmazdı. Yanımda ciddi bir uyari-

Devlet uğruna her mücadele sosyalizme terstir

Devrimin ve karşı devrimin tanımını yeniden yaptıracak bir sonuçla karşılaşılmıştı. Karşılaştığım tablo insan gerçekliğine daha doğru yaklaşılmaya zorluyordu. İlkelerle güne gömülmüş yaşam tarzını kıyaslamamı aydınlatı. Bazı sembolik kalıplara takılmamam, artık tanrı ve insan maskelerini (ki, aynı gerçeği ifade ederler) cesaretle parçalamam gerektiğine dair cesaret ve bilincimi arttırıyordu. 20. yüzyılın putları kırılmıyordu. Bireyin varlığı ve hakları toplumun varlık ve haklarından önce gelmeli veya en azından ikisi arasındaki optimal (verimli ve özgür birlik) nokta esas alınmalıydı. Bireysellik ve ona ilişkin hakların kapitalizmin insafına terk edilmesi vahim bir yanılgıydı. Bireyin varlığını ve özgür gelişimini esas almayan her toplumsallık, aslında Sümer rahip tarzıydı ve egemen sömürücü sınıfları doğurmaya mahkumdu. **“Her şey toplum için”** sloganı aslında en eski bir sınıflı toplum sloganıydı. **“Her şey birey için”** ise, gelişikili gibi görünse de, en gelişmiş sınıflı toplumun, kapitalizmin sloganıydı. İki ilkenin sloganlarına yenik düşmeden, bir insanlık, özgürlük ve eşitlik idealine dayanmak esas yoldu. Bilimsel sosyalizm bir olgu olacaksa, kendini dogmatizmden ve tapınak sosyalizminden kurtarmalıydı. Devlet uğruna her mücadele sosyalizme terstir. Onun yerine bir arayış, sosyalizmin özünüydü. Bulunan proletarya diktatörlüğü de olsa, yeni bir kölelik aracından başka sonuç vermiyordu. Zor sisteminin aşılmasına dayanan bir siyasal teori ve pratik, bireyi baştan esas alan bir özgürlük ve toplumu kolektif emekle yücelten bir eşitlik ideolojisi, bilimselliğin ve tekniğin yol açtığı imkanlarla egemen sınıf barbarlığını aşabilir ve özlenen toplumsal ütopyanın gerçekçi ifadesini kovuşturabilirdi.

Moskova seferinin bu yönlü ideolojik yoğunlaşmamı hızlandırması, sosyalizm ütopyasına inanmış ve büyük emek çekmiş sahiplerinin anısına verebileceğim en temel karşılıktır. 20. yüzyılın Moskova’sı o kadar basitleşmişti ki, hiçbir hayali olumsuz da olsa canlandırma-

cı yoktu. Tam anlayamadığım tercüman Melsa, uyuşuk hareket ediyordu. Sahteliklerini çözebilirdi. Ayfer'i alıkoymuşlardı. Aslında tecrit edilmişim.

Kalmak mı zor gitmek mi!

Bu süreçte ihaneti dolaylı yoldan anlatmak isteyen birkaç harekete tanık oldum. Şoför binmem gereken uçağa sert bir vuruş yaptı. Bunun bilinçli bir tavır olduğu kanısındayım. Uçak kalkamadı. Fakat daha sonra hemen İsviçre üzerinden olduğunu tahmin ettiğim yerden, çok özel bir uçak Yunanlı olmayan ekiple gizli bir askeri havaalanında beni bekliyordu. CIA veya İngiltere istihbarat uçağı olma ihtimali yüksekti. Binmeden önce taksit şoförü on defadan fazla gidip geldi, uçağa bir türlü varmak istemiyordu. Bundan da bir sonuç çıkarmadım. Dostluğun kitabında böyle ihanetlere yer olmayacağına o kadar inanmışım ki, birisi o anda bana "kaçırılıyorsun" deseydi, terslerdim. Çünkü insanlığın kitabında buna yer yoktu.

Daha sonra her şeyin planlı olduğu anlaşılacaktı. **Kenya Büyükelçisi Kostulas** beni rahatlıkla havaalanından aldı. İlk konuşması manidardı. İngilizler ve Almanların biraz şerefi olabileceğini, ama Yunanlıların pek şerefi ve onuru olmadığını hissettirmek istedi. Bu sözlerinden bir anlam çıkarmak imkansızdı. Zorla BM toplantısına bırakmak niyeti vardı. Bundan da bir şey anlayamadım. Daha sonra benimle birlikte yemek yemekten de vazgeçti. Hiç oturmamaya çalışıyordu. Belli ki son günleri geçiriyordu. Atina'dan gelen direktifle mutlaka elçilikten atılmam isteniyordu. Dört goril gönderilmişti. Direneceğimizi belirtince vazgeçtiler. Dışişleri, Kamu, Adalet ve İstihbarat Bakanlıkları sabaha kadar bakan düzeyinde telefonla elçilikten çıkarılmam gereğini belirtip orta yere atılmamda kararlı görünüyordular. Kostulas, Kenya Dışişleri Bakanı'nın İstihbarat Başkanı oğlunun olduğu bir toplantıya gidip, her şeyin bilindiğini, fotoğraflarının bile çekildiğini, tanınan sürenin 15 Şubat'a kadar olduğunu, çıkmazsak zorla bunu gerçekleştireceklerini karar olarak bana aktardı. 15 Şubat'ta çıkmazsak, öldürme dahil her şey olabilirdi. Dolayısıyla o gün çıkmak kaçınılmazdı. Kalmak; baskın, direnme ve silahlı çatışma süsü verilerek öldürülmek olacaktı.

Kalenderis'in son büyük ihaneti şuydu: "Simitis'le konuştum. Mısır üzerinden Hollanda'ya gidebileceğimize dair

güvence verdi" dedi. Olduğu gibi kabullenmekten başka bir seçenek yoktu. Daha önce de Beyaz Rusya'nın Başkenti Minsk üzerinden bir Hollanda seferi düşünülüyordu. Aslında bu da tertipti. Büyük ihtimalle Şam çıkışından beri her şey CIA, İngiltere ve Yunan istihbaratının halen içyüzü tam bilinmeyen bir planı gereği yönetilmekteydi. Tarihin en büyük provokasyonlarından birisi olarak hazırlanıldığından kuşku yoktur. Ama gerçek içyüzü konusunda her şeyi bildiğimi söylemem olanaksızdır. Bunu ancak kendileri bilebilir. Yapabileceğimiz, ortaya çıkan gelişmeleri doğru yorumlayabilmektir. Kenyalı polisi Elçiliğin içine kadar almışlardı. Gitmememin baskın anlamına geldiğini açıkça hissettiriyorlardı. Yetkili birkaç cümleyle şunu söylüyordu: "Biz ülkemizde kan dökmek istemiyoruz." Bu arada ilaç, uyuşturucu kullanma durumları olabilirdi. Mutfakçılar mutlak anlamda Elçiliğe bağlıydı. Durumum bir nevi uyurgezer gibiydi. Dolayısıyla sağlıklı düşünmeden alkonulmam için gerekli dozajda ilaç kullanmış olmaları bu süreçte yüksek bir ihtimaldi. Çok açık kuşku durumlara bile çözmememin bir nedeni de uyuşturucu etkisi olabilirdi.

Bindiğim uçağın etrafında yeşil gözlü ve sarışın, kumral, uzun boylu ve ellerinde otomatik tüfekli adamların tertibat aldığını fark ettim. Bunların CIA ve MOSSAD elemanları olmaları yüksek bir ihtimaldi. Elçilikte fotoğrafları çekenlerin de MOSSAD'DAN olmaları daha yüksek bir ihtimaldir. Uçağın içinde Türk Özel Timi üzerime çullanıp beni yere yatırdı. Üzerimdeki her şeyi alıp bantlarla kısıvrak her tarafımı bağladılar, gözlerime de aynı kalın bantları takıp uçağın arkasına biraktılar. Uçak Cavit Çağlar'ındı. Doğruyol hükümetinin niteliğini yansıtan bir olaydı. Uçak iki defa indi. Biri Mısır, diğeri ya İsrail ya Kıbrıs'tı. Gemiyle adaya getirildiğimde, 16 Şubat sabahıydı. Uçakta gözlerimin ilk çözülmesiyle söylemek istediğim mesaj şuydu: "Bu başarı sizin değildir. Size dostluk yaptıklarını söyleyenler, dürüst davranmıyorlar. Bu oyunu her iki tarafa oynamak istiyorlar. Ben hiçbir zaman Türklük düşmanlığını yapmadım. Ana tarafından kan bağıllığı bile vardır. Barış ve kardeşlik tek doğru yoldur. Bundan sonra mücadelemi bu temelde yürüteceğim kesindir." Aslında ilk tavrım, sonuna kadar konuşmamaktı. Fakat hemen anlaşılıyordu ki, bu tutum komponun olduğu gibi gizli kalmasına yol açardı. Komployu

açıklamak için yaşamak daha doğruduydu. Yolda uçaktan indirdiklerinde ve biraz sürüklediklerinde, "Faili meçhule mi götürüyorsunuz?" dediğim zaman, "Bu şans sana vermeyeceğiz. Ağzını kapat, yoksa biz kapatırız" dediklerini hatırlıyorum.

Beni adada ilk karşılayan, yarbay rütbesinde ve Genelkurmay Başkanlığı'nı temsil ettiğini belirten bir subaydı. Dedikleri özce şöyleydi: "Bu işte çok oyun var. Biz kardeşlikle halletmek istiyoruz. Bu tertiplere fırsat vermeyeceğiz." Bu, pek beklemediğim bir tavidir. Güvenirliğini hiçbir zaman ölçecek durumda değildim. Taktik yanıltmayla birlikte, bir politikayı da dile getirmiş olabilirdi. Bekleyip görmekten başka bir seçenek yoktu. On gün koşulları çok ağır bir hücrede kaldım. Emniyet, MİT, Jandarma ve Genelkurmay istihbaratı dörtlü çapraz halinde bir soruşturma yürüttüler. Kaba bir baskı ve küfür yoktu. Fakat manevi, psikolojik ortam benim için çok ağırdı. Dayanabilmek mucizeydi. On gün boyunca doğru bildiğim ve bulduğum biçimde konuştum. Tavır koydum. Bir kısmı yayınlandı. Bir kısmı yayınlanmadı. Farklı bir devlet yüzüyle karşılaştığım kesindi. Olgunlaşıyorlardı. Oynanan oyunların ne kadar içinde veya karşısında olduklarını kestirmem zordu. Esas aldığım tutum, baştan sona halkların onurlu barış ve kardeşçesine yaşama birlikteliğine fırsat veren bir çizgiyi inançla, kararlılıkla ve bilinçle savunmaktı. Bu durum ideolojik ve politik çizgime ters düşmüyordu. Ayrılcılığa ve meşru savunmayı aşan şiddete tavır almam ideolojik hattım gereği olduğundan rahatlıkla tavrımı sürdürdüm.

Temel mücadele Kürt sorununa barış ve çözüm olacak

İmralı yargılamasının meşru, evrensel ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin gereği olan bir temeli yoktu. İşin temelinde ağır bir komplo ve kaçırılma vardı. Mahkemenin bu koşullar altında olmaması gerekirdi. Ayrıca AİHS'NE aykırı birçok yönü olduğu AİHM'NE de bildirilmiştir. Sembolik olan, genelde hazırlanan senaristleri ve yönetmenleri dışında olan bir tiyatronun kamuoyuna yönelik kısmının oynanması söz konusuydu. Savunmamı bir "demokratik uzlaşıcı ve barış mesajı" olarak vermem bana göre en doğru tutumdur. Kapsamlı bir savunma için ne süre, ne materyal, ne de hazırlık

açısından psikolojik olarak uygun bir durum vardı.

İmralı sürecine ilişkin birçok açıklamaların oldu. Umarım özü olduğu gibi kitaplar halinde yayınlanır. Buradaki hususları tekrarlamam fazla anlamlı olmaz. Kaldı ki, bu savunmam tüm avukatlarla diyaloglarının ideolojik, siyasi ve moral temelini vermektedir ve tamamlayıcı nitelikte görülmelidir. Bazı çevreler içte ve dışta olmak üzere tavrımı tahrip etmek istediler. En sakıncalı durum buydu. Sağlık ve ölümünden bile daha önemli olan bu hususları sürekli açıklığa kavuşturmak istedim. Yaygın olarak yapılan, "Derin devlet ve Genelkurmay'la anlaşmışım, uzlaştığım veya teslim olduğum" biçiminde bir propagandaydı. Bu propaganda amaçlıydı; hem iç hem de dış taraftarları, bununla gerçek yüzlerini gizlemek istiyorlardı. Bir uzlaşma olsa, durumu ilan etmeyi bir onur bellerdim. Böyle bir durumun olmadığını hep vurguladım. Ateşkes konusu üzerinde ise, 1993'ten beri duruyordum. En son Şam'dayken, tek taraflı olarak ilan ettiğim 1 Eylül 1998 ateşkesine bağlı olarak, 1 Eylül 1999'da koşullar elverdikçe ve makul bir süre kalmak üzere sınırların dışına çekilmeyi, ateşkesi daha gerçekçi kılmaya kararlılığı temelinde ikinci bir adım olarak attım. Mevcut durum, zorunlu koşullar nedeniyle sınırlı bir gücün içeride, büyük bir kısmının dışarıda meşru bir savunma temelinde üstlendiği, "demokratik uzlaşma ve barış için diyalog" beklentili bir pozisyon biçimindedir.

Siyasetin, hükümet ve parlamentonun çözüm aramamasının sorumluluğunun kendilerine ait olduğu, mevcut durumun her bakımdan riskler taşıdığı bilinen bir husustur. Bu durum olumlu temelde aşılmasa, daha büyük ve uzun süreli bir şiddet sarmalının ortaya kaplaması tehlikesi göz ardı edilemez. Uzlaşma, "demokratik ve laik cumhuriyet" kavramının özlü olarak hayat bulmasında aranmaktadır. Türklerin tarih boyunca Anadolu'da oluşturdukları tüm siyasi oluşum ve devletlerde Kürtlerin payının olduğu, bunun en son örneğini Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ve ondan önce verilen ulusal kurtuluş savaşıyla kanıtlandığı iyi bilinmektedir. İsyancılar nedeniyle inkar edilen ve günümüze kadar değişik biçimlerde süren bu politikadan vazgeçilmesi halinde, çözüm olanağının ortaya çıkacağına inanılmakta ve beklenmektedir. Kürtlerin özgür yurttaşlar ve halk olarak, evrensel hukuk ölçülerinde göz önüne getirilerek cumhuriyetle bütünleşmesi stratejik bir yaklaşım olarak görülmektedir.

PKK'nin yeni dönem programı, strateji ve taktiklerine yansıyan bu tutum, savunmamın ilgili bölümlerinde genişçe açıldığı için tekrarlamayacağım. Politika ve tavır belirlemesi gereken, devletin üst düzeyidir. Bu gerçeklik sadece Türkiye Kürtleri için değil, tüm parçalardaki Kürtler için stratejik bir yaklaşım olarak öngörülmektedir.

Gerçek bu kadar açık olduğu halde, PKK'ye yönelik tavrıların önemli bir kısmı, sarsılan ve açığa çıkan çevrelerin çok çirkin ve hain yüzlerini gizlemek için "Apo Kürt meselesini İmralı'ya gömüyor" iftiralıdır. Bunları çok iyi takip edip hesap sorma büyük önem taşımaktadır.

Özellikle son on yıldır amansız bir ihanet dayatmasıyla, hem Güney Kürdistanlı işbirlikçiler tarafından, hem de Avrupa'ya sığınmış, her bakımdan Avrupa'ya bağlanmış, moral değer tanımayan ve tüm yaşamlarını anti-Apoculuğa bağlamış kesimlerce yürütülen bu iftira ve karalama kampanyası kendilerini kurtaramayacaktır. PKK sa-

vaş ve barışçıl tutumuyla ortadadır. Gücü, şehitleri ve halkı da ortadadır. Bunlar nerededir? Savaş istiyorlar. Kim engelliyor? PKK'yi kışkırtmakla kime, hangi güce hizmet ediyorlar? Dürüstlerse meydan açıktır. Kürt meselesini dağda, ovada, şehirde, köyde, içte ve dışta temsil etsinler. Sonuna kadar direnerek bir örnek gösterebilirler ki, sahtekar ve iftiracı olmadıklarını kanıtlamış olsunlar.

Güneyli işbirlikçiler on yıldır PKK'nin sırtında otonomi hayali ile yaşıyorlar. Hem YNK hem de KDP, bağlı ve uydu güçleri ile PKK'ye karşı korkunç tavırlar geliştirdiler. Onlar için iki yol vardı: Ya samimi bir özleştiriyile demokratik uzlaşma ve barışa gelmek, ya da hak etmedikleri ve PKK'siz gerçekleşmeyecek otonomiden vazgeçmek. Bunların kırk yıldır yürüttükleri siyaset ve diplomasi Kürt halkına dört bin yıllık yabancı tahakkümden daha fazla zarar vermiştir. Hiç olmazsa bundan sonra dürüst olmayı, barış ve demokrasiye gelmeyi bilsinler. Aksi halde dünya da gelse, içinde buldukları durumdan kurtulamayacaklarını görsünler. Tüm şehitlerin, yoldaşların, halkın ve benim kararlılığımın bu olduğunu unutmasınlar.

Benim İmralı sürecim bu savunmamın ruhuna uygun olarak devam edecektir. Tutumum; yarın olacakmış gibi barış ve demokratik uzlaşma her an hazır olmak kadar, yarın benden başlayacak bir imha savaşına da sonuna kadar karşı olmak ve her zaman inançla, kararlılıkla ve hazırlıklı buna cevap vermektir. Bunun dışında ne yaşam tanıdım, ne de anlarım. Çok büyük yetersizlikleri olsa da, umut ve bağlılıklarını her zaman bana sunanların, bu gerçeğin ne anlama geldiğini tüm yönleriyle anlamaları ve içinde buldukları koşullara göre gereğini yapmaları, kendileri için de bir yaşam sorunudur. Bağlı olmayı bilmek ve ölçülerine göre hareket etmek son derece önemlidir; yaşamını olası her tür gelişmeye karşı tümüyle örgütlü ve hazırlıklı tutmayı gerektirir.

İnanıyorum ki, bu savunmamla eksik kalan ve soru işareti uyandıran birçok hususa kapsamlı cevabımı vermiş bulunuyorum. Halkımıza ve yoldaşlara, başta Türk halkı olmak üzere tüm komşu halklardan ve dünyadan dostlara, beklentilerine ve en azından çok merak edilen ve halen yaşadığım ağır koşullar altındaki İmralı sürecine ilişkin yanıtları en kapsamlı bir biçimde vererek borcumu ödemiş olmalıyım. Eleştirilerini aynı sorumluluk altında geliştirmeleri ve eleştirilerimin gereklerini yapmaları da benim kendilerinden beklentim ve hakkımdır.

Halkımız üzerinde Sümerlerden beri geliştirilen kolonileştirme çabalarının ayrılmaz bir parçası olan ve esas olarak dost görünümünde işbirlikçi güçlere ve kişilere dayalı kompoların en kapsamlısı olarak hayat bulan 9 Ekim-15 Şubat komplosu, istediği ve planladığı sonuca ulaşmaktan uzaktır. 20. yüzyılın tüm hainlerini ve işbirlikçilerini en üst emperyalist irade altında birleştiren bu komployu bir tarihi Anadolu ve Mezopotamya barışına dönüştürmek, görev olarak halklarımızın ve tüm sorumlu güçlerinin önündedir. Bu göreve sahip çıkmak, hem ülkenin güçlü bütünlüğü ve hem de laik ve demokratik cumhuriyetin özlü birliği için tek doğru tutumdur. Bu aynı zamanda tarih boyunca arzulan onurlu barışın, kardeşliğin, özgürlük ve eşitliğin de yoludur.

* **Sümer Rahip Devletinden Demokratik Uygurluk kitabından**

ULUSLARARASI KOMPLO VE DEVRİMCİ DİRENİŞ

ABD, Önder Apo ve PKK ile daha ilk çıkışından itibaren ilgilenmeye başlamıştır. Bunu ABD'nin Adana Konsolosluğu'nun Şah döneminde Tahrân'daki ABD elçiliğine gönderdiği raporlarından biliyoruz. Şahın devrilmesiyle birlikte ABD elçiliğinin işgal edilmesi ve belgelerin ele geçirilip hem asıllarının hem de tercümelerinin yayınlanmasıyla birlikte bu durum belgelenmiştir. PKK hareketi daha grup aşamasındayken, ABD'nin Adana Konsolosluğu üzerinden Önder Apo ve PKK ile ilgilenmeye başlamıştır. Ele geçen ve yayınlanan raporlarda hareketimiz hakkında yapılan değerlendirmeler var. Bu belgelerde "Apocular adıyla bilinen bir hareket oldukça hızlı, tehlikeli geliyor. Bu hareket hem Türkiye hem de ABD açısından tehlikeli bir harekettir. Türk solu ve diğer Kürt sol hareketleri herhangi bir tehlike yaratmıyor. Ancak, Apocular olarak gelişen bu hareket tehlike yaratıyor, mutlaka önünün alınması gerekiyor" denilmektedir.

Ele geçen bu belgelerde hareketin etkisizleştirilmesi yapılan tavsiyelerde ise; Önder Apo şahsının karalanması, kadro ve halk içindeki itibarını kaybetmesi için kampanyaların düzenlenerek gözden düşürülmesi gerektiği ifade edilmektedir. Yine aynı belgede, PKK'nin tecrit edilip etkisizleştirilebilmesi için; diğer bütün sol, demokratik ve kendine yurtseverim diyen Türk örgütleriyle kuşatılması, baskı altına alınması ve çatışmayla ezilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bununla birlikte bazı Kürt aşiretlerinin silahlandırılarak hareketimizin üzerine sürülmesi ve bu tarzda hareketin etkisizleştirilmesi de öngörülmektedir.

Bu belgelerin yayınlanmasıyla birlikte, geçmiş süreçte anlam veremediğimiz birçok şey anlamını bulmaya başlamıştır. Önder Apo'ya yönelik iftira ve karalama kampanyalarının neden geliştirildiği; kendine sol, demokrat, yurtsever diyen örgütlerin devletle değil de neden PKK ile çatışmayı esas aldıkları, yine Kürdistan'daki birçok aşiretin neden silahlandırılarak, PKK üzerine sürüldüğü ve bunlarla ne yapılmak istendiği bu belgelerle daha iyi anlaşılabilir oldu. Bu belgeler ortaya çıkmadan önce de bu konuda bir takım tahminler de bulunabiliyordu. Ama elde bilgi ve veriler olmadığı için yapılan değerlendirmeler tahminleri aşamıyordu. Ancak bu belgelerin yayınlamasıyla birlikte işin iç yüzünü de öğrenilmiş oldu. Tüm bunlarda gösterdi ki, ABD, ta bu hareket doğar doğmaz ilgilenmeye ve karşı mücadeleye başlamış. Kimilerinin sandığı gibi, ABD son yıllarda hareketimiz ve önderliğimizle uğraşmaya başlamamıştır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, daha ilk çıktığı yıllarda itibaren harekete karşı bir yaklaşım ve yönelim içerisinde olmaya başlamıştır.

Neden ABD, daha ortaya çıkar çıkmaz bu hareketle ilgilenmeye başlamış ve etkisizleştirmek istemiştir? Yine neden, hareketimiz; her adım attığında, yeni bir süreç başlattığında ABD ve müttefiklerinin bu hareketi etkisizleştirmek için birçok alanda geliştirdikleri tecrit ve baskı araçlarını devreye sok-

muşlardır? Hareket neden bu tür yönelim ve saldırılarla karşılaşmıştır?

Ortadoğu'da egemen olmak için Kürdistan'da egemenlik gerekir

Bunların temel nedenleri vardır. Bu nedenlerin başında da; PKK'nin ilk ortaya çıkışında her ne kadar reel sosyalizmin, ulusal kurtuluşçuluğun, Ortadoğu tutuculuğunun etkileri altında olsa da, giderek bunları bünyesinde temizleyerek gelişmesini sürdüren bir hareket olma ve sistemin Kürdistan'daki çıkarlarını, yatırımlarını tehlikeye sokan bir özellik taşıması gelmektedir.

Bu özelliği nedeniyle ki, PKK hızlı bir şekilde gelişmiş, Kürdistan'daki sömürgeci sistemin yıllarca yaptığı yatırımları, çıkarları tehdit eder duruma gelmiş ve sistemin yıllarca beslediği ilkel milliyetçi, işbirlikçi çizgiyi, güçleri ve örgütleri etkisizleştirmeye başlamış, bunlarla da sınırlı kalmayarak, Kürdistan'ın diğer parçalarına etkisi altına alamaya başlamıştı. PKK Kürdistan halkını ulusal birlik temelinde birleştiriyordu. PKK, Kürdistan'ı Ortadoğu halklarının çıkarlarına göre geliştiriyor ve bu şekilde halkların özgürlük seçeneğini ortaya çıkararak, kapitalist sisteme alternatif bir gelişmeyi yaratıyordu.

Amerika ve AB, Ortadoğu üzerinde mücadele veriyorlardı. 1. ve 2. Dünya Savaşı ve günümüzde 3. Dünya Savaşı olarak Ortadoğu üzerinde sürdürülmüştü. Bütün bu savaşlar Ortadoğu'nun ele geçirilmesi, sisteme göre şekillen-dirilmesi ve tümüyle sistemin hizmetine

çekilmesi için yürütülmüştü.

Birinci dünya savaşıyla Kürdistan paramparça edilmiş, yok sayılmış ve üzerinde inkar, imha siyasetinin sürdürülmesi için her bir parçası sömürgeci bir güce teslim edilmiştir. Sistem, Kürdistan'ı parçalayarak, yok ederek, yok sayarak kendisini örgütlemişti. Kürdistan'ı buna tabi kılmıştı. Çünkü Ortadoğu'ya egemen olmak, bir anlamda Kürdistan'a egemen olmaktan geçmekteydi. Ortadoğu'nun kalbi de Kürdistan'dı. Kürdistan'daki her gelişme Ortadoğu'nun kaderini belirleyen bir gelişmeydi. İşte Kürdistan'da Önder Apo öncülüğünde geliştirilen mücadele, yeni bir Kürdü, yeni bir toplumu, yeni bir yaşamı ve sistemi yaratmayı amaçlıyordu. Önder Apo öncülüğünde gelişen bu hareket, sistemin oluşturduğu statüyü zorluyordu. O statü üzerinde oluşan dengeleri zorluyordu. Sistemin yıllardır yaptığı yatırımları tehlikeye sokuyor, çıkarlarını sarsıyordu. ABD bunları görmüştü. O nedenle de daha ilk çıkışından itibaren bu hareketin üzerine gitme ihtiyacını duydular.

Önder Apo öncülüğünde gelişen Kürt özgürlük hareketi gelişimini sürdürdükçe, ABD öncülüğündeki sistem de PKK'ye karşı nasıl tecridi geliştirebilir, nasıl baskıyla sindirebilir, teslim alabilir, teslim olmadığı noktada ise onu nasıl tasfiye edilebilir çabası ve arayışını sürdürdü. Hareketimiz daha 1986'larda büyük bir uluslararası komployla karşı karşıya getirildi. İsveç Başbakanı Olaf Palme alçakça bir cinayete katledildi. Olaf Palme'nin bu alçakça cinayeti, PKK'ye mal edilerek; uluslararası alanda PKK'yi terörist bir hareket ilan

etme, tecridini sağlama, Kürdistan'a hapsedme, mümkünse teslim alma, eğer bu gerçekleşmezse tasfiye etmeyi amaçlandı. Olaf Palme hem Kürt halkının hem de PKK'nin dostuydu. Hatta Önderliğimize iltica hakkı tanımayı ve pasaport vermeyi bile düşünüyordu. Bu çok önemliydi. Mutlaka bu gelişmenin engellenmesi gerekiyordu. Eğer bu sağlanırsa, PKK hem uluslararası dayanaklarını kaybedecek hem de cinayetle suçlanarak terörist bir örgüt olarak yansıtılacak ve kuşatma altına alınacaktı. Böylelikle PKK'nin uluslararası alandaki gelişmesinin önü alınmış olacaktı.

Yıllarca PKK'yi Olaf Palme cinayetiyle suçlamaya, uluslararası kamuoyuna ters yansıtmaya, öyle kavratmaya çalıştılar. PKK, bu komployu ve PKK şahsında Kürt halkına geliştirilen bu vahşi uygulamayı ortaya çıkarmak için yıllarca mücadele etti. Ancak daha sonra Olaf Palme'nin kimler tarafından niçin öldürüldüğü açığa çıktı.

PKK'nin Olaf Palme'yi öldürmediği, öldürenlerin başkaları olduğu ve bizzat öldürenler tarafından bu cinayetin PKK üzerine yıkılmak istendiği anlaşıldı. Cinayeti işleyenlerin bizzat sistem güçleri olduğu, Olaf Palme'nin uluslararası silah tekellerinin çıkarlarına darbe vurduğu, halklara dostluk yaptığı gerekçesiyle, uluslararası silah tekelleri tarafından katledildiği ortaya çıktı.

Tabii ki Olaf Palme cinayetinin PKK'ye mal edilmek istenmesi ister istemez PKK ve Kürtler aleyhinde bir takım gelişmelere yol açtı. PKK ve Kürt halkına büyük bir iftira atılmış ve zarar verilmişti. PKK ve Kürt halkı bunun

büyük acılarını yaşadı. Hala da bu acılar tümüyle giderilmiş değildir. İsveç bu gerçeği bilmesine rağmen, bu cinayeti uzun süre PKK'ye mal etmeye çalıştı, bu iddiayı sürdürdü. Böyle olmadığı ortaya çıktığında da büyüklük göstermedi, PKK ve Kürt halkından özür dilemedi, geçiştirmeye çalıştı. Hala halkımız ve PKK; İsveç'ten yapılan bu haksızlık nedeniyle özür dilemesini ve gerçek suçluların uluslararası kamuoyuna tanıtılmasını beklemektedir.

Olaf Palme cinayetiyle her ne kadar bazı iftiralara maruz bırakılıp hareketimiz uğraştırılmış ve bazı acılar yaşattırıldıysa da istenen amaca ulaşamamışlardır. Oysaki bu cinayete PKK uluslararası düzeyde terörist gösterilip üzerine gelinerek teslim alınmak isteniyordu. Ama bu başarısız oldu. PKK gelişimini sürdürdü. Bunun üzerine 1986'da NATO kararıyla Almanya PKK'ye karşı Türkiye'yi korumaya aldı. NATO'nun PKK ile mücadele etmesi ve bu mücadeleyi Almanya'nın koordine etmesine karar verildi. Almanya, NATO'nun görevlendirilmesi sonucunda Türkiye'yi korumak ve PKK'yi etkisizleştirmek için 1987'de büyük tutuklamalara girişti ve Düsseldorf davasını başlattı. Bu tutuklama ve bu davayı geliştirirken bunu Olaf Palme'nin cinayeti üzerinden geliştirerek, onu da temel alarak ona bir takım yeni unsurlar katarak Olaf Palme cinayeti ile başarısız hedeflere ulaşılacak istendi. Düsseldorf mahkemesiyle; hareketimizin terörist bir hareket olduğu ve yargılandığı, bu temelde cezalandırıldığı gibi bir sonuç yaratılmak istendi. Özellikle de bu dava reel sosyalizmin dağıtılmak üzere olduğu bir süreçte denk getirilmesinin başka bir anlamı daha vardı. Bu davayla anti-sosyalizmin kökürklenmesi ve hem de reel sosyalizme duyulan tepkinin hareketimize karşı yönlendirilmesi hedeflenmişti. Böylece uluslararası alanda hareketimizin tamamen mahkumiyeti sağlanarak bu temelde geliştirilecek tasfiye hareketinin yasallığı ve meşruluğu sağlanmış olacaktı.

Buna karşı partimiz ve o davada tutuklu yoldaşlarımız büyük bir mücadele yürüttü. Bu mücadele yıllarca sürdü ve sonunda NATO ve Almanya bu mahkemeyle, bu davayla amaçladıkları hedeflerine ulaşamadılar. PKK'yi bir terörist örgüt olarak mahkum edemediler. Kendileri oldukça zorlandılar. Çünkü dava tamamen siyasi amaçlıydı. Ortada hukuk, adalet diye bir şey yoktu. O nedenle de başarılı olamadılar.

YNK ve KDP üzerinde oynanan oyunlar

Öyle bir süreçte neden özellikle Almanya NATO tarafından görevlendirildi? Bu da oldukça önemlidir. Almanya, daha Osmanlılar döneminden beri Osmanlıların yanında Kürt halkına karşı savaşmış bir güçtür. General Moltge'nin Osmanlı ordusunu eğittiği, Osmanlı ordularının başında Bedirhan beye karşı savaştığı, darbe vurduğu ve o isyanın General Moltge tarafından bastırıldığı biliniyor. O tarihten günümüze kadar

"Yıllarca PKK'yi Olaf Palme cinayetiyle suçlamaya, uluslararası kamuoyuna ters yansıtmaya, öyle kavratmaya çalıştılar. PKK, bu komployu ve PKK şahsında Kürt halkına geliştirilen bu vahşi uygulamayı ortaya çıkarmak için yıllarca mücadele etti. Ancak daha sonra Olaf Palme'nin kimler tarafından niçin öldürüldüğü açığa çıktı"

Almanya'nın Türklerle bir suç ortaklığı ve Kürtlere karşı düşmanlığı vardır. Almanya, bunun için Türkleri korumakta, PKK ve Kürt halkına karşı düşmanlık yapmaktadır. İkinci bir neden Almanya'nın yine Osmanlılardan beri gelen siyasi ve ekonomik çıkarlarıdır. Siyasi ve ekonomik çıkarlarından dolayı Türkiye'yi Kürtlere ve PKK'ye karşı destekleyip korumaktadır. Üçüncü bir nedende, Almanya'nın tarihten gelen sosyalizm düşmanlığıdır. Büyük sosyalistler Roza Lüksemburg ve Karl Liepingleri katlederek tasfiye etmiştir. Yine Sovyet Bloğunun dağıtılmasında en büyük çaba, Amerika'dan sonra Almanya tarafından gösterilmiştir. PKK'nin sosyalist bir hareket olması, Sovyet sosyalizminin dağıtıldığı bir süreçte sosyalizmi yüceltmeye çalışması, sosyalizm bayrağını dalgalandırması Almanya'nın PKK'ye karşı mücadele etmesinin, Türkiye'yi korumasının asıl bir nedeni olmuştur. Dördüncü bir neden olarak da; Avrupa'da büyük bir Kürt kitlesinin bulunması ve bu kitlenin büyük bir çoğunluğunun da Almanya'da birikmiş olmasıdır. Almanya burada bulunan Kürtleri kendi sistemine entegre etmek için asimile etmeye çalışmaktadır ve bu hedefine ulaşması önünde de, aşılması gereken en önemli bir engel olarak PKK'yi görmektedir. Almanya kendi Kürdünü yaratmak istemiştir ve isteğinin gerçekleşmesi önünde en büyük engel olarak gördüğü için, PKK'ye yönelmiş, PKK'ye karşı Türkiye'yi korumuştur. Beşinci bir neden ise; Alman sosyalist ve demokratlarının PKK ile ilişkilerini geliştirmelerinin Almanya'da yarattığı tepkidir. Çünkü Almanya, Almanya'daki sosyalistleri tamamen ezme istemekte, PKK'nin Alman sosyalist ve demokratları ile ilişkilenmesini ise kendisine karşı bir tavır olarak görmektedir, bunun için de büyük bir öfkeyle PKK'yi etkisizleştirmek istemektedir.

Bu gerekçeleri iyi gören ve kullanan NATO, "Alman-Türk ortak çıkarları" adı altında, PKK ile mücadele etme görevini Almanya'ya vermiştir. Almanya'da sürekli PKK ve Kürt halkıyla mücadele ederek Türkiye'yi korumuştur.

1991'lere gelindiğinde Sovyet sisteminin dağılmasıyla birlikte ABD Ortadoğu'ya büyük bir müdahalede bulunmuştur. Çünkü 1. ve 2. Dünya Savaşıyla düzenlenen Ortadoğu, artık küresel sermayenin çıkarlarına hizmet etmemekte, mevcut rejim ve statüler buna engel teşkil etmektedir. Bölge halkları da bu statüden ve bu rejimlerden rahatsızdır ve bunu aşmak istemektedirler. Küresel sermayenin başını çeken ABD-İsrail-İngiltere ittifakı hem sermayenin, sistemin çıkarlarını Ortadoğu'da yeniden düzenlemek hem de Ortadoğu'daki statü ve rejimlerden rahatsız olan halkların seçeneğinin ortaya çıkmaması için Ortadoğu'ya müdahalede bulundular ve böylece de Ortadoğu'yu yeniden düzenleyerek kendi sistem sorunlarını çözmek istediler.

ABD bu amaçla ilk müdahalesini Körfez Savaşı adı altında 91'de gerçekleştirdi. PKK bu müdahalenin sonuçlarından oldukça yararlandı. Bir takım olanaklar elde etti ve bununla kendisini ve mücadelesini güçlendirdi. PKK'nin küzeyden başlattığı mücadele bütün parçalara yayıldı, ulusal birlik ruhu oluştu. PKK'nin öncülüğünde gelişen meşru savunma savaşı hem gerilla hem de serhıldan cephesinde oldukça ileri bir düzey kazandı. Neredeyse bütün Kürdistan'a PKK çizgisi egemen oldu. Halkı kucakladı. Sömürgeci egemenliği birçok açıdan işlevsiz kıldı. Uluslararası sistem ve dayanaklarını işlevsiz kılmaya başladı. Bu gelişme Kürdistan'da oluşan statüyü, buna dayalı gelişen dengeyi tehdit eder bir hal

aldı. Yine yıllardır yapılan yatırımları tehdit etmeye başladı. Uluslararası sermayenin Kürdistan'daki kolu olan KDP ve YNK'yi Kürdistan'ın diğer parçalarında etkisizleştirmeye ve özellikle de Güney Kürdistan'da sıkıştırmaya başladı. Bu, küresel sermayenin öncülüğünü yapan ABD, İngiltere, İsrail ve sömürgeciler tarafından kabul edilecek bir gelişme değildi. Eğer bu gelişme karşısında önlem almazlarsa kendileri için büyük bir tehlike oluşacaktı ve bunun da farkındaydılar.

Tam da Ortadoğu da gelişmelerin yönünün bu şekilde belirlendiği bir süreçte yaşanacak olan gelişmeleri engelleme temelinde; KDP, YNK ve Türkiye 91'de PKK'yi nasıl etkisizleştirebilecekleri hususu üzerinden ilişkilenecek tartışmalar başlattılar. Türkiye, PKK'yi etkisizleştirmek için YNK ve KDP'nin gücünü kullanmayı, bunu başardıktan sonra da YNK ve KDP'yi tamamen denetim altına alarak etkisizleştirmeyi hedefleyen bir plan uygulamaya koydu. "PKK bizim de, sizin de çıkarlarınızı tehdit ediyor, birlikte PKK'yi etkisizleştirelim ve çıkarlarımızı savunalım" diyerek harekete geçti. Bu temelde KDP ve YNK'ye bir takım olanaklar sundu. YNK ve KDP de Türkiye'nin bu yaklaşımını, desteğini, konularını güçlendirmek, PKK'yi etkisizleştirmek için bulunmaz bir fırsat olarak değerlendirdiler. Bu temelde Türkiye ve KDP, YNK arasında bir ittifak geliştirildi. İttifakın tek amacı PKK'yi tamamen etkisizleştirmekti. Türkiye uluslararası alanda da "ben Kürtlere karşı değilim, terörizme karşıyım, PKK terörist bir örgüttür" tezini işledi. YNK, KDP; "PKK Kürtleri temsil etmiyor, terörist bir örgüttür" diyerek bu teze ortak oldu.

PKK'nin uluslararası alanda tecrit edilmesi yönünde atılan adımlara bir yenisi daha eklenmiş oldu. Böylece, daha önce de Olaf Palme cinayeti ve Düsseldorf mahkemeleriyle bu doğrultuda adımlar atılmak istenmişti ve atılan bu adımlar bu tarzda daha da ilerletilerek amacına ulaştırılmak istenmiş oluyordu.

Olaf Palme ve Düsseldorf davalarıyla PKK her ne kadar terörist olarak mahkum edilmek istenmişse de bu başarılamamıştır. KDP ve YNK'nin devreye koyulması ve bunların, daha çok da Kürt kimlikli olmaları nedeniyle, Türkiye'nin de yoğun çabaları sonucu PKK'nin terörist ilan edilip bunun uluslararası kamuoyuna kabul ettirilmesi daha da olanaklı hale getirildi. Amaç, PKK'yi uluslararası alandan tecrit edip Kürdistan'a sıkıştırmak, Kürdistan'da da PKK'yi, KDP ve YNK ile tecrit ederek etkisizleştirme stratejisi uygulamaktı ve bu oldukça da etkili oldu.

PKK'nin uluslararası alanda terörist olarak gösterilmesinde KDP ve YNK'nin rolü oldukça büyüktür. KDP ve YNK böyle bir çabaya girmeselerdi hiçbir gücün PKK'yi terörist ilan etmesi mümkün olamayacaktı ve buna güçleri yetmeyecekti. Uluslararası güçler ve Türkler, KDP ve YNK eliyle PKK'yi terörist ilan ettirip kabul ettirmek istemişlerdir. Bununla da asıl amaçlarına; YNK ve KDP'ye destek vererek askeri olarak da PKK'nin üzerine sürerek PKK'yi ezme ve bunu gerçekleştirdikten sonra da KDP ve YNK'yi denetim altına alma ve Kürt hareketini bir tehlikeli olaktan çıkarma hedefine ulaşmak istemişlerdir.

Eğer KDP ve YNK güçlendiyse bu Türkiye'den aldıkları destekle gerçekleşmiştir. Bu destek onlara tamamen PKK'yi ezme temelinde verilmiştir. Daha sonra da ABD Irak'ı devirmek amacıyla YNK ve KDP'ye destek vermiştir. YNK ve KDP, Türkiye'den ve Amerika'dan aldığı bu destekle bir güç haline gelmiş ve bugünkü kazanımların sahibi olmuştur. Eğer Güney'de bir hükümet,

federe devlet düzeyi yaratıldıysa bu sadece KDP ve YNK'nin çabalarıyla gerçekleşmemiştir. Bunda, PKK'nin ezilmesi için ABD ve TC'nin yürüttüğü çabalar ve bu güçlerin KDP ile YNK'ye verdiği desteklerin rolü belirleyicidir. 1991'de Hikmet Çetin ve Celal Talabani Suriye'de yapmış oldukları görüşmede bunu doğrulamaktadır. O görüşmede, Güney parlamentosunun kabul edilmesi karşılığında, Güneyli güçlerin PKK'yi terörist ilan etmesi istenmiş ve bu temelde anlaşma sağlanmıştır. Bu görüşmenin ardında da Celal Talabani ve daha sonra da Mesut Barzani PKK'yi terörist ilan ettiler. Ancak bundan sonrada Avrupa devletleri yavaş yavaş PKK'yi terörist ilan etmeye başladılar. Bu süreç böyle gelişti. Türkiye-KDP-YNK'nin 1992'de ki ortak saldırıları bu sürecin sonunda ortaya çıktı. 92'deki TC-KDP-YNK saldırısının arkasında NATO ve uluslararası sermayenin temsilcileri vardır. KDP ve YNK, PKK'ye ortak karşı çıkışları için sadece görünen tarafıdır. Esas görünmeyen tarafı, ABD, Avrupa, NATO'nun bu saldırının arkasında olduğu gerçekliğidir.

92 savaşında kahramanca bir direniş sergilenmiştir

92'ye gelindiğinde PKK öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketi bütün Kürdistan'ı sarmış, Kürt toplumunu etkilemiş, PKK çizgisinde bir yurtseverlik, ulusal birlik, ruh ve bilinç şekillenmiştir. Bu, PKK çizgisinin Kürdistan'da hakim olması anlamına gelmektedir. Bu, işbirlikçi, teslimiyetçi çizginin etkisizleştirilmesidir. Kürdistan'daki statünün ve oluşan dengelerin alt-üst olmasıdır. Kürdistan'da büyük bir özgürleşmenin yaşanmasıdır. Yeni Kürdün bu temelde yeni toplumun, yeni yaşamın gelişmesidir. Sistemin bütün çıkarlarının tehlikeyle yüz yüze gelmesidir. O nedendir ki, egemenler kendileri açısından tehlikeli gördükleri bu gelişmenin önünün kesilmesi sonucuna varmışlardır. Onlar açısından bunun engellenmesi gerekiyordu. Kürdistan'da işbirlikçi kürdün egemen kılınması, Kürdistan'ın sistemin kontrolünde tutulması sistemin çıkarları için kullanılması gerekiyordu. Bunun için de mutlaka Önder Apo öncülüğündeki özgürlük hareketinin denetim altına alınması, iradesinin kırılması, küçültülmesi, mümkünse teslim alınması, sistemin içine çekilmesi, eğer bu başarılmazsa da ezilmesi gerekmekeydi. 1992 savaşı da bu amaç doğrultusunda geliştirilen bir savaş olmuştur. Tüm

bu Olaf Palme cinayeti ile başlatılan, giderek boyutlandırılan uluslararası güçlerin PKK'ye yönelik daha kapsamlı olarak geliştirdikleri bir müdahaledir. 92 savaşıyla PKK'nin iradesi tamamen kırılmak ve teslim alınmak istenmiştir. 1992 savaşı bu açıdan çok önemlidir, aynı zamanda bir dönüm noktasıdır.

Buna karşı 1992 savaşında bütün eksikliklerine rağmen kahramanca bir direniş sergilenmiştir. Bu direnişle uluslararası güçlerin, sömürgecilerin, Kürt işbirlikçilerinin önlerine koymak istedikleri hedef boşa çıkarılmıştır. PKK'nin iradesi kırılmamış, teslim alınmamıştır. Büyük bir direniş geliştirilmiştir. Bu savaşla kırılan PKK'nin iradesi değildir; iradesi kırılan Ferhat denilen unsurun iradesi kırılmıştır. Teslim alınan sadece Ferhat unsuru olmuştur. Ferhat unsuru, daha 1991'lerdeki Sovyet bloğunda yaşayan dağılmalar sonucunda sosyalizme olan inancını kaybetmiştir. Bu anlamda Önder Apo'ya ve onun öncülük ettiği PKK'ye de inancını kaybetmiştir.

1992 savaşında da Xakürke cephesinde kısa bir direniş gösterildikten sonra, Ferhat'ın sorumluluğunda bu cephe direnişi bırakılmıştır. YNK, KDP ile; Önderlik, PKK yönetiminin haberi olmadan bir anlaşma imzalamıştır. Bu örgüt adına bir teslimiyet anlaşmasıdır. Bu savaşla Ferhat, halka, gerillaya ve mücadeleye olan bütün inancını yitirdiğini ortaya koymuştur. Ferhat bu anlaşma ile artık çözümünü Önderlikte, PKK'de, gerillada ve Kürdistan halkında değil; tamamen ABD'de, onun sisteminde ve onunla işbirliği içinde olan Kürt işbirliğinde görmüştür. Onun için Xakürke cephesinde teslimiyeti imzalamıştır. Hem de bu anlaşmayı hareket adına imzalayarak tüm harekete mal etmek istemiştir. Önder Apo bu durum karşısında hareketin rehin alınmasının önüne geçmiştir. Çünkü savaşta hedefine varamayan uluslararası sermaye güçleri, sömürgeciler ve Kürt işbirlikçileri Ferhat ile imzaladıkları anlaşmaya dayanarak hareketi Zele'ye çekmek ve burada hareketi rehin tutup savaşta ulaşamadıkları hedefe burada varmak istemişlerdir.

Bu güçler bu şekilde Ferhat'ı, Önderliğin karşısına dikerek kendilerince bir alternatif oluşturmak istemişlerdir. Önderliği ve çizgisini etkisiz kılarak PKK'yi yedeklerine alarak sisteme çekmek için Ferhat'ı partide egemen kılmaya çalışmışlardır. Böylelikle özgürlük çizgisini etkisizleştirip, özgür Kürdün yaşamında bir çözümler yaratarak iş-

birlikçi Kürdü, işbirlikçi çizgiyi egemen kılmak istemişlerdir. Önder Apo bu durumu görerek Ferhat'ın üzerine gitmiştir. Ferhat, gücü olmadığı, tamamen KDP-YNK ve arkasındaki uluslararası güçlere dayandığı için, gücünü oradan aldığı için tutunamamış, Önderliğin eleştirileri karşısında çareyi kaçıp İran'da İltica başvurusunda yapmakta bulmuştur. Böylelikle uluslararası güçlerin YNK ve KDP vasıtasıyla Ferhat'la yapmak istedikleri müdahale boşa çıkarılmıştır.

Daha sonra Ferhat İran'dan getirilmiş, 5. Kongreye götürülmüş ve 5. Kongrede yargılanarak idam cezasına çarptırılmıştır. Harekete işbirlikçi bir çizgi dayatması, hareketi çizgiden saptırmak istemesi yargılanmasının esas nedenidir. Ve önderliğimiz bu idamı onaylamamış, tekrardan kendisini toparlamamış, çizgiyle, partiyle bütünleşmesi temelinde bir şans tanımıştır. Ferhat da daha sonra özeleştiri vererek yanlış yaptığını belirtip özür dileyerek partiyle birleşmeyi esas aldığını söylemiş ve bu şans kendisine tanınmıştır.

1992'de Zele'de yapılmak istenen, daha sonra 2003'te yapılmak istenenin kendisidir. Ama 92'de Ferhat'ın buna gücü yetmemiştir. Çünkü, o zaman Önderlik hareketin başındadır, hareketin gücü oldukça etkilidir, hareket güçlüdür, Önderliğin denetimi vardır, kadro ve halk Önderliğe bağlıdır. Onun için Ferhat her ne kadar arkasında YNK, KDP ve uluslar arası sermaye olsa da örgüt ve halk içerisinde bir gücü olmadığından herhangi bir şey yapamamış, kısa bir sürede kaçmak zorunda kalmıştır.

94'te mücadele geliştirdiğinde İngiltere, ABD, İsrail; Türkiye'ye PKK ile mücadelesinde her türlü desteği vermeyi kararlaştırmışlardı. Bunu Doğan Güreş'in kendisi itiraf etmiştir. "İngiltere'ye gittim, desteğini aldım, geldim ve ondan sonra topyekun bir mücadele başlattık" demiştir. Köy yakmalar, yıkılmalar, göçertmeler, birçok insanın faili meçhul cinayetlerde katledilmesi, yoğun işkençeler bu desteğin verilmesinden sonra gelişmiştir. Tüm bunlarda 1992 savaşından sonra yaşanmıştır.

1992'deki savaş önemli sonuçlar ortaya çıkmıştır. Önder Apo, bu savaşın yarattığı sonuçları doğru değerlendirmiştir. O zamana kadarki stratejiyle geliştirilen mücadelenin artık o stratejiye dayanarak geliştirilemeyeceği, bunda ısrar edilirse bir tıkanma yaşanacağı, hatta bir başarısızlığa dönüşebileceği tehlikesini görmüş, Sovyet bloğunun dağılmasıyla birlikte ortaya çıkan dünya siyasal gerçekliğini değerlendirmiştir.

Yine PKK'nin çıkışından 92 savaşına kadar reel sosyalizmin ve ulusal kuruluşçuluğun ve Ortadoğu tutuculuğunun etkilerinin sonuçlarını iyi görmüştür. Özellikle Sovyet bloğun dağılmasıyla bunlardan kaynaklı olumsuzlukların örgüt ve mücadeleye nasıl yansımaları olduğunu, bunların giderilmemesi durumunda bütün çabaların nasıl boşa çıkarılabileceğini çözümlenmiştir. Bunun için de 1992 savaşıdan sonra Önder Apo strateji değişimini zorunlu görmüş ve ateşkesi gündeme getirmiştir. Ateşkes, o güne kadar yürütülen stratejiden uzaklaşma ve yeni bir stratejiyi önüne koymayı ifade etmekteydi. Ancak, örgüt ve halkın buna yeterince hazır olmayışı nedeniyle açıkça bu ifade edilmemişti. O nedenle de bu değişim o koşullarda sadece bir ateşkes olarak kendisini pratikleştirmişti.

Bu anlamda Önderlik aslında strateji değişikliğini bu ateşkesle gündeme koymuştu ve adım adım geliştirmek istiyordu. Kürt sorunu kabul ettirilmişti. Savaşla yapılması gereken yapılmıştı. Bundan sonra yapılması gereken çözümlü zorlamaktı. Onun için de bir strateji değişikliği gündeme getirildi. Önder Apo Sovyet bloğunun dağılmasıyla birlikte; artık devlet yıkma, devlet oluşturma, bunun için savaş yürütmeye döneminin kapandığını; demokrasi, özgürlük ve adalet mücadelesinin bunun dışında olan bir hedef ve mücadele ile geliştirilebileceğini zorunlu olduğunu görmüştür. Strateji değişikliği bundan dolayı gündeme gelmiştir. 93 ateşkesi de bu amaçla geliştirilmiştir. O güne kadar, sürekli halk savaşı yürüterek Kürdistan'da sömürgeci kurumlaşmayı yıkacağımızı, onun yerine bir proletarya devleti kuracağımızı söylemiştik; hedef olarak bunu belirlemiştik. Ama proleterya devletin, Sovyetlerin; devlete dayalı sosyalizmin, özgürlüğün ve demokrasinin de akıbeti ortadaydı. Bu tarzda sosyalizme gidilemeyeceği, demokratikleşme ve özgürleşmenin yaşanamayacağı Sovyet deneyiminden ortaya çıkmıştı.

Birçok kişi ve çevre sanıyor ki Önder Apo esir düştükten sonra stratejik değişimi başlattı. Bu doğru değildir. Önder Apo stratejik değişimini 92 savaşı ortada çıkardığı sonuçlar üzerinden, 93 ateşkesiyle başlatmıştır. Çünkü o süreçte gündeme getirilen ateşkes uzlaşmayı, uzlaşarak sorunu çözme ifadesi idi. Oysaki ateşkes kadar biz uzlaşmayı değil, yıkmayı esas alıyorduk. Ateşkesle sağlanan uzlaşma da bu stratejiden uzaklaşmayı ifade ediyordu. Stratejik değişikliğin temeli

burada atıldı. Önder Apo bunu taktik adımlarla geliştirip tamamlamak ve strateji değişikliğine tümüyle ulaşmak istedi. Bu amaçla 97-98 ateşkeslerini geliştirdi. Bütün bu ateşkeslerin amacı, stratejik bir değişikliği yaratmak, Kürt sorununu barışçıl, demokratik, siyasal yöntemle çözüme ulaştırmaktı.

Önder Apo'ya yönelik suikast girişimleri

Önder Apo bununla devleti değil; özgürlüğü, demokrasiyi esas alarak sorunu çözmek istiyordu. Bu açıdan bakıldığında 1992 savaşı çok önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Ancak, Önder Apo'nun strateji değişikliği yönünde adımlar atması, örgüt ve halk tarafından yeterince kavranamamıştır. Düşman da bu adımları boşa çıkarmak için büyük çaba gösterdi. İnkâr ve imha siyasetinden, çözümsüzlükte ısrar etti. Uluslararası güçler, sömürgecilerin bu politikalarına destek verdi. Yine işbirlikçi Kürtler buna destek oldu. Bu desteği alan sömürgecilikte bunun için bu kadar inkâr ve imha siyasetinde ısrarlı davranmaz ve gücü PKK ile mücadeleye yetmezdi. Sömürgecilik eğer ayakta kalabilirdi, inkâr ve imha siyasetinde bu kadar ısrarlı davrandıysa, bu gücünden kaynaklı bir durum değildir. Bu tamamen, uluslararası sistemin ve onun işbirlikçi dayanaklarının arkasında durmasından dolayıdır. Bu güçler siyasal, askeri, diplomatik, ekonomik vb her türlü desteği vermişlerdir. Yaptıkları her şeye göz yummuşlardır, ona arka çıkmışlardır. Türk sömürgeci devleti bundan yararlanarak o süreçteki; bütün yakma, yıkma, göçertme ve katletmeleri sınırsızca gerçekleştirmişti.

Buna rağmen Önder Apo sorunu siyasal zemine çekerek çözüme çabalarından vazgeçmedi. Bununla birlikte; inkâr ve imha siyasetine karşı da direniş geliştirilmesi ve bunun başarısı için bütün gücüyle çalışmalarına devam etti. Eğer TC'nin kendisine verilen o kadar sınırsız desteğe rağmen yaptığı saldırılardan bir sonuç alamamışsa, bu Önder Apo'nun bu çabaları sayesinde gerçekleşmiştir. Önder Apo'nun bu çabaları ise, daha fazla yönelim şeklinde karşılığını bulmuştur. Bu süreçte birlikte Önder Apo üzerine daha fazla gidilmeye başlanmıştır.

Aslında daha önce Şahin Dönmez ihanet ettiğinde, asıl hedef olarak Önder Apo'yu göstermişti. Eğer PKK'yi tasfiye etmek istiyorsanız Önder Apo'yu tasfiye etmeniz gerekir, Önder Apo'yu tasfiye

"Önder Apo, komplo sürecinde uluslararası güçler, sömürgeci güçler, işbirlikçi Kürtler hepsi birlikte Önder Apo ve PKK'yi etkisizleştirmeye çalışırken bunlara karşı bir direniş içerisinde oldu. Önder Apo, bununla birlikte aynı zamanda örgüt içerisinde de uluslararası komploya hizmet eden ona güç ve umut veren yetersiz devrimcilik ve çetecilikle de büyük bir mücadele yürüttü"

etmeden hiçbir sonuç alamazsınız. Alsanız dahi Önder Apo yaşadığı müddetçe değil bir PKK, onlarca PKK kurar, demişti. Bu şekilde Önder Apo açık bir hedef haline getirilmişti. Bununla birlikte; sömürgecilerin, işbirlikçilerin ve uluslararası güçlerin, bütün olanaklarını seferber etmelerine ve yöntemleri kullanmalarına rağmen PKK'yi kontrol ve teslim alma çabaları da sonuç vermemiştir. Bunun karşısında Önder Apo ya karşı saldırılar hızından bir şey kaybetmemiştir. Bunun bir sonucu olarak da 1996 yılında Önder Apo'nun imha edilmesi yönünde bir karar alınmıştır.

1996 yılından öncede Önder Apo ya karşı birçok defa imha saldırıları ve suikastlar geliştirilmişti. Ancak bunların hiçbirini başarmamıştı. Bunlardan da kendilerine göre sonuç çıkaran sömürgeci güçler, 96'da planladıkları suikastla kesin bir sonuç almayı hedeflemişlerdi. Bu suikastla eğer Önderlik imha edilirse, arkasından askeri operasyonlar yoğunlaştırılacak, böylelikle Önderliği kaybeden hareketin yaşayacağı moral bozukluğundan yararlanılarak sonuca gidilecekti.

Yapılan bu plan doğrultusunda 1996 yılında Şam'da Önderliğe yönelik bir suikast gerçekleştirildi. Ancak bu suikast başarılı olamadı. Bunun bir sonucu olarak da planladıkları operasyonları da gerçekleştiremediler. 1997 baharında yeni bir planlama daha geliştirildi. Bununla 96'daki plan değiştirilerek farklı bir biçimde uygulanmak istendi.

1997 yılında Güney Kürdistan'a yönelik büyük bir operasyon gerçekleştirildi. Bu operasyonla harekete darbe vurabileceklerini ön gördüler. Bununla, hareketin gücü ezilerek, 92 yılının ardından Zele'de yapılmak istenip de başarısız olan 97 operasyonu gerçekleştirilmek isteniyordu. 1997 yılında Türkiye-KDP ile birlikte harekete karşı saldırıya geçtiler. Bunun karşısında ise hareketimizin güçlü bir direniş geliştirdi. Türkiye-KDP saldırısının gerçekleştiği ve bunun karşısında bir direnişin yaşandığı bir süreçte, Celal Talabani de harekete geçti. Talabani Ferhat ve Botan'ı da yanına alarak Kuzey-Güney ittifakı adı altında bir ittifak yaptı. Bu it-

tifakla KDP'nin etkisizleştirileceğini, Kuzey ve Güneyin birleştirilebileceğini, bunun da yeni bir gelişmeye yol açabileceğini söylemişti. Böylece bu ittifakla KDP'nin yanı sıra Önderlik de etkisizleştirilecek ve YNK bütün Kürdistan'da; Ferhat-Botan'da bütün PKK'de etkili hale gelecekler ve PKK'YI de tamamen YNK'nin güdümüne sokacaklardı. Bu şekilde Zele'de başarısız olan böylelikle başarılı olacaktı. Ama bu planda tutmamıştır. Çünkü Türkiye'nin Soran mıntıkasına da girişi; Talabani, Ferhat ve Botan'ın hesaplamadığı bir durumdu. Türkiye Soran alanına girince YNK, Türkiye ile savaşı göze alamadı, kendisini geriye çekti, hatta güçlerimiz, Hacı Umran'da imhayla yüz yüze bıraktı.

Washington Anlaşması

Eğer Türkiye'nin müdahalesi olmasaydı bu ittifak adı altında YNK, PKK güçlerini de güçlerine katarak KDP'den intikamını alacak, Ferhat-Botan'ı da PKK'nin başına getirerek PKK'yi de yedekleyecek ve böylece tüm Kürdistan'a egemen olacaktı. Önderliğin, hareketin teslim alınamayacağı, etkisizleştirilemeyeceği ortaya çıkınca da 1998 de 18 Eylül günü Washington anlaşması gerçekleştirildi. Uluslararası komplo temelli de bu anlaşmayla atıldı. ABD, YNK, KDP uluslararası komployu bu anlaşma ile birlikte geliştirdiler.

Yapılan bu anlaşmayla Önder Apo'nun ve PKK'nin etkisizleştirilmesi kararlaştırıldı. PKK'nin tümüyle Güneyden çıkarılması hedeflendi. Bunun anlamı açıktı. Burada PKK'nin ezilmesi kararına varılmıştı. 9 Ekim komplosu Washington anlaşmasının imzalanması sonucunda pratikleşti. Eğer YNK ve KDP -ki en fazla da bu örgütler Önder Apo'nun etkisizleştirilmesinde çaba gösteriyorlardı- bu anlaşmada yer almamış olsalardı böyle bir komplo kolay kolay gelişmeyecekti. Komplocu güçlerin kendi güçleri yetmediğinden, uluslararası güçlerin de harekete geçirilerek, PKK ve Önder Apo'nun etkisizleştirilmesi hedeflenmişti. 9 Ekim Uluslararası komplosu bu temelde yapılan müdahaleler altında gerçekleşti. Önder Apo uluslararası güçlerin bu müdahalelerine karşı sürekli bir mücadele içerisinde oldu. 98 yılına böyle gelindi.

Önder Apo, komplo sürecinde uluslararası güçler, sömürgeci güçler, işbirlikçi Kürtler hepsi birlikte Önder Apo ve PKK'yi etkisizleştirmeye çalışırken bunlara karşı bir direniş içerisinde oldu. Önder Apo, bununla birlikte aynı zamanda örgüt içerisinde de uluslararası komploya hizmet eden ona güç ve umut veren yetersiz devrimcilik ve çetecilikle de büyük bir mücadele yürüttü. Eğer uluslararası komplo gelişmiş ve başarılı olmasaydı, bu başarısını parti içerisinde gelişen çeteciliğe ve yetmez devrimciliğe dayandırmıştır. Önder Apo daha sonra bunu şu biçimde formüle etmiştir. Uluslararası komplo; yetersiz devrimciliğin ve sahte dostluğun üzerinden gerçekleştirilmiştir, demiştir.

Gerçekleşen bu komplo da yetersiz devrimcilik ve bundan yararlanan çeteciliğin partileşmeyi ve öncülüğü felç etmesinin, 2. partileşme hamlesini birçok yönüyle boşa çıkarmasının ve ha-

reketin başarıya gitmesini engellemesinin rolü büyüktür. Komplo gerçeğinin esas dayanaklarından birini bu gerçeklik oluşturmuştur. Komplocu güçler buna dayanarak, bundan güç alarak başarıya ulaşmışlardır. Eğer parti içinde yetersiz devrimcilik ve çetecilik etkili olmasaydı partileşme, öncülük ve mücadele gelecek dolayısıyla önemli başarılar elde edilecekti. Sonuçta da bu komplo etkisiz kılınacak belki de gerçekleşmesinin önüne alınmış olacaktır.

9 Ekim'le fiili olarak başlayan uluslararası komplo süreci

9 Ekim Uluslararası komplosu; ABD, İsrail ve İngiltere tarafından organize edilmiştir. Uluslararası ve bölgesel düzeyde, Kürdistan'da Kürt işbirlikçileri içinde olmak üzere birçok güç bu komploya yer almışlardır. Ancak bu komplo ABD'nin Irak'a müdahalesi öncesinde gerçekleştirildi. Çünkü ABD 1. Körfez savaşıyla bazı sonuçlara ulaşmıştı. Bu savaşın sonuçlarından da PKK oldukça yararlanmıştı. Oysaki, ABD'nin bölgeye müdahalesi bütün alternatifleri yok etmek içindi. Bölgeyi tümüyle kontrol altına alıp amaçları temelinde yeniden biçimlendirmeyi hedefliyordu. Ama Körfez müdahalesinde hiç de istemediği bir durum karşısına çıkmıştı. PKK ortaya çıkan sonuçtan oldukça yararlanarak güçlenmiş ve halkların seçeneğini oldukça güçlendirmişti. Bu durum Irak'a yapılması düşünülen müdahaleyi zayıflatıyor ve tehlikeye düşürüyordu. Çünkü öngörülen bu müdahale Kürdistan'daki işbirlikçilere dayandırılarak gerçekleştirilmek isteniyordu. Oysaki PKK'nin mücadelesi Kürt işbirlikçiliğini oldukça zayıf düşürmüştü, etkisiz kılmıştı. Bu ciddi bir durumdu. Bu aynı zamanda ABD'nin müdahalesini de tehlikeye düşüren bir gelişmeydi. PKK'nin mutlaka kontrol ve baskı altına alınması, etkisiz kılınması gerekiyordu ki, planlanan müdahale başarılı bir şekilde geliştirilebilsin.

ABD başta olmak üzere bu uluslararası güçler, PKK'nin bu müdahaleden de birincisinde olduğu gibi yararlanmasının ve halkların özgürlükçü seçeneğinin daha da güçlenip kendileri için tehlike yaratmasının önüne geçmek istiyorlardı. Bu nedenle de, Irak müdahalesinin öncesinde Önder Apo'ya, Kürt halkına ve PKK'ye karşı müdahale başlatıldı. Bu müdahale de, Önder Apo ve hareket etkisiz bırakılarak, işbirlikçiler güçlendirilerek gerçekleştirilmek istendi. Eğer Önder Apo'nun Irak a öngörülen müdahale öncesinde etkisizleştirilmemiş olsaydı, bu müdahale zor gerçekleşir ve sonuç vermeyebilirdi. Bu müdahale gerçekleştiğinde bunun sonuçlarından en çok Önder Apo ve PKK yararlanacağı ortada duran bir gerçeklikti. Bu görüldüğü için Önder Apo'ya yönelik uluslararası komplo Irak'a yapılacak müdahaleden önceye alındı.

Komplo ayrıntılarına varıncaya kadar tezgahlanmıştı. Suriye ve bizzat Hafız Esat üzerinde baskı yaratıldı. Yine Mısır vasıtasıyla Arapların Suriye üzerinde baskısı kurması sağlandı. Dışta da Suriye üzerinde Türkiye baskı yaptı, ordusunu savaş pozisyonuna

soktu, Akdeniz'de tatbikatlar başlattı. Dışta ABD, İsrail tarafından Türkiye'ye açık destek verildi. İsrail, Suriye'yi açık tehdit etti. Her yerden Suriye büyük bir kuşatma ve baskı altına alınarak Önder Apo'nun Suriye'den ya çıkarılması ya da teslim edilmesi istendi.

Önder Apo oluşan böylesi koşullarda Suriye den ayrıldı. Komplo adım uygulanmaya konulmaya başlamıştı. Sonuçta bütün alanlar Önder Apo ya kapatıldı. Önder Apo 15 Şubat 1999 da yakalanarak Türkiye'ye teslim edildi. Bunun için birçok güce ekonomik, siyasi tavizler verildi. Bütün güçler bu temelde komplo içerisinde yer aldılar. Komploya dahil olan bu güçlerin bir kısmı başından beri komplo içinde yer alırken, bir kısmı da siyasi ve ekonomik çıkarlar verilerek, sonradan komploya dahil edildiler. Böylece onlarca devletin bu komplo da yer alması sağlandı. Kürt işbirlikçiliği bu komplo da aktif rol oynamıştır. Bunun sonucunda Önder Apo'nun esareti gerçekleştirilmiştir. Sadece bunlarda değildir; Komplo, içimizdeki yetersiz devrimciliği, dışardaki vefasız ve sahte dostluğu da kullanmıştır ve tüm bunlara ve uluslararası düzeyde birçok güce dayanarak gerçekleştirilmiştir.

Komponun öncelikli hedefi Önder Apo'ydu. Şemdin Sakık ihanet ettiğinde o da Şahin Dönmez gibi Önderlik etkisizleştirilmeden PKK'nin hiçbir zaman etkisizleştirilemeyeceğini söylemişti. O nedenle de işe buradan başlanması gerektiğini belirtmişti. Botan'da gerillanın ezilmesi ve Amed'in hareketin denetiminden çıkarılmasının, Önder Apo'nun etkisizleştirilmesiyle sağlanabileceğini belirtmişti. Komplocular, sömürgeci güçler ve Kürt işbirlikçileri de zaten bu sonuca çoktan ulaşmışlardı. Bu temelde komplo örgütlenilip geliştirildi.

PKK, bir Önderlik hareketiydi. Eğer Önderlik etkisizleştirilirse hareket teslim alınabilir ve dağıtılabilir, özgür Kürt ortadan kaldırılarak, Kürdistan'ın tümü uluslararası sermayeye açılabilir. Komplo bu amaçla geliştirildi. Önderlik ve PKK etkisizleştirilerek, Kürdistan'a tamamen işbirlikçi Kürt egemen kılınacaktı. Kürdistan tümüyle uluslararası sermayeye açılarak bütün Kürtler uluslararası sermayenin birer askeri haline getirilerek bölgede kullanılacaktı. Böylelikle Ortadoğu'da yapılan müdahale başarıya götürülecek ve halkların özgürlükçü seçeneği ortadan kaldırılacaktı.

Böyle bir hedefe ulaşmak için planlanan komplo amacı, Kürt halkını öndersiz ve öncüsüz bırakmaktı. Çünkü hiçbir halk ve hareket önderliksiz varlığını koruyamaz, yaşayamaz. Bunun için hareket, öncülükten ve Önderlikten mahrum bırakılarak sonuç alınmaya çalışıldı. Bu hedefe ulaşmak içinde Önderlik esir alınarak, üzerinde yoğun bir şekilde geliştirilecek tecrit uygulamalarıyla; partiyle, halkla ve uluslararası kamuoyuyla tüm bağları kesilerek düşünce üretmez duruma getirilmeye çalışıldı.

Bunu gerçekleştirmek içinde öncelikle Önderlik teslim alınmak eğer bu olmazsa imha edilmek istendi. Komplo birinci aşamasında hedeflenen buydu. Hedeflenen Önderlikle PKK'nin, Önderlikle halkın, PKK ile halkın bağını kesmekti. Böylelikle de Önderliği tecride alıp büyük bir baskıyla iradesini kırıp teslim almak ve PKK'nin bütün yaratıklarını sistem içine çekip, sistemin çıkarları temelinde kullanmaktı. Önderlik, buna karşı büyük bir mücadele geliştirdi. Komployu bütün boyutlarıyla anlamaya, çözmeye ve aşmaya çalıştı. Teslim alma ve imha çabalarına karşı büyük bir direniş gösterdi.

Önder Apo, hiçbir savunma koşulu olmayan, tamamen linç ortamındaki

“Önderliğe karşı olup, Önderliği öldürmek isteyenler, Önderliğin adını kullanıp onun arkasına gizleniyorlardı, Önderlik ve örgütünü karşı karşıya getirerek bitirmek istiyorlardı. Böylesi bir komployla da örgütü ele geçireceklerini sanıyorlardı. Bunu başaramayacaklarını anladıklarında da, asıl sahiplerinin yanına kaçarak; “biz Apo’ya, Apo’nun çizgisine karşıyız, hem de 90’lardan beri karşıyız” dediler”

göstermelik bir mahkemeye yargılanmaya, etkisizleştirilmek istendi. Önder Apo bu koşullara rağmen halka ve insanlığa karşı sorumluluk duydu ve sorumluluğunu yerine getirmeye çalıştı. Geliştirdiği büyük çaba ve direnişle sorunun çözümünü ortaya koydu. Savunma yapma olanağı bir yana, çözüm yolunu ortaya koymaya bile olanak tanınmayan koşullarda, Önder Apo bütün olanaklarını zorlayarak bunu gerçekleştirdi, sorumluluğunu yerine getirdi. Önder Apo ilk savunmasını böylesi bir ortamda geliştirdi.

Komplo boşa çıkartıldı

Uluslararası komplo 1. adımda Önderliği etkisizleştirmeyi hedeflemiş ve bunu başarmıştı. Önderliğin esaretinden sonra 2. adımı içimizdeki tasfiyecilerle geliştirildi. Komplo, 2. adımında tasfiyecilerle kendini örgüt içerisinde örgütleyip sürdürmeye çalıştı. 1. aşama ile 2. aşamanın farkı buradadır. 1. aşamada komplo dışarıdan tamamen saldırmış, içerideki yetmez devrimcilikten ve çetecilikten destek görmüş öyle sonuca gitmişti. Ama 2. aşamada komplo bizzat tasfiyecilerle kendini içimize taşıyarak sürdürmüştü. Bu çok tehlikeli bir durumdu. Onun için 2. aşamada komplo ve ona bağlı gelişen tasfiyecilik daha etkili ve sarsıcı olmaya başladı. Harekette daha çok tahribat ve kayıplar yarattı. Komplo, tasfiyecilerle örgüt yönetimini bütünüyle ele geçirmek istedi. Eğer yönetim ele geçirilirse, örgüt ve kitlenin tümü sisteme çekilecek, Önder Apo kişi düzeyine indirgenecekti. Böylece Önder Apo'yu teslim almak veya bunu gerçekleştiremediklerinde de imha edilebilmek için gerekli gördükleri bir ortam sağlanmış olacaktı. Bunun için tasfiyeciler hareketin bütün yönetimini bununla da hareketi sistem içerisine çekmeye çalıştılar. Bunda başarılı olamadılar.

Hareketin bütün yönetimi tasfiyeciliği ve sistem içileşmeyi; Önderlikten kopmayı, Önderliğe ve halka ihanet etmeyi kabul etmedi. Buna karşı direndi, duruş sahibi oldu. Bunu gören komplo ve bağlı olduğu tasfiyecilik, hareketi dar-

beyle ele geçirmek istedi. Çizgiye bağlı kadroyu etkisizleştirerek sonuç almaya çalıştılar ve söylemlerini de; “biz Önderliğe bağlıyız”, “Önderliği izliyoruz”, “değişim ve dönüşümü yapıyoruz”, “ama buna engel olanlar tarafından alıkonuluyoruz” şeklinde formüle ettiler. Böylece kendilerini Önderliğin arkasına gizlemeye çalıştılar. Bunu kendi gerçekliklerini gizlemek, kadronun, örgütün ve halkın anlamaması için yaptılar. Böylece kendilerine göre, Önderliği kullanarak; Önderliği bu şekilde vurmak istediler.

Bunu da, sonuca gitme yöntemi olarak kullandılar. Önderliğe bağlı kadroyla Önderliği karşı karşıya getirip karşılıklı güvenlerini, bağlılıklarını ortadan kaldırarak, yoldaşlıklarını yıkıp, komplo içinde komplo geliştirerek sonuca gitmek istediler. Tıpkı, Antep'te Haki Karer yoldaş içimizdeki ve dışımızdaki ajanprovokatif işbirlikçiler tarafından katledilmesinde olduğu gibi bir yaklaşım içerisine girdiler. Haki Karer'in katledilmesinde suç ortaklığı yapan içimizdeki hain-işbirlikçiler de, daha sonra bunlar gibi, Haki Karer'e sahip çıkma adı altında örgütü ele geçirmek istemişlerdi. Bunların gerçek yüzleri ortaya çıkarıldığında da, yine bunlar gibi başarılı olamayacaklarını anlayınca da kaçmışlardı. Kaçtıktan sonradan da yine bunlar gibi “biz Apoculuğa ve Apocu çizgiye karşıyız” diyerek dışarıdan, karşı cepheden saldırarak hareketi tasfiye etmek istemişlerdi. Haki Karer yoldaşın katlinden 27 yıl sonra (tesadüfe bakın ki, Haki Karer arkadaşta katledildiğinde 27 yaşındaydı.) benzer bir durumu Kongra Gel 1. Genel Kurulunda da bir kez daha yaşadık.

Önderliğe karşı olup, Önderliği öldürmek isteyenler, Önderliğin adını kullanıp onun arkasına gizleniyorlardı, Önderlik ve örgütünü karşı karşıya getirerek bitirmek istiyorlardı. Böylesi bir komployla da örgütü ele geçireceklerini sanıyorlardı. Bunu başaramayacaklarını anladıklarında da, asıl sahiplerinin yanına kaçarak; “biz Apo’ya, Apo’nun çizgisine karşıyız, hem de 90’lardan beri karşıyız” diyerek gerçek yüzlerini ortaya koymuş oluyorlardı.

Bu durumun anlaşılması ve komplo açığa çıkarılarak etkisizleştirilmesi çok zor ve sancılı oldu. Komplo içerisinde komplo yürütenler, komploculara bağlı, komployu örgüt içerisinde yürüten bu tasfiyeciler; hareketin kadrosunun ve halkın Önderliğe bağlılığını bildiklerinden, kendilerini Önderlik yanlısı; Önderliğe bağlı olanları da Önderlik karşıtı gibi gösteriyorlardı. Bununla da kadro ve halkın tepkisini Önderliğe bağlı kadroya karşı geliştirip, hareketi ele geçirerek asıl olarak da Önderliği etkisizleştirmek istiyorlardı. Bu taktikleri tutmayınca direkt Önderlikle kadroyu karşı karşıya getirmeye çalışmışlardı. Amaçları; halkın ve kadronun, Önderliğe gerçekten bağlı olanlara olan inancını sarsarak; kadroyu ve halkı kışkırtıp örgütü ele geçirmek, ele geçirdikten sonra da Önderliği tamamen etkisizleştirmekti. Bundan da sonuç alabileceklerine de kendilerini oldukça inandırmışlardı. Bu doğrultuda Önderliğin eleştirilerini kullanarak ve bu eleştirilerin arkasına gizlenerek bu amaçlarını gerçekleştirmek istemişlerdi.

Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı savunması gelince artık bu tasfiyecilerin Önderlik adına ve Önderliğin adını kullanarak hiçbir şekilde konuşma imkanları kalmamıştır. O zamana kadar da Önderliğe bağlı olduklarını, Önderliği savunduklarını, Önderliğin düşüncelerine inandıklarını söylüyorlardı. Bununla da birçok kadronun kafasını karıştırabiliyorlardı. Ama Önderliğin Bir Halkı Savunmak adlı savunması gelince de çareyi kaçmakta görmüşlerdi. Artık onlar için Önderlik adını kullanarak kendi düşüncelerini yayma dönemi bitmişti. Önderlik onları mahkum ediyordu. Bu koşullarda artık kendilerini daha fazla gizleme şansları yoktu. Bu imkanı kaybetmişlerdi. Onun için de kaçarak cepheden saldırıya geçtiler.

Tasfiyeciler kaçışlarıyla gerçek yüzleri ortaya koydular. Önderlik de “benim açımdan durum netleşmiştir”, “bu ABD ve güneylilerin oyunudur”, “bunlara herkes karşı durmalıdır, lanet okumalıdır” demiştir. Böylelikle komplo 2. aşaması ancak yarattığı birçok tahribat ve kayıpla yarıya yarıya sonuç alabilmiştir.

Bu şekilde denilebilir ki; komplo birinci aşaması tam sonuç alırken, ikinci adımı ancak yarı yarıya sonuç alabilmiş, tam olarak sonuca gidememiştir. Gidememesinin nedeni de Önderliğin ve halkın tasfiyeciliğe karşı duruşu, halkın Önderliği sahiplenen ve örgütün tasfiyeciliğe karşı tutumu olmuştur.

Komponun, 2. adımında ancak yarı yarıya sonuç elde edebildiği, hareketin komplo yarı yolda boşa çıkararak, yarattığı tahribatları, kayıpları giderme çabasına girdiği ve bunda da önemli bir mesafe kat ettiği içindir ki, komplocular bu seferde komplo 3. aşamasını devreye sokmuşlardır. Böylece de bu son aşamayla da yarım bıraktıklarını tamamlamak istemektedirler. Bununla harekete, Önderliğe ve çizgiye bağlı kadronun imha edilmesi; geriye kalan bütün kadro ve savaşçı yapısının da yarattığı bütün değerlerin, kitlenin sisteme çekilerek entegrasyonunun sağlanması amaçlanmaktadır. Böylelikle yaratılan özgür Kürt, özgür toplum, özgür yaşam etkisizleştirilmek istenmektedir. Kürdistan'da işbirlikçilik egemen kılınmaya çalışılmaktadır. Kürdistan tümüyle uluslararası sermaye açılması ve Kürt halkının uluslararası sermayenin bölgesel vurucu gücü haline getirilerek, halklara karşı kullanılması hedeflenmektedir.

Buna karşı Önderliğimiz, halkımız, partimiz, gerillamız, bütün savaşçılarımız ve örgütlerimiz büyük bir direniş göstermekte ve komplo 3. aşamasını boşa çıkarma yönünde büyük bir mücadele içerisinde bulunmaktadır. Bunun karşısında da komplocular da komplo 3. aşamasını başarıya götürmek için bütün olanaklarını kullanmaktadır. O nedenle ki komplo bu 3. aşamasında mücadele oldukça sert yaşanmaktadır. Komplo bu aşamasında mücadelede yaşanan sertlik ya da tümünden boşa çıkmasına yol açacaktır.

Bizler tümüyle komplo yarıya çıkarmak ve bir daha bu hareket üzerinde hesapların yapılmasını engellemek için olanca gücümüzle direnişimizi sürdürüyor ve sürdürmeye de devam edeceğiz. Hiçbir güç Önderliğimizi; halkımızdan ve partimizden, asla koparamayacaktır.

Komponun amaçları, gelişim süreçleri, bu süreçlerde yaşanan hatalar, tahribatlar oldukça kavranmış ve bunlardan sonuçlar çıkarılmıştır. Parti ve halk bunu bilinci ile donanmıştır.

Önder Apo büyük bir paradigma değişimini gerçekleştirmiştir. Hareket de bunu kavramıştır. Bu temelde değişim ve dönüşümünü gerçekleştirmiştir. Bu değişim ve dönüşümüne halkı çekmiştir. Bu temelde mücadelesinde önemli mesafeler kat etmiştir.

Uluslararası komplo süreci, aynı zamanda Önderliğimizin 3. Doğu süreci olup partileşmemizin de 3. aşamasıdır. Bu aşamayla 1. ve 2. aşamalarda kate dilen mesafeyi daha ileriye taşıma ve eksik kalan yanların giderilmesi hedeflenmektedir.

3. partileşme aşaması, Önderliksel doğuşun 3. aşaması ile birlikte; komplo 3. aşamasına karşı yükseltilecek olan mücadeleyle gelişmektedir. Buna karşıda uluslararası komplo da 3. aşamasını geliştirmiş bulunmaktadır. Bu açıdan mücadele oldukça şiddetli yaşanacaktır. Bu şiddetli mücadele de 3. doğuşu ve bu temeldeki partileşme hamlesini başarıya götürecektir.

Komplo yenilecek, Önderliği esaret altında tutan koşullar parçalanacak ve Kürt sorununun demokratik çözümü gerçekleştirilecektir.

KADIN KÜLTÜRLEŞMESİ OLARAK TANRIÇALIK

Mevcut dünya sınırlarında hiçbir ülkenin kutsal sayılabilecek, saygıya değer, sevicecek kadını yoktur, demek çok keskin bir yargı ama acıtırak bir doğru. Kutsallıktan boşalan bir çağın, yalan ile örülmüş bir tarihselliğin eşiğinde duran insanlık, bu günahla yaşayarak her gün kavruluyor. Kadını tutuşturmayı amaçlayan ateş artık bütün evreni, insan olmaya dair bütün anlamları yakıyor. Kadınlara eskileri hatırlayabilecekleri, tarihi gerçeği ile yaşayabilecekleri bir mekan bırakılmamıştır. Bütün ülkeler erkek aklın yaratımı olan haritalarla bölünüp parçalanınca, kadının tutunacağı bir mekandan da söz edilemez ve kadın açısından kendine ait bir zaman yaratmak istemek, en ölümcül savaşa girişmektir. Eril örgünün simgesi olan sisteme kılıç çekmektir. Kadın olmak en zor insan konumunda olmanın ifadesidir. Erkek gerçeğinin yaşadığı soruna her çapta bir değerlendirme ya da yorum bulabilirsiniz, ama kadın sorununa, ancak evrensel çapta bir akıl ve duygu ile yaklaşılırsa doğruya yaklaşılmış olunur. Yaşadığımız kamusal alanlarda nereye dönsük bir erkek kurumu ile karşılaşırız, kuramını binlerce yıl icra etmiş, kurumunu ve kurum konumunu sağlamlaştırmış bir erkek dünyasında kadınlar adeta nefessiz bırakılmıştır. Kadınlara için her gün üretilen bir cinsiyetçilikle yaşamak gerçek aklın ölümdür. Nasıl bir yalanla karşı karşıya olduğunuzu bilmek daha doğru bir yaşam arayışına vesiledir, ama yalanı benimseyerek yaşamak affı zor bir vicdansızlıktır. Eril ideoloji; eril dilinin sivrilğini yontarak her hücreye sızmayı şimdilerde iş biliyor. Ve böylece toplumun iç dinamikleri çürütülüyor. Hayat tanımsız bir kadınlık ve ucubeleşmiş bir erkeklik gerçek anlamından boşalıyor.

Toplumsal gerçeğin yaratımında öncül olan kadın bugün toplumsal tüketiciliğin öncüsü yapılmaya çalışılıyorsa, bunu kapitalizmin insanlık değerlerinden aldığı intikam olarak algılamamız hiç de yanlış değildir. Çünkü kapitalizm kendi karşıtı olan ahlaki politik toplumun mimarının kadın olduğunu çok iyi biliyor. Bu açıdan kadını politika dışındaki alanlarda sömürüyor, ahlakın çürütülmesinin nesnesi haline getiriyor. Kapitalizmin en büyük silahı, tarihsel akış içinde kutsal olanı yaratan elleri, bugünün eylemleri içinde devşirebilmesidir. Kapitalizm en çok sevgiliyi sevgiliye öldürten, çocuğu babaya öldürten, kadını erkeğe öldürten sistemdir. Gerçek kadının özü sınırsız, ırksız, devletsiz, despotsuz olunca açığa çıkabilir, gerisi yeni kadın katliamlarına kapı aralamaktan öteye gitmez.

– Bugün dünyada her üç kadından biri fiziksel şiddet görüyorsa,

– Her yıl yaşları 5 ile 15 arasında değişen iki milyona yakın kız çocuğu fuhuş'a zorlanıyorsa,

– Dünyada her 6 dakikada bir kadına tecavüz ediliyorsa,

– ABD'de her yıl dört milyon kadın şiddete maruz kalıyorsa,

– Güney Afrika'da her 90 saniyede bir kadına tecavüz ediliyorsa,

– Çin'de 1 milyon kız çocuğu sadece kız oldukları için anne karnında öldürülüyorsa,

– Irak'ta savaşın ilk aylarında yirmi bin kadına tecavüz edilmişse,

– Her yıl 2 milyon kadın uluslararası kadın ticaretinde kullanılıyorsa,

– 15-40 yaş arası birçok kadın toplumsal cinsiyet kökenli şiddet nedeniyle

ölüyor ya da yaralanıyorsa,

– Kürdistan'da her yıl yüzlerce kadın bedenini ateşe veriyor, intihar ediyor, namus cinayetlerine kurban gidiyor ve hiç tanımadığı bir erkeğe para karşılığında satılıyorsa,

– Her üç kadından biri dövülüyor, cinsel ilişkiye zorlanıyor ya da taciz ediliyorsa,

– Kadın cinayet kurbanlarının yüzde 70'i 'sözde' erkek arkadaşları tarafından öldürülüyorsa ve bu oranlar her gün biraz daha yükseliyorsa; ölüm yalancı ve zalim erkekliğin yarattığı bu karanlık dünyada kol geziyor, yaşamın kutsallığına kıyam getiriyor demektir. Ve her gün binlerce kadın sesli ya da sessiz aramızdan ayrılıyorsa, ölümün soğuk nefesi kadınların ensesinden, bedenlerinden ve ruhlarından hiç eksik olmuyorsa, yeni doğacak her varlık ana rahmine geri dönmek istiyor demektir.

Ölümün her türlüşünü yaşamaya açık bırakılan kadın kişiliği asla uzun vadeli yaşamları düşüncesinin merkezine koymaz, kısa vadeli, yanıp tutuşmak ve sonra tükenmek gibi, algıyorsanız yaşamı, güzel eylem sahibi olamazsınız. Bunca çirkinliğe tabi tutulan kadın ne gerçek anlamda yaşayabilir ne de bu kadınla onurlu yaşanabilir. Size hep çirkin muamele ediliyorsa, kendinizi aşağılık hissetmemeniz için bir gerekçe yoktur. Hakaretler hayatınızın her anında karşınıza çıkıyorsa, içinizden kimseye güzel söz söylemek gelmez. Size mülk gibi yaklaşılırsa, aklınıza kendinize ait olma fikri gelmez, başkasına ait olanın, kendi özüne bir güzellik ekleme gibi bir fikri gelişemez. Böyle inşa edilmiş bir kadın aynaya kendisi için bakmaz, kendisi için var olmaz, ruhuna sahip çıkamaz. Bedenine saygı duymaz, ismarlama duygularıyla gerçek anlamlar yaratamaz. Sistemin yaratımı olan kadın kendinden başka herkesindir. Alıştırılmış kadın köleliği böyle bir şeydir, korku ve karanlıktan ibaret, sonradan inşa edilmiş sosyal bir yapılanmadır ve bu gerçeğin kadın doğası ile hiçbir alakası yoktur. İnşa edilen iradesiz cins kimliklerine karşı koyup kendini tanrısal bir güçle yeniden yaratmadan nefes almanın anlamı bile tartışılabilir.

Sistemin şekillendirdiği kadın kendinden başka herkesindir.

Kadın kelimesinin yanında; mal, mülk, nesne, beden, ölüm, karanlık, korku gibi kelimeler çokça kullanılır. Ama nedense bu kadar kötü isimlendirmeye rağmen kadınla birlikte olmanın çelişkisi fazla yaşanmaz. Daha çok "nasıl oluyorsa olsun ama benim olsun" anlayışı hakim. Çirkinleştirilen çirkinle yaşama mecburiyetinin çıkmazı, kör tuzağı gibi bir durum. Öyle ki kendini, kendi elleriyle yaratmayan kadın hiçbir zaman gerçek anlamda yaşayamaz, sayılmaz. Anlamak lazım ki hiçbir kadın sınıflı, devletli, erkek yaratımı bir sistemde gerçek kişiliğini yaşayamaz, enerjisini bağımsız bir şekilde akıtamaz ve hangi sınıftan olursa olsun, dünyalarda ayağına serilse mutlu olamaz. Zira gerçek mutluluk direkt özgürlükle bağlantılıdır. Bu anlamda varlığın kendini, kendi hakikatiyle tanımlaması, kutsallıkla yeniden buluşması, yaşamın anlam kazandığı özgürlük anı olarak görülebilir. Etrafı çepeçevre sarılmış kadın, gittiği her yerde bir duvarla yüzleştiğinden, ufuk ve arayış kelimeleriyle ancak erkeğin tekelindeki alanlarda tanışıyor ve bu onu hayatın gerçek anlamından fersah fersah uzaklaştırıyor.

Kendine anlamlı dünya yaratamayan kadın inşa edilmiş anlamsızlıklara mahkum oluyor.

Erkeğin çirkin kurgularının kurbanı olan kadının yaşamdan, yaratımdan zevk alması beklenmemelidir. Böylesi bir kadının gerçek duygu ve düşünceleri hatta kendine ait hayalleri bile olamaz, nesne olmanın yanı sıra başında öznel ve metafizik olan hayal ve ütopyanın ne işi olabilir ki... Hayal kuramayan kadının geçmişi ile tüm bağları koparılmıştır, sadece şimdi için kullanılabilecek, bir nesne olarak özneye sunulmanın vahşi pazarındadır. Böylesi bir kadının hiçbir şeyi doğal olmadığı gibi normalde değildir. Sistemin yaratımı kadın; kompleksle, kıskançlıkla, yalancılıkla, yapaylıkla doludur. Zira size sade olma şansı tanınmamışsa kompleksli ve kaprisli olursunuz. Başkaları için yapılandırılmışsanız kendinize ait olamazsınız. Size ulaşabilecek bir hayat bırakılmamış ve başkalarının hayatında bir eklenti gibi duruyorsanız hep başkalarını kıskanırsınız. Doğanızla yüzlerce kez oynanmış ve birileri için kurgulanmışsanız ancak yapay olabilirsiniz. Sarılacak bir doğrunuz, ifade bulacağınız bir gerçek bırakılmamışsa, yalana sarılırsınız. Yukarıda sıralanan bütün özellikler kendi doğasından kopmuş erkeğin özellikleri olup kadına içerilmiş olan özelliklerdir. Şimdinin çıkarlarında öncesi kılınmak en büyük kişisizleşme oluyor. Aslında kişisizleşmek, başkaları için yaşamak değil, ölmek oluyor. Başkaları için şarkı söylemek değil, ebediyen susmak oluyor. Başkaları için giyinmek değil, öz benliğinden soyunmak oluyor... Bu anlamda kadında şimdi ve tarih gibi birbirinden ayrılarak her anlamda ikiye bölünüyor. Oysa Önderlik "akıllı, zeki ama şeytanın birkaç özelliğini de kapmış melekler olun" derken; bütünlüklü ve mücadeleci kadın kişiliğini kastediyor. Ruhunu teslim etmiş kadının tersine, bütün değerleri hırsızlayan sistemin zıt kutbunda duran aklı ve ruhu ile yeni yaşam uğruna amansız kavgalara girişmiş kadın gerçeği ifade ediliyor.

Öncesizlik algısı bugün insanın her türlü günahı işlemesinin sebebidir. Kadın için öncesi yok sayılan, tarihsiz kalan algı yaratımı katliamların en büyüğüdür. Çünkü tarih ve şimdi arasında yaratılan uçurumlar kadının kimyasına zehir bulandıran, her türlü değere ihanet ettiren bir gerçektir. Tarihsizlik toplumun gerçek ölümünü bağrında taşır. Tarihsiz kalmanın diğer adı yalanla yaşamayı öğrenmektir. Yalan, hile, gizlilik, kapalılık ataeril zihniyetin ürünüdür. Ana toplum, doğruluk kadar iyiliğin, açıklık kadar dürüstlüğü, emek kadar yaratıcılığın ürünüdür. Bugün öncesiz, tarihsiz yaşamayı kabul etmek, insanlık adına geçmişte yaratılan bütün kutsallıkları inkar etmektir. Tanrıçalar yoktu demektir. Kadınların tanrıçasallığını inkara yönelmek ve kadınsallığın tanrıçasal bir öz taşıdığını inkar etmek, her tür yalanı söylemenin başlangıç noktasıdır. Bu tuzak içinde yaşamaya mecbur bırakılan hiçbir kadın kendisini yaşayamadığı gibi bu kadınla yaşamak da insanın hafızasında ihaneti çağrıştıran bir algı oluşturur. Erkek aklının ahlaktan koşturduğu ve kadını inkar ettiği günden bu yana dünya büyük felaketlere sürüklendiği. Düşünün ki bütün insanlığın anası, doğanın kendini en iyi ifadeye kavuşturduğu kadında bütün hakikat cayır cayır yanıyor. Aşkın şaha kalktığı cennetimsi kadın toplumsallığının özgür fertleri teker teker avlanıyor. Esaret zi-

hinlerde ağlarını örüyor. Kadın arkasına baka baka, geçmişinin gerçekliğinden bir hayal kadar uzaklaşarak bugüne gelmiş bulunuyor. Biz bir iki kelimeyle ne kadar da rahat ifadelendiriyoruz, oysa kadınlık on binlerce yıldır eril, iktidarcı zihnin yaratımı işkenceli yaşamı yaşıyor, öz benliği cenderelerden kurtulamıyor. Aklını kullanamıyor, kendine güvenemiyor, duygusunu güzel olan için şekillendiremiyor, her şeyden önemlisi de inandığı gibi yaşayamıyor. Cisminde anlamlı bir isim bulamıyor. Kendini kendine ait hissetmiyor. Bu kadın tipi gerçek anlamla buluşamayınca, yanılırlarla yaşamayı zorunluluk olarak sayıyor.

Sistem bir cinsi tanımsız birakarak bir cinside yalan dolu bir kimlik sahibi kılarak yaşıyor ve yaşam böyle zehirliyor. Kadın günümüze kadar da tanımlanamamıştır. Çünkü tanımlanmak kimlik kazanmak demektir. Kimlik kazanmış kadın ise sistemin başına beladır. Bu yüzden kimliksizlik sistemin kadına verdiği en büyük cezadır, Havva'nın Adem'in kaburgasından doğduğu miti bu kimliksizliğin öyküsüdür. Yine kadın sistemin zihninde yarım, tamamlanmış olmak müdahaleye kapalılık anlamına geldiğinden sistem kadının asla kemal ermesini istemez, çünkü kemal ermek hakikatini bulmuş, tamamlanmış benlik ve kimlik demektir. Kadın tamamlanmamıştır, hatta her gün eksik ve yarım, hatırlatılarak üstüne eklenecek her türlü ahlaksızlığa razı olmasının mecburiyet teorileri yapılmaktadır. Egemenler her zaman için kadına ekleyecek bir şey bularak kadını aslında eksiltir; kadın dünyasını yontan her gün kıymık kıymık kadını doğrayan bir dünyada yaşıyoruz. İnşa edilen kadınlığın alfabeti hiçbir dilde anlam kazanmamaktadır. Yeryüzünde kadın kadar kendi öz benliğinden, tarihinden, varlık olma bilincinden uzaklaştırılan bir varlık daha yoktur. Etrafında mitoloji-din-felsefe-sanat ve bilim alanlarında çok geniş bir bilgi yapısı ve sistemli kurgular inşa edilmesine karşın; kadın varlığı hep uçralarda, karanlıkta bırakılmıştır. Her varlık kendi tarihinin gölgesinde yaşar, bu anlamda kadının bir yanı dün cadı avında ateşe yanıyor, bir yanı bugün tir tir titiyor. Bir yanı dün Hypatia ile evren keşfinde bilge olduğu için suçlanıp taşlanıyor, bir yanı bugün inkarcı bir cehaletle darağaçlarına çekiliyor. Aslında kadın için ölümün sebebi her zaman ve mekanda aynıdır. Roma'da da Kürdistan'da da ölüm aynı acıyı yaşıyor. Dün ya da bugün olmasa sadece bir zaman farkı, kaldı ki kadının hafızasında dün ve bugün keskin ayrıştırmalar yaşamaz, kadın şahsında insanlığa dayatılan hafızasızlık çok tahribat yaratsa da tarihin genlere işlediğini unutmamak gerek.

Kadının ne olduğuna dair sayısız imge, sembol ve yargı yaratılmıştır. Ama her imge sis perdesini daha da kalınlaştırmıştır. Yine hiçbir insana uygulanmayan ahlaksızlıklar, günahlar kadına uygula-

nınca gizli kapaklı yapılır, tecavüzler örtüktür, kadınların erkeğin uyuyan güdülerini uyandırdığı ise açık... Kadınlara gizli den sahip olunur, kapalıdır ama kadınların günahı agoralarda, recm meydanlarında ödetilince her şey açıktır... Artık açıklık ve kapalılığında erkek sisteminin vicdanında öğütüldüğünü öğrenmiş bulunuyoruz. Gerçekten açık olan ne, kapalı olan nedir, bu açıklık ve kapalılık neye ve kime göredir... Birbirine zıt olan bütün kavramlar en çok kadın varlığı baz alınarak deneyimlemeye devam ediyor, örneğin temizlik ve kirlilik kavramları bu konuda başat rol oynuyor; sözde günahları kanla temizlemek, namusunu kanla temizlemek, kirlilik olmuyor, çünkü erkeğin hafızası tanrıları adına çok kan döküldüğüne odaklanmıştır. Tanrıya kan sunmak kirliliği kovmakla eşitlenince kurbanlar da her çağda kadınlar oluyor. Töre cinayetleri kanla namus temizliğinin, erkek tanrının yargılarına göre kurban seçmenin adı değil de nedir? Yine aynı törelerde, gerdek gecesi sabahında sergiye çıkarılan kanlı çarşaf helal çiftleşmede dökülen kanı temiz namus diye gösterir, kan dökülmezse kadını haram, kirletilmiş sayan zihniyet, elbette ki temizlikten kan dökmeyi anlayacaktır. Öldürdüm demeyecek onun yerine namusunu temizledim diyecektir... Tecavüzcü zihniyet, kan dökmeye meyillidir; iktidara bulanmış bir algıyla kızlığı bozarken, zihninde her zaman tecavüze açık bir kadın da yapar. Bu bozma ve yapma eylemi, çirkin kadın yaratmanın ve kutsiyeti ele ayağa düşürmenin eylemidir. Hayatın merkezine böyle çirkin emellerle yapılandırılmış bir ilişki ve cinsellikle yaşamak zorunda kalmak çok gurur kırıcıdır ve bunu en iyi anlayabilecek kadındır. Ayrıca hiçbir tecavüz kısa vadeli zevkler için yapılmaz, tam tersi uzun vadeli ruhsal bir esareti amaçlar. Kadın bedenindeki estetik ve güzelliğin böylesi bir hoyratlıkla suistimal edilmesi, insanlığın cinsel olarak onur kırılması yaşamasının sebebidir. Günümüz çiftleşmelerinin birbirini çoğaltmak için mi, yoksa birbirini tüketmek için mi yaşandığı bu yüzden bir muammadır. Aslında bu büyük utancı içinde barındıran ilişkiler gerçeği kendini her an farklı şekillerle kavramlaştırarak bataklık içinde nefes alma yanılgısından kurtulmuyor ve bazı kavramların perdesi arkasında saklanıyor. Gerçekten sormak lazım; temiz-kirli, açık-kapalı, günah-sevap, içeri-dışarı, namus -namussuzluk, özel-genel, mahrem ve namahrem sözleri hangi zihnin inşasıdır. Kadın dışında ideolojik olarak bu kadar kurgulanmış, başka bir varlık var mıdır? Bu denli kendinin dışında herkesin olan başka bir madde ve mana var mıdır? En sistemli ve derinlikli ideolojikleştirme kadın etrafında geliştirilince, esaretin en katmerlisi kadın beyninin kıvrımlarında yaşanmaktadır. En trajik olan ise kadının bu kurgulara, ideolojilere inanmasıdır...

HEP KAVGAYDI YAŞAMIM

SAKİNE CANSIZ (SARA)

baştarafı 32' de

Aslında belki çok kaba tanımları yakıştıranlar. Ama bir gerçeği ifade ediyordu. Ulusalçılar denildiğinde akla kavga gelirdi, şiddet gelirdi. Bir taraftan, herhangi bir sempatan, kadrosuna kadar herkeste kavgacı ruh ortaklığı vardı. Bu devrimci kavga ruhuydu. Ulusal kurtuluşçu ideolojiye inanç, ona güven ve onun devrimciliği bir ateş gibi düşmüştü yüreğimize.

İşte bu müthiş bir bağlılık geliştirdiyordu. Ne pahasına olursa olsun onu korumayı, yönelecek her şeye karşı gelmeyi öğretiyordu. Hiç kimse 'şu kadar inanın, şu kadar güvenin, şu kadar sahiplenin' demiyordu. Hayır, ne zorlama bir söz, ne katı bir kural dayatılıyordu. Ülkeyi o güne kadar sahiplenmemenin, kimlikten uzaklaşmanın, yabancılaşmanın utancını yaşıyordu herkes. O utanç bilince çıkarıldığı oranda, derinden duyulduğu, sarsıntısı yaşadığı oranda sevgi bağlılık ve ortaya her şeyini koyma ruh hali ve onun refleksleri geliyordu. İdeolojinin ortaya çıkış özellikleri buydu. Bu nedenle herkes ulusalçı olamazdı.

Halkta da giderek bu ayrımı görme, yaşam, davranış özelliklerini beğenme, ona hayranlık duyma geliyordu. Ama öte yandan da tehlike boyutuyla çocuklarını uzak tutma ya da çocukları içindeyse onun endişesini her zaman taşıma yaklaşımı belirginleşiyordu. Aslında bu çok doğaldı ve özünde çok olumlu şeyler barındırıyordu. Yani görünüşte bir çelişkiyi arz etse de, gelişme gerçekliğini ifade ediyordu. İnanma ve güvenme olguları zamanla gelişecekti. Mevcut durumda neye inanılacak ve neye güvenilecekti?

Kürt ve Kürdistan olguları, katliamları, vahşeti, sürgünü, ihaneti anımsatıyordu onlara. Bu unutulmamıştı. Belleklerde yer etmişti. Ama o yarayı kanatmak, uyarmak, uyandırmak gerekiyordu. Acıyla sessizliğe gömülmüş bir ölü durumuna gelmişti. Fakat yine de öze dönüşü ifade eden her sözcük geleceğe inancı taşıyan her adım, sarsıyor etkiliyordu. Bir umut ışığı gibiydi. Büyük korku, özden uzaklaşma ve o yabancılaşmanın bağrında, o karanlığın ortasında bir umut ışığı doğmuştu.

Korkuyla, karanlıkla, yabancılaşmayla kavga, önce bireyde yaşanıyor. Birey, gerçekliğinin farkına vardıkça, onu bir noktadan tuttukça, o kavga önce ailede alevlenirdi. Sonra okula, sokağa, mahalleye, kahveye taşınırdı. Ve giderek devletin kurumlarına karşı şiddet de somut olguya dönüşürdü. Bir hedef netliğine, onun amacına götürürdü. Herbiri diğeriyle iç içe ama kendine özgü zorlukları ve değişik özellikleri olan, hepsi de inanç, bilinç, kararlılık ve onların iradi bütünlüğünü gerektiren süreçlerdi. Ve mutlaka yaşanması gerekiyordu. Çünkü var olan her ilişki biçimi bütün yaşam özellikleri onların üzerinde geliştiği temel, bu gerçekliğin reddiydi, ona tersti ve düşmandı. Kurulu her sistem, her düzen bozuluyordu. Çıkarları zedeleniyordu. Bireydeki kişilik, kimlik kaybında ailedeki bireycilik, parçalanmışlık ulusallıktan uzak, hiçbir gelecek vaat etmeyen, ilkel, dar, köleci bağların geriye çeken kısılcından kurtulmak, "böyle bir zeminden çıkış sözü, kararı pratik adımı başlı başına bir devrimdi."

"Bir akşam üstü polis, arkadaşları mahalle içinde kovalıyordu. Arkadaşlar silahlıydılar. HK'lilerin aileleri böyle bir anda arkadaşları eve almadıkları gibi, polise arkadaşların gittikleri yönü gösteriyorlar. Bunu gören bizim aileler çok şaşırıyorlar, 'Devrimci devrimciyi ihbar etmez'. Bu en temel kuraldı, en temel ahlaktı. Halk bu ahlaksızlığı gördükçe onların devrimciliklerinden kuşkuya düşüyordu."

İdeolojik mücadele devrimci şiddeti kaçınılmaz kılıyor

Yaşam o güne kadar kavgalı, tartışmalı geçmişti. Aile bağları sürüyordu. Ama esas kavga, esas çatışma yeni başlayacaktı. Her gün izinle, yalvarmayla ya da küfür ve dayakla devrimcilik yürütülemezdi. Evden izin al, okulda okul kurallarını hesaba kat, çevrenin geleneklerini, değer yargılarını göz önünde bulundur, yani hangi yana baksan seni bağlıyor, seni sınırlıyor, seni engelliyor. Devrimcilik, yaşamın tümünü adamaktı. Öğrendiğimiz en yalın gerçek buydu: Canını ortaya koyma, gücünü, yeteneğini harekete geçirme ve hizmete sokma!

Okul tamamen bir araç olarak görülüyor. Daha önceki okuma istemi, liseden sonra üniversiteye gitme tasarısı gibi hayaller yıkılıyor, kalmıyor. Bu konuda da arkadaşlar 'okulu bırakın, okulu sevmeyin!' şeklinde herhangi bir dayatmada bulunmamışlardı. Tersine okullar muazzam bir zemin sunuyordu. Bunlar çok fazla tartışılmıyor bile. Gerçekliğin kendisi öğretiyor. Yaşam buna zorluyor. Bu cephede sorun yok.

Okulla bağımız hala var. En iyi tartışacağımız yer okul. Toplumun en dinamik kesimi olan gençlik okullardaydı. O potansiyelin kendisi en ateşli kavga zeminiydi. Arkadaşlar zaman zaman uyarıyor. "Tartışmalarda tahriklere kapılmayın. Küfürleşme, dayak gibi şeylerden sakının. Onların amacı bu tür olumsuz tartışma ortamları yaratarak tartışmanın özünü saptırmak, etkilerini engellemektir. Daha olgun, bilimselliği temel alarak tartışın" derlerdi. Ulusal Sorun, Sömürgeler Sorunu, Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı, Leninizmin İlkeleri gibi klasiklerden de yararlanıyorduk. Ulusal sorun tartışmalarını demagojiyle, birbirine karıştıracak değerlendirmelerle saptırıyorlardı. Ne-

rede Kürdistan gerçekliğini reddeden, sosyalizmin özünü reddeden, onu tersyüz eden şeyler varsa onları öne sürer, bazı teorik kılıflar da yakıştırarak uzun süre bu tür saçmalıkları gündemde tutarlardı.

Araştırma, inceleme, tarih bilincine ulaşma, değişime açık olma bu grupların en uzak oldukları, en çok karşı çıktıkları gerçeklerdi. İdeolojik saptamalar bu nedenle kendi içinde sürekli bir tutarsızlığı içeriyordu. Doğru teorik ideolojik tahlil yapılmadığından bireylerdeki genel devrimci biçimleniş de giderek, biçimsizleşiyor; çok uydu, ucube tipler, davranışlar çıkıyordu.

Kendi öz gerçekliği üzerinde şekillenmeyen bir devrimcilik ne kadar çirkinleşiyordu. Önceki uzaklığın bir yere kadar mantığı vardı. Türk sömürgeciliği, onun kemalist karakteri insanlığı, Kürdülüğü bitirmişti. Ondan çıkış çabası, onun kabuğunu kırma istemi ve kararlılığı onur kazandırıyor, güçleştiriyordu. Ama birçoğunun o kabuğu ısrarla savunması ve ona sadece devrimcilik-solculuk biçimini vermesi korkunçtu. Dönüştürülmesi halinde kazanılanı, kazanma şansı olanı da onlar tüketiyordu. Ulusal uyanışı, onun yol açacağı birliği devrimcilik adına engellemekten başka yaptıkları bir şey yoktu. Bu inkarcılık Türk solunun kaderini de çok kötü etkiliyordu.

TC'nin katliam kurmayları "kendi milletine, yakınına yar olmayan bana hiç yar olmaz" diyerek ihanete, işbirliğine en çirkin şekilde bulaşmışlara güvenmemiş, tenezzül etmemiştir. Keşke solcuları da bu yaklaşımdan etkilenebilseydi. "Siz bu köle halinizle iki halkı kurtarma, kardeşliği savunma dürüstlüğünü gösteremezsiniz, önce köleliğinizi lanetleyin, ondan kurtulma onuruna layık olun; bu adım kardeşliği geliştirir" deselerdi, eminim ki Türkiye'de daha tutarlı bir devrimcilik geliştirdi, kö-

leliği, hem de kendi köleliğini göklere çıkararak kendine yar seçti Türk solu. İnkarcılığa enternasyonalizm dediler, kardeşlik dediler. Sosyal şovenizme en büyük sosyalistlik, en büyük demokratlık dediler. Oysa sonuçları kötüydü, çok şeyi tahrip etti.

İdeolojik politik mücadele devrimci şiddeti kaçınılmaz kılıyordu. En ufak bir davranış, en sıradan bir çalışma sayısız zorlukla karşılaşıyordu. Sabır, yoğun emek, duyarlılık, fedakarlık gerektiriyordu. Hiçbir şey basit kazanılmıyordu. Mevcut zemin salt ideolojik tartışma, politik mücadele düzeyi ile sınırlı değildi, başından beri devrimci şiddet yanı da vardı. Getirilen bütün olgular, tahlillerin hepsi bu özü içeriyordu. Özellikle Dersim'de ideolojik mücadelenin yoğunlaştırılması ve güçlü örgüt temellerinin sağlam, sağlıklı atılması için, çok yönlü bir mücadele, savaşımlar kaçınılmazdı. Bu özelliğiyle grup hem herkesin, diğer grupların hedefi durumundaydı, ama aynı zamanda da hesaba katılması gereken bir muhataptı. Gelişen, yeniyi temsil eden bir güçtü. Kabul etseler de etmeseler de objektif konumu buydu.

Ancak bu grupların ideolojik politik temeli, kemalizme dayalı olarak varlık sürdürmeleri Ulusal kurtuluşçu ideolojiye karşı çok erkenden ve çoğu zaman da yersiz, bizim irademiz dışında istemediğimiz zeminlerde çatışmalara girmeye, şiddete yönelmeye yol açtı. Bu konuda müthiş bir tahrik vardı, zorluyorlardı. Varlık koşulları hızla ayaklarının altından kayan, gerçek konumları her geçen gün daha iyi açığa çıkan gruplar hırçınlaşıyorlardı. Kendi tabanlarına hedef olarak bu hareket gösterilir, antipropagandalarının merkezine bu grup oturtulurdu. Kendi içlerinde de temelde farklı teorik ideolojik ayrılık olmadığı halde, sürekli bir çatışma, çekişme içindeydiler. Aslında 'sol' baştan beri

örgütsüzlüğü dayatıyordu. Örgütlenme güçlü birlikler kurmadı. Birleştirici rol oynamadı. Ama bunların ne halk arasında, ne de gençlik içinde böyle birlikler oluşturma karakterleri vardı. Tam tersine ayrılığı körükleme, halk güçlerini parçalama, ortak hedefleri bulandırma, asgari düzeylerde bile ortak mücadele olanaklarını, araçlarını kullanmayı reddetme, bu grupların ortak özelliği idi.

Denilebilir ki, ortak yan, birleştikleri tek şey buydu. Bu nedenledir ki, en ufak bir hareketlilikte, en küçük bir devrimci çabada hepsi rahatlıkla karşı cephe oluşturabiliyorlardı. Hatta bazen devletin polisi ve kendileri aynı cephede aynı gün ve aynı anda saldırıyorlardı.

Bir akşamüstü polis, arkadaşları mahalle içinde kovalıyordu. Arkadaşlar silahlıydılar. HK'LİLERİN aileleri böyle bir anda arkadaşları eve almadıkları gibi, polise arkadaşların gittikleri yönü gösteriyorlar. Bunu gören bizim aileler çok şaşırıyorlar, 'Devrimci devrimciyi ihbar etmez'. Bu en temel kuraldı, en temel ahlaktı. Halk bu ahlaksızlığı gördükçe onların devrimciliklerinden kuşkuya düşüyordu.

Yaşam, mücadele koşulları, onun araçları netti. Yiğitlik de devrimcilik de 'er meydanında' belli oluyordu. Ve burada kanıtlanmış yiğitlik saygınlık uyandırdı. Kemikleşmiş, art niyetli ve bilinçli tavır alan tipler dışında objektif olarak, karşı cephede yer alsalar da halkın geneli ve gençlik ulusalçı olan herkese saygı duyuyorlardı, saygının temelinde güç olma kararlılığı, iddialı olma, ahlaklı olma yatıyordu. Etki altındaki bazı aileler karşı çıkarırken, söz söylerken bile içinde saygı olurdu. Bir ağırlığı ölçüsü olurdu. Hareket bunu yaratmıştı. Bu yansıma, bu devrimci çıkış özellikleri yatağını bulmuştu. Mevcut tüm yapılanmalara alternatif güç olma konumu bu şekilde kendisini ispatlıyordu. Çok büyük kavgalar, çok büyük vaatler, çok farklı maddi değerler sunulmamıştı. Birkaç sözle, birkaç belirlemeyle, birkaç kişiyle ve yoksul ortamda başlamıştı her şey. Bu gerçeklik şaşırtıyordu. Alay edenler, dikkate almayanlar, hesapsız kavgaya tutuşanlar, yavaş yavaş temkinli olmaya başlıyorlardı.

Annemin çözümü ile Kıymet'in çözümü farklı değildi

Evde kıyamet kopmaya devam ediyor. Peder izinden dönmeden annem benim sorunumu halletmeye çalışıyor. Sorumluluğu yalnız almak istemiyor. Pederle paylaşırsa kimse kendisini haksız çıkarmazdı. Eve gelen giden arkadaşların sayısı azalmış, hatta kimse gelmiyor. Gelenleri de ağıktan kovarak "gidin kıyama bulaşmayın, çocuklarımdan ne istiyorsunuz, evimizi yaktınız zaten!" diyordu. Bununla da yetinmiyor, yoldan geçen veya rastladığı arkadaşlara da bu yönlü tepkilerini söylüyordu. Bazı arkadaşlar evin yakınından geçmek bile istemiyorlardı.

Köy okulları erken kapanmıştı. Sömestr tatili nedeniyle Kıymet de gelmişti. O gün Kıymet'in de olduğu bir sırada arkadaşlara durumu açıklıyorum. Evde kalmayacağımı, kalma koşullarının olmadığını, bu şekilde bir katılımın, ilişkinin beni geliştirmeyeceğini belirtiyordum. Hatta Kıymet'e "senin kaldığın

köye gelebilirim" diyorum. Kendisi:

"Arkadaşlarla konuşalım, ama ailen kabul etmez. Sonra sorun çıkarabilir. Polise yansırsa iyi olmaz" diyor.

Daha sonra daha dar bir arkadaş grubu içinde "Sakine'yi gruptan biriyle evlendirelim" biçiminde bir çözüm gündemleştiriliyor. Yani Kıymet ablamız da başka çözüm yerine 'koca buluyor' hemen. Hatta bazı isimler de veriyor. "Bu olmazsa, şu kişi olur" diyor. Buna çok tepki gösteriyorum. "Sorun evlilikse ben zaten nişanlıyım. Metin'le evlenirim! Hem Dersim'den çıkma koşulları da doğar. Ama benim duyduğuma göre hala Metin CHP düzeyinde bir solculuğu benimsiyor. Pasif, kendi halinde bir solculukla sınırlamış kendisini. Arkadaşlar öyle söylüyor ve ondan iş çıkmaz diyor. Durum böyleyse sorun yaratır" diyorum.

Çok fazla bilinçli, düşünerek, her şeyi hesaplayarak yaklaşmıyorum, fakat evliliği çözüm olarak görmüyorum. Ondan önce yapılacak görevler olarak görüyorum mevcut ilişkiyi. Katı bir retçilik de yok, "evlilik beni vazgeçirmez. Ama ortak ideoloji düşünce, örgüt grup temeli olursa" diyorum. Öte yandan gruptaki yoldaşları bir kardeş gibi görme var. Bu genelde de öyleydi. İlk ilişkiler, ilk birlikler bu çerçevede algılanırdı, bir kutsallık biçilirdi. Gruptaki yoldaşlık farklı şekilde bozulmamalı. Bir ayıp, bir günah, bir ihlal olarak değerlendirilirdi. Çok bilimsel, mantıklı yanı olmasa da böyleydi. Kaldı ki verdikleri isimler bu ölçüler dışında da bir tepki uyandırdı. Herkes yoldaş olsa da içten sıcak, yoğun sevgi saygı beslenenler vardı, bir de sırf yoldaşıktan dolayı bir bağlanma, kabullenme, değer biçme vardı. Tabii tam anlamıyla içi dolu değildi bu olguların. Ama ben tümünden karşı çıktığım bir yaklaşım olarak gördüğüm için, isimler önem taşıyordu.

Evet, annemin çözümü ile Kıymet'in çözümü özünde birbirinden farklı değildi. Hatta anneminki biraz daha gerçekçiydi. "Evlensem Ankara'ya gitsem orada arkadaşlarla bağ içinde çalışsam bu daha mı iyi olur!" diye düşündüğüm çok oluyordu. "Ya Metin? Eğer aynı şeyleri savunmuyorsak, o bunu istemez, engel çıkarırdı. Benim üzerimde hak sahibi olur, istediğim şekilde hareket etmemi istemez" diye düşünüyordum. O zaman ayrılımla! Bu da bir şeyleri kaybetmek, boşa atmak olurdu. Ayrılacaksam, o zaman neden evleneyim. Bu o kadar basit miydi? Genç kız olarak kalmak, daha nişanlıyken ayrılmak daha iyi olurdu. Diğer uğraşırırdı. Birçok değer yargısını karşıma almak olurdu. Tonton analar ne kadar kötü de olsa böyle bir ayrılığa üzülmürlerdi. Düşün masrafı falan. Her şey çevrede duyulacak, resmîyet kazanacak. Sonra birden koparıp atmak güçleşirdi.

Beni etkileyebilir miydi? Hayır! Bu noktada isyana kalkıyorum. Kendimden eminim! Çünkü kimse beni bu konuda zorlamıyordu. Şu engeldir, bu engel olacak demiyordum. Düşündüğümde ikna olamıyordum. Bir evlilik ilişkisinin devrimci ilişki ile bağını kuramıyordum, içten içe kaygı duyuyordum, rahatsız oluyordum. O ilişki iki aile ile bağı sürdürmekti. Ben şimdi kaldırıyorum. O zaman nasıl baş edebilirim? Hayır hayır. İkna olamıyorum. Pekî, başka ne yapabilirim.

Bir süre için ninemin köyüne gitmeyi düşünüyorum. Meto da bana katılıyor. Annem, babam reddetmiyor. "Zaten zayıflamışsın, orda süt yoğurt var, midene de iyi gelir. Bir hafta kalır gelirsin" diyorlar. Yaşananlar moral olarak etkiliyor, yoğun bir duygusalılık içindeyim, üzülüyorum. Gizli gizli ağladığım çok oluyordu. O kadar kız arkadaşım vardı, Türk solundan kızlar vardı. Hiçbirinin

"TÖB-DER bahçesinde Vanlı bir hocam anlatmıştı bunları. Kendisi DDKD'liydi. O zaman öğrenmiştim. Özgürlük Yolu da vardı. TÖB-DER yakılmıştı. Olaylar olmuştu. O olayı da anlatmıştı hocam. Okulda bana yakın oluşunu anlamıştım. Ne de olsa 'Kürt sollarıydık' ona göre. Kürtlük bizi birbirimize daha yakın kılıyordu. Bu doğaldı ve gerekliydi. Sınıftaki tartışmalarımızı yeniden açmış, konuşmayı Bingöl'deki genel sosyal siyaset yapıya kadar kaydırmıştı"

durumu benimki gibi değil. Nişanlılar da var. Fethiye, komşumuzdu, ama onun evlenip Almanya'ya gitme istemi var. Onlar her şeyiyle devrimcilik yapmak istemiyor. Ali Aydın'ın kız kardeşi Hatun nişanlı. Güneş nişanlı. Fakat bizim yaşamımız onlarınkinden farklı olmak zorundaydı.

Arkadaşlara söyleyip köye gidiyorum. Oraya gittikten sonra köyde kalıp ilişkilerimi sürdürmeyi denemek istiyordum. Fakat birkaç gün kalmadan sıkılıyorum. Arkadaşlar şehirdeydi, köye gelmek ya da mevcut çalışmalarını orada sürdürmek zordu. Bir kitap bile yoktu. Bomboş, anlamsız geliyor köy bana. Bir haftayı zor doldurabiliyorum, geri şehre dönüyordum.

Öyle belirgin bir özelliğim ya da öne çıkan bir konumum yok. Arkadaşlar da fazla sorun yapmıyorlar, doğal bir aile baskısı, var olan ailelerden daha çok sınırlamak isteyen bir aile konumu olarak görüyorlar. Hatta eğitim grubu içinde espri konusu bile oluyor. Kıymet'in koca bulma çözümüyle alay ediliyor. "Sakine önüne bir yafıt assın 'beni kurtaracak bir koca arıyorum' desin" dediklerinde hep birlikte kahkahalarla gülüyorduk. Benim zoruma gitse de gülüyordum o esprilere. Zaman zaman şansa inanıyordum. Kendimi çok şanssız biri olarak değerlendiriyordum. Bir çaresizliği yaşıyorum, olanlara güç getiremiyorum, ama inatçıyım, sabırsızım, o menegenede kalmak istemiyordum.

Babamla bir kez daha konuşuyorum. Babam dinliyor, "evlenmek istemiyorum. Nişanlarını da geri vermek istiyorum. Zaten yüzük dışında takmıyordum onlara ait takıları. Ben bu ilişkiden bir şey anlamadım. Annem ve onlar birbirinden farksız. Arkadaşlarım ne yapıyorsa ben de onu yapıyorum. Annemin dediği olmayacak" diyorum. Babam ikna etmeye çalışıyor. "Tamam sen istemezsen seni zorla vermeyiz. Ama niye, ne oldu?" diyerek sakinleştirmeye çalışıyordu. Annem durumun farkında. Bu yüzden hemen katılıyor tartışmamıza. Öfkeyle konuşuyor;

"O zaman da ben söyledim. Onlar kızımı kandırdı. Baki onlar bu eve geldiğinden beri bu kız yastadır. Komşular da anlattı. Ondan beri ne doğru dürüst giyiniyor, ne yemek yiyor. Bir de siyah yazma bağlamış. Baki buna bir şey

yapmış. Doğru söyle ne yaptı, niye ayrılmak istiyorsun, niye Metin'i istemiyorsun? Mutlaka bir nedeni var. Halbuki araları iyiydi. Şubat tatilinde Metin evden çıkmıyordu, kendisi de seviyordu. Bunu kandırılmışlar İsmail, bırak, sen çok safsın."

Konuştukça konuşmuştu. Ne kadar acımasızdı. O sözlerin herbiri çok ağır, insanı öldürüyordu, genç kızlık gururunu müthiş kırıyordu. Ama o çok rahat sarf ediyordu. Güya beni caydırarak, ayrılmak istememin nedenini öğrenecek, damarına basıyor, tahrik ediyor, yıkıyor. Sadece odaya girip açılıyor. Bir ara teybin kablosuna gözüm ilişiyor. Çıkarıp boğazıma götürüyordum, sonra vazgeçiyordum. Sehpanın üzerine bırakıp, sakinleşmeye çalışıyorum. Bir süre kendi kendimle çatışıyorum. Devrimcilik güzel, ama çok güzel. Okusam, eğitimlerde daha da bilinçlensem, bir de başka yerlere gitsem, daha yararlı olurdu. Keşke lise son sınıfta olsaydım. Üniversite imtihanlarını bahane eder uzaklaşırdım aileden.

Ağabeyim İstanbul'daydı. Onun yanına gitsem. Ama o da hep yalnız yaşamak istiyordu, ona ulaşmak kolay olamazdı. Metin'le evlensem Ankara'ya gitsem. Burada duruyordum.

Arkadaşlar beni daha uzak bir yere gönderemezler miydi acaba? Kıymet'in çözümü aklıma gelince canım sıkılıyor. Neden diğer arkadaşlar ilgilenmiyordu, sadece Kıymet. Bu tür sorunlarla uğraşacak durumda değiller miydi?

Cemile aklıma geliyor. '75'te birlikte Bingöl'e gitmiştik. Metin de vardı, son anda dayım onun bizimle gitmesini engellemişti. Kesin annemin buyruğuydu. Cemile ile yalnız gitmemiştik. Dayım, Metin'in biletiyle son anda bize katılmıştı. Cemile, Kız Sanat Okulu'nu bitirmiş, öğretmen olmuştu. Tayini Bingöl'e çıkmıştı. Tayin işleriyle uğraşacakları dayım, uygun bir yer bulacaktı torpille. Şehir merkezinde kontenjan yoktu. Bir 'yobaz köy'e tayini çıkmıştı ve orası öğretmen istemiyordu. Köy dinciydi, çocuklarını kuran kurslarına gönderiyorlardı. Atatürk'e 'atakutük' deniliyormuş köyde. Atatürk'e karşı bir köy, öğretmen, sağlıklı hiçbir memur istemiyorlar. Hastalarını bile doktora götürmezlermiş.

TÖB-DER bahçesinde Vanlı bir hocam anlatmıştı bunları. Kendisi

DDKD'LİYDİ. O zaman öğrenmiştim. Özgürlük Yolu da vardı. TÖB-DER yakılmıştı. Olaylar olmuştu. O olayı da anlatmıştı hocam. Okulda bana yakın oluşunu anlamıştım. Ne de olsa 'Kürt sollarıydık' ona göre. Kürtlük bizi birbirimize daha yakın kılıyordu. Bu doğaldı ve gerekliydi. Sınıftaki tartışmalarımızı yeniden açmış, konuşmayı Bingöl'deki genel sosyal siyaset yapıya kadar kaydırmıştı. Kendisi değerlendiriyordu, biz de dinliyorduk.

Cemile köyün yapısından ürkmüştü. Dayım "gavur oğlu gavur" yine durmuyorsun" diyor gülerken. Dayım 'büyük sevgi belirtisi' olarak bize genellikle bu küfür yapardı. Ama gerçekten de se verdi. Kaba bir sevgiydi onunki. Daha çok da sarhoş olduğunda kullanırdı. Tartışmalarımız onu rahatsız etmişti. Kendisi hala AP'LİYDİ. Sarhoş olduğunda bize 'yoldaş' derdi, 'ben sizden daha devrimciyim' diye de iddiada bulunurdu. Bingöl Kovancılar gezisi boyunca hep tedirgin oldu, "faşistler farklıdır döverler bizi" diyordu. Otobüste, lokantada gördüklerimizden birçoğunun bağı açıktı ve bozkurt kolyeleri takıyorlardı. Bu onu daha da tedirgin etmişti. Ayrıca biz genç kızlardık, çevredeki bakışlardan rahatsız oluyorduk, kormaya çalışıyordu bizi kendisince.

Cemile en sonunda o köye gitmiş ve öğretmenlik yapmıştı. Dikiş nakış öğretmenliği tutmuştu. Genç kızlar bol bol çeyiz yapmışlardı. Aradan neredeyse bir yıl geçmişti. Bingöl'e gitsem direkt o köye, Cemile'ye ulaşabilirdim. TÖB-DER'i unutmam, onlar kesin yardımcı olurlardı. Ama bir şeyi unuttuğumdu. Okul yakın bir zamanda tatil olacaktı. Köy okulları çoktan tatile girmişti. Bu planım da tutmamıştı. Oraya kadar gitmek de riskli olabilirdi.

Tüm bunları sessiz, ağlamadan ve daha sakin düşündüğüm sırada kapı hızla çalındı. Annem tedirgindi:

"Sakine Sakine kapıyı aç! Konuşalım ayıptır. Bak misafir de gelmiş. Ayıptır. Hıdır amca onlar gelmiş, seni soruyorlar. Yemek saatidir, ne yiyeceksin. Bak baban da çok üzülüyor, çekti gitti, o da hala gelmemiş." Konuşup duruyor. Benden çıt çıkmıyor. Bir ara çığlık attı.

"Meto Meto hele pencereden bak, bu kendisine bir şey yapmasın!" dedi. Demek ki o da benim ne kadar etki-

lendiğimi tahmin etmiş, hayret! Meto balkon penceresinden içeriye bakıyor, tül perdeden fark edilmiyorum. Annem tekrar çağırıyor, cevap vermiyorum. Meto pencerenin kanatlarını zorluyor, hepsi kilitli.

"Abla abla!" diyor acılı bir ses tonuyla.

Bunları tekrarlıyor. Meto'ya dayanmıyorum. Onun üzülmesini istemiyorum. O benim en yakın arkadaşım, en çok yardımcı olan yoldaşım. Kardeşten de öteye bir bağıdır aramızdaki. Ona cevap veriyorum. Rahatlıyor. Annem de rahatlıyor. Evde kimsenin olmadığını da tahmin ediyordum, yoksa annem sırrını vermezdi. Tonton analar bilsin istemezdi.

Kablo sehpanın üzerinde. Ben odadan çıktıktan sonra annem onu görüyor, herhalde biraz şüpheleniyor. Daha sonraki tartışmalarımızda öyle bir şeyi düşündüğümü de belirtmişim. Bu nedenle bir süre dikkat etmeye çalıştım, 'delilik' yapabileceğimden korkuyordum. Ama çare miydi? Kendimi öldürmem neyi çözecekti? Fakat çok ağır sözler söylüyordu annem, dayanamıyordum.

Madem bu kadar hakaret ediyor, bu kadar kötü biri olarak görüyor o zaman başkalarının yanında beni sevdiğini, beni düşündüğünü göstermesi, üstelik genç nişanlı bir kız annesi, genç-delikanlı, boylu-poslu yakışıklı ve yüksek okul okuyup 'adam' olacak birinin kaynanası olma gösterisini neden yapıyordu? Bana çok sahte geliyordu, içtenlik, samimiyet, saflık bulamıyordum. "İyi ki de ağabeyim evlenmemiş, yanında gelin olsaydı, kesin benden beter yaklaşırdı" diyorum içimden.

Devrimcilik iradeyi özgürce kullanabilmektir

Sorunu artık çözmek gerekiyor. Bu defa kararımı veriyorum. Meto'yla başa verip plan kurmaya başlıyoruz. Benim, 'dert ortağım' Meto oluyor. Üzülüyor. Madem annemin dikkati amcamlarda, onların aracılığıyla evden çıkış daha da kolaylaşırdı. Önce Türkan onlarla konuşuyordum. Amcamın kızı Saim'e köyden istiyoruz. Akçadağ'da okuyordu, yatılıydı. Tatile geldiğini duymuştum, o da devrimciydi. Baki abisine daha yakındı. İbo, Mehmet Ali, Baki! Herbiri bir siyasete mensup: TKP, TİKKO ve HK.

Ama kendisi çok duygusal iyi niyetli biri, herhangi bir konuda kemikleşmemiş, yatılı okul bu konudaki gelişmelerden biraz uzak tutmuş onu. Akçadağ'da faşistler var. Okulda bunların Tuncelili oluşu yeterlidir. 'Komünist' damgalı öğrencilerdi. Saim'e ile tanıştırmak iyi olurdu. Onun aracılığıyla ideolojimizi Akçadağ Öğretmen Okulu'na da taşıyabilirdik. Kendisi ile ilk bu konularda konuşuyoruz. Türkanların evinde görüşüyoruz. Annemin bundan haberi yoktur. Sonra konuyu aileye ve içinde bulunduğum duruma getiriyorum. Saim'e'nin nasıl karşılayacağını fazla kestiremiyorum, ama anlayacağına inanıyorum. Akriba olarak ilişkilerimizin sınırlı ve soğuk olmasına da işaret ediyorum. Fakat devrimci bağlar bizi birbirimize yaklaştıracak, bu inancı taşıdığımı söylüyorum. Ve konuyu biraz dolandırdıktan sonra planımıza getiriyorum.

"Baki devrimcidir, daha önce istedi, ben evliliğe hazır değildim. Onunla konuşmuş, düşüncemi açmıştım. Olgun karşılamıştı. Sonra nişanlandım, bunun nasıl olduğunu anlatmam yersiz. Ne desem de siz inanmayacaksınız, farklı yorumlayacaksınız. Gerçekten ona da hazır değildim, ama oldu. Ben devrimcilik yapmak istiyorum, annem

düğünü gündeme getirmiş, diğer aile de istiyor. Hatta 'Sakine yine okuluna devam edebilir, kaydını Ankara'ya alır' diyorlar. Metin uzun süredir gelmiyor, devrimcilik yapıp yapmadığını bilmiyorum. Yalnız büyük ihtimalle kendi halinde, ailesi de karşı. Ben ayrılmak istiyorum, yalnız farklı sorunlar çıksın istemiyorum. Onlar kesin polisi devreye koyarlar. Onun için evden Baki'ye kaçtım süsü vereceğim. Aile bu konuda emin olunca ben arkadaşların uygun gördüğü yere giderim, orasını sonra düşünürüz. Fakat kesin inandırmak zorundayız, herhangi bir yakalanma durumu da olmamalı. Ben babanla da konuşmak istiyorum. Amcam iyidir, anlayışla karşılar, yani onlar da hemen, 'bu iş tamam bizim gelinimiz' diyerek sahiplenmesinler. Bu konuda size güveniyorum. Baki onlar da anlayışla karşılar, inanıyorum" diyor.

Saime şok oldu. Önce sevindi, hatta sarıldı:

"Sen bizim yengemizsin" dedi.

Onun bu tavrına hepimiz güldük. Sorunun ciddiyetini anlamadığı belliydi, çok duygusal yaklaşıyordu. Bunu onun saflığına bağlıyoruz. Ve gün belirliyoruz. O süre içinde okuldaki kimliğini alacağım. Demirölük'ta oturan bibimin kızının evini randevu yeri olarak veriyorum. Babasıyla gelip beni bekleyecekler.

Meto'yu da sıkıca tembihliyorum. Bana söz veriyor, annelere hissettirmeyeceğini söylüyor. Okuldan kimliğini alıyorum. Türkan onlar benim kararlılığımı görünce şaşırıyorlar. Başta fazla ciddiye almamışlardı. Arkadaşlara da kendim bildirmek istiyorum, bu ara göremiyorum. Ama onlar durumumu biliyorlar, o evde kalmam beni kendilerinden uzak tutacaktı. Kim ne derse desin, devrimcilik yapacağım ve kimse engelleyemezdi. Bunu önüne bir hedef olarak koymuşum. Bu ailede devrimcilik olmaz, ben çıkarsam kardeşlerim belki biraz zorlanırdı, ama onlar daha rahat devrimcilik yaparlardı. Onlar üzerinde bu kadar baskı yapmazdı hiç olmazsa.

Meto bir süre bir şey söylemeyecek, ama çok olumsuz şeyler olursa benim amcamlara gittiğimi belirtecekti. Ankara'ya tahminen kaç günde ulaşabilirdim? Onu hesaplayacaktı sonra doğruyu söyleyecekti. Oyalama süresini kendisi ayarlayacaktı.

O gün okulda kimliğimi alırken okul katibi gerekçesini soruyor, ben evlilik hazırlığı yaptığımı belirtiyorum. Önce vermek istemiyor, "müdüre iletmem lazım" diyor. Ben kendisinin verebileceğini, bunun bir sakıncasının olmayacağını gayet rahat bir dille söylüyorum. Veriyor, sonra eve geliyorum. Annem gezmeye gitmiş. Buna seviniyorum, ben de arkadaşlarıma gidiyorum süsünü veriyorum. O gün önceden giydiğim bir kıyafeti giyiyorum. Ama bunları uzun süredir giymediğim için, caddeden geçerken komşuların dikkatini çekiyor.

Tam çıkarken Tonton anayla karşılaşıyorum. O da duraksıyor, beni tepeden tırnağa süzüyor, bir gariplik mi vardı? Anlaması mümkün değildi. Aklının ucundan geçmezdi. Ama ben içten içe acı duyuyorum, vicdanen rahatsız oluyorum. O yaşlı insanlar ne yapacaktı, mutlaka üzüleceklerdi. Ya Metin ne derdi? Belki onu Ankara'da görebilirim diyorum.

Tonton ana bir süre suskun baktıktan sonra nereye gideceğimi soruyor.

"Emoşlara gidiyorum" diyor.

Ayrı bir yer adı vermek istemiyorum, doğruyu söylüyorum. Tabii o, ne amaçla gideceğimi bilmiyor. Yalnızdım. Ona da şaşırıyor, sevecen bakıyor. Kucaklayıp vedalaşmak geliyor içimden. Tüm olumsuzluklarına rağmen seviyordum,

biraz da yaşlı olduklarından acıyordum. Umutlarını bana bağlamışlardı. Büyük çocukları Ankara'daydı, gelinleri onlarla kalmak istemiyordu. Diğer çocukları da yoktu, kızları evli. Küçükleri Metin'di, bir de aynı yöreden gelin olunca kendileri de yalnız olmazdı. Tonton ana bir şeyler hissetmiş gibi hüzünlü gülümsüyor. Ben başka türlü davranmıyorum. Keşke Ankara'da Metin'le karşılaşsak ve birlikte çözsük sorunu diyorum tekrar. İdealistçe mi düşünüyorum acaba, içten içe dua ediyorum. Vaz mı geçsem? Belki de Metin gelir, yaz tatiline az kalmıştı. Mektupları da düzenli geliyordu. Fotoğrafımı istemişti. Mutlaka kendisi de gönderir. Yüzünü bile unutmuşum. Mektubunda Drama Köprüsü'nü yazmıştı.

"Drama Köprüsü bre Hasan dardır geçilmez. Soğuktur suları Hasan, bir tas içilmez. Anadan geçilir yardım geçilmez..."

Ne demek istiyordu ya da niye yazmıştı acaba? Ne anlamı vardı sanki bunlara düşünmenin, yoldayım ve ayrılığa adım atmıştım. Bir suçluluk muydu? Bu ilişkiye ihanet miydi? Ama ben başka birini sevmiyorum, başka biriyle evlenmiyorum. Baki'ye karşı tavrımı o da biliyordu. Evden çıkmak istiyordum, devrimcilik yapmak istiyordum. Boğazım düğüm düğüm, gözlerim yaşarıyor. Fark ettirmemeye çalışıyorum. Yolda birçok kişiyle karşılaşıyorum.

Bir süre yürüdüktan sonra mezarlığın oradan geçen yola sapıyorum. O yol tenha, kimse de görmez, acele ediyorum. Başka hiçbir şey düşünmek istemiyorum. Emoşların evine gittiğimde amcam ve Saime beni bekliyorlardı. Amcam kucakladı, öptü. Sevinçliydi. O an neye uğradığımı şaşırdım. Saime ne anlatmıştı acaba? Amcam Baki'ye kaçtığımı düşünerek seviniyordu tabii. Hiç bir şey konuşmuyorum. Bu saatten sonra vazgeçsem daha kötü. Hayır kararsızlığımı yenmek zorundayım. Ben o evde kalamam artık. Taksi tutulmuş. Saime'ye para veriyor amcam:

"Elazığ'a Hasan amcanların evine gidersiniz. Oradan M. Ali'ye telefon edin" diyor.

O sabah bir de İzmir'e Baki'ye telgraf çekmişler. Bunu yolda Saime'den öğreniyorum. Yol boyu moralim bozuk.

Araba yolculuğu da rahatsız ediyor. Hiç konuşmuyorum. Saime arada konuşurmaya çalışıyor,

"Her şey iyi olacak, üzülme" diyor.

Ne kadar saf, ne kadar iyi niyetli! "Her şey iyi olacak!" Evde şimdi kıyamet kopuyor, düşünmek istemiyorum, çok iyi olmayan şeylerin yaşandığı kesindi. Elazığ'da fazla kalmıyorum, gece dinlenip sabah direkt Harput Turizm'e bağlı otobüsle Ankara'ya gidiyoruz. Ankara'ya indiğimizde henüz hava karanlık. Ulus'a, İç Cebece'ye vardığımızda hava aydınlanıyor. Saime daha önce de gitmiş, fazla zorluk çekmiyoruz adresi bulmakta.

Semt hemen siyasalın yanı başında. Oradan geçerken Saime:

"Burası Siyasal Bilgiler Fakültesi" diyor.

Aklıma Ali Haydar Kaytan geliyor. Acaba Metin hangi fakültedeydi? Gazi Eğitim'de olduğunu biliyordum. Ama okulları neredeydi? Kesin arasam bulurum, belki çok şaşırır, fakat beni de anlar diyorum. Arabadan iniyoruz, on beş dakika yürüdüktan sonra bir apartmanın alt katındaki kapının zilini çalıyor Saime. Bir süre bekliyoruz. Kapıyı bir orta yaşlı kadın açıyor, Saime,

"Burası M. Ali Polat'ın evi midir?" diye soruyor. Kadın;

"Evet, buyurun" diyor

İçeriye giriyoruz. Küçük bir ev, salon ve odalar iç içe, uyuyanlar uyanıyor. M. Ali uykudan yeni uyanmış gözlerini ovuşturarak yanımıza geliyor, şaşkın kucaklıyor öpüyor ikimizi. Evde Medine'yi de görüyoruz. Bu defa biz şaşırıyoruz. Medine İstanbul'a gitmişti. Gülabilere her yıl giderlerdi. Demek ki dönmüşler! Medine de uykulu gözlerle geliyor:

"Hayırdır Sakine sadece ikiniz misiniz?" diye soruyor, kısaca doğruluyoruz. Anlam veremiyor. Yüzünü yıkayıp geliyor. Evdekiler uyandıktan kalabalıklaşıyorlar. Medine yeniden soruyor. Günlere dolmuşum. Yol boyu kendimi zorladım. Birden boşalırçasına ağlıyorum. Daha çok şaşırıyorlar. M. Ali:

"Sakine, yavrum ne oldu, hele gel diğer odaya gidelim" diyor. Diğer odaya gidiyoruz. Durumu anlatıyorum. Biraz durgunlaşıyor.

"Peki, baban onlar biliyorlar mı buraya geldiğinizi?" diye soruyor. Bilme-

diğimi söylüyorum. "Onlara haber vermek lazım. Üzülürler" diyor. Sonra havayı değiştirmeye çalışıyor. Takılıyor.

"Bu işe en çok Baki sevinir" diyor.

Bu noktada sinirleniyorum,

"Size durumu anlattım, akrabalıktan öte devrimcisiniz benim nazarımda, özellikle sizin anlanmanız lazım. Baki'nin de doğru yaklaşacağına inanıyorum. Ben evlenmeye gelmedim, devrimcilik yapmak istiyorum, yardımcı olmanızı bekliyorum" diyorum.

M. Ali daha da ciddileşiyor "tamam yavrum, ben şaka yaptım, sen merak etme. Babangiller de burada olduğunu öğrenirlerse sorun kalmaz" diyor

O gün nasıl geçti bilemiyorum, yol yorgunluğu olmasına rağmen uyuyamıyorum bir türlü. "Acaba yanlış mı yaptım?" diye kendi kendime soruyorum." Akşam M. Ali geldiğinde Dersim'den telefonla benim Ankara'da olup olmadığını sorduklarını söyledi. Demek ki, babamlar telefon açmışlar. Metin iyi diretmış. Peder onlar çok üzölmüşler. Beni iki gün Munzur kıyılarında aramışlar. Kendimi suya attığımı düşünmüşler. Arkadaşlar da öyle sanmışlar, oysa Türkan onlar biliyordu. Ayrıca Meto da biliyordu. Belki de ailem onları suçlamasın diye öyle davranmışlardı. Yoksa inanmaları mümkün değil. Ben intiharı değil, kurtuluşu seçmişim, bunu bazı arkadaşlarla da tartışmıştım. Meto rolünü iyi oynamıştı. Fakat benim rolüm iyi gitmiyordu.

M. Ali,

"Hemen bir yıldırım nikah kıyalım, ne olur ne olmaz, ailen burada olduğunu öğrendi. Polis de öğrenir."

Metin'in ailesini kastederek,

"O adamlar şikayetçi olabilirler. Göstermelik olur, durum sakinleşirse farklı şekilde hallederiz" diyor.

İşte burada isyan ediyorum. O ana kadarki aptalca yaklaşımlarıma hayıflanıyorum. En çok güvendiğim, devrimci bildiğim birinin getirdiği çözüm buydu!

"Hayır kesinlikle olmaz, böyle yaparsanız ben bu evde de kalmam, giderim" diyorum.

Ve o kızgınlıkla evden çıkıyorum.

"Nereye?" diyorlar, yalvarıyorlar, ben dönmüyorum.

"Arkadaşları bulmaya gideceğim. Siyasalda bulabilirim" diyorum.

Evin kızının moda olsun diye ya-

maladığı blucini giymişim. Yol kıyafetlerimi yıkadığım için bunu giymiştim. Yolda fark ediyorum, aldırmiyorum. Yürüyüşümü yavaşlatıyorum sakinleşmeye, ağladığımı fark ettirmemeye çalışıyorum çevreye.

Bir banka biraz oturduktan sonra Siyasalın giriş kapısından içeriye giriyorum. Türk filmleri aklıma geliyor. Şehir yüzü görmemiş bir Kürt kızının, İstanbul sokaklarında kendi köylüsünü aramasına benziyordu benim halim. Siyasalda A. Haydar Kaytan'ı arıyorum! Evden kaçmakla sorunun çözüldüğünü sanmak, of tanırım! Bir iç muhasebe başlamış, ama neyi ne kadar doğru yaptığımı da artık karıştırıyorum, sadece çok iyi bir şey yapmadığıma inanıyorum, fakat evden kesin çıkmak gerekiyordu. Bu noktada kendime hak veriyorum. O aile düzeni ve devrimcilik! İki bir arada nasıl yürüyecekti ki? İzinle, yalvarmayla, her gün, her defasında bir yalan söylemekle devrimciliği yürütmek bana çok ters geliyordu.

Devrimcilik özgürlüktü, kendi iradeni özgürce kullanabilmektir, paylaşmaktır, ortak emek birlikteliğiydi. Her şeyiyle çok güzeldi ve beni çekiyordu. Devrimciliğin kuralları vardı belki, ama onlara gönüllü, severek isteyerek bağlanmak zor gelmiyordu. O kuralların içine farkında olmadan girmiştik. Bir yaşamdı: Bütün özellikleri güzeldi, zorluğu bile çok güzeldi. O toprak evlerdeki zorluklar, imkansızlıklar müthiş bir sevgi, bağlılık geliştirmişti devrimciliğe karşı.

Siyasala gelmişim, ama nereye, kimin yanına gidiyordum. Koca bir okul, herkese rastgele de soramam. Kampusa gidip oturmak, çevreye göz gezdirerek aramak daha iyi olurdu. Hareketliliğin olduğu yöne doğru sapıyorum. O arada çevremi de yokluyorum. Çok yabancı, çok şaşkın biri olmak da istemiyorum. Gözlerim tanıdık bir simaya ilişiyor. Akasya ağaçlarının altında küçük bir grup oturuyor. Bir de bayan var yanlarında. Musa Erdoğan'ı hemen tanıyorum. Kıymetlerin abisi onlara benziyor. Dersim'de görüşmüştük, ama o hatırlar mı? Duruyorum. O gruba tekrar bakıyorum, onları arıyormuşum ve bulmuşum gibi bir ruh halim var. Adının Yılmaz olduğunu daha sonra öğreneceğim bir arkadaş yanıma doğru geliyor.

"A. Haydar Kaytan arkadaşı arıyorum, burada bulabileceğimi söylediler." diyor.

"Neyi oluyorsunuz, nereden tanıyorsunuz?" gibi bir soru soruyor. Dersim'den geldiğimi söylüyorum. "Bir dakika" diyor. Grubun yanına gidiyor, bu defa Musa Erdoğan geliyor, tokalaşıyoruz. "Ben Sakine, sizi tanıdım. Kıymetlerin abisi Musasınız" diyorum. "Tamam" diyor o da, bir dakika kadar, gidip tekrar yanıma dönüyor, "gel şöyle oturalım" diyor ve çimenliğin olduğu bir yere, gölgeye doğru gidiyoruz, oturuyoruz. Sigara tutuyor, alıyorum.

Ne zaman geldiğimi soruyor, 'hayırdır?' der gibi gülümseyerek konuşuyor, benim rahat olmamı istiyor. Belli ki şaşkınım ya da yaşadıklarımın etkisi yansımış yüz ifademe. Belki de ben öyle anlıyorum. Fakat rahatlamışım, kaybettiğim çok değerli bir şeyi bulmuş gibiyim. Bir şeyleri kaybetme acısı, üzüntüsü ile bulma sevinci karışıyor. Bir yönüyle aileden kopmuşum, diğer yönüyle de ülkeden, arkadaşlardan uzaklaşmışım. O ana kadar hissetmemiştim bunu, daha çok aile, anne çelişkisi çatışması ve onun yoğun etkisi vardı. Savaş sanki oydu ve ben kazanmıştım. Hayır hayır!.. Henüz neyi kaybettiğim, neyi kazandığımı belli değildi. Bir çıkıştı, sonraki gelişmeler onun niteliğini ortaya koyacaktı.

"Devrimcilik özgürlüktü, kendi iradeni özgürce kullanabilmektir, paylaşmaktır, ortak emek birlikteliğiydi. Her şeyiyle çok güzeldi ve beni çekiyordu. Devrimciliğin kuralları vardı belki, ama onlara gönüllü, severek isteyerek bağlanmak zor gelmiyordu. O kuralların içine farkında olmadan girmiştik. Bir yaşamdı: Bütün özellikleri güzeldi, zorluğu bile çok güzeldi. O toprak evlerdeki zorluklar, imkansızlıklar müthiş bir sevgi, bağlılık geliştirmişti devrimciliğe karşı"

Umut yolculuğunun amansız yolcuları

Dimdik hırçın duruşuyla mavi gökyüzüne meydan okurcasına bir duruş eyley Munzur Dağları. Kucak açan, gökyüzü maviliğinde bulur mutluluğunu. Uzaktan bakınca bu dağlara, insanın yüreğine tatlı bir ürperti düşer o an. Ama bir o kadar da umut eker insanın yüreğine hırçın ve asi duruşuyla Munzurlar. Eteklerinden, zirvelerine doğru çok ayrı ve iç içe bir görünüm oluşturur. Bir ressamın bile büyük bir çabayla yaratamadığı güzel bir görünüm. Rengarenk çiçeklerle süslü eteklerine yükseltilen dökülüp gelen bembeyaz köpüklü sular ayrı bir canlılık ve renk katar. Büyük bir özlem, tutku, hasret ve umut ile tek bedende birleşen bu sular koca bir saflığın ve temizliğin adı olur. Bağrımdan dökülüp geldiği dağların adını alır. İşte buna Munzur suyu derler. Dağlardan ovalara doğru büyük yaşamlar yaratır. Her canlınin yaşam kaynağı, sevinç, mutluluk ve özgür yaşamın adı olur. Asi duruşlu, hırçın bir o kadar da renkli Munzur dağlarının etekleri böyle bir canlılığı bağrında taşırken, daha üstlere doğru ayrı canlılıkla biçim değiştirir. Kılıç ağız keskinliğindeki kayalıkları kat kat üstlere doğru yükselir. Yer yer kümeleşen rengarenk çiçekler daha çok kendisini renklerine ayırarak sadeleşir. Bu sadelik tabiat ananın ahenkle dans eden gizemli elleriyle olur. Yayla çiçekleri renkleri ile ayrı bir görünüm katar. Bu içler ürperten kayalıklara daha üstlere bakıldığında sınırlanan renklilik tek bir renkle yansır. Beyaz sadeliği ve temizliği içerisinde barındıran beyaza bürünür, bu dağların başı... Kimi zaman kalın bir sis bulutu biter, kimi zaman ise beyaz kar örtüsü ile yetinir. Kimi insana göre bir gelin, kimine göre ise bir yaşlı anayı anımsatır. Ve kimine göre ise, kutsal tanrıçalar topluluğu, kimine göreyse... Herkes görmek istediği gibi görür.

Bu görülen, sadece bir dış görünüm. İçinde sakladığı mücevherleri görünce insan ayrı bir cennet dünyasında yaşıyormuş hissine kapılır. Bazen bir şarkı olur, bu tadılan güzellikler. Ama en çok da anaların çocuklara söylediği

ninniler olur. En güzeli de bu ninnilerle büyür çocuklar. Kayalara vurarak dökülüp gelen beyaz köpüklü hırçın suların sesleri, acı çeken bir yüreğin çığlık sesi gibi karışır, kuş seslerine. Ya mis kokulu yayla çiçeklerinin baş döndürücü kokusuna ne demeli. Bir ananın süt kokusu nasıl sararsa çocuk tenini, öyle sarardı insan ruhunu. Bir tarih gibi dimdik gövdesine ne demeli... Bir an bile eğilmez zulmün karşısında. Bir ömrü yudumlar gibi adımladığında bu kayalıkları, tek seçenek yolun vardır. Bu yolu seçmiştir ve sormuştur sana. "Tek yaşam yolum var" dedirtircesine. Bir tek yürek sesi gibi, bir tek yaşam yolu. Gidişte, dönüştü tek bu yolda olur. Her ayağını çarptığında bıçak gibi keskin taşlarıyla, bir acı gerçeğin daha farkına varırsın. Çıktığında yükseliklerine bu kayalıkların bir çoban kaval sesi ile alıp götürür bir türkü seni. Özlem duyulanların hayalleriyle yaşarsın. Her dağ Munzurlar'la dost yaşar. Kimileri benzeri bir duruşla konumunu belirler. Kimi daha fazla kendisine özgü bir katılımla bütünler bu dağ silsilesini.

Yıl 1999. Ağustos ayının sıcaklığı her tarafı yakıp kavururken, biz ise Dersim dağlarının serinliğinde güzel bir yaz mevsimini yaşıyor gibiydik. Her mevsim olduğu gibi bu mevsim de Ovacık bölgesinde özgürlük mücadelesini veriyorduk. Yaz mevsiminde yürüttüğümüz mücadele daha çok ta lojistik hazırlıklarına yönelik olurdu. Bu yaz da aynı biçimde kış hazırlıklarımızı yapıyorduk. Çünkü her kış mevsimi yaklaşık altı ay boyunca devam ederdi. Buna göre her türlü hazırlığımızı yapmak durumundaydık. Bütün mevsimler boyunca mesken eyleyiz bu dağları. En küçük umutsuzluğa, duraksamaya meyil vermez bu dağlar. Ovacık'ın çevre köylerinden topladığımız yük hayvanlarına erzaklarımızı yüklemiş, yola koyulmuştuk. Sultan Baba Dağı, heybetli ve asi duruşuyla bizi bekliyordu. Büyük bir güç isterdi yol eylediğimiz bu dağlar. Normal bir insanın bile geçmekte, yürümekte zorlandığı bu yolları biz yüklü hayvanlarla kat etmeye çalışıyorduk. Akşam ka-

ranlıkla beraber yola çıkıp sabah gün ağarmasıyla durduk. Gündüz bile yürümekte zorlanılan bu yolları, gece aşmak zorundaydık.

Güneş batmaya yüz tutmuş, kendisini yüreğine alacak dağları sarıya boyamıştı. Güneşin ve dağların ahenğini kıskanan gökyüzü nasibini alma peşindeydi güneşten. Doğadaki her şey gece karanlığına hazırlık yaparken biz de aynı uyumlulukla karanlığın peşine düşmüştük. Bizim için yeni başlangıçların doğuşuydu karanlıklar. Birçok canlı varlık yeni gün doğumuyla başlardı yaşama. Biz ise karanlıkların çökümü ile başlardık yeni bir yaşama. Ve yine yeni bir yolculuğun hazırlığı içindeydik. Yük hayvanlarımızı planlamış, yüklerini sırtlarına bağlamıştık. Tek bir komutla tek sıra halinde hepimiz sessizce yürüyüşe geçtik. Bir grup keşifçi arkadaş önden çıkmıştı. El cihazıyla ön hattaki keşifçi arkadaşlardan gelişmeleri sürekli olarak alıyorduk. Çevrede herhangi bir askeri hareketlilik gözlemlenmemişti. Hayvanların sırtındaki ağır yükler ve havanın karanlık oluşu, hareketimizi yavaşlatıyordu. Yol boyunca derin ve sık ormanlarla kaplı arazi, yarım saat sonra sona erecek, sarp ve kayalık arazide ilerlemeye başlayacaktık. Bütün grup durdu. Ve tek tek bütün hayvanların yükleri kontrol edildi. Hayvanların yüklerine bağladığımız halatları sıkı sıkı bağlayıp zorlu yürüyüşe hazırlandık. Sonra da oturup tütün tabakalarımızdan bir sigara sarıp yaktık. Bulduğumuz arazi düşmanın çok sık uğradığı mekan olmasa da bir kural olarak sigaralarımızı gizli yakıp, iki avuç arasında gizleyerek içiyorduk. Grup sorumlusu arkadaş, "herkes harekete hazır mı?" diye sorunca, hemen hepimiz ayağa kalkıp hazır olduğumuzu kanıtlarcasına silahlarımızı omuzlarımıza attık. Bu hareketimiz net bir biçimde hazır olduğumuz anlamına geliyordu. Daha önce artçı olarak belirlenen arkadaş yorgunluktan olmalı ki geç ve ağır hareket etmiş, sorumlu arkadaşına dönerek "ben henüz hazır değilim" demişti. Hazır olmadığına şaşırılmamıştı. Ama bu sefer neden

hazır değil? diye düşünüp anlamaya çalıştık. Çok geçmeden durumu anlamıştık. Yol boyunca izleri silmek için kullandığı yeşil yapraklı ağaç dalının yaprakları dökülmüş, yenilenmesi gerekiyordu. Grup sorumlusu arkadaş hemen bir ağaçtan dal kesmeye başladı. Bu arada biz de hayvanların yularlarından tutup tek tek mesafeli bir biçimde yola çıktık. Artçı arkadaş hemen on metre gerimizden izleri silerek bizi takip ediyordu. Gece karanlığında izleri bir bütün silmek ve hiç iz bırakmadan yola devam etmek büyük bir önem taşımaktaydı. Bunun bilinciyle yaklaşmak gerekiyordu.

Yarım saat sonra sık ormanı olan arazi bitmiş sarp ve kayalık bir arazide yürümeye başlamıştık. Yürüdüğümüz patika yolu dik ve kaygan, taşlı bir yola dönüşmüştü. Yüklü hayvanlarımız ilerlemekte zorluk çekiyorlardı. Zaman zaman ayakları kayıyor, düşecek gibi oluyorlardı. Yük hayvanlarının bir yandan yularını tutarak diğer yandan da yüklerini düzelterek çıkmalarını kolaylaştırmaya çalışıyorduk. Büyük zorluklarla bu riskli yolu aşmıştık. Dağlara meydan okurcasına iki dağın birleştiği iki dağ arasında köprü rolü oynayan boğaza gelmiştik. Bir yandan biz dinlenirken diğer yandan soluk soluğa kalan hayvanlarımız dinleniyordu. Nasıl ki her zorluğun ardında rahatlama varsa bizim yol yürüyüşümüz de öyle olmuştu. Her zorlu çıkışın sonunda bir iniş vardı. Şimdi çıktığımız koca dağı inişe geçecektik. Her zorlu koşul altında aklıma ilk gelen Önderliğin şu sözü oluyordu; "Umut zaferden daha değerlidir." Evet, umut zaferden bir kez daha üstün çıkmıştı. Çünkü amacımız, inancımız ve mücadele gerçekliği, bütün zorlukların aşılmasında çok büyük kolaylık sağlıyordu. Evet bu halk mücadelesinde yaşam olanaklarımızı ve koşullarımızı yaratıyorduk. Dağların zorlu koşullarına inat, biz büyük inanç ve kararlılığımızla savaşıyorduk, mücadeleye ediyorduk.

Yaklaşık on iki saat boyunca yol yürümüştük. Zorlu ve yorucu bir yol-

culuğu şafağın ilk ışıklarıyla noktalamıştık. Hemen hayvanlarımızın yükleri olan erzakları indirip uygun bir yerde üst üste yerleştirerek kamufle ettik. Ardından noktada daha önce depo işleriyle ilgilenen arkadaş getirdiğimiz erzakların teknilini ve listesini verip noktanın uygun bir yerinde dinlenmeye çekildik. Bir ara baştan beri merak ettiğim halde bir türlü sormadığım soruyu benden daha tecrübeli Xebat arkadaş sordum: "Heval Xebat, biz neden hayvanların sırtındaki palanları her defasında hemen çözüp indiriyoruz, saatler sonra indiriyoruz?" Xebat arkadaş gülümseyerek yüzüme baktı. Önce yanlış bir soru mu sordum kaygısına kapıldım. Nihayet Xebat arkadaş "bak heval! Saatlerdir bu hayvanlar ağır yük altında zorlu bir yolculuk yaptı ve çok terlediler. Şimdi bu sabahın serinliğinde sırtlarındaki palanları indirirsek üşütüp hasta olurlar" dedi. Xebat yoldaşın bu cevabı kısa ve merakımı gidermeye yetecek kadar netti. Üslubu bir öğretmenin öğrencisine ders verişiydi. Xebat arkadaş ile aynı sorumluluk düzeyinde görevliydik. Ancak o benden daha tecrübeliydi. Bundan dolayı daha bir aktif katılım gösteriyordu. Merakımın giderilmesinin verdiği rahatlıkla uyuyup dinlenmişim. Dört beş saatlik bir dinlenmeden sonra güvenliğimiz için çıkardığımız nöbetçi arkadaş bizleri uyandırmıştı. Büyük bir güçle uykudan uyanıp toparlanmıştık. Aşırı yorgunluğumuz her halimizden belliydi. İlk etapta hemen yanı başımızda akan çeşmenin buz gibi soğuk suyuyla elimizi yüzümüzü yıkamıştık. Bu soğuk suyun epey faydası gelmemizi sağlamıştı. Uykulu ve yorucu halimizden bizi büyük oranda kurtarmıştı. Yeni yeni toparlanmış, kendimize gelmiş ki karşı tarafımızdan bir ısıklık sesi duyulmuştu. Karşılıklı dik duran kayalıklardan yankılanan ısıklık sesinin önce nereden geldiğini anlamamıştık. Sonra üst üste birkaç defa tekrarlanınca sesin geldiği yönü tespit etmekte zorlanmadık. Ama kimdi, neciydi? Dost muydu düşman mıydı? Soruları kafamızda belirdi. Netleşti

gerekliyordu. Ancak önce tedbir almalıydık. Hemen bütün arkadaşlar biraz daha yukarıya düşen uygun ve kamufleli araziye çekildiler. İki arkadaşla birlikte dübünü alarak arazinin stratejik noktasına doğru çıkmaya başladık. Çevreyi keşfettikten sonra işaret verenlerin kimler olduğunu netleştirmeye çalıştık. Bir süre sonra onları görebildik. Kısa zaman önce terk ettiğimiz noktaya ulaşmışlardı. İki kişiydiler. Giyim ve hareket tarzları bizimkiyle aynıydı. Sızma taktiğiyle yanlarına yaklaşarak kim olduklarını tam olarak netleştirdik. Evet bizim arkadaşlardı. Ama bu saatte neden gelmişlerdi? Acil bir durum olmalıydı. Neden geldiklerini anlamamız gerekiyordu. Fakat önce itişar halindeki arkadaşlara durumun normal olduğunun haberini ulaştırıp noktaya inmelerini belirtmemiz gerekliydi. El cihazıyla arkadaşlara haberi iletikten sonra gelen iki arkadaşla tartışmaya başladık. Arkadaşların durumlarını sorup öğrendikten sonra gelen arkadaşlardan biri elini cebine götürerek bir not çıkarıp bize uzattı. Notu alıp okuduğumuzda aynen şöyle yazılıydı:

"Parti olarak yeni alınan kararlar var. Ve bütün çalışmalarını durdurduk. Siz de çalışmalarınızı hemen durdurarak hızla bize ulaşın.

Devrimci Selam ve Saygılar-Eyalet Komutanlığı."

Daha büyük bir şaşkınlık ve merak içine girmiştim. Kesin, net ve tartışma götürmez bir nottu. Yanımıza gelen arkadaşların geliş nedenini tüm arkadaşlar sabırsızlıkla öğrenmek istiyordu. Birçok soru soruldu. Ancak bilmediğim bir durumun, anlayamadığım gelişmelerin cevabı olamazdım. Sadece Eyalet Karargahına bir an önce ulaşmamız gerektiğinin vurgusunu defalarca tekrarlayıp sorulan soruları geçiştiriyordum. Hemen yük hayvanlarımızı yükleyip akşam gün batımıyla yola çıkma pozisyonuna geçtik. Güneş batmış, gün kararmaya yüz tutmuştu. Yolcu yolunda gerekti. Hemen yola koyulduk. Yol boyu büyük bir merak sarmıştı tüm beyin hücrelerimi. "Parti ne tür bir karar almıştı acaba?" Bir an önce bitmesini istediğimden olsa gerek,

bir türlü bitmek bilmiyordu yollar. Dalgalıktan zaman zaman ayağım küçük taşlara takılıyor, düşecek gibi oluyordum. O zaman sadece kolumdaki saat aklıma geliyor ve saatin çok fazla ilerlemediğini görünce kendi kendime kızıyorum, sonra da öncüye "daha çok yolunuz var mı?" diye soruyordum. Her defasında aldığım cevap şu oluyordu; "az kaldı." Bu cevap beni daha çok gerginleştiriyordu. Sonra da öncü arkadaşla, azarlar gibisinden, "senin bu az kaldı dediğin yol da ne bitmez tükenmez yol oldu böyle" diyerek yürüyüş sıramda yürümeye devam ediyordum.

Saatler süren uzun yolculuktan sonra nihayet eyalet karargahına ulaşmıştık. Burası derin bir vadinin en kuytu köşelerinden biri olmalıydı. Noktanın içine girmeyene kadar arkadaşların kullandığı bir nokta olduğunu anlayamamıştık. Tüm arkadaşlar kuryelerin yardımıyla yerlerine geçtiler. Biz iki yönetici arkadaş da nokta subayının yardımıyla eyalet komutanının yanına gittik. Hemen merhabalaştıktan sonra soru yağmuruna tutmaya başlamıştık eyalet komutanını. İlk etapta sorularımızı cevapsız bırakmış, sakinleşmemizi bekliyordu. Yarım saate yakın bir süre havadan sudan sohbetlerle azıcık da olsa sakinleşmiştik. Eyalet komutanımızın yüzüne yoğun bir ciddiyet kazandırıp oturduğu yerde kendisine çeki düzen verdiğini görünce asıl konuya giriş yapacağını anlamış biz de aynı ciddiyete bürünmüştük. Bir iki öksürüp boğazını temizledikten sonra söze başladı.

– Ana Karargahtan bir talimat geldi. Büyük cihazdan aldığımız talimat aynen şöyledir: "Bütün Kuzey eyaletlerinde az sayıda bir grup gücümüz kalacak. Tüm güçlerimiz Güney sahasına çekilecek," sözünü tamamlamadan durmuştu. Ben bu haberi duyunca çok şaşırılmıştım. Kalbim heyecandan neredeyse duracak gibi çarpıyordu. "Şimdi biz bu güzelim toprakları, yıllarca emek vererek beraber yaşadığımız bu dağları bırakıp gidecek miydik?" Kendi kendime benzeri sorular sorup duruyordum. Kısa bir sessizlikten sonra eyalet komutanı kaldığı yerden sözlerine devam etti;

– Yıllardır bu eyalet sınırları içinde halkımızla birlikte yaşıyoruz. Bu insanlar bize çok bağlı. Ayırım gözetmeksizin çocuklarıyla bir tuttular bizleri. Şimdi bizler de halkımızla vedalaşmadan yola çıkamayız...

Bu son cümleler beni oldukça etkilemiş, duygularımı derinleştirmişti. Bu halkla, bu halktan insanlarla yıllardır birçok zorluğu, acıyı beraber paylaştık. Türk ordusu bütün gücüyle ve şiddetle üzerimize geldikçe biz halkımızla sırt sırta verip büyük direnişler sergileyerek mücadele ettik. Evleri yakıldı, çocukları, eşleri, dostları vuruldu. Ama hiçbir zaman mücadeleden vazgeçmediler. Ve terk etmediler topraklarını. Düşman imha amaçlı yüklendikçe, kol kol kök salan yaşlı meşe ağacı gibi dalları kesildikçe daha çok, daha güçlü yeşerdiler. Kendi direnişçi ruhlarıyla ruhumuza ruh kattılar. Bir parça ekmelelerini, bir yudum sularını bizlerle paylaştılar. Biz cephede savaşırken bu halktan insanlarımız hiçbir şey yapamazlarsa bile bizler için dua ettiler. Evet böylesine toprağına bağlı, böylesine insanına bağlı halkımızdan ayrılmak çok zor gelecekti bizlere. Şunu da biliyorduk ki; gideceğimiz topraklar da bizim ülke topraklarımız, birlikte yaşayacağımız insanlar da bizim halkımızın insanlarıdır. En büyük ve anlamlı olan; emek verildikçe, paylaşıldıkça yaratılan bağlardır.

Eyalet komutanımız sözünü bitirir bitirmez koşar adım mangaya gittim. Duygu ve düşüncelerim birbirine karışmıştı. Bir yandan örgütümüzün ana karargahına ulaşacağımıza seviniyor, diğer yandan bu dağları, bu insanları bırakıp gideceğimiz için üzülüyordum. Sevincim ve üzüntüm iki güçlü rakip gibi karşılıklı çatıştıyordu. Hiçbirinin önüne geçemiyordum. Bedenim dıştan bir seyirci gibi duruyordu. Duygu ve düşüncelerimle yalnız kalmak istedim. Gece boyu yürüdüğüm yolun yorgunluğunu unutmuşum. Oturduğum yerden kalkıp silahımı omzuma alarak hızla biraz yukarıdaki tümseğe çıkıp oturdum. Bütün coğrafya sanki ayaklarımın altındaydı. Coğrafyanın güzelliği, duygularımı hakimiyetine almıştı.

Bu dağların hırçınlığını, rengarenk çiçeklerini, berrak ve soğuk sularını çok ama çok seviyordum. Onlarla yaşamak zor olduğu kadar güzel, en önemlisi de anlamlıydı. Bu dağların, ovaların güzelliğine olan sevgimi yüreğime topluyorum ve yüreğime ektiğim bu cennet tohumlarını gideceğim yerlere götüreceğimin sözünü veriyorum dağlarıma ve de yaşadığımız tüm coğrafyaya. Sevinçten mi ağladım yoksa üzüntüden mi? bilmiyorum. Gözlerim dolmuş, ağlamaya başlamıştım. Uzun yıllar sonra ideolojik donanım ve kişilik güçlenmesini gerçekleştirme fırsatını, partimizin merkezinde eğitim şansını yakalamıştım.

Kendimi duygu ve düşüncelerimin ağır baskısından biraz olsun kurtarıp mangaya geri döndüm. Birkaç saat de olsa uyuyup dinlenmem gerekiyordu. Kendimi biraz toparlamaya, daha mantıklı, daha objektif düşünüp, daha güçlü pratik sahibi olmam için buna ihtiyacım vardı. Bunun bilinciyile uzanıp hemen uykuya dalmışım. Uyandıgımda güneş batmak üzereydi. Akşam için yapılacak işler çoktan planlanmıştı. Bize düşen pratiğe geçirmektir. Planlamaya göre, beşer altışar gruplar halinde köylere girecek, halkımızla son gelişmeler üzerine toplanılacak düzenleyecek ve vedalaşacaktık. Hazırlıklar tamamlanmıştı. Köylere doğru harekete geçtik. Ayrı ayrı gruplar halinde çevre köylere dağıldık. Bizim indiğimiz köydeki köylüler büyük bir coşku ve sevinçle bizleri kucaklaşıp karşıladılar. Kısa sohbetlerden sonra gelişmeler üzerine bir toplantı yaptık. Gerek radyodan gerekse TV'den dinledikleri haber programlarıyla köylüler gelişmelerden az çok haberdardı. Açıklayıcı toplantımız ardından daha derinlikli bilgi sahibi oldular. Sıra işin en zor anına gelmişti. Vedalaşma anındaydık. Halkımız bizlerle aynı duyguları paylaşıyor, vedalaşırken gözyaşlarını tutamayarak ağlıyorlardı. Özellikle yaşlı anaların gözyaşları durmak bilmeksizin akmaya devam ediyordu. Her birimizin boynuna sarılıp doyuya koklayarak yüzümüze öpücükler kondurarak vedalaşıyorlardı.

Gözyaşları yüzümüzde tatlı bir sıcaklığın izi olarak kalıyordu. Bizler de gözlerimizde biriken su damlacıklarını tutmaya çalışıyorsak da çok fazla beceremiyorduk. Saklamakta özen göstermeye çalışsak da bir iki damla gözyaşı yanaklarımızdan süzülüp kayıyordu. Çocukların bütün zekiliği üstündeydi. Durumu hemen kavramışlardı. Ellerimize sınımsız yapışarak, bizleri bir türlü bırakmak istemiyorlardı. Sanki ellerimizi o küçük küçük avuçlarında tutmalar gitmemize engel olacaklarını düşünür gibi daha sıkı tutmaya çalışıyorlardı. Yakalarımızdaki parti rozetlerinin hepsini çıkarıp çocukların yakalarına takarak son defa vedalaşıp köyden ayrıldık.

Noktaya vardığımızda yola çıkma hazırlıklarına hemen başladık. Bölükler şeklinde düzenlenerek iki gün aralıklarla yola çıktık. Yolculuk için hazırдық. Ancak ayrılık için yüreğimizi bir bütün hazırlayamamıştık. Ağır bir yürek yüküyle yola çıkmıştık. Nice değerli yoldaşlarımızı şehit vermiştik bu topraklarda. Saatte bir, grupça duruyor, şehit yoldaşlarımızın toplu gömülen mezarlıklarında saygı duruşuna geçerek verdiğimiz sözleri tekrarlayıp vedalaşıyorduk. Eyalet sınırları dışına çıkıncaya kadar bu böyle devam etti. Çünkü bu topraklarda neredeyse karış karış kan dökmüş, şehit vermiştik.

Son olarak Dersim-Bingöl sınırını oluşturan Sülbüs ve Tari dağlarının bulunduğu ortak boğaza çıktığımızda hepimiz yüzümüzü Dersim'e çevirerek geride bıraktığımız fakat bir o kadar da yüreğimize yüklediğimiz coğrafyaya son bir kez daha bakmıştık. Durduğumuz yükseklikten bakınca, insan bu cennet parçasına kapılıp gitmekten kendini alıkoyamıyordu. Bu cennet parçasını belki de son kez görüyorduk. Bin bir düşünce ve duyguyu yaşarken "yola devam" talimatıyla yürüyüşe geçtik. Harekete yeni geçmiştik ki beş on adım geri dönüp sınır taşının üstünü kazıyarak şunu yazdım; "Umut zaferden daha değerlidir."

Ve biz umut yolculuğunun amansız yolcularıydık. Durmadan ilerleyen zaman misali...

HALKIMIZA VE KAMUOYUNA!

9 Ekim uluslararası komplosunun 15. yıldönümünde komploya katılan tüm ülkeleri ve siyasi güçleri şiddetle kınıyoruz. Bu komploya karşı kendilerini ateşten barikat yapan "Güneşimizi Karartamazsınız" direnişinde şehit düşen tüm yoldaşları da saygı ve minnetle anıyoruz.

9 Ekim komplosu Kürt Halk Önderliği şahsında Kürt halkının özgürlüğü ve demokratik yaşamına yapılmıştır. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamı Ortadoğu halklarına da özgür ve demokratik yaşam getireceğinden bu komplo aynı zamanda Ortadoğu halklarına karşı da yapılmış bir komplodur. Bu komployla Kürt kapanı Kürtler ve bölge halkları açısından daha fazla içinden çıkılmaz hale getirilmek istenmiştir. Bu komplo içinde aktif olarak yer alan Türkiye de Kürt sorununun çözümsüzlüğü içinde dış güçlere daha fazla bağımlı hale gelmiştir.

Uluslararası komplo özgür Kürt'e yapılmış bir saldırdır. Bu komplo, özgür Kürt'ün istenmediğini açıkça ortaya koymuştur. Uluslararası güçler ve bölge gericiği Özgür Kürt'ü kendileri için tehlikeli görmüşlerdir. Bu nedenle Özgür

Kürt'ü yaratan Önder Apo esaret altına alınarak Kürt özgürlük hareketi teslim alınmak ya da tasfiye edilmek istenmiştir.

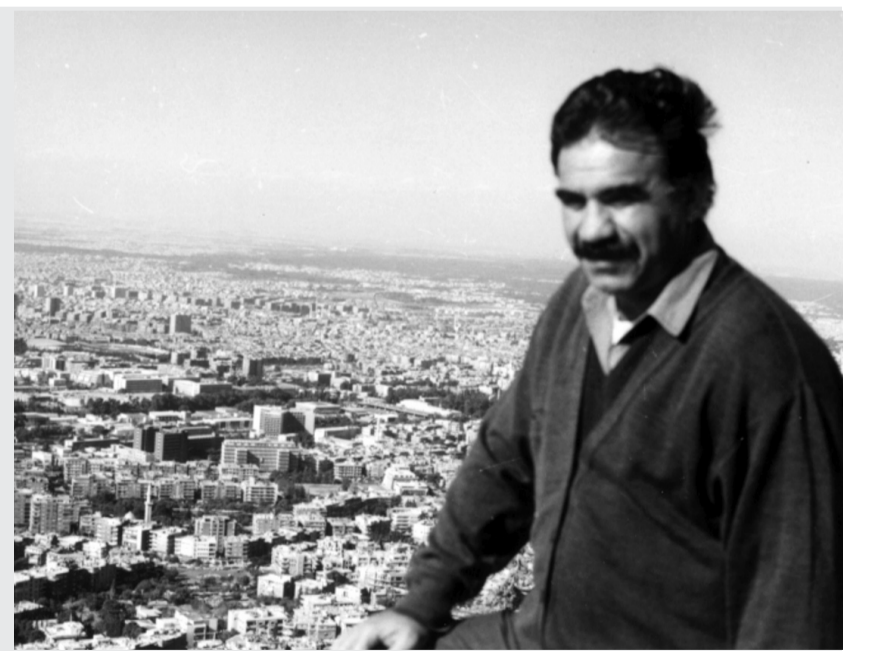
Halkımız daha ilk günden komploya karşı koyarak Önderliğine ve Özgürlük hareketine sahip çıkmıştır. Özgür Kürt'ü yaratan Önder Apo etrafında ateşten çember kurmuştur. Güneşimizi Karartamazsınız diye haykırarak direnen halkımız komploya boyun eğilmeyeceğini göstermiştir. Bu direnişte şehit düşenler "bu komplo başarıya ulaşmayacak" demişlerdir. Eğer bu komplo başarıya ulaşmamışsa, bunda bu şehitlerimizin tutumu çok belirleyici olmuştur. Önder Apo da bu şehitlerimizi her zaman anmıştır.

Önder Apo bu komplosunun boşa çıkarılması için esaret altına alındığı 15 Şubat'a kadar da büyük çaba göstermiştir. İmralı'da esaret altındaki 15 yılın her saniyesi de komploya boşa çıkarma mücadelesiyle geçmiştir. Önder Apo düşüncesi ve tutumuyla komplosunun başarısını önlemiştir. Halkımız ve hareketimiz de Önder Apo etrafında kenetlenip Özgürlük mücadelesini yükseltmiştir. Geçen 15 yılda komplocular amacına ulaşmamış, ancak Özgürlük

hareketimiz daha da gelişmiş; sadece Kürdistan ve Türkiye'de değil, Ortadoğu'da da gelişmelere yön veren bir güce ulaşmıştır. Rojava devrimi uluslararası komplosunun boşa çıkarıldığını, Önder Apo'nun ise her zaman olduğu gibi zor koşullarda bir kez daha kendini büyüklüğünü kanıtlamıştır. Başkan Apo'nun vurguladığı "tarihsel komplolar gelişmeleri durdurmaz, hızlandırır" tespiti bu 15 yılda doğrulanmıştır.

Bu 15 yılda uluslararası komplocu güçlerin Ortadoğu politikaları çökmüş ve bir kaos durumu ortaya çıkmıştır. Önder Apo ise İmralı'da sadece komploya boşa çıkartan bir Önderlik ortaya koymamış, aynı zamanda Ortadoğu'yu kaostan çıkaracak düşünceleri ve demokratik toplum projesini de insanlığa sunmuştur. Bugün Ortadoğu'da halklar için tek özgür ve demokratik yaşam seçeneği Önder Apo'ya aittir. Kürt özgürlük hareketi ve Kürt halkı Önder Apo'nun yeni paradigması doğrultusunda özgür ve demokratik yaşam projesini Kürdistan'da pratikleştirerek komplo tersine çevirip Ortadoğu'da özgür yaşam alternatifini yaratmıştır.

AKP hükümeti, Önder Apo'nun ve

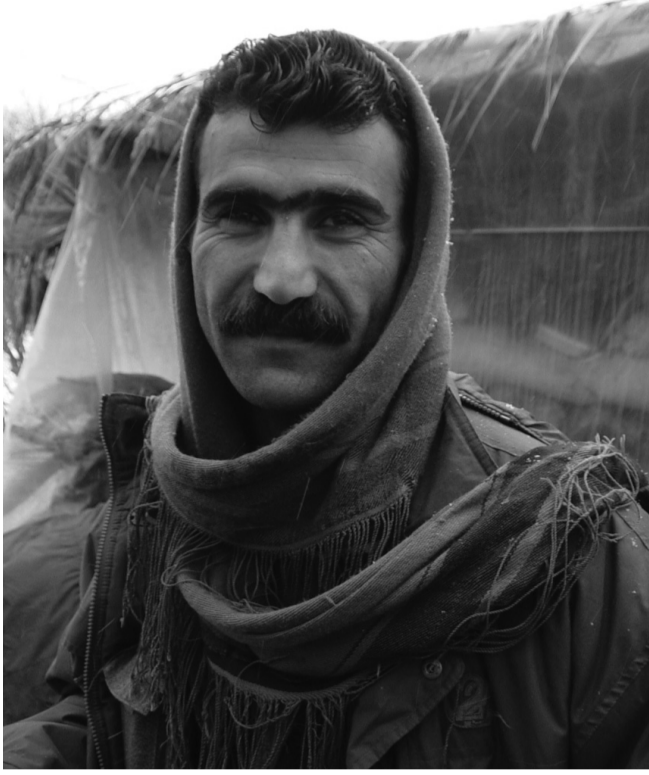
Kürt özgürlük hareketinin Kürdistan ve Ortadoğu'daki yükselişini durdurmak için komploya yeni yol ve yöntemlerle sürdürmek istemektedir. AKP hükümeti Ortadoğu gericiği ve Kürt düşmanları adına Özgürlük hareketine saldırmaktadır. Ancak uluslararası komploya boşa çıkaran Önder Apo ve Kürt özgürlük hareketi AKP'nin yeni yol ve yöntemlerini de boşa çıkaracaktır. Hal-

kımız ve Hareketimiz Önder Apo etrafında kenetlenip mücadeleyi yükseltmek uluslararası komploya boşa çıkardığı gibi, AKP'nin Kuzey Kürdistan ve Rojava'daki saldırılarını da boşa çıkararak Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını mutlaka gerçekleştirecektir.

KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı
7 Ekim 2013

Direnişleriyle destan yazdılar

Adı, soyadı: **Mehmet Selim KURT**
Kod adı: **Çekdar SERDAR**
Doğum yeri ve tarihi: **Kerboran, 1978**
Katılım tarihi: **2001, Gap**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Kasım 2007, Gabar-Botan**

1978 tarihinde Mardin'in Kerboran ilçesinde dünyaya gelen Çekdar yoldaş, yurtsever bir aile ortamında büyür. Kürt özgürlük mücadelesine profesyonel olarak katılmadan önce milis düzeyde çalışmalarda bulunur. Zamanla deşifre olan ve tutuklanan Çekdar yoldaş, gördüğü tüm işgencelere karşı büyük bir direniş sergiler. Cezaevinden çıktıktan

sonra 2001'de gerilla saflarına katılma kararı alan Çekdar yoldaş, daha önce milislik yaptığı için gerilla yaşamında çok ciddi bir zorlanma yaşamaz. Ağırılıkta Gabar alanına bağlı Cehennem deresinde kalır. Olgun bir kişilik yapısına sahip olan Çekdar yoldaş, azim ve kararlı duruşuyla kısa bir zaman diliminde birim komutanı olur.

Yaşamında 'olmaz' teorisine yer bırakmayan Çekdar yoldaş, önüne konulan her işi büyük bir istekle yerine getiren, varolan sorunlara çözüm bulmaya çalışan, arayışçı bir kişiliğe sahipti. Özgüveni güçlüydü. Kendine esas aldığı temel prensibi, emekçi olmak, söylediği şeyleri pratikleştirmek, tutarlı olmak... Ve yaşamını da bu prensiplere göre yürütüyordu.

Tüm zorluklarına rağmen, Gabar'da oldukça güçlü bir pratik süreç geçiren Çekdar yoldaş, 2004 yılında eğitim görmek üzere Güney sahasına gönderilir. Önce Mahsun Korkmaz Akademisi'nde ardından da Haki Karer Akademisi'nde eğitim gören Çekdar yoldaş, eğitimler sayesinde oldukça güçlenmiştir. Öyle ki ikinci devresinde, eğitim kurulu olarak görevlendirilir. Henüz yeni olmasına, eğitim alanında kendisinden daha eski ve tecrübeli gerillalar bulunmasına rağmen, o, hiçbir zaman endişeye kapılmamış, verilen görevi en iyi şekilde yerine getirmeye çalışmıştır. Mütevazı bir kişiliğe sahip olduğu için, herkesle iyi ilişkileri vardı. Bu yüzden eğitim ortamında erken kabul görmüş ve sevilmmişti.

Eğitim sürecinde temel hedefi yeni şeyler öğrenmek, kendini geliştirmek ve tekrar Kuzey sahalarna dönerek, başarılı bir pratik sergilemekti. Yaklaşımı da hep bu yönlü oldu.

Çekdar arkadaşın akademide ortamında çok sevilmesinin nedenlerinden biri de belki de en başta çevresine ve yanındaki yoldaşına sürekli empatiyle yaklaşmasıydı. Öyle ki, bir konuda sıkıntı ve sorun yaşayan arkadaşlar Çekdar yoldaşla paylaşmayı tercih ederlerdi. Çünkü Çekdar yoldaşın herkes için mutlaka bir çözümü vardı.

Eğitim sonunda yazdığı raporda tekrar kendisini Gabar alanına önermişti Çekdar yoldaş. Alanı tanıması ciddi bir avantajdı onun için. Ve yazdığı raporda bu konuya özellikle değinmişti. Kürdistan'ın tüm alanlarını ve dağlarını severdi, ama Gabar onun için başkaydı. Orada yaşadığı pratik süreç, birçok can yoldaşının şehadeti, Gabar'ın cennet coğrafyası onu buraya adeta bağlamıştı. Eğitim sonrasında yapılan düzenlemelerde Çekdar yoldaşın önerisi kabul görmüş ve düzenlemesi Gabar'a yapılmıştı. Bu açıklandığında yüzünde güller açmıştı. Sevinçten ne yapacağını şa-

şırılmış, eli ayağına dolaşmıştı.

Çekdar yoldaş Gabar'a gitmeden önce eğitim devresindeyken yazdığı bir raporda duygularını şu sözlerle ifade etmişti;

cu ruhun ta kendisidir. Fedailik bir duruş ve bir yaşam felsefesi olduğu kadar, askeri anlamda da büyük başarı ve sonuç alıcı eylem biçimini de ifade ediyor. Olaya duygusal yaklaşımdan çok, uzun süreden beri üzerinde yoğunlaştığım bir konudur. En son bir yıldan fazla akademide gördüğüm eğitimle sonuçlarına ulaştığım bir konudur.

Reber APO, 1999'da yakalandığında ben cezaevindeydim. Kendimi yakma eylemini düşündüm, ama Önderliğin sık sık uyarıları oldu. "Beni bu biçimde daha fazla zorluyorsun, kendinizi yakacağınıza, düşmana karşı her gün bir ateş topu haline getirin" diyordu. O tarzın daha doğru yol olduğunu bilince vararak cezaevinden çıkar çıkmaz HPG saflarına katıldım.

Örgüte katıldığımdan beri, örgüt içinde yaşama ve ölüme yaklaşımım farklı oldu. Ne basit bir yaşamı düşündüm, ne de değeri olmayan yersiz olacak olan bir ölümü. Her iki olgu yerine, büyük yaşamı esas alıyorum. Yaşamdan ve ölümden korktuğum için değil, basit yaşam ve ölümden hep korktuğum yönüm oldu. Doğru bir yaşamın yanında anlamlı ve büyük bir ölümü tercih ettiğim konular oldu. Amaca bağlı bir yaşamı ve ölümü hep yanımda bir rehber olarak tutuyorum...

Bende örgütten aldığım güçle, bu gücü enerjiye ve eyleme kanalize etmek istiyorum, çünkü şu ana kadar hep örgüt bana verdi. Tüm imkân ve olanakları sundu. Bende ağırlıklı olarak hep alma

konumunda oldum. Arkama bu temelde baktığımda başta Önderlik olmak üzere, örgüte halka ve tarihe karşı kendimi çok derin bir biçimde borçlu hissediyorum. Artık kendimi alma konumundan çıkartıp, verme konumuna getirmem gerekiyor. Bu konumda olmak beni ahlaki ve vicdani olarak çok zorluyor.

Sonuç olarak şunu belirtmek istiyorum: Yaşadığımız süreç çok ciddi ve tarihi bir süreçtir. Bazı süreçler var ki, sözün anlamını yitirdiği, uzun yazmanında bu anlamsızlığın diğer adı olduğu, zamanında yapılması gereken eyleminde zamanında yapılmaması, tüm anlamsızlıkların ta kendisi olacağı açıktır. Bu temelde fazla söylemeden, uzun yazmadan, eylemi ertelemeyen zamanında yapılması gerektiğine inanıyorum.

Bu temelde ana karargâhın 2006 eylem planlaması temelinde stratejik eylem hedeflerinde yer almak istiyorum.

Bu ister Kürdistan, ister Türkiye olsun, ister kırsal, ister şehir olsun benim için fark etmez. Sonuç olarak şunu tekrar söylemek istiyorum: Tüm fedai eylem biçimleri için kendimi hazır görüyorum."

Onurlu bir yaşam uğruna hayallerini avcuna sıkıştırıp yollara düşen çocuk, Gabar'da aldığı her nefesle, gördüğün ve yaşadığın her güzellikle hayallerini büyüttün ve ele avucuna sığmaz oldun. Onurluca ve özgürce yaşamak için avucunda topladığın hayallerini Gabar'ın dağlarına serptin. Biz de yoldaşların olarak serptiğin bu hayalleri tüm Kürdistan'da yeşerteceğiz. Bu sana ve senin gibi özgürlük uğruna şehadet şerbetini için tüm yoldaşlarımıza sözümlü olsun.

Mücadele arkadaşları

Adı, soyadı: **Serdar DEMİR**
Kod adı: **Boran Bagok**
Doğum tarihi ve yeri: **1985, Adana**
Mücadeleye katılım tarihi: **Ekim 2003 Bagok**
Şahadet tarihi ve yeri: **4 Kasım 2007 Cehennem deresi/Gabar**

"Adım Boran Bagok, Türk devleti tarafından Önder Apo'ya esaret koşulları altında yapılan yönelimleri ve halkımıza yapılan zulüme tahmül etmediğim için 2003 tarihinde gerilla saflarına katılma kararı aldım.

Bir süre Haftanın ve Metina alanlarında kaldıktan sonra, halkın sesine ve Önderliğe cevap olmak için yaptığım öneri temelinde Botan'a yönümü çevirdim.

Türk devletinin yönelimlerini kırmak ve sürecin bizden beklediği görev ve sorumlulukları yerine getirmek için Botan'a gidiyorum."

Böyle diyordu Boran yoldaş, gerilla pratiğine çıkarken arkadaşlarına yönelik yaptığı konuşmada.

Mardin doğumluydu Boran yoldaş. Küçük yaşta ailesiyle Adana'ya göç etmek zorunda kalmışlardı. Ailesi yurtseverdi. Zaten ilk yurtseverlik bilincini de ailesinden almıştı. Ama yaşamın zorlukları, maddi sıkıntılar, ülkesinden farklı bir coğrafyada yaşamak Özgürlük mücadelesiyle erkenden buluşmasını engellemişti. Kalbi her

ne kadar mücadele ile birlikte atsa da fiili olarak buluşmamıştı. Lise döneminde ilişkileri gelişmiş ve mücadeleyi daha yakından tanımaya başlamıştı.

İşte böylesi bir dönemde yaşanmıştı 1999 15 Şubat komplosu. Kürt Halk Önderi, Kürt halkının Başkan Aposu uluslararası bir komplo ile yakalanmış ve Türkiye'ye teslim edilmişti. Kahrolmuş, yıkılmıştı adeta. Günlerce sokaklara çıkmış, tüm Kürt gençleriyle eylemden eyleme koşmuştu.

Ama yetmiyordu bu. Salt eylem yapmak, protesto gösterilerine katılmak ona yeterli gelmiyordu. Bu yüzden 2003 yılında gerilla saflarına katılma kararı aldı ve kısa bir süre sonra da bunu gerçekleştirdi.

Sessiz bir yapısı vardı Boran yoldaşın. Küçük yaşta göç etmenin izlerini taşıyordu yüzü. O sessizliğin ardında, ülkesinden ayrı yaşamının, farklı bir

kültürle büyümenin, ezilmişliğin, yoksulluğun izleri vardı.

İlk geldiği dönemler sessizliğini üzerinden atamamıştı Boran yoldaş. Ama zamanla geçmişin tüm etkilerinden kendisini kurtarmış, bilinçlenmiş, güçlenmişti. 3 yıla yakın bir süre Güney sahalarda eğitim görmüş ve adeta kendisini baştan yaratmıştı.

Sonrasında ise önce Botan ardından Mardin yolculuğu başlamıştı. Yıl 2006 idi. Gerillada ilk pratik alanı Gabar dağı olmuştu. Gabar'dan doğduğu yer olan Mardin'e geçmek hiç de zor değildi. Bir nefeslik bir yürüyüşle Mardin'e ulaşabilirdi insan. Bir süre Gabar'da kaldıktan sonra da Mardin'e Bagok dağına geçmişti.

Bagok dağı, mücadele tarihimizde yaşanan büyük direnişle tanınırdı. Hatta üzerine şarkılar bile yakılmıştı. Birçok gerilla için anlamlı çok büyük de olsa Bagok, Boran yoldaş için çok daha farklı anlamlar içeriyordu. Çünkü o memleketinden zorunlu göç etmek zorunda kalmıştı. Bu kişiliğinde derin izler bırakmıştı. Yarım kalmış çocukluk hayallerinin, zorunlu göçün yarattığı bir izdi sessizlik Boran yoldaşta. İşte Bagok'a gelmek tüm bunları değiştirmişti. Bir şairin dediği gibi; "Bagok'taki siste toprak kokan bir tarih vardır. Doğanın o anki harika oyunu günü silip zaman uçlarına sonsuzlaştıran cinstendir. Çıktınız mı zaman tüneline girmiş gibi olursunuz."

Özgürlük hareketine katılmadan önce marangozluk yapan Boran arkadaşın eli her işe yatkındı. Öyle ki eline aldığı her açağ parçasından çok güzel şekiller çıkarırdı.

Yine kış üstlenmesini tümünden Boran yoldaş gerçekleştirdi. Özellikle onun yaptığı sığınaklar yerleşmeye en uy-

gunları oluyordu. Yaşadığı yeri güzelleştirmeyi seven biriydi. Bunun için de elinden gelen tüm çabayı gösterirdi.

Gerillada saygınlık ya da sevgi bireyin kendisini katmasıyla yaratılır. Bir nevi birey kendi kendisini yaratır. Gerillacılığın en güzel yanı belki de budur. Boran yoldaş işte bunu en iyi gerçekleştirenlerden birisiydi.

Mardin'de farklı kültürlerin, hakların, dinlerin olması Boran yoldaşa büyük bir heyecan veriyordu. O Mardin'in bu kültürel mozaikine aşıkta. Nitekim Mardin alanına gidişinin bir diğer nedeni bu kültürel zenginlikti.

2006 yılında başlayarak 2008 yılına kadar Türk ordusu, özelden Gabar ve Botan'ın tüm alanlarına bir saldırı planı vardı. Düşman kesinlikle Mardin'de bulunan tüm birliklerimizi imha etmek için bir karar almıştı. Bunun için saldırı üzerine saldırı içerisine giriyordu. Mardin'in Gabar için oynadığı rol biliniyordu. Öncelikli olarak Mardin alanını Gabar'da kopartmayı planlıyordu. Bir de Mardin gerçekten bir yurt sevgisi diyarıdır, bu yurt sevdalılığı tasfiye etmek için kollarını sıvamış ve topyekun bir saldırıya geçmişti.

Bunun için Mardin'de operasyonel birlikleri her yere serpiştirmişlerdi. Meteler, Efeler, Dadaşlar, Hançer timleri derken en gözü kara diye bilinen faşist birlikleri Mardin'de bulunan küçük gerilla birimleri üzerine salmışlardı. Bu güçlerle halkla olan gerilla ilişkilerini sınırlandırmak için her şeyi yapıyorlardı. Bu birlikler aynı zamanda kontra birliklerdi. Bunun için arazide kalarak gerillaların yerini tespit etmeye çalışıyorlardı.

Boran yoldaş Çekdar yoldaşla birlikte Mardin'de büyük gelişmeler yaratmışlardı. Hem üstlenme açısından hem

milis ağı açısından hem de halk örgüt-lülüğü açısından ciddi gelişmeler vardı. Bu Türk ordusunun da dikkatini çekiyordu. Bunun için sadece o yoldaşların yerlerini tespit etmek için kontra timlerini devreye koymuşlardı.

Alanda öne çıkan iki gerilla Çekdar ile Boran'dı. Hem birlikte hareket ediyorlar, yerel ağdan, milis ağı örgütlemesinden, halkla ilişkilerden gerçekleşen birçok eylemden hep onlar öne çıkıyor. Bu yüzden bu iki gerillanın imhasını temel hedef yapmıştı düşman birlikleri.

Çekdar yoldaş tecrübeliydi. Alanı taniyor, gerillacılığı iyi biliyordu. Ki zaten milislikten gerillacılığa geçiş yapmıştı. Uzun süre bu alanlarda kaldığı için de her yeri, kişiyi taniyordu. Boran yoldaş ise genç olmasına rağmen zorlu bir çalışmaya verilmiş ve o bu zorlu çalışmayı alınının aklıyla başarıyla yerine getirmiş, mücadeleye önemli hizmetlerde bulunmuştu.

Türk ordusu bunu bildiği için her iki yoldaşa özel yönelimler içerisine girmişti. Her iki yoldaş da Mardinliydi. Türk ordusu bu sebeple, her iki arkadaşın da tüm akrabalarını, tanıdıklarını, arkadaşlarını denetim altına almış, pusuya yatmıştı.

Durumun farkında olan Çekdar ve Boran yoldaşlar, önlemlerini alarak çalışmalarına tüm hızıyla devam ediyorlardı. Ölüm, düşmanın özel yönelimleri onları asla tedirgin etmiyordu. Çünkü onlar özgürlük fedaileriydi. Önce mücadelenin başarısı, görevlerin yerine getirilmesi geliyordu. Ve bu temelde çalışmalarını sürdürürken 4 Kasım 2007 yılında, Gabar'ın Cehennem deresi mıntakasinda düşmanla girdikleri bir çatışmada vurularak şehadete ulaştılar.

Anıları mücadelemize önderdir.

HEP KAVGAYDI YAŞAMIM

En fazla Cemile, Kabire, Sevim, Nurhayat, Türkan, Kıymet'le ilişkilerim oluyordu. Kıymet, öğretmenlik yaptığı için daha çok tatillerde görüşme imkanımız oluyordu. Nimet, Menekşe, Perihan kalabalık genç kızlı bir ailesi vardı. Seminerlerde, toplantılarda, hepsini görmek mümkündü. Kendi evleri, tümünden bize açıktı. Evleri geniş, çok odalı, sapa bir yerdedi. Anafatma Köyünün üst kısmındaki en tepe yerdedi. Oralara sık sık gitmek sakıncalı olmuyordu. Üstelik anaları hepimizin Gorki 'Ana'sıydı. Pavel'in anası kadar değer verirdik. O da bu kadar kızları, oğulları olmasından memnundu! Aile sanki baştan beri her şeyiyle örgütlüydü. O hale nasıl gelmişti, çoğumuz gıptayla bakardık. İşin bu yanı bizi etkiliyordu. Gerisini kafamıza takmıyorduk o süreçte. Anaları herkese oğlum kızım derdi. Hepimize hayran kurban olurdu. Zaman zaman siyasi tartışmalara da girerdi.

Hemen hepsinin birbirine benzeyen yanları, ortak özellikleri vardı. Ve hepsi de teorik olarak öğrenmeye açıktı, ilgiliydiler. Sadece Ali ayrık duruyordu. Ali'nin lakabı Çolo'ydü. Yazarken bu lakabı hatırlamak üç günümü aldı. Belki o kadar önemli değildi bu lakap. Ancak bu aileye ait her şeyi olduğu gibi anlatmak gerekiyor. Çünkü apayrı bir aile, tüm bireyleriyle kendi başına bir erkti. Bu anlamda aileyi Çolosuz tanımlamak olmazdı! Öyle ki 'Çolo'nun kız kardeşleri' her nedense Çolo lakabıyla anılmayı sevmezlerdi: Bir küçümseme, küçümseme olgusuydu bu ad. Çolo ya da Ali o ailenin 'yaramaz', 'deli' çocuğuydu. Aile onu rahatlıkla kötüler, serseri bir tip olarak gösterirdi. Hatta polis onun bu serseriliğinden yararlandığı kuşkusuz geliştirilmişti. Fazla güvenilmezdi. Onun geldiği ortamlarda gizlilik pozları takınılırdı. Bu yaklaşımlara rağmen Çolo yine de bir sır gibi kaldı.

'Kıymet abla' ailenin en akıllı, en seçkin kızıydı. Musa, Ankara'da okuyordu. Ve o da arkadaşta. Fakat Kıymet öne çıkmıştı. O aile Kıymet adıyla anılırdı artık. Onun her tavrı, her sözü esas alınırdu ailede. Biz de genellikle yansıyan, yansıtılan bu konumu gereği değer verir, onun yaklaşımlarını önemserdik.

Aile bireylerini öne çıkaran çekici kılan yan, onların zengin olmadıkları halde, evlerini bu düzeyde bizim çalışmalarımıza adamalarıydı. Başka hiçbir aile o ölçüde açık değildi, olanaklarını sunmuyordu. Kendi içlerinde sonuna kadar bireyci, sonuna kadar kendini yaşayan bu kişilikler, nasıl oluyordu da bir örgüt, bir küçük devlet gibi işlev görüyorlardı. Genelde kızlarda fiziki güzellik de yoktu. Herbiri 'bir erkeksi' görünüm veren özellikteydi.

Kıymet fizik olarak kaba, kara minyon tipli, kısa saçlı, kalın ve çatık kaşlı, asabi soğuk bir ifadeye sahip, çok sigara içmekten dudakları morlaşmış biriydi. Menekşe onun protipiydi. Nimet, Perihan ve diğer kardeşleri de fizik olarak birbirine yakınlardı. Buna rağmen ilginç bir çekicilikleri vardı. Hepsisi de teorik olarak, konuşkan, algılamada, tar-

tışmada girişken zeki tiplerdi. Evde çok hizmet ederlerdi. Herkes hizmet eder, iyi bir ev sahipliği yaparlardı. Kıymet, duruşuyla evin 'hatunu,' örgüt ya da aşiret ileri geleni gibiydi. Çok sigara, çok çay içme ve çok laf etme en belirgin özellikleriydi. Tabii ailede çok etkindi. O aile gerçekten onun kurduğu çarkla işlerdi. Babasının emekli maaşı olsa da, onun öğretmenlik maaşı ve siyasetçiliği kendine bağlı bir sistem oluşturmuştu.

Dışarıda da böyle bir kadının devrimciliği etkiliyor. Her yere gitme, herkesle diyalog imkanı da vardı. Öğretmen olduğu için, kemalist kültür de olsa, bireyleri örgütlemeye özelliği vardı. Sosyal çevre düzeyi siyasallaşmayı dayatıyor. Aile ve diğer genel gelişme ortamlarının biçimlendirmesi küçümsenemezdi. Bu avantajlı konum onu grubumuz içinde de öne çıkarıyordu. Ailede böyle hazır bir kadın grubu, grup içinde aktivitesi olan Kıymet'i 'önemli biri' kılıyordu. Kadının katılımı, aktifliği hem grubu, hem de çevreyi oldukça etkiliyordu.

Öte yandan Türkan, Nurhayat, Aytan, Sevim hepsi de gelişme sağlayan ve etkileyen tiplerdi. Kadının devrimcileşmesi üzerine, Kürt kadınının, Ulusal kurtuluş mücadelesindeki yer tartışılıyor, seminerlerde bu konular daha da açılıyor. Çeşitli araştırma ve değerlendirme yazıları hazırlanıyordu. Kadın erkek yoldaşlar bu tür çalışmalarını da ortak yapıyorlardı. Yetersiz, geri ve yüzeysel yaklaşımlar, belli sınıf özelliklerinin etkileri olsa da, bir tabu olmaktan çıkmış, baştan beri, ideolojinin taşınmasıyla birlikte ortak

katılım, davayı birlikte omuzlama, onun gereklerini yerine getirme ortak çabası, ruhu gelişmişti.

Geleneksel yaklaşımlar, ideolojiyi biraz anlamakla, onun savunucusu olmakla, onun kararlı bir taraftarı yandaşı üyesi olmakla aniden, hızla yıkılıyor, çözülmüyordu. Uzun uzadıya tartışmalar, sürece yayılan bir propaganda ajitasyon faaliyetinden ziyade, ilk andan itibaren, an an, gün gün pratik yaşamın dayatmalarıyla saflara akış oluyordu. Kuşkusuz bunda bilinç ögesi vardı. İdeolojik mücadelede her şeyi alt üst ediyordu.

Teorik, ideolojik doğruları yakalama, onlarda netleşme çok yönlü bir araştırmayı, okumayı şart koşuyordu. Temel doğruları kabul etmek ve onun doğruluğuna inanmak önemli bir adımdı. Diğerleri peşi sıra geliyordu. İçteki tartışmalar, eğitime büyük önem verme ve temel bir çalışma olarak alma, dışta da sol gruplarla yoğun tartışmalar teorik ideolojik gelişmeyi hızlandırıyor. Tartışmalar normal değildi, tam bir savaştı. Kürtlerin, Kürdistan'ın varlığını kitaplarda arıyorlardı.

Marks'ı, Lenin'i, Engels'i mezardan kaldırarak yeniden yazdırmak gerekiyordu. Klasiklere dogmatik bir şekilde kafalarını gömüyorlardı. Genel doğruları bile kendilerine göre değerlendirip yorumluyorlardı. Ama yurtseverlik, devrimcilik, sosyalistlik, enternasyonalizm noktaları her şeyin temeliydi. Bu olgularla müthiş oynanıyordu, çok kötü çarpıtılıyordu, birçok olgu birbirlerinin yerine konuluyordu. Kürdistan gerçekliğinden uzaklık, ideolojik mücadele düzeyini de geriye çekiyor, olumsuz zeminlere kaydırıyordu.

'Tanrıya şükür ki bizimkilerin hepsi ulusalcı...'

Bir gün bibi dediğimiz halamın büyük kızı Medine'nin evindeydik. Eşi Hıdır, babamın köylüsü ve akrabaları. Medine ve eşi henüz bir örgüt taraftarı değiller. Çocuklarının da yaşları henüz küçüktü. Ancak genelde herkesi devrimci görür ve severlerdi. Ayrıca maddi yardım yaparlardı. Bu konuda oldukça yardımseverlerdi. Evlerini de her zaman bizlere açık tutarlardı. Akraba çevresinde sadece biz ulusal kurtuluşçu ideolojinin taraftarlarıydık, bu aile ile bağ içindeydik. Diğerleri daha çok Türk sol gruplarındandı. Gençler arasındaki tartışmalar, sert tavırlar diğer aileleri olduğu gibi onları da üzerdi. "Keşke hepiniz aynı örgüt içinde olsaydınız, bu ayrı ayrı örgütler de nereden çıktı?" diyerek olumsuz etkilenmelerini yansıtırldı. Hatta bazı evlerde birden çok fraksiyon olması rahatsızlıkları daha da geliştiriyordu. Bu durum karşısında annem, daha şanslı olduğunu gösterircesine "tanrıya şükür ki bizimkilerin hepsi ulusalcı. Bir de ayrı partiden olsalardı, birbirlerini yerlerdi kesin!" diyordu. Bunu söylemesi hoşuma giderdi.

Mustafa amcamın oğlu Celal, bibimin kızı Aynur ve ben mutfakta oturmuş hem çay içeriz, hem tartışıyoruz. Ev kalabalık, misafirler var, annem de içlerindedir. Tartışmayı daha çok Celal'le yapıyorum. Kendisi PDA'nın ileri kadrolarındandır. Aynur'un ne olduğu belli değil, bazen TIKKO'CU olur, bazen

HK'Lİ olurdu. O gün de PDA'CI kesilmişti. Sık sık araya girer karıştırırdı. Tartışmalarımız 'sömürgeci sömürgeci olmaz' noktasında düğümlenmişti. Türk solu bu belirlemeyi adeta ezberlemişti. Ve çok dogmatik bir şekilde Kürdistan ve Türkiye gerçekliğinden uzak tarzda ele alırlardı. Sonuna kadar ısrarla bu tezi savunuyorlardı. Hele bazı kemikleşmiş tipler biraz da entelektüel gevezelikle süsleyerek ileri sürerlerdi.

Celal de tartışmayı bu kapsamda tutmaya çalıştı. Daha sonra da karalama yöntemine kaydı. Belli bireyleri kendilerine göre değerlendirerek güya eleştiri yapıyordu. Zülfü Özkanlar da bizim arkadaşlarımızdı. Daha çok onun ismini vererek suçlayıcı sözler söylüyordu. Zülfü gerçekten lümpen bir tipti. Bizim içimizde de sorunlarıyla biliniyordu. Ama bizimle bağı vardı ve bu grup ona da kişilik kazandıracaktı. Buna inanç vardı. Yetersizlikleri olabilir, kötü biri de olabilir, onu dönüştürmek mümkündü ve grubun amacı da kişilikleri kurtarma, yenileme, kişilik sahibi kimlik sahibi kılmaydı. Zülfü ne olursa olsun bizim arkadaşta, ona karşı bir söz hakaret asla kabul edilemezdi. Celal onun tartışmalardaki tavrının kışkırtıcı olduğunu söylemişti.

Doğruydu, tartışmalarda karşıdakini müthiş tahrik ederdi. Teorik ideolojik düzeyle de bağlantılıydı. Bir de kişilik olarak da fazla tutarlı değildi. Ama Aynur'un onun ismini, yine birkaç arkadaşın ismini vererek küfür etmesi ve üst üste tekrarlamasına dayanmamış, ayağa fırlayarak onu oturduğu yerde yumruklarla dövmüştüm. Celal araya girince, "karışma seni de döverim, saygılı olacaksınız, tartışıyorsanız insan gibi tartışın, hakaret edemezsiniz" diyerek onun müdahalesini önlemiştim. Celal çok şaşırılmıştı. Benim o kadar öfkelenmemeye fazla anlam verememişti. Yine de sakinleşirmeye çalışıyordu. Aynur bağıyor, "milliyetçiler, siz de tıpkı Türkesçiler gibisiniz. Masalara vurarak, yumruklarınızı kullanarak devrimcilik yapıyorsunuz. Bunu sana bırakmayız" gibi şeyler söylüyor, aynı zamanda ağlıyordu. Gürültümüz üzerine annem onlar da gelmişti. Ben tekrar: "Bu şekilde yaklaşsanız dayağı da yersiniz!" diyerek evden çıkıp gittim. Aynur hırsını alamadığı için hırsını balkona çıkarak arkamdan bağıarak almaya çalışıyordu.

"Milliyetçiler, Türkesçiler, kabadayılıkla bir şey yaptığınızı sanıyorsunuz. Bunu size bırakmayacağız!" diyordu. Komşular onun böyle bağırmamasına anlam veremiyor, garip garip bir bana bir ona bakıyorlardı.

Aynur'un yüzündeki morluklar bir süre devam etti. Ve uzun süre kin doluydu. PDA'cıların ağırlıkta buldukları mahalle Demiroluk mahallesiydi. Hastane mahallesinin civarında da varlardı. Arkadaşlar uyarılmışlardı beni, oralarda dolaşmamam için. Ama ben kuru gürlütye papuc bırakacak değildim. O yüzden sürekli gidip gelmeye devam ediyordum.

devamı 26'da

SAKİNE CANSIZ (SARA)

"Mustafa amcamın oğlu Celal, bibimin kızı Aynur ve ben mutfakta oturmuş hem çay içeriz, hem tartışıyoruz. Ev kalabalık, misafirleri var, annem de içlerindedir. Tartışmayı daha çok Celal'le yapıyorum. Kendisi PDA'nın ileri kadrolarındandır. Aynur'un ne olduğu belli değil, bazen TIKKO'cu olur, bazen HK'li olurdu. O gün de PDA'cı kesilmişti. Sık sık araya girer karıştırırdı. Tartışmalarımız 'sömürgeci sömürgeci olmaz' noktasında düğümlenmişti"